

Rada
Európskej únie

V Bruseli 17. novembra 2023
(OR. en)

11668/23

Medziinštitucionálny spis:
2023/0259 (NLE)

LIMITE

POLCOM 158
SERVICES 35
FDI 22
COLAC 90

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: Dočasná dohoda o obchode medzi Európskou úniou a Čilskou republikou

PUBLIC

DOČASNÁ DOHODA O OBCHODE
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU
A ČILSKOU REPUBLIKOU

PREMBULA

EURÓPSKA ÚNIA

a

ČILSKÁ REPUBLIKA, ďalej len „Čile“,

ďalej spoločne len „zmluvné strany“,

BERÚC DO ÚVAHY silné väzby v oblasti kultúry, politiky, hospodárstva a spolupráce, ktoré ich spájajú,

MAJÚC NA PAMÄTI významný prínos Dohody o pridružení medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane jednej a Čilskou republikou na strane druhej podpísanej v Bruseli 18. novembra 2002 (ďalej len „dohoda o pridružení“) k posilneniu týchto väzieb,

ZDÔRAZŇUJÚC komplexnú povahu svojho vzťahu,

BERÚC DO ÚVAHY svoj záväzok modernizovať súčasnú dohodu o pridružení tak, aby odrážala novú politickú a hospodársku realitu a pokrok dosiahnutý v ich partnerstve,

UZNÁVAJÚC význam silného a účinného multilaterálneho systému založeného na medzinárodnom práve na ochranu mieru, predchádzanie konfliktom a na posilnenie medzinárodnej bezpečnosti a riešenie spoločných výziev,

POTVRDZUJÚC svoj záväzok posilniť spoluprácu v dvojstranných, regionálnych a globálnych otázkach spoločného záujmu a využiť všetky dostupné nástroje na podporu činností určených na rozvoj aktívnej a recipročnej medzinárodnej spolupráce,

UZNÁVAJÚC dočasný charakter tejto dohody, ktorá posilní dvojstranné hospodárske a obchodné vzťahy medzi zmluvnými stranami a ktorá prestane platiť a bude nahradená rozšírenou rámcovou dohodou po nadobudnutí platnosti uvedenej dohody,

VÍTAJÚC prijatie a vyzývajúc na vykonávanie sendaiského rámca pre znižovanie rizika katastrof na roky 2015 – 2030 prijatého na tretej svetovej konferencii OSN v Sendai 18. marca 2015, akčného programu tretej medzinárodnej konferencie o financovaní rozvoja z Addis Abeby prijatého v Addis Abebe 13. až 16. júla 2015, rezolúcie 70/1 prijatej Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov (ďalej len „Valné zhromaždenie OSN“) 25. septembra 2015, ktorá obsahuje výsledný dokument s názvom Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a 17 cieľov udržateľného rozvoja (ďalej len „Agenda 2030“), Parížskej dohody prijatej na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy uzavretej v Paríži 12. decembra 2015 (ďalej len „Parížska dohoda“), Novej urbánnej agendy prijatej na konferencii OSN o bývaní a udržateľnom rozvoji miest (Habitat III) v Quite 20. októbra 2016 (ďalej len „Nová urbánna agenda“) a záväzkov Svetového humanitárneho samitu prijatých na Svetovom humanitárnom samite v Istanbule 23. a 24. mája 2016,

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC svoj záväzok podporovať udržateľný rozvoj v jeho hospodárskom, sociálnom a environmentálnom rozmere, svoj záväzok rozvíjať medzinárodný obchod tak, aby prispieval k udržateľnému rozvoju v uvedených troch rozmeroch, ktoré sa považujú za úzko prepojené a vzájomne sa posilňujúce, a svoj záväzok podporovať dosahovanie cieľov Agendy 2030,

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC svoj zāvāzok rozšíriť a diverzifikovať svoje obchodné vzťahy v súlade s Dohodou o založení Svetovej obchodnej organizácie uzavretou v Marrákeši 15. apríla 1994 a osobitnými cieľmi a ustanoveniami uvedenými v tejto dohode,

ŽELAJÚC SI posilnenie svojich hospodárskych vzťahov, a to najmä obchodných a investičných vzťahov, posilnením a zlepšením prístupu na trh a prispievaním k hospodárskemu rastu, pričom naďalej majú na pamäti potrebu zvyšovať informovanosť o hospodárskych a sociálnych dôsledkoch environmentálnych škôd, neutržateľných výrobných a spotrebných modeloch a ich súvisiacom vplyve na blahobyť ľudí,

PRESVEDČENÉ, že sa prostredníctvom tejto dohody vytvorí prostredie napomáhajúce rast v rámci vzájomných udržateľných hospodárskych vzťahov medzi zmluvnými stranami, a to najmä v oblasti obchodu a investícií, ktoré sú nevyhnutným predpokladom pre realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja, technologickej inovácie a modernizácie,

UZNÁVAJÚC, že ustanovenia tejto dohody sú určené na stimuláciu vzájomne výhodnej hospodárskej činnosti bez toho, aby narúšali právo každej zmluvnej strany na reguláciu vo verejnom záujme na svojom území,

UZNÁVAJÚC úzky vzťah medzi inováciou a obchodom, ako aj význam inovácie pre hospodársky rast a sociálny rozvoj a

PRIPOMÍNAJÚC dôležitosť rôznych dohôd podpísaných Európskou úniou a Čile, ktorými sa posilnila spolupráca v odvetvových oblastiach vzťahov medzi zmluvnými stranami a rozšíril sa obchod a investície,

SA DOHODLI TAKTO:

KAPITOLA 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 1.1

Vytvorenie zóny voľného obchodu

Zmluvné strany týmto vytvárajú zónu voľného obchodu v súlade s článkom XXIV dohody GATT z roku 1994 a s článkom V dohody GATS.

ČLÁNOK 1.2

Ciele

Cieľom tejto dohody je:

- a) rozšírenie a diverzifikácia obchodu s tovarom v súlade s článkom XXIV dohody GATT z roku 1994 medzi zmluvnými stranami prostredníctvom zníženia alebo odstránenia colných a necolných prekážok obchodu;
- b) uľahčenie obchodu s tovarom, najmä prostredníctvom ustanovení týkajúcich sa uľahčenia v oblasti ciel a obchodu, noriem, technických predpisov, postupov posudzovania zhody a sanitárnych a rastlinolekárskeho opatrení, a to pri zachovaní práva každej zmluvnej strany na reguláciu v záujme plnenia cieľov verejnej politiky;

- c) liberalizácia obchodu so službami, a to v súlade s článkom V dohody GATS;
- d) vytvorenie hospodárskeho prostredia, ktoré napomáha k zvýšeným investičným tokom, zlepšenie podmienok usadenia sa na základe zásady nediskriminácie pri súčasnom zachovaní práva každej zmluvnej strany prijímať a presadzovať opatrenia potrebné na sledovanie legitímnych cieľov politiky;
- e) uľahčenie obchodu a investícií medzi zmluvnými stranami, a to aj prostredníctvom voľného prevodu bežných platieb a pohybu kapitálu;
- f) efektívne a recipročné otvorenie trhov verejného obstarávania zmluvných strán;
- g) podpora inovácie a tvorivosti zabezpečením primeranej a účinnej ochrany práv duševného vlastníctva v súlade s medzinárodnými záväzkami uplatniteľnými medzi zmluvnými stranami;
- h) podpora podmienok podporujúcich nenarušenú hospodársku súťaž, najmä pokiaľ ide o obchod a investície medzi zmluvnými stranami;
- i) rozvoj medzinárodného obchodu spôsobom, ktorý prispieva k udržateľnému rozvoju v jeho hospodárskom, sociálnom a environmentálnom rozmere, a
- j) vytvorenie účinného, spravodlivého a predvídateľného mechanizmu na urovnávanie sporov týkajúcich sa výkladu a uplatňovania tejto dohody.

ČLÁNOK 1.3

Všeobecne platné vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody:

- a) „rozšírená rámcová dohoda“ je Rozšírená rámcová dohoda medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Čilskou republikou na strane druhej, ktorá sa má uzavrieť;
- b) „dohoda o poľnohospodárstve“ je Dohoda o poľnohospodárstve v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- c) „antidumpingová dohoda“ je Dohoda o uplatňovaní článku VI Všeobecnej dohody o clách a obchode v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- d) „dohoda o pridružení“ je Dohoda o pridružení medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane jednej a Čilskou republikou na strane druhej podpísaná 18. novembra 2002 v Bruseli;
- e) „clo“ je akékoľvek clo alebo poplatky akéhokoľvek druhu uložené na dovoz tovaru alebo v súvislosti s ním, okrem:
 - i) akýchkoľvek poplatkov zodpovedajúcich vnútroštátnej dani uloženej v súlade s článkom 2.4 tejto dohody;

- ii) akéhokoľvek antidumpingového, osobitného ochranného, vyrovnávacieho alebo ochranného cla uplatňovaného v súlade s dohodou GATT z roku 1994, antidumpingovou dohodou, dohodou o poľnohospodárstve, dohodou SCM a dohodou o ochranných opatreniach a
- iii) akýchkoľvek poplatkov a iných platieb uložených na dovoz alebo v súvislosti s dovozom, ktoré sú obmedzené do výšky približných nákladov na poskytnuté služby;
- f) „CPC“ je provizórna ústredná klasifikácia produkcie (Statistical Papers, séria M, č. 77, Odbor medzinárodných hospodárskych a sociálnych záležitostí Štatistickej komisie Organizácie Spojených národov, New York, 1991);
- g) „dni“ sú kalendárne dni vrátane víkendov a sviatkov;
- h) „existujúci“ je účinný v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody;
- i) „dohoda GATS“ je Všeobecná dohoda o obchode so službami v prílohe 1B k Dohode o založení WTO;
- j) „dohoda GATT z roku 1994“ je Všeobecná dohoda o clách a obchode 1994 v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- k) „tovar zmluvnej strany“ je domáci tovar v zmysle dohody GATT z roku 1994 a zahŕňa pôvodný tovar tejto zmluvnej strany;
- l) „harmonizovaný systém“ alebo „HS“ je harmonizovaný systém opisu a číselného označovania tovaru vrátane všeobecných pravidiel na jeho výklad, poznámok k triedam, poznámok ku kapitolám a poznámok k podpoložkám, vypracovaný Svetovou colnou organizáciou;

- m) „položka“ sú prvé štyri číslice v čísle nomenklatúrneho zatriedenia v rámci harmonizovaného systému;
- n) „právnická osoba“ je akýkoľvek právny subjekt riadne ustanovený alebo inak organizovaný podľa uplatniteľného práva na ziskové alebo iné účely v súkromnom alebo verejnom vlastníctve vrátane akejkoľvek korporácie, trustu, partnerstva, spoločného podniku, individuálneho vlastníctva alebo združenia;
- o) „opatrenie“ je akékoľvek opatrenie vo forme zákona, iného právneho predpisu, pravidla, postupu, rozhodnutia, správneho opatrenia, požiadavky, praktiky alebo v akejkoľvek inej forme;
- p) „opatrenie zmluvnej strany“ je akékoľvek opatrenie prijaté alebo zachovávané¹:
- i) vládami a orgánmi na všetkých úrovniach;
 - ii) mimovládnymi subjektmi pri výkone právomocí delegovaných na ne vládami alebo orgánmi na všetkých úrovniach² alebo
 - iii) akýmkoľvek subjektom, ktorý v skutočnosti koná na základe pokynov alebo pod vedením alebo kontrolou zmluvnej strany, pokiaľ ide o dané opatrenie³;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že „opatrenie“ zahŕňa opomenutie zmluvnej strany podniknúť kroky, ktoré sú nevyhnutné na splnenie jej povinností podľa tejto dohody.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že povinnosti zmluvnej strany sa podľa tejto dohody vzťahujú na štátom vlastnený podnik alebo inú osobu, ak vykonáva akúkoľvek regulačnú alebo správnu právomoc alebo inú vládnu právomoc, ktorú na ňu táto zmluvná strana delegovala, ako napríklad právomoc vyvlastňovať, vydávať licencie, schvaľovať obchodné transakcie alebo ukladať kvóty, poplatky alebo iné platby.

³ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že ak zmluvná strana tvrdí, že určitý subjekt koná tak, ako je uvedené v bode iii), uvedená zmluvná strana znáša dôkazné bremeno a musí prinajmenšom poskytnúť spoľahlivé indície.

- q) „členský štát“ je členský štát Európskej únie;
- r) „fyzická osoba“ je:
- i) v prípade Európskej únie štátny príslušník členského štátu podľa jeho práva¹ a
 - ii) v prípade Čile štátny príslušník Čile podľa jeho práva;
- s) „pôvodný tovar“ je tovar spĺňajúci podmienky podľa pravidiel pôvodu stanovených v kapitole 3;
- t) „osoba“ je fyzická osoba alebo právnická osoba;
- u) „osobné údaje“ sú všetky informácie týkajúce sa identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby;
- v) „dohoda o ochranných opatreniach“ je Dohoda o ochranných opatreniach v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- w) „sanitárne alebo rastlinolekárske opatrenie“ je akékoľvek opatrenie uvedené v odseku 1 prílohy A k dohode SPS;
- x) „dohoda SCM“ je Dohoda o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;

¹ Na účely kapitol 10 až 20 zahŕňa vymedzenie pojmu „fyzická osoba“ aj fyzickú osobu s trvalým pobytom v Lotyšskej republike, ktorá nie je občanom Lotyšska ani akéhokoľvek iného štátu, ale ktorá má podľa právnych predpisov Lotyšskej republiky právo získať pas osoby bez štátneho občianstva.

- y) „dohoda SPS“ je Dohoda o uplatňovaní sanitárnych a fyto sanitárnych opatrení v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- z) „dohoda TBT“ je Dohoda o technických prekážkach obchodu v prílohe 1 k Dohode o založení WTO;
- aa) „tretia krajina“ je krajina alebo územie mimo územného rozsahu pôsobnosti tejto dohody stanoveného v článku 33.8;
- ab) „dohoda TRIPS“ je Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva v prílohe 1C k Dohode o založení WTO;
- ac) „Viedenský dohovor o zmluvnom práve“ je Viedenský dohovor o zmluvnom práve podpísaný 23. mája 1969 vo Viedni a
- ad) „Dohoda o založení WTO“ je Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie podpísaná 15. apríla 1994 v Marrákeši.

ČLÁNOK 1.4

Vzťah k Dohode o založení WTO a iným existujúcim dohodám

1. Zmluvné strany si potvrdzujú svoje vzájomné práva a povinnosti, ktoré im vyplývajú z Dohody o založení WTO a iných existujúcich dohôd, ktorých sú zmluvnými stranami.

2. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že sa ním zmluvným stranám ukladá povinnosť konať spôsobom, ktorý by bol v rozpore s ich záväzkami vyplývajúcimi z Dohody o založení WTO.

3. V prípade rozporu medzi ustanoveniami tejto dohody a akejkoľvek inej existujúcej dohody než Dohody o založení WTO, na ktorej sa obe zmluvné strany zúčastňujú, uskutočnia zmluvné strany bezodkladne konzultácie s cieľom nájsť vzájomne uspokojivé riešenie.

ČLÁNOK 1.5

Odkazy na zákony a iné dohody

1. Pokiaľ nie je stanovené inak, ak sa v tejto dohode odkazuje na zákony a iné právne predpisy zmluvnej strany, treba tomu rozumieť tak, že tieto zákony a iné právne predpisy zahŕňajú aj akékoľvek zmeny týchto zákonov alebo iných právnych predpisov.

2. Pokiaľ nie je v tejto dohode stanovené inak, v prípade, že sa odkazuje na medzinárodné dohody, resp. sa medzinárodné dohody úplne alebo čiastočne začleňujú do tejto dohody, treba tomu rozumieť tak, že tieto odkazy alebo začlenenia zahŕňajú aj akékoľvek zmeny daných dohôd alebo následné dohody, ktoré nadobudnú platnosť pre obe zmluvné strany v deň podpísania tejto dohody alebo po tomto dni.

3. V prípade vzniku akýchkoľvek otázok v súvislosti s vykonávaním alebo uplatňovaním tejto dohody v dôsledku akejkoľvek zmeny alebo následnej dohody, ako je uvedené v odseku 2, môžu zmluvné strany na požiadanie ktorejkoľvek z nich uskutočniť vzájomné konzultácie s cieľom nájsť vzájomne uspokojivé riešenie.

ČLÁNOK 1.6

Plnenie povinností

1. Každá zmluvná strana prijme všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia potrebné na splnenie záväzkov, ktoré jej vyplývajú z tejto dohody.
2. Ak sa niektorá zo zmluvných strán domnieva, že druhá zmluvná strana nespĺnila niektorú z povinností, ktoré sú označené ako zásadné prvky v článku 1.2 ods. 2 alebo článku 2.2 ods. 1 rozšírenej rámcovej dohody, môže prijať vhodné opatrenia. Vhodné opatrenia sa prijímajú v plnom súlade s medzinárodným právom a sú úmerné nespĺneniu povinností podľa tohto odseku. Prednosť musia mať tie opatrenia, ktoré čo najmenej narušia fungovanie tejto dohody. Na účely tohto odseku môžu „vhodné opatrenia“ zahŕňať čiastočné alebo úplné pozastavenie uplatňovania tejto dohody.
3. Opatrenia uvedené v odseku 2 sa môžu prijať bez ohľadu na to, či sa predbežne vykonávajú príslušné ustanovenia rozšírenej rámcovej dohody.

KAPITOLA 2

OBCHOD S TOVAROM

ČLÁNOK 2.1

Cieľ

Zmluvné strany postupne a vzájomne liberalizujú obchod s tovarom v súlade s touto dohodou.

ČLÁNOK 2.2

Rozsah pôsobnosti

Pokiaľ sa v tejto dohode nestanovuje inak, táto kapitola sa vzťahuje na obchod s tovarom zmluvnej strany.

ČLÁNOK 2.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a prílohy 2:

- a) „dohoda o dovoznom licenčnom konaní“ je Dohoda o dovoznom licenčnom konaní v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- b) „konzulárna transakcia“ je postup na získanie konzulárnej faktúry alebo konzulárneho víza od konzula dovážajúcej zmluvnej strany na území vyvážajúcej zmluvnej strany alebo na území tretej krajiny k obchodnej faktúre, osvedčeniu o pôvode, zoznamu tovaru, vývoznému vyhláseniu odosielateľa alebo k akýmkoľvek iným colným dokladom v súvislosti s dovozom tovaru;
- c) „dohoda o colnej hodnote“ je Dohoda o vykonávaní článku VII dohody GATT z roku 1994 v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;
- d) „vývozné licenčné konanie“ je administratívny postup, pri ktorom sa vyžaduje predloženie žiadosti alebo iných dokumentov, iných než sa zvyčajne vyžadujú na účely colného konania, príslušnému správnomu orgánu alebo orgánom ako predbežná podmienka vývozu z územia vyvážajúcej zmluvnej strany;
- e) „dovozné licenčné konanie“ je administratívny postup, pri ktorom sa vyžaduje predloženie žiadosti alebo iných dokumentov, iných než sa zvyčajne vyžadujú na účely colného konania, príslušnému správnomu orgánu alebo orgánom ako predbežná podmienka dovozu na územie dovážajúcej zmluvnej strany;

- f) „repassovaný tovar“ je tovar zatriedený do 84. až 90. kapitoly alebo do položky 94.02 HS s výnimkou tovaru zatriedeného do položiek 84.18, 85.09, 85.10, 85.16 a 87.03 alebo podpoložiek 8414.51, 8450.11, 8450.12, 8508.1 a 8517.11 HS, ktorý:
- i) úplne alebo čiastočne pozostáva z dielov získaných z tovaru, ktorý bol použitý;
 - ii) má podobné výkonnostné a pracovné podmienky v porovnaní s náhradným tovarom v novom stave a
 - iii) na ktorý sa dáva rovnaká záruka ako na náhradný tovar v novom stave;
- g) „oprava“ je akákoľvek spracovateľská operácia, ktorá sa realizuje na tovare s cieľom odstrániť prevádzkové chyby alebo materiálne poškodenie a ktorá je potrebná na obnovenie pôvodnej funkcie tovaru alebo zabezpečenie súladu s technickými požiadavkami na jeho používanie, bez ktorých by tovar nemohol byť ďalej používaný obvyklým spôsobom na účely, na ktoré bol určený; oprava tovaru zahŕňa obnovu a údržbu, nezahŕňa však žiadnu operáciu ani proces, ktoré:
- i) ničia základné charakteristiky tovaru alebo vytvárajú nový alebo komerčne iný tovar;
 - ii) transformujú nedokončený tovar na hotový tovar alebo
 - iii) sa používajú na zlepšenie alebo modernizáciu technických vlastností tovaru;
- h) „kategória postupného znižovania“ je lehota na odstránenie ciel v rozpätí od nula do siedmich rokov, po uplynutí ktorej je tovar oslobodený od cla, pokiaľ nie je v listinách v prílohe 2 stanovené inak.

ČLÁNOK 2.4

Národné zaobchádzanie v oblasti vnútroštátneho zdaňovania a regulácie

Každá zmluvná strana poskytne národné zaobchádzanie tovaru druhej zmluvnej strany v súlade s článkom III dohody GATT z roku 1994 a poznámkami a doplňujúcimi ustanoveniami k uvedenému článku. Na tento účel sa článok III dohody GATT 1994 a poznámky a doplňujúce ustanovenia k uvedenému článku začleňujú *mutatis mutandis* do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 2.5

Odstránenie alebo zníženie ciel

1. Pokiaľ nie je v tejto dohode stanovené inak, každá zmluvná strana zníži alebo odstráni clo na tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane v súlade so svojou listinou v prílohe 2.
2. Na účely odseku 1 je základnou sadzbou cla sadzba stanovená pre každý tovar na listinách v prílohe 2.

3. Ak zmluvná strana zníži svoju colnú sadzbu uplatňovanú podľa doložky najvyšších výhod (ďalej len „sadzba podľa DNV“), na znížené sadzby sa uplatňuje listina tejto zmluvnej strany v prílohe 2. Ak zmluvná strana vo vzťahu ku konkrétnej colnej položke zníži svoju uplatňovanú sadzbu podľa DNV na úroveň nižšiu ako základná sadzba, táto zmluvná strana vypočíta preferenčnú uplatniteľnú sadzbu, ktorou sa zavádza zníženie cla na zníženú sadzbu uplatňovanú podľa DNV, pričom zachová relatívne preferenčné rozpätie pre túto konkrétnu colnú položku tak dlho, kým je uplatňovaná sadzba podľa DNV nižšia ako základná sadzba. Relatívne preferenčné rozpätie pre ktorúkoľvek colnú položku v každom období postupného znižovania zodpovedá rozdielu medzi základnou sadzbou stanovenou na listine v prílohe 2 danej zmluvnej strany a sadzbou cla uplatňovanou pre túto colnú položku v súlade s danou listinou, vydelenému touto základnou sadzbou a vyjadrenému v percentách.

4. Zmluvné strany na žiadosť jednej z nich uskutočnia vzájomné konzultácie s cieľom zväziť urýchlenie zníženia alebo odstránenia ciel stanovených na listinách v prílohe 2. Rada pre obchod môže s ohľadom na takéto konzultácie prijať rozhodnutie o zmene prílohy 2 s cieľom urýchliť dané zníženie alebo odstránenie ciel.

ČLÁNOK 2.6

Zachovanie existujúceho stavu

1. Pokiaľ nie je v tejto dohode stanovené inak, zmluvná strana nezvýši žiadne clo stanovené ako základná sadzba v prílohe 2 ani neprijme žiadne nové clo na tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane.

2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvná strana môže zvýšiť clo na úroveň stanovenú v prílohe 2 počas príslušného obdobia postupného znižovania v nadväznosti na jednostranné zníženie.

ČLÁNOK 2.7

Vývozné clá, dane a iné platby

1. Zmluvná strana nezavedie ani nezachová žiadne clo, daň alebo iný poplatok akéhokoľvek druhu uložené na vývoz tovaru na územie druhej zmluvnej strany alebo v súvislosti s týmto vývozom ani žiadnu vnútroštátnu daň alebo iný vnútroštátny poplatok v súvislosti s tovarom vyvezeným na územie druhej zmluvnej strany, ktorý prevyšuje dane alebo poplatky, ktoré by sa vzťahovali na podobný tovar určený na domácu spotrebu.
2. Žiadne z ustanovení tohto článku nebráni zmluvnej strane uložiť na vývoz tovaru poplatok alebo platbu, ktoré sú povolené podľa článku 2.8.

ČLÁNOK 2.8

Poplatky a formality

1. Poplatky a iné platby uložené zmluvnou stranou na dovoz alebo vývoz tovaru druhej zmluvnej strany alebo v súvislosti s takým dovozom a vývozom sa obmedzujú na výšku približných nákladov za poskytované služby a nepredstavujú nepriamu ochranu domáceho tovaru ani zdaňovanie dovozu alebo vývozu na fiškálne účely.
2. Zmluvná strana nevyberá poplatky ani iné platby za dovoz alebo vývoz alebo v súvislosti s dovozom alebo vývozom na základe *ad valorem*.

3. Každá zmluvná strana môže uložiť poplatky alebo vyžadovať náhradu nákladov iba v prípade poskytnutia konkrétnych služieb, vrátane týchto služieb:

- a) prítomnosť colníkov, ak sa vyžaduje, mimo úradných hodín alebo v iných priestoroch, ako sú priestory colných orgánov;
- b) analýzy alebo znalecké posudky tovaru a poštovné poplatky za vrátenie tovaru žiadateľovi, najmä v súvislosti s rozhodnutiami týkajúcimi sa záväzných informácií alebo v súvislosti s poskytnutím informácií týkajúcich sa uplatňovania colných predpisov;
- c) prehliadka alebo odber vzoriek tovaru na účely overovania alebo zničenia tovaru, ak sa s nimi spájajú iné náklady ako náklady vyplývajúce z činnosti colníkov, alebo
- d) výnimočné kontrolné opatrenia, ak sú takéto opatrenia potrebné vzhľadom na povahu tovaru alebo možné riziko.

4. Každá zmluvná strana bezodkladne uverejní všetky poplatky a platby, ktoré ukladá v súvislosti s dovozom alebo vývozom, a to tak, aby sa s nimi mohli verejné správy, obchodníci a iné zainteresované strany oboznámiť.

5. Zmluvná strana v súvislosti s dovozom akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany nevyžaduje konzulárne transakcie ani súvisiace poplatky a platby.

ČLÁNOK 2.9

Opravený tovar

1. Zmluvná strana neuplatňuje clo na tovar bez ohľadu na jeho pôvod, keď znovu vstúpi na jej colné územie po tom, ako bol tento tovar dočasne vyvezený z jej colného územia na colné územie druhej zmluvnej strany na účely opravy.
2. Odsek 1 sa nevzťahuje na tovar dovážaný na kauciu, do zón voľného obchodu alebo zón s podobným právnym postavením, ktorý sa potom vyváža na opravu a nie je späťne dovezený na kauciu, do zón voľného obchodu alebo zón s podobným právnym postavením.
3. Zmluvná strana neuplatňuje clo na tovar bez ohľadu na jeho pôvod, ktorý je dočasne dovezený z colného územia druhej zmluvnej strany na účely opravy¹.

ČLÁNOK 2.10

Repasovaný tovar

1. Pokiaľ nie je v tejto dohode stanovené inak, zmluvná strana neposkytne repasovanému tovaru druhej zmluvnej strany menej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje podobnému tovaru v novom stave.

¹ V Európskej únii sa na účely tohto odseku používa colný režim aktívny zušľachtovací styk stanovený v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že článok 2.11 sa uplatňuje na zákazy alebo obmedzenia dovozu a vývozu repasovaného tovaru. Ak zmluvná strana prijme alebo zachováva zákazy alebo obmedzenia dovozu a vývozu použitého tovaru, tieto opatrenia neuplatní na repasovaný tovar.

3. Zmluvná strana môže vyžadovať, aby bol repasovaný tovar označený ako repasovaný tovar v prípade jeho distribúcie alebo predaja na jej území a aby takýto tovar spĺňal všetky platné technické požiadavky, ktoré sa uplatňujú na podobný tovar v novom stave.

ČLÁNOK 2.11

Obmedzenia dovozu a vývozu

Článok XI dohody GATT z roku 1994 a poznámky a doplňujúce ustanovenia k uvedenému článku sa začleňujú *mutatis mutandis* do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou. Zmluvná strana v súlade s tým neprijme ani nezachová žiadny zákaz ani obmedzenie, pokiaľ ide o dovoz akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany alebo o vývoz alebo predaj na vývoz akéhokoľvek tovaru určeného pre územie druhej zmluvnej strany, okrem prípadov, keď je to v súlade s článkom XI dohody GATT z roku 1994 vrátane poznámok a doplňujúcich ustanovení k uvedenému článku.

ČLÁNOK 2.12

Označovanie pôvodu

Ak Čile uplatní povinné požiadavky na označovanie krajiny pôvodu na tovar Európskej únie, Výbor pre obchod môže rozhodnúť, že tovar s označením „Made in EU“ alebo s podobným označením v miestnom jazyku spĺňa takéto požiadavky pri dovoze do Čile. Týmto článkom nie je dotknuté právo žiadnej zmluvnej strany špecifikovať druh výrobkov, v prípade ktorých sú požiadavky na označovanie krajiny pôvodu povinné. Kapitola 3 sa nevzťahuje na tento článok.

ČLÁNOK 2.13

Dovozné licenčné konania

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa všetky dovozné licenčné konania vzťahujúce sa na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami uplatňovali neutrálne a aby sa spravovali spravodlivým, nestranným, nediskriminačným a transparentným spôsobom.
2. Zmluvná strana prijme alebo zachová dovozné licenčné konania ako podmienku dovozu na svoje územie z územia druhej zmluvnej strany len v prípade, ak na dosiahnutie administratívneho účelu nie sú primerane k dispozícii iný vhodný postup.

3. Zmluvná strana neprijme ani nezachová žiadne neautomatické dovozné licenčné konanie ako podmienku dovozu na svoje územie z územia druhej zmluvnej strany, pokiaľ to nie je potrebné na vykonanie opatrenia, ktoré je v súlade s touto dohodou. Zmluvná strana, ktorá prijíma takéto neautomatické dovozné licenčné konanie, druhej zmluvnej strane jasne uvedie opatrenie, ktoré sa prostredníctvom daného konania vykonáva.
4. Každá zmluvná strana prijme a spravuje všetky dovozné licenčné konania v súlade s článkami 1, 2 a 3 dohody o dovoznom licenčnom konaní. Na uvedený účel sa články 1, 2 a 3 uvedenej dohody *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.
5. Zmluvná strana, ktorá prijme nové dovozné licenčné konania alebo zmení platné dovozné licenčné konania, zašle druhej zmluvnej strane oznámenie do 60 dní od dátumu uverejnenia takýchto nových dovozných licenčných konaní alebo zmien platných dovozných licenčných konaní. Oznámenie zahŕňa informácie uvedené v odseku 3 tohto článku a v článku 5 ods. 2 dohody o dovoznom licenčnom konaní. Toto ustanovenie sa bude považovať za splnené zmluvnou stranou, ak táto zmluvná strana oznámila príslušné nové dovozné licenčné konanie alebo akékoľvek zmeny platných dovozných licenčných konaní Výboru pre dovozné licencie zriadenému v súlade s článkom 4 dohody o dovoznom licenčnom konaní vrátane informácií uvedených v článku 5 ods. 2 uvedenej dohody.
6. Na žiadosť jednej zmluvnej strany druhá zmluvná strana bezodkladne poskytne všetky relevantné informácie vrátane informácií uvedených v článku 5 ods. 2 dohody o dovoznom licenčnom konaní týkajúce sa akéhokoľvek dovozného licenčného konania, ktoré má v úmysle prijať, ktoré už prijala alebo ktoré zachováva, alebo akejkkoľvek zmeny platných dovozných licenčných konaní.

ČLÁNOK 2.14

Vývozné licenčné konania

1. Každá zmluvná strana uverejní každé nové vývozné licenčné konanie alebo každú zmenu v existujúcom vývoznom licenčnom konaní takým spôsobom, ktorý umožní vládam, obchodníkom a ďalším zainteresovaným stranám oboznámiť sa s nimi. Takéto uverejnenie sa uskutoční, ak je to možné, 30 dní pred nadobudnutím účinnosti daného konania alebo zmeny a v každom prípade najneskôr v deň nadobudnutia účinnosti takéhoto konania alebo zmeny.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby uverejnenie vývozných licenčných konaní obsahovalo tieto informácie:
 - a) znenia svojich vývozných licenčných konaní alebo akýchkoľvek zmien, ktoré v týchto konaniach vykoná;
 - b) tovar, ktorý podlieha každému vývoznému licenčnému konaniu;
 - c) za každé vývozné licenčné konanie opis postupu na podanie žiadosti o vývoznú licenciu a všetky kritériá, ktoré musí žiadateľ spĺňať, aby bol oprávnený požiadať o vývoznú licenciu, ako je napríklad držba povolenia na činnosť, zriadenie alebo udržanie investície alebo fungovanie prostredníctvom konkrétnej formy usadenia sa na území zmluvnej strany;
 - d) jedno alebo viac kontaktných miest, kde môžu zainteresované osoby získať ďalšie informácie o podmienkach získania vývoznej licencie;

- e) správny orgán alebo orgány, ktorým sa musí predložiť žiadosť alebo iné relevantné dokumenty;
- f) opis akéhokoľvek opatrenia alebo opatrení, ktoré sa majú vývozným licenčným konaním vykonať;
- g) obdobie, počas ktorého bude platiť každé vývozné licenčné konanie, pokiaľ konanie nezostane v platnosti, pokiaľ nebude vzaté späť alebo revidované v novom vydaní;
- h) ak chce zmluvná strana využívať vývozné licenčné konanie na uplatňovanie vývozných kvót, celkovú výšku, prípadne hodnotu kvóty a dátum začatia a skončenia udelenia kvóty a
- i) všetky oslobodenia alebo výnimky, ktoré nahrádzajú požiadavku na získanie vývozných licencií, informácie o spôsobe, ako požiadať o tieto oslobodenia alebo výnimky, alebo ako ich využívať, a kritériá na ich udelenie.

3. Do 30 dní odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody každá zmluvná strana informuje druhú zmluvnú stranu o svojich platných vývozných licenčných konaniach. Zmluvná strana, ktorá prijme nové vývozné licenčné konania alebo zmení platné vývozné licenčné konania, zašle druhej zmluvnej strane oznámenie do 60 dní od dátumu uverejnenia týchto nových vývozných licenčných konaní alebo zmien platných vývozných licenčných konaní. Oznámenie zahŕňa odkaz na zdroj či zdroje, kde sú uverejnené informácie požadované podľa odseku 2, a prípadne obsahuje aj adresu príslušného vládneho webového sídla alebo webových sídiel.

4. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že sa od ktorejkoľvek zmluvnej strany vyžaduje, aby udelila vývoznú licenciu, alebo, že sa zmluvnej strane bráni vo vykonávaní jej povinností alebo záväzkov podľa rezolúcií Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov alebo podľa mnohostranných režimov nešírenia zbraní a mechanizmov kontroly vývozu.

ČLÁNOK 2.15

Určovanie colnej hodnoty

Každá zmluvná strana určí colnú hodnotu tovaru druhej zmluvnej strany dovážaného na jej územie v súlade s článkom VII dohody GATT z roku 1994 a dohodou o colnej hodnote. Na uvedený účel sa článok VII dohody GATT z roku 1994 vrátane poznámok a doplňujúcich ustanovení k uvedenému článku, ako aj články 1 až 17 dohody o colnej hodnote vrátane jej vysvetľujúcich poznámok začleňujú *mutatis mutandis* do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 2.16

Využívanie preferencií

1. Na účely monitorovania fungovania dohody a výpočtu mier využívania preferencií si zmluvné strany každoročne vymieňajú štatistické údaje o dovoze za obdobie začínajúce sa jeden rok od nadobudnutia platnosti tejto dohody a končiace sa desať rokov od dokončenia odstraňovania ciel pre všetok tovar podľa listín v prílohe 2. Pokiaľ Výbor pre obchod nerozhodne inak, uvedené obdobie sa automaticky predĺži o päť rokov. Výbor pre obchod môže rozhodnúť o jeho ďalšom predĺžení.

2. Výmena štatistických údajov o dovoze uvedených v odseku 1 zahŕňa údaje týkajúce sa posledného dostupného roku vrátane hodnoty a prípadne objemu, a to na úrovni colných položiek pre dovozy tovaru z druhej zmluvnej strany, pri ktorých sa využíva preferenčné colné zaobchádzanie podľa tejto dohody, a pre dovoz tovaru, s ktorým sa nezaobchádza preferenčne.

ČLÁNOK 2.17

Osobitné opatrenia týkajúce sa správy preferenčného zaobchádzania

1. Zmluvné strany spolupracujú pri predchádzaní porušovaniu colných predpisov týkajúcich sa preferenčného zaobchádzania poskytnutého podľa tejto kapitoly, ich odhaľovaní a boji proti nim v súlade s ich povinnosťami podľa kapitoly 3 a Protokolu k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.
2. Zmluvná strana môže v súlade s postupom stanoveným v odseku 3 dočasne pozastaviť príslušné preferenčné zaobchádzanie s dotknutým tovarom, ak táto zmluvná strana na základe objektívnych, presvedčivých a overiteľných informácií dospela k zisteniu, že druhá zmluvná strana sa dopustila rozsiahleho systematického porušovania colných predpisov s cieľom získať preferenčné zaobchádzanie poskytnuté podľa tejto kapitoly, a zistila:
 - a) systematický nedostatok alebo nevhodnosť konania druhej zmluvnej strany pri overovaní statusu pôvodu tovaru a plnení ostatných požiadaviek Protokolu k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach pri identifikovaní porušenia pravidiel pôvodu alebo pri predchádzaní takémuto porušovaniu;

- b) že druhá zmluvná strana systematicky odmieta vykonať následné overenie dôkazu o pôvode na žiadosť zmluvnej strany alebo včas oznámiť jeho výsledky, prípadne neprimerane odďaľuje vykonanie takéhoto overenia alebo oznámenia, alebo
- c) že druhá zmluvná strana systematicky odmieta spolupracovať alebo pomáhať alebo že druhá zmluvná strana nespolupracuje ani nepomáha pri plnení jej záväzkov podľa Protokolu k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach v súvislosti s preferenčným zaobchádzaním.
3. Zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu uvedenému v odseku 2, ho bez zbytočného odkladu oznámi Výboru pre obchod a v rámci tohto výboru začne konzultácie s druhou zmluvnou stranou s cieľom dosiahnuť riešenie prijateľné pre obe zmluvné strany.

Ak sa zmluvné strany nedohodnú na vzájomne prijateľnom riešení do troch mesiacov od dátumu oznámenia, môže zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu, rozhodnúť o dočasnom pozastavení príslušného preferenčného zaobchádzania s dotknutým tovarom. Uvedená zmluvná strana bez zbytočného odkladu oznámi dočasné pozastavenie Výboru pre obchod.

Dočasné pozastavenia sa uplatňujú len na obdobie potrebné na ochranu finančných záujmov dotknutej zmluvnej strany a nie dlhšie ako šesť mesiacov. Ak však podmienky, ktoré boli príčinou pôvodného pozastavenia, pretrvávajú v čase uplynutia šesťmesačného obdobia, dotknutá zmluvná strana sa môže rozhodnúť obnoviť pozastavenie. Každé dočasné pozastavenie je predmetom pravidelných konzultácií vo Výbore pre obchod.

4. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi internými postupmi uverejní oznámenia pre dovozcov v súvislosti s každým oznámením alebo rozhodnutím o dočasnom pozastavení podľa odseku 3.

ČLÁNOK 2.18

Podvýbor pre obchod s tovarom

Podvýbor pre obchod s tovarom zriadený podľa článku 33.4 ods. 1:

- a) monitoruje vykonávanie a správu tejto kapitoly a prílohy 2;
- b) podporuje obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami, a to aj prostredníctvom konzultácií o zlepšení colného zaobchádzania na účely prístupu na trh podľa článku 2.5 ods. 4 a podľa potreby o ďalších prípadných otázkach;
- c) poskytuje fórum na diskusiu a vyriešenie akýchkoľvek otázok súvisiacich s touto kapitolou;
- d) pohotovo rieši prekážky obchodu s tovarom medzi zmluvnými stranami, najmä tie, ktoré súvisia s uplatňovaním necolných opatrení, a v prípade potreby postúpi takéto záležitosti Výboru pre obchod na posúdenie;
- e) odporúča zmluvným stranám akúkoľvek zmenu alebo doplnenie tejto kapitoly;
- f) koordinuje výmenu údajov na účely využívania preferencií alebo akýchkoľvek iných informácií o obchode s tovarom medzi zmluvnými stranami;
- g) preskúmava akékoľvek budúce zmeny harmonizovaného systému s cieľom zabezpečiť, aby sa nezmenili povinnosti každej zmluvnej strany vyplývajúce z tejto dohody, a vedie konzultácie s cieľom vyriešiť akýkoľvek súvisiaci konflikt;
- h) vykonáva funkcie stanovené v článku 8.17.

KAPITOLA 3

PRAVIDLÁ PÔVODU A POSTUPY STANOVENIA PÔVODU

ODDIEL A

PRAVIDLÁ PÔVODU

ČLÁNOK 3.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 3-A až 3-E:

- a) „zatriedenie“ je zatriedenie výrobku alebo materiálu v rámci určitej kapitoly, položky alebo podpoložky harmonizovaného systému;
- b) „zásielka“ sú výrobky, ktoré buď súčasne zasiela jeden vývozca jednému príjemcovi, alebo sa na ne vzťahuje jednotný prepravný doklad, ktorý zahŕňa ich prepravu od vývozcu k príjemcovi, alebo, ak taký doklad chýba, jednotná faktúra;
- c) „colný orgán“ je/sú:
 - i) v prípade Čile Národná colná správa a

- ii) v prípade Európskej únie útvary Európskej komisie zodpovedné za colné záležitosti a colné úrady a akékoľvek iné orgány členských štátov zodpovedné za uplatňovanie a presadzovanie colných predpisov;
- d) „vývozca“ je osoba usadená na území zmluvnej strany, ktorá v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi tejto zmluvnej strany vyváža alebo vyrába pôvodný výrobok a vyhotovuje potvrdenie o pôvode;
- e) „identické výrobky“ sú výrobky, ktoré v každom smere zodpovedajú výrobkom opísaným v opise výrobku; opis výrobku v obchodnom doklade použitom na vyhotovenie potvrdenia o pôvode pre viacnásobné zásielky musí byť dostatočne presný na to, aby jasne identifikoval tento výrobok, a aj identické výrobky, ktoré sa majú následne doviesť na základe tohto potvrdenia;
- f) „dovozca“ je osoba, ktorá dováža pôvodný výrobok a žiada preň preferenčné sadzobné zaobchádzanie;
- g) „materiál“ je akákoľvek látka, ktorá sa používa pri výrobe výrobku, vrátane všetkých zložiek, surovín, súčastí alebo častí;
- h) „výrobok“ je výsledok výroby, a to aj vtedy, ak je určený na neskoršie použitie ako materiál pri výrobe iného výrobku, a
- i) „výroba“ je každý druh opracovania alebo spracovania vrátane montáže.

ČLÁNOK 3.2

Všeobecné požiadavky

1. Na účely uplatňovania preferenčného sadzobného zaobchádzania jednej zmluvnej strany s pôvodným tovarom druhej zmluvnej strany v súlade s touto dohodou sa za výrobky s pôvodom v druhej zmluvnej strane, za predpokladu, že daný výrobok spĺňa všetky ostatné uplatniteľné požiadavky stanovené v tejto kapitole, považujú tieto výrobky:

- a) výrobky, ktoré sú úplne získané v danej zmluvnej strane, ako sa stanovuje v článku 3.4;
- b) výrobky, ktoré sa vyrábajú výlučne z materiálov s pôvodom v danej zmluvnej strane, a
- c) výrobky vyrobené v danej zmluvnej strane, ktoré obsahujú nepôvodné materiály, a to za predpokladu, že spĺňajú požiadavky stanovené v prílohe 3-B.

2. Ak výrobok získal status pôvodu v súlade s odsekom 1, nepôvodné materiály použité pri výrobe tohto výrobku sa nepovažujú za nepôvodné, ak je tento výrobok začlenený ako materiál do iného výrobku.

3. Podmienky získania statusu pôvodu musia byť splnené bez prerušenia na území zmluvnej strany.

ČLÁNOK 3.3

Kumulácia pôvodu

1. Výrobok s pôvodom v zmluvnej strane sa považuje za pôvodný výrobok druhej zmluvnej strany, ak sa použije ako materiál na výrobu iného výrobku v tejto druhej zmluvnej strane, a to za predpokladu, že vykonané opracovanie a spracovanie presahuje jednu alebo viacero operácií uvedených v článku 3.6.
2. Materiály zatriedené do 3. kapitoly harmonizovaného systému s pôvodom v krajinách uvedených v odseku 4 písm. b) a použité pri výrobe konzervovaných výrobkov z tuniaka zatriedených do podpoložky 1604.14 harmonizovaného systému sa môžu považovať za materiály s pôvodom v zmluvnej strane, a to za predpokladu, že sú splnené podmienky uvedené v odseku 3 písm. a) až e) a že táto zmluvná strana zašle podvýboru uvedenému v článku 3.31 oznámenie na účely preskúmania.
3. Výbor pre obchod môže na základe odporúčania podvýboru uvedeného v článku 3.31 rozhodnúť, že určité materiály s pôvodom v tretích krajinách¹ uvedených v odseku 4 tohto článku sa môžu považovať za materiály s pôvodom v zmluvnej strane, ak sa použijú pri výrobe výrobku v tejto zmluvnej strane, a to za predpokladu, že:
 - a) každá zmluvná strana má platnú obchodnú dohodu, ktorou sa s uvedenou treťou krajinou vytvára zóna voľného obchodu v zmysle článku XXIV dohody GATT z roku 1994;

¹ Pojem „tretia krajina“ je vymedzený v článku 1.3, písm. aa).

- b) pôvod materiálov uvedených v tomto odseku sa určuje v súlade s pravidlami pôvodu uplatniteľnými podľa:
- i) obchodnej dohody Európskej únie, ktorou sa s uvedenou treťou krajinou vytvára zóna voľného obchodu, ak sa dotknutý materiál použije pri výrobe výrobku v Čile, a
 - ii) obchodnej dohody Čile, ktorou sa s uvedenou treťou krajinou vytvára zóna voľného obchodu, ak sa dotknutý materiál použije pri výrobe výrobku v Európskej únii,
- c) medzi uvedenou zmluvnou stranou a uvedenou treťou krajinou existuje dohoda o primeranej administratívnej spolupráci, ktorou sa zabezpečuje úplné vykonávanie tejto kapitoly vrátane ustanovení o použití vhodnej dokumentácie o pôvode materiálov, a že uvedená zmluvná strana oznámi túto dohodu druhej zmluvnej strane;
- d) uskutočnená výroba alebo spracovanie materiálov v uvedenej zmluvnej strane presahuje jednu alebo viacero operácií uvedených v článku 3.6 a
- e) zmluvné strany sa dohodnú na všetkých ďalších uplatniteľných podmienkach.
4. Tretími krajinami uvedenými v odseku 3 sú:
- a) krajiny Strednej Ameriky: Guatemala, Honduras, Kostarika, Nikaragua, Panama a Salvádor a
 - b) andské krajiny: Ekvádor, Kolumbia a Peru.

ČLÁNOK 3.4

Úplne získané výrobky

1. Za výrobky úplne získané v zmluvnej strane sa považujú:
 - a) rastliny a rastlinné výrobky vypestované alebo zozbierané v zmluvnej strane;
 - b) živé zvieratá narodené a chované v zmluvnej strane;
 - c) výrobky získané zo živých zvierat chovaných v zmluvnej strane;
 - d) produkty získané lovom, chytením do pasce, rybolovom alebo odchytom v zmluvnej strane, ale nie mimo vonkajších hraníc pobrežných vôd danej zmluvnej strany;
 - e) výrobky získané z jatočných zvierat narodených a chovaných v zmluvnej strane;
 - f) produkty získané z akvakultúry v zmluvnej strane, ak ide o vodné organizmy vrátane rýb, mäkkýšov, kôrovcov, iných vodných bezstavovcov a vodných rastlín narodené alebo chované/pestované z východiskového materiálu, ako sú vajíčka, ikry, plôdiky, plôdiky s absorbovaným žltkovým vakom alebo larvy, zásahom do procesov chovu alebo rastu s cieľom zvýšiť produkciu, napríklad pravidelným zarybňovaním, kŕmením alebo ochranou pred predátormi;
 - g) nerastné alebo iné prirodzene sa vyskytujúce látky nezahrnuté do písmen a) až f) vytŕažené alebo získané v zmluvnej strane;

- h) produkty morského rybolovu a iné produkty získané plavidlom danej zmluvnej strany z mora mimo pobrežných vôd;
- i) výrobky vyrobené na palube spracovateľského plavidla danej zmluvnej strany výlučne z produktov uvedených v písmene h);
- j) produkty vyťažené zmluvnou stranou alebo osobou z danej zmluvnej strany z morskej pôdy alebo z morského podložia mimo pobrežných vôd za predpokladu, že majú práva využívať túto pôdu alebo podložie;
- k) odpad alebo šrot vzniknuté z výroby v zmluvnej strane alebo z použitých výrobkov zozbieraných v zmluvnej strane za predpokladu, že tieto výrobky sú vhodné iba na opätovné získanie surovín, a
- l) výrobky, ktoré sú vyrobené v zmluvnej strane výlučne z výrobkov a produktov uvedených v písmenách a) až k).

2. „Plavidlo zmluvnej strany“ a „spracovateľské plavidlo zmluvnej strany“ uvedené v odseku 1 písm. h) a i) je plavidlo a spracovateľské plavidlo, ktoré:

- a) je registrované v členskom štáte alebo Čile;
- b) sa plaví pod vlajkou členského štátu alebo Čile; a
- c) spĺňa jednu z týchto podmienok:
 - i) je z viac ako 50 % vlastnené fyzickými osobami členského štátu alebo Čile alebo

- ii) je vlastnené právnickou osobou, ktorá:
- A) má svoje ústredie a hlavné miesto podnikania v členskom štáte alebo v Čile; a
 - B) je z viac ako 50 % vlastnené osobami jednej z týchto zmluvných strán.

ČLÁNOK 3.5

Tolerancie

1. Ak nepôvodný materiál použitý pri výrobe výrobku nespĺňa požiadavky uvedené v prílohe 3-B, daný výrobok sa považuje za výrobok s pôvodom v zmluvnej strane:

- a) pokiaľ ide o všetky výrobky¹ okrem výrobkov zatriedených do 50. až 63. kapitoly harmonizovaného systému, ak celková hodnota nepôvodných materiálov nepresahuje 10 % ceny výrobku zo závodu;
- b) pokiaľ ide o výrobky zatriedené do 50. až 63. kapitoly harmonizovaného systému, ak sa uplatňujú tolerancie uvedené v poznámkach 6 až 8 prílohy 3-A.

2. Odsek 1 sa neuplatňuje, ak hodnota alebo hmotnosť nepôvodných materiálov použitých pri výrobe výrobku presahuje ktorýkoľvek z percentuálnych podielov pre maximálnu hodnotu alebo hmotnosť nepôvodných materiálov uvedených v požiadavkách stanovených v prílohe 3-B.

¹ 1. až 24. kapitola harmonizovaného systému v súlade s poznámkou 9 prílohy 3-A.

3. Odsek 1 sa nevzťahuje na výrobky úplne získané v zmluvnej strane v zmysle článku 3.4. Ak sa podľa prílohy 3-B vyžaduje, aby materiály použité pri výrobe určitého výrobku boli úplne získané, uplatnia sa odseky 1 a 2 tohto článku.

ČLÁNOK 3.6

Nedostatočné opracovanie alebo spracovanie

1. Bez ohľadu na článok 3.2 ods. 1 písm. c) sa výrobok nepovažuje za výrobok s pôvodom v zmluvnej strane, ak sa na nepôvodných materiáloch v tejto zmluvnej strane vykonáva len jedna alebo viac z týchto operácií:

- a) konzervačné operácie, ako napríklad sušenie, mrazenie, nakladanie do soľného roztoku, alebo iné podobné operácie, ak je jediným účelom zabezpečiť, aby výrobok zostal v dobrom stave počas dopravy a skladovania;
- b) rozdeľovanie a spájanie nákladových kusov;
- c) umývanie, čistenie, odstraňovanie prachu, hrdze, oleja, náteru alebo iných nánosov;
- d) žehlenie alebo lisovanie textílií a textilných výrobkov;
- e) jednoduché operácie súvisiace s natieraním a leštením;
- f) lúpanie a čiastočné alebo úplné mletie ryže; leštenie a glazovanie obilnín a ryže;

- g) operácie farbenia alebo ochucovania cukru alebo jeho tvarovania do kociek, čiastočné alebo úplné mletie kryštálového cukru v pevnom stave;
- h) šúpanie, odkôstkovávanie a lúskanie ovocia, orechov a zeleniny;
- i) ostrenie, jednoduché mletie alebo jednoduché rezanie;
- j) preosievanie, čistenie, triedenie, klasifikovanie, preberanie alebo združovanie;
- k) jednoduché plnenie do fliaš, plechoviek, baniek, vriec, debien, škatúl, pripevňovanie na lepenky alebo dosky a všetky ostatné jednoduché baliarske operácie;
- l) pripevňovanie alebo tlač značiek, označení, log a obdobných rozlišovacích znakov na výrobky alebo ich obaly;
- m) jednoduché miešanie výrobkov, tiež rôzneho druhu, vrátane miešania cukru s akýmkoľvek materiálom;
- n) jednoduché skladanie častí predmetov s cieľom vytvoriť kompletný výrobok alebo rozloženie výrobkov na časti;
- o) jednoduché pridávanie vody alebo riedenie, dehydratácia alebo denaturácia výrobkov alebo
- p) zabíjanie zvierat.

2. Na účely odseku 1 sa operácia považuje za jednoduchú, ak na jej vykonanie nie sú potrebné žiadne osobitné schopnosti ani osobitne vyrobené či nainštalované stroje, prístroje alebo zariadenia.

ČLÁNOK 3.7

Určujúca jednotka

1. Na účely tejto kapitoly je určujúcou jednotkou výrobok, ktorý sa považuje za základnú jednotku pri zatriedovaní výrobku podľa harmonizovaného systému.
2. Ak zásielka pozostáva z niekoľkých identických výrobkov zatriedených do rovnakej položky harmonizovaného systému, každý výrobok sa pri uplatňovaní tejto kapitoly posudzuje jednotlivo.

ČLÁNOK 3.8

Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje

1. Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje odoslané so zariadením, strojom, prístrojom alebo vozidlom, ktoré sú súčasťou bežného vybavenia a sú zahrnuté v ich cene, resp. ktoré nie sú fakturované osobitne, sa považujú za jeden celok s takýmto zariadením, strojom, prístrojom alebo vozidlom.

2. Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje uvedené v odseku 1 sa pri určovaní pôvodu výrobku neberú do úvahy s výnimkou prípadov na účely výpočtu maximálnej hodnoty nepôvodných materiálov, ak výrobok podlieha maximálnej hodnote nepôvodných materiálov stanovenej v prílohe 3-B.

ČLÁNOK 3.9

Súpravy

Súpravy vymedzené vo všeobecnom pravidle 3 na interpretáciu harmonizovaného systému sa považujú za súpravy s pôvodom v zmluvnej strane, ak všetky komponenty, z ktorých sa skladajú, sú pôvodnými výrobkami. Ak sa súprava skladá z pôvodných a nepôvodných výrobkov, súprava ako celok sa považuje za súpravu s pôvodom v zmluvnej strane za predpokladu, že hodnota nepôvodných výrobkov nepresahuje 15 % ceny súpravy zo závodu.

ČLÁNOK 3.10

Neutrálne prvky

Na určenie toho, či sa výrobok považuje za pôvodný v zmluvnej strane, netreba určovať pôvod nasledujúcich prvkov, ktoré sa môžu použiť na jeho výrobu:

- a) palivo, energia, katalyzátory a rozpúšťadlá;

- b) zariadenia, prístroje a spotrebný materiál používaný na skúšanie alebo inšpekciu výrobkov;
- c) stroje, nástroje, farbivá a formy;
- d) náhradné diely a materiály používané na údržbu zariadení a budov;
- e) mazacie oleje, mazivá, zmesové materiály a iné materiály používané na výrobu alebo používané na prevádzkovanie zariadení a budov
- f) rukavice, okuliare, obuv, odev, bezpečnostné vybavenie a materiál;
- g) akýkoľvek iný materiál, ktorý nie je začlenený do výrobku, ale ktorého použitie možno preukázať ako súčasť výroby výrobku.

ČLÁNOK 3.11

Obalové a baliace materiály a kontajnery

1. Ak sú podľa všeobecného pravidla 5 na interpretáciu harmonizovaného systému obalové materiály a obaly, v ktorých je výrobok zabalený na maloobchodný predaj, zatriedené spolu s výrobkom, pri určovaní pôvodu výrobku sa tieto obalové materiály a obaly neberú do úvahy s výnimkou prípadov na účely výpočtu maximálnej hodnoty nepôvodných materiálov, ak výrobok podlieha maximálnej hodnote nepôvodných materiálov v súlade s prílohou 3-B.
2. Obalové materiály a obaly, ktoré sa používajú na ochranu výrobku počas prepravy, sa pri určovaní pôvodu výrobku v zmluvnej strane neberú do úvahy.

ČLÁNOK 3.12

Účtovné delenie zastupiteľných materiálov

1. Zastupiteľné pôvodné a nepôvodné materiály musia byť fyzicky oddelené počas skladovania, aby sa zachoval ich status pôvodných, resp. nepôvodných materiálov. Tieto materiály možno použiť pri výrobe výrobku bez toho, aby boli fyzicky oddelené počas skladovania, za predpokladu, že sa používa metóda účtovného delenia.
2. Metóda účtovného delenia uvedená v odseku 1 sa uplatňuje v súlade s metódou riadenia zásob podľa účtovných zásad, ktoré sú v zmluvnej strane všeobecne akceptované. Metódou účtovného delenia sa zabezpečí, aby počet výrobkov, ktoré by sa mohli považovať za výrobky s pôvodom v zmluvnej strane, v žiadnom momente neprekročil počet, ktorý by sa dosiahol fyzickým oddelením zásob počas skladovania.
3. Na účely odseku 1 sú „zastupiteľné materiály“ materiály rovnakého druhu a obchodnej kvality, s rovnakými technickými a fyzickými vlastnosťami, ktoré sa po zapracovaní do hotového výrobku nedajú navzájom rozlíšiť.

ČLÁNOK 3.13

Vrátené výrobky

Ak sa výrobok s pôvodom v zmluvnej strane vyváža z uvedenej zmluvnej strany do tretej krajiny a vráti sa späť do uvedenej zmluvnej strany, považuje sa za nepôvodný výrobok, okrem prípadu, keď colnému orgánu tejto zmluvnej strany možno uspokojivo preukázať, že vrátený výrobok:

- a) je ten istý ako vyvezený výrobok a
- b) v tretej krajine alebo počas vývozu neprešiel žiadnou inou operáciou než operáciou nevyhnutnou na jeho uchovanie v dobrom stave.

ČLÁNOK 3.14

Nepozmeňovanie

1. Pôvodný výrobok, ktorý bol deklarovaný ako výrobok na domáce používanie v dovážajúcej zmluvnej strane, sa nesmie po vývoze a pred tým, ako je deklarovaný na domáce používanie, nijako pozmeňovať, pretvárať ani podrobovať iným operáciám, než sú tie, ktoré ho majú uchovať v dobrom stave, alebo ktorými sa pridávajú alebo pripevňujú značky, označenia, pečate alebo akékoľvek iné doklady zabezpečujúce súlad s konkrétnymi vnútroštátnymi požiadavkami dovážajúcej zmluvnej strany.
2. Skladovanie alebo vystavenie výrobku sa môže uskutočniť v tretej krajine pod podmienkou, že výrobok zostane v tejto tretej krajine pod colným dohľadom.

3. Bez toho, aby bol dotknutý oddiel B, možno rozdeliť zásielky na území tretej krajiny, ak tak urobí vývozca, alebo sa tak stane na jeho zodpovednosť, a pod podmienkou, že tieto zásielky zostanú v danej tretej krajine pod colným dohľadom.

4. V prípade pochybností o tom, či boli splnené podmienky stanovené v odsekoch 1 až 3, colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže požiadať dovozcu, aby poskytol dôkaz o ich splnení. Takýto dôkaz možno poskytnúť akýmkoľvek spôsobom vrátane zmluvných prepravných dokladov, ako sú nákladné listy, alebo vecných či konkrétnych dôkazov na základe označení alebo číslovania balení, alebo akýchkoľvek dôkazov týkajúcich sa samotného výrobku.

ČLÁNOK 3.15

Výstavy

1. Na pôvodné výrobky zaslané na výstavu v tretej krajine a predané po skončení tejto výstavy na účely dovozu do zmluvnej strany sa pri tomto dovoze uplatnia ustanovenia v súlade s touto dohodou pod podmienkou, že sa colným orgánom uspokojivo preukáže, že:

- a) vývozca zaslal uvedené výrobky zo zmluvnej strany do tretej krajiny, v ktorej sa konala výstava, a vystavoval ich tam;
- b) vývozca tieto výrobky predal alebo iným spôsobom prenechal osobe v zmluvnej strane;
- c) výrobky boli odoslané počas výstavy alebo ihneď po nej v stave, v akom boli zaslané na výstavu, a

- d) výrobky neboli od ich zaslania na výstavu použité na žiadny iný účel než na predvedenie na výstave.
2. Potvrdenie o pôvode sa vyhotoví v súlade s oddielom B a predloží colným orgánom v súlade s colnými režimami dovážajúcej zmluvnej strany. Uvádza sa v ňom názov a adresa výstavy.
3. Odsek 1 sa uplatňuje na všetky obchodné, priemyselné, poľnohospodárske alebo remeselné výstavy, veľtrhy alebo podobné verejné výstavy alebo akcie, ktoré nie sú organizované na súkromné účely v obchodoch alebo v podnikateľských priestoroch s cieľom predávať zahraničné výrobky a počas ktorých zostávajú výrobky pod colnou kontrolou.
4. Colné orgány dovážajúcej zmluvnej strany môžu požadovať dôkaz o tom, že výrobky zostali pod colnou kontrolou v krajine výstavy, ako aj dodatočné doklady o podmienkach, za ktorých boli vystavené.

ODDIEL B

POSTUPY STANOVENIA PÔVODU

ČLÁNOK 3.16

Žiadosť o preferenčné zaobchádzanie

1. Dovážajúca zmluvná strana poskytne preferenčné sadzobné zaobchádzanie výrobku s pôvodom v druhej zmluvnej strane v zmysle tejto kapitoly na základe žiadosti dovozcu o preferenčné sadzobné zaobchádzanie. Dovozca nesie zodpovednosť za správnosť žiadosti o preferenčné sadzobné zaobchádzanie a súlad s požiadavkami stanovenými v tejto kapitole.
2. Žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie sa zakladá na jednej z týchto možností:
 - a) na potvrdení o pôvode vyhotovenom vývozcom v súlade s článkom 3.17;
 - b) na vedomosti dovozcu za podmienok stanovených v článku 3.19.
3. Žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie a základ na predloženie danej žiadosti, ako sa uvádza v odseku 2, je zahrnutá do colného vyhlásenia v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi dovážajúcej zmluvnej strany.

4. Dovožca podávajúci žiadosť o preferenčné zaobchádzanie na základe potvrdenia o pôvode v súlade s odsekom 2 písm. a) toto potvrdenie uchová a na vyžiadanie ho poskytne colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 3.17

Potvrdenie o pôvode

1. Vývozca výrobku vyhotoví potvrdenie o pôvode na základe informácií, ktoré preukazujú, že výrobok je pôvodný, v relevantných prípadoch vrátane informácií o statuse pôvodu materiálov, ktoré sa použili pri výrobe daného výrobku.
2. Vývozca je zodpovedný za správnosť potvrdenia o pôvode vyhotoveného a informácií poskytnutých podľa odseku 1. Ak má vývozca dôvod domnievať sa, že potvrdenie o pôvode obsahuje nesprávne informácie alebo sa na nich zakladá, bezodkladne oznámi dovozcovi akúkoľvek zmenu, ktorá má vplyv na status pôvodu daného výrobku. V uvedenom prípade dovozca opraví dovozné vyhlásenie a zaplatí prípadné uplatniteľné splatné clo.
3. Vývozca vyhotoví potvrdenie o pôvode v jednej z jazykových verzií zahrnutých v prílohe 3-C na faktúre alebo na akomkoľvek inom obchodnom doklade, ktorý opisuje pôvodný výrobok dostatočne podrobne na to, aby umožnil jeho identifikáciu v rámci nomenklatúry harmonizovaného systému. Dovážajúca zmluvná strana nevyžaduje od dovozcu, aby predložil preklad potvrdenia o pôvode.
4. Potvrdenie o pôvode platí jeden rok odo dňa jeho vyhotovenia.

5. Potvrdenie o pôvode možno vyhotoviť na účely:
- a) jednej zásielky jedného alebo viacerých výrobkov do zmluvnej strany alebo
 - b) viacnásobných zásielok identických výrobkov do zmluvnej strany v rámci obdobia uvedeného v potvrdení o pôvode, ktoré nepresahuje 12 mesiacov.
6. Dovážajúca zmluvná strana na žiadosť dovozcu a s výhradou akýchkoľvek požiadaviek uložených dovážajúcou zmluvnou stranou povolí použitie jedného potvrdenia o pôvode pre rozobrané alebo nezmontované výrobky v zmysle všeobecného pravidla 2 písm. a) harmonizovaného systému, ktoré sú zatriedené do tried XV až XXI harmonizovaného systému, ak sa dovážajú po častiach.

ČLÁNOK 3.18

Menej významné nezrovnalosti a menej významné chyby

Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany nezamietne žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie z dôvodu menej významných nezrovnalostí medzi potvrdením o pôvode a dokladmi predloženými colnému úradu, alebo z dôvodu menej významných chýb v potvrdení o pôvode.

ČLÁNOK 3.19

Vedomosť dovozcu

1. Dovážajúca zmluvná strana môže vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch stanoviť podmienky na určenie toho, ktorí dovozcovia môžu založiť žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie na vedomosti dovozcu.

2. Bez ohľadu na odsek 1 sa vedomosť dovozcu o tom, že výrobok je pôvodný, musí zakladať na informáciách preukazujúcich, že výrobok sa skutočne považuje za pôvodný a že spĺňa požiadavky stanovené v tejto kapitole na získanie statusu pôvodu.

ČLÁNOK 3.20

Požiadavky na uchovávanie záznamov

1. Dovozca, ktorý podáva žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie v prípade výrobku dovážaného do zmluvnej strany uchováva:
 - a) potvrdenie o pôvode vyhotovené vývozcom počas najmenej troch rokov odo dňa podania žiadosti o preferenčné zaobchádzanie s výrobkom, ak bola táto žiadosť založená na potvrdení o pôvode, a
 - b) informácie preukazujúce, že výrobok spĺňa požiadavky stanovené v tejto kapitole na získanie statusu pôvodu, počas najmenej troch rokov odo dňa podania žiadosti o preferenčné zaobchádzanie, ak bola táto žiadosť založená na vedomosti dovozcu.
2. Vývozca, ktorý vyhotovil potvrdenie o pôvode, uchováva minimálne počas štyroch rokov od vyhotovenia tohto potvrdenia o pôvode kópie daného potvrdenia o pôvode, ako aj všetky ostatné záznamy, ktoré preukazujú, že výrobok spĺňa požiadavky stanovené v tejto kapitole na získanie statusu pôvodu.
3. Záznamy, ktoré sa majú uchovávať v súlade s týmto článkom, možno viesť v elektronickej forme v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi dovážajúcej alebo vyvážajúcej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 3.21

Výnimky z požiadaviek týkajúcich sa potvrdenia o pôvode

1. Výrobky zasielané ako balíky súkromnými osobami iným súkromným osobám alebo výrobky, ktoré tvoria súčasť osobnej batožiny cestujúcich, sa považujú za pôvodné výrobky bez toho, aby sa vyžadovalo potvrdenie o pôvode, ak sa takéto výrobky nedovážajú na obchodné účely a boli vyhlásené za výrobky spĺňajúce požiadavky tejto kapitoly, a ak neexistujú pochybnosti o pravdivosti uvedeného vyhlásenia.
2. Dovozy, ktorý je príležitostný a ktorého predmetom sú výlučne výrobky určené na osobnú potrebu príjemcov alebo cestujúcich, alebo ich rodín, sa nepovažuje za dovoz na obchodné účely, ak je z povahy a množstva tovaru zrejmé, že nie je určený na žiadny obchodný účel, za predpokladu, že dovoz nie je súčasťou série dovozov, ktoré možno odôvodnene považovať za uskutočnené samostatne s cieľom vyhnúť sa požiadavke vzťahujúcej sa na potvrdenie o pôvode.
3. Celková hodnota výrobkov uvedených v odseku 1 nesmie presiahnuť 500 EUR alebo ekvivalentnú sumu v mene zmluvnej strany v prípade balíkov, alebo 1 200 EUR alebo ekvivalentnú sumu v mene zmluvnej strany v prípade výrobkov, ktoré sú súčasťou osobnej batožiny cestujúcich.

ČLÁNOK 3.22

Overovanie

1. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže overiť status pôvodu výrobku alebo či sú splnené ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole, a to na základe metód posúdenia rizika, ktoré môžu zahŕňať náhodný výber. Na účely takéhoto overenia môže colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany zaslať žiadosť o informácie dovozcovi, ktorý podal žiadosť o preferenčné zaobchádzanie podľa článku 3.16.
2. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany, ktorý zasiela žiadosť podľa odseku 1, v súvislosti s pôvodom výrobku nepožaduje viac ako tieto informácie:
 - a) potvrdenie o pôvode, ak bola žiadosť o preferenčné zaobchádzanie založená na potvrdení o pôvode, a
 - b) tieto informácie týkajúce sa splnenia kritérií pôvodu:
 - i) ak je kritérium pôvodu založené na „úplnom získaní“, príslušnú kategóriu (napr. zber, ťažba, rybolov) a miesto výroby;
 - ii) ak je kritérium pôvodu založené na zmene v nomenklatúrnom zatriedení tovaru, zoznam všetkých nepôvodných materiálov vrátane ich nomenklatúrneho zatriedenia (na úrovni dvoch, štyroch alebo šiestich číselných znakov v závislosti od kritérií pôvodu);
 - iii) ak je kritérium pôvodu založené na metóde hodnoty, hodnotu hotového výrobku a hodnotu všetkých nepôvodných materiálov použitých pri výrobe;

- iv) ak je kritérium pôvodu založené na hmotnosti, hmotnosť hotového výrobku, ako aj hmotnosť príslušných nepôvodných materiálov použitých v hotovom výrobku a
- v) ak je kritérium pôvodu založené na konkrétnom výrobnom procese, opis daného konkrétneho procesu.

3. Dovozca môže pri poskytnutí požadovaných informácií doplniť aj akékoľvek ďalšie informácie, ktoré považuje za relevantné na účely overenia.

4. Ak je žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na potvrdení o pôvode v súlade s článkom 3.16 ods. 2 písm. a) vydanom vývozcom, dovozca poskytne uvedené potvrdenie o pôvode, ale colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany môže odpovedať, že informácie uvedené v odseku 2 písm. b) tohto článku nemožno poskytnúť.

5. Ak je žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na vedomosti dovozcu, ako sa uvádza v článku 3.16 ods. 2 písm. b), colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany, ktorý vykonáva overenie, môže po vyžiadaní informácií podľa odseku 1 tohto článku zaslať dovozcovi dodatočnú žiadosť o informácie, ak sa tento colný orgán domnieva, že sú potrebné dodatočné informácie na overenie statusu pôvodu výrobku alebo toho, či sú splnené ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže v prípade potreby požiadať dovozcu o konkrétnu dokumentáciu a informácie.

6. Ak sa colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany rozhodne pozastaviť udelenie preferenčného sadzobného zaobchádzania dotknutým výrobkom počas čakania na výsledky overenia, dovozcovi môže ponúknuť možnosť prepustenia týchto výrobkov. Dovážajúca zmluvná strana môže ako podmienku takéhoto prepustenia požadovať záruku alebo iné vhodné preventívne opatrenie. Akékoľvek pozastavenie preferenčného sadzobného zaobchádzania sa ukončí čo najskôr po tom, ako sa colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany uistí, že dotknuté výrobky majú status pôvodu alebo že boli splnené ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole.

ČLÁNOK 3.23

Administratívna spolupráca

1. S cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie tejto kapitoly zmluvné strany navzájom spolupracujú prostredníctvom svojich príslušných colných orgánov s cieľom overiť status pôvodu výrobku alebo či boli splnené ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole.
2. Ak je žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na potvrdení o pôvode v súlade s článkom 3.16 ods. 2 písm. a), colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany, ktorý vykonáva overenie, môže po vyžiadaní informácií od dovozcu podľa článku 3.22 ods. 1 zaslať žiadosť o informácie colnému orgánu vyvážajúcej zmluvnej strany, a to do dvoch rokov odo dňa podania žiadosti o preferenčné zaobchádzanie, ak sa colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany domnieva, že sú potrebné dodatočné informácie na overenie statusu pôvodu výrobku alebo toho, či boli splnené ostatné požiadavky stanovené v tejto kapitole. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže v prípade potreby požiadať colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany o konkrétnu dokumentáciu a informácie.

3. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany zahrnie do žiadosti uvedenej v odseku 2 tieto informácie:

- a) potvrdenie o pôvode alebo jeho kópiu;
- b) totožnosť colného orgánu, ktorý vydáva žiadosť;
- c) meno vývozcu, ktorý sa má overiť;
- d) údaje o predmete a rozsahu overovania a
- e) prípadne akúkoľvek príslušnú dokumentáciu.

4. Colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany môže v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi danej zmluvnej strany vykonať svoje overenie vyžiadanim si dokumentácie od vývozcu a tým, že vyzve na predloženie akýchkoľvek dôkazov, alebo tým, že navštívi priestory vývozcu s cieľom preskúmať záznamy a zariadenia používané pri výrobe výrobku.

5. V nadväznosti na žiadosť uvedenú v odseku 2 colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany poskytne colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany tieto informácie:

- a) požadovanú dokumentáciu, ak je k dispozícii;
- b) stanovisko týkajúce sa statusu pôvodu daného výrobku;
- c) opis výrobku, ktorý je predmetom overovania, a nomenklatúrne zatriedenie tovaru relevantné pre uplatňovanie pravidiel pôvodu;

- d) opis a vysvetlenie výrobného procesu na podporu statusu pôvodu daného výrobku;
- e) informácie o spôsobe vykonania overenia statusu pôvodu výrobku podľa odseku 4 a
- f) v prípade potreby podpornú dokumentáciu.

6. Colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany nezašle colnému orgánu dovážajúcej zmluvnej strany informácie uvedené v odseku 5 písm. a) alebo f) bez súhlasu vývozcu.

7. Všetky vyžiadané informácie vrátane akýchkoľvek podporných dokumentov a všetkých ostatných súvisiacich informácií týkajúcich sa overovania by si colné orgány zmluvných strán mali podľa možnosti vymieňať elektronicky.

8. Zmluvné strany si prostredníctvom koordinátorov určených v súlade s touto dohodou navzájom poskytnú kontaktné údaje svojich príslušných colných orgánov a akékoľvek ich zmeny do 30 dní od takejto zmeny.

ČLÁNOK 3.24

Vzájomná pomoc v boji proti podvodom

V prípade podozrenia z porušenia ustanovení tejto kapitoly si zmluvné strany navzájom poskytnú vzájomnú pomoc v súlade s Protokolom k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.

ČLÁNOK 3.25

Zamietnutie žiadosti o preferenčné zaobchádzanie

1. Pod podmienkou splnenia požiadaviek stanovených v odsekoch 3 až 5 môže colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany zamietnuť žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie, ak:
- a) do troch mesiacov od podania žiadosti o informácie podľa článku 3.22 ods. 1:
 - i) dovozca neposkytol odpoveď;
 - ii) v prípadoch, keď je žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na potvrdení o pôvode v súlade s článkom 3.16 ods. 2 písm. a), nebolo poskytnuté potvrdenie o pôvode alebo
 - iii) v prípadoch, keď je žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie založená na vedomosti dovozcu podľa článku 3.16 ods. 2 písm. b), informácie poskytnuté dovozcom nepostačujú na potvrdenie statusu pôvodu výrobku;
 - b) do troch mesiacov od podania žiadosti o dodatočné informácie podľa článku 3.22 ods. 5:
 - i) dovozca neposkytol odpoveď; alebo
 - ii) informácie poskytnuté dovozcom nepostačujú na potvrdenie toho, že výrobok je pôvodný;

c) do desiatich mesiacov od podania žiadosti o informácie podľa článku 3.23 ods. 2:

- i) colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany neposkytol odpoveď alebo
- ii) informácie poskytnuté colným orgánom vyvážajúcej zmluvnej strany nepostačujú na potvrdenie statusu pôvodu výrobku.

2. Colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany môže zamietnuť žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie, ak dovozca, ktorý podal túto žiadosť, nespĺňa iné požiadavky stanovené v tejto kapitole, než sú požiadavky týkajúce sa statusu pôvodu výrobkov.

3. Ak má colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany dostatočné dôvody nato, aby zamietol žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie v súlade s odsekom 1 tohto článku, a v prípadoch, keď colný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany poskytol stanovisko podľa článku 3.23 ods. 5 písm. b) potvrdzujúce status pôvodu výrobkov, colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany oznámi colnému orgánu vyvážajúcej zmluvnej strany svoj úmysel zamietnuť žiadosť o preferenčné zaobchádzanie, a to do dvoch mesiacov od doručenia uvedeného stanoviska.

4. V prípade zaslania oznámenia podľa odseku 3 sa na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany uskutočnia konzultácie, a to do troch mesiacov odo dňa uvedeného oznámenia. Lehotu na konzultácie možno v jednotlivých prípadoch predĺžiť vzájomnou dohodou medzi colnými orgánmi zmluvných strán. Konzultácie sa môžu uskutočniť v súlade s postupom stanoveným podvýborom uvedeným v článku 3.31.

5. Po uplynutí lehoty na konzultácie colný orgán dovážajúcej zmluvnej strany zamietne žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie len ak nedokáže potvrdiť status pôvodu výrobku a po tom, ako mal dovozca možnosť uplatniť si svoje právo na vypočutie.

ČLÁNOK 3.26

Dôvernosť

1. Každá zmluvná strana zachováva v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi dôvernosť informácií, ktoré jej druhá zmluvná strana poskytla podľa tejto kapitoly, a chráni ich pred sprístupnením.
2. Informácie získané orgánmi dovážajúcej zmluvnej strany používajú len tieto orgány na účely tejto kapitoly.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa dôverné informácie získané na základe tejto kapitoly nepoužili na iné účely než na účely správy a presadzovania rozhodnutí a na určenia týkajúce sa pôvodu výrobkov a colných záležitostí s výnimkou prípadov, keď to osoba alebo zmluvná strana, ktorá dôverné informácie poskytla, povolí.
4. Bez ohľadu na odsek 3 zmluvná strana môže povoliť použitie informácií získaných na základe tejto kapitoly v akýchkoľvek správnych, súdnych alebo kvázisúdnych konaniach začatých z dôvodu nedodržania colných zákonov a iných právnych predpisov, ktorými sa vykonáva táto kapitola. Akékoľvek takéto použitie zmluvná strana vopred oznámi osobe alebo zmluvnej strane, ktorá poskytla dotknuté informácie.

ČLÁNOK 3.27

Náhrady a žiadosti o preferenčné sadzobné zaobchádzanie po dovoze

1. Každá zmluvná strana stanoví, že dovozca môže po dovoze podať žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie a o náhradu akéhokoľvek nadmerného cla zaplateného za výrobok, ak:
 - a) dovozca nepodal žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie v čase dovozu;
 - b) žiadosť je podaná najneskôr do dvoch rokov odo dňa dovozu a
 - c) dotknutý výrobok bol oprávnený na preferenčné sadzobné zaobchádzanie, keď bol dovezený na územie zmluvnej strany.

2. Dovážajúca zmluvná strana môže ako podmienku preferenčného sadzobného zaobchádzania na základe žiadosti podanej podľa odseku 1 požadovať, aby dovozca:
 - a) podal žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi dovážajúcej zmluvnej strany;
 - b) v relevantných prípadoch poskytol potvrdenie o pôvode a
 - c) splňal všetky ostatné uplatniteľné požiadavky stanovené v tejto kapitole rovnakým spôsobom, ako keby žiadosť o preferenčné sadzobné zaobchádzanie bola podaná v čase dovozu.

ČLÁNOK 3.28

Správne opatrenia a sankcie

1. Zmluvná strana uloží správne opatrenia a v relevantných prípadoch sankcie v súlade so svojimi príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi, a to osobe, ktorá vyhotoví alebo nechá vyhotoviť doklad, ktorý obsahuje nesprávne informácie s cieľom získať preferenčné sadzobné zaobchádzanie pre výrobok, alebo ktorá nespĺňa požiadavky stanovené v:

- a) článku 3.20;
- b) článku 3.23 ods. 4 neposkytnutím dôkazov alebo odmietnutím návštevy alebo
- c) článku 3.17 ods. 2 neopravením žiadosti o preferenčné sadzobné zaobchádzanie podanej v colnom vyhlásení a v relevantných prípadoch nezaplatením cla, ak bola pôvodná žiadosť o preferenčné zaobchádzanie založená na nesprávnych informáciách.

2. Zmluvná strana zohľadní článok 6 ods. 3.6 Dohody o uľahčení obchodu v prílohe 1A k Dohode o založení WTO v prípadoch, keď dovozca svojvoľne sprístupní opravu žiadosti o preferenčné zaobchádzanie pred doručením žiadosti o overenie v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi tejto zmluvnej strany.

ODDIEL C

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 3.29

Ceuta a Melilla

1. Na účely tejto kapitoly v prípade Európskej únie pojem „zmluvná strana“ nezahŕňa Ceutu a Melillu.
2. Na výrobky s pôvodom v Čile sa pri dovoze do Ceuty a Melilly uplatní vo všetkých ohľadoch rovnaké colné zaobchádzanie podľa tejto dohody, aké sa uplatňuje na výrobky s pôvodom na colnom území Európskej únie podľa protokolu 2 Aktu o prístupení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky k Európskej únii. Čile uplatní na dovoz výrobkov, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré majú pôvod v Ceute a Melille, rovnaké colné zaobchádzanie, aké uplatňuje na dovoz výrobkov, ktoré sa dovážajú z Európskej únie a ktoré majú pôvod v Európskej únii.
3. Pravidlá pôvodu a postupy stanovenia pôvodu podľa tejto kapitoly sa uplatňujú *mutatis mutandis* na výrobky vyvážané z Čile do Ceuty a Melilly a na výrobky vyvážané z Ceuty a Melilly do Čile.
4. Ceuta a Melilla sa považujú za jednotné územie.

5. Článok 3.3 sa uplatňuje na dovoz a vývoz výrobkov medzi Európskou úniou, Čile a Ceutou a Melillou.
6. Vývozca uvedie v poli 3 textu potvrdenia o pôvode v prílohe 3-C „Čile“ a „Ceuta a Melilla“ v závislosti od pôvodu výrobku.
7. Za uplatňovanie tohto článku v Ceute a Melille je zodpovedný colný orgán Španielskeho kráľovstva.

ČLÁNOK 3.30

Zmeny

Rada pre obchod môže prijímať rozhodnutia o zmene tejto kapitoly a príloh 3-A až 3-E podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a).

ČLÁNOK 3.31

Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu

1. Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 33.4 ods. 1 sa skladá zo zástupcov zmluvných strán zodpovedných za colné záležitosti.

2. Podvýbor zodpovedá za účinné vykonávanie a uplatňovanie tejto kapitoly.
3. Na účely tejto kapitoly má podvýbor tieto funkcie:
 - a) preskúmava a podľa potreby vydáva vhodné odporúčania Výboru pre obchod, pokiaľ ide o:
 - i) vykonávanie a uplatňovanie tejto kapitoly a
 - ii) akékoľvek zmeny tejto kapitoly a príloh 3-A až 3-E navrhnuté zmluvnou stranou;
 - b) predkladá Výboru pre obchod návrhy týkajúce sa prijatia vysvetliviek na uľahčenie vykonávania tejto kapitoly a
 - c) posudzuje akúkoľvek inú záležitosť týkajúcu sa tejto kapitoly, na ktorej sa zmluvné strany dohodli.

ČLÁNOK 3.32

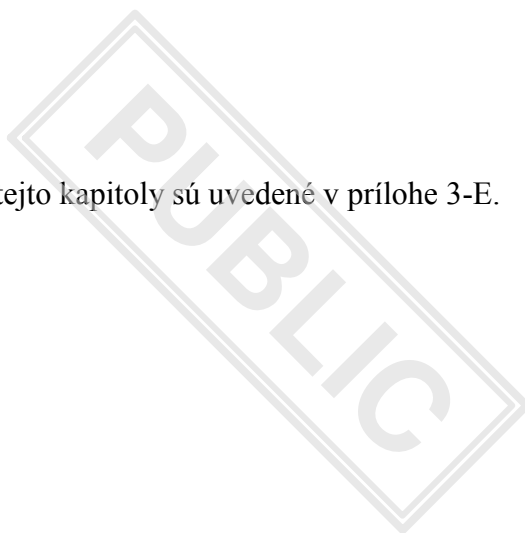
Výrobky v tranzite alebo na sklade

Zmluvné strany môžu uplatňovať túto dohodu na výrobky, ktoré sú v súlade s touto kapitolou a ktoré sú v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody v tranzite, alebo sú dočasne uskladnené v colnom sklade alebo v bezcolných pásmach v Európskej únii alebo Čile, pod podmienkou, že sa colným orgánom dovážajúcej zmluvnej strany predloží potvrdenie o pôvode.

ČLÁNOK 3.33

Vysvetlivky

Vysvetlivky týkajúce sa výkladu, uplatňovania a správy tejto kapitoly sú uvedené v prílohe 3-E.

KAPITOLA 4

UĽAHČENIE V OBLASTI CIEL A OBCHODU

ČLÁNOK 4.1

Ciele

1. Zmluvné strany uznávajú význam, ktorý má uľahčenie v oblasti ciel a obchodu v kontexte rozvíjajúceho sa globálneho obchodného prostredia.
2. Zmluvné strany uznávajú, že medzinárodné obchodné a colné nástroje a normy sú základom dovozných, vývozných a tranzitných požiadaviek a postupov.
3. Zmluvné strany uznávajú, že colné zákony a iné právne predpisy musia byť nediskriminačné a že colné režimy musia byť založené na používaní moderných metód a účinných kontrol v záujme boja proti podvodom, ochrany zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov a presadzovania zákonného obchodu. Každá zmluvná strana by mala pravidelne preskúmať svoje colné zákony, iné právne predpisy a režimy. Zmluvné strany takisto uznávajú, že ich colné režimy nesmú vytvárať administratívnu záťaž ani obmedzenia obchodu vo väčšej miere, než je potrebné na dosiahnutie legitímnych cieľov, a že sa musia uplatňovať predvídateľným, jednotným a transparentným spôsobom.
4. Zmluvné strany sa dohodli na posilnení svojej spolupráce s cieľom zabezpečiť, aby príslušné colné zákony, iné právne predpisy a režimy, ako aj administratívne kapacity príslušných správnych orgánov plnili ciele podpory uľahčenia obchodu a súčasne zaisťovali účinnú colnú kontrolu.

ČLÁNOK 4.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly je „colný orgán“:

- a) v prípade Čile *Servicio Nacional de Aduanas* (Národná colná správa) alebo jej nástupca a
- b) v prípade Európskej únie útvary Európskej komisie zodpovedné za colné záležitosti a colné úrady a akékoľvek iné orgány v členských štátoch zodpovedné za uplatňovanie a presadzovanie colných zákonov a iných právnych predpisov.

ČLÁNOK 4.3

Spolupráca v colnej oblasti

1. Zmluvné strany spolupracujú v colných záležitostiach prostredníctvom svojich príslušných colných orgánov, aby dosiahli ciele stanovené v článku 4.1.
2. Zmluvné strany rozvíjajú spoluprácu, a to aj prostredníctvom:
 - a) výmeny informácií o colných zákonoch a iných právnych predpisoch, ich vykonávaní a colných režimoch, a to najmä v týchto oblastiach:
 - i) zjednodušenie a modernizácia colných režimov;

- ii) presadzovanie práv duševného vlastníctva zo strany colných orgánov;
 - iii) uľahčovanie tranzitu a prekládky;
 - iv) vzťahy s podnikateľskou komunitou; a
 - v) bezpečnosť dodávateľského reťazca a riadenie rizika;
- b) spoločnej práce na colných aspektoch zabezpečenia a uľahčovania medzinárodných obchodných dodávateľských reťazcov v súlade so Systémom noriem SAFE Svetovej colnej organizácie (ďalej len „WCO“) na zabezpečenie a uľahčenie globálneho obchodu prijatým v júni 2005;
- c) zvažovania rozvoja spoločných iniciatív týkajúcich sa dovozu, vývozu a iných colných režimov vrátane výmeny najlepších postupov a technickej pomoci a zabezpečením poskytovania účinných služieb podnikateľskej komunite; takáto spolupráca môže zahŕňať výmeny týkajúce sa colných laboratórií, odbornej prípravy colníkov a nových technológií na colné kontroly a režimy;
- d) posilnenia vzájomnej spolupráce v colnej oblasti v rámci medzinárodných organizácií, ako je WTO a WCO;
- e) v relevantných a vo vhodných prípadoch ustanovenia vzájomného uznávania programov schválených hospodárskych subjektov vrátane rovnocenných opatrení na uľahčenie obchodu;

- f) uskutočňovania výmen týkajúcich sa techník riadenia rizík, noriem v oblasti rizík a bezpečnostných kontrol s cieľom v čo najviac uskutočniteľnej miere stanoviť minimálne normy pre techniky riadenia rizík a súvisiace požiadavky a programy;
- g) úsilia o harmonizáciu svojich požiadaviek na údaje pri dovoze, vývoze a iných colných režimoch uplatňovaním spoločných noriem a údajových prvkov v súlade s modelom údajov WCO;
- h) delenia sa o svoje príslušné skúsenosti s vývojom a zavádzaním systémov centrálnych elektronických priečinkov a vo vhodných prípadoch s vývojom spoločných súborov dátových prvkov pre tieto systémy;
- i) vedenia dialógu medzi odborníkmi v oblasti príslušných politík s cieľom podporiť užitočnosť, efektívnosť a uplatniteľnosť záväzných stanovísk pre colné orgány a obchodníkov; a
- j) v relevantných a vo vhodných prípadoch výmeny určitých kategórií colných informácií prostredníctvom štruktúrovanej a pravidelnej komunikácie medzi ich colnými orgánmi na osobitné účely, a to konkrétne na zlepšenie riadenia rizika a účinnosti colných kontrol, zameranie sa na tovar predstavujúci riziko z hľadiska výberu príjmov alebo ochrany a bezpečnosti a uľahčenie zákonného obchodu; takýmito výmenami nie sú dotknuté výmeny informácií, ktoré sa môžu medzi zmluvnými stranami uskutočňovať v súlade s Protokolom k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.

3. Na akúkoľvek výmenu informácií medzi zmluvnými stranami podľa tejto kapitoly sa *mutatis mutandis* uplatňujú požiadavky na dôvernosť informácií a ochranu osobných údajov stanovené v článku 12 Protokolu k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach, ako aj všetky požiadavky na dôvernosť a súkromie stanovené v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvných strán.

ČLÁNOK 4.4

Vzájomná administratívna pomoc

Zmluvné strany si navzájom poskytujú administratívnu pomoc v colných záležitostiach, a to v súlade s Protokolom k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.

ČLÁNOK 4.5

Colné zákony, iné právne predpisy a režimy

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné zákony, iné právne predpisy a režimy boli:
 - a) založené na medzinárodných nástrojoch a normách v oblasti ciel a obchodu vrátane Medzinárodného dohovoru o harmonizovanom systéme opisu a číselného označovania tovaru podpísaného v Bruseli 14. júna 1983, ako aj Systému noriem SAFE WCO na zabezpečenie a uľahčenie globálneho obchodu a modelu údajov WCO a prípadne podstatných prvkov revidovaného Kjótskeho dohovoru o zjednodušení a zladení colných režimov podpísaného v Kjóte 18. mája 1973 a prijatého Radou Svetovej colnej organizácie v júni 1999;
 - b) založené na ochrane a uľahčení zákonného obchodu prostredníctvom účinného presadzovania a dodržiavania legislatívnych požiadaviek a

c) primerané a nediskriminačné s cieľom predísť zbytočnému zaťaženiu hospodárskych subjektov, poskytnúť hospodárskym subjektom ďalšie uľahčenie s vysokou úrovňou dodržiavania predpisov vrátane priaznivého zaobchádzania, pokiaľ ide o colné kontroly pred prepustením tovaru, a zabezpečiť záruky proti podvodom a nezákonným alebo škodlivým činnostiam.

2. V záujme zlepšenia pracovných metód a zabezpečenia, aby sa v súvislosti s colnými operáciami dodržiavali zásady nediskriminácie, transparentnosti, efektívnosti, integrity a zodpovednosti, každá zmluvná strana:

a) zjednodušuje a reviduje požiadavky a formality, keď je to možné, v záujme rýchleho prepustenia a colného vybavenia tovaru;

b) pracuje na ďalšom zjednodušení a štandardizácii údajov a dokumentácie požadovaných colnými orgánmi a inými agentúrami s cieľom skrátiť čas a znížiť náklady, ktoré sú záťažou pre hospodárske subjekty vrátane malých a stredných podnikov, a

c) zabezpečuje, aby sa prostredníctvom uplatňovania opatrení zohľadňujúcich zásady príslušných medzinárodných dohovorov a nástrojov v tejto oblasti dodržiavali najvyššie normy integrity.

ČLÁNOK 4.6

Prepustenie tovaru

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné orgány, pohraničné agentúry alebo iné príslušné orgány:

a) zabezpečovali rýchle prepustenie tovaru v lehote, ktorá nie je dlhšia, než je potrebné na zaistenie dodržania jej colných a ostatných zákonov, iných právnych predpisov a formalít v oblasti obchodu;

- b) zabezpečovali predbežné elektronické podávanie a spracovanie dokumentácie a všetkých ďalších požadovaných informácií pred príchodom tovaru;
- c) umožňovali prepustenie tovaru pred konečným určením cla, daní, poplatkov a platieb s výhradou poskytnutia záruky, ak sa vyžaduje podľa jej zákonov a iných právnych predpisov, aby sa zabezpečila ich konečná platba, a
- d) pri plánovaní a vykonávaní akejkolvek potrebnej skúšky poskytovali náležitú prioritu tovaru podliehajúcemu skaze.

ČLÁNOK 4.7

Zjednodušené colné režimy

Každá zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia, ktoré hospodárskym subjektom spĺňajúcim kritériá stanovené v jej zákonoch a iných právnych predpisoch umožňujú mať úžitok z ďalšieho zjednodušenia colných režimov. Takéto opatrenia môžu zahŕňať colné vyhlásenia obsahujúce obmedzené súbory údajov alebo podporných dokladov alebo pravidelné colné vyhlásenia na účely stanovenia a úhrady cla a daní zahŕňajúce viacero dovozov v rámci určitého obdobia po prepustení tohto dovezeného tovaru, alebo iné režimy, ktorými sa zabezpečuje urýchlené prepustenie určitých zásielok.

ČLÁNOK 4.8

Schválené hospodárske subjekty

1. Každá zmluvná strana zavedie alebo zachová program partnerstva na uľahčenie obchodu pre hospodárske subjekty, ktoré spĺňajú stanovené kritériá (ďalej len „schválené hospodárske subjekty“).
2. Stanovené kritériá na získanie statusu schváleného hospodárskeho subjektu sa týkajú dodržiavania alebo rizika nedodržania požiadaviek stanovených v zákonoch, iných právnych predpisoch alebo režimoch každej zmluvnej strany. Stanovené kritériá sa zverejnia a môžu zahŕňať:
 - a) absenciu akéhokoľvek závažného porušenia alebo opakovaných porušení colných a daňových predpisov vrátane absencie závažných trestných činov súvisiacich s hospodárskou činnosťou žiadateľa;
 - b) preukázanie vysokého stupňa kontroly nad operáciami a pohybom tovaru zo strany žiadateľa prostredníctvom systému riadenia obchodnej a prípadne dopravnej evidencie, ktorý umožňuje náležité colné kontroly;
 - c) spôsobilosť plniť svoje finančné záväzky, ktorá sa považuje za preukázanú, ak je žiadateľ s náležitým ohľadom na typické črty druhu dotknutej podnikateľskej činnosti v dobrej finančnej situácii, ktorá mu umožňuje plniť si záväzky;
 - d) preukázané spôsobilosti alebo odborné kvalifikácie, ktoré priamo súvisia s vykonávanou činnosťou, a
 - e) primerané normy v oblasti bezpečnosti a ochrany.

3. Stanovené kritériá uvedené v odseku 2 nie sú navrhnuté ani sa neuplatňujú tak, aby umožňovali alebo vytvárali svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi hospodárskymi subjektmi v prípadoch, keď prevládajú rovnaké podmienky, a umožňujú účasť malých a stredných podnikov.

4. Program partnerstva na uľahčenie obchodu uvedený v odseku 1 zahŕňa tieto výhody:

- a) nízke požiadavky na dokumenty a údaje, podľa vhodnosti;
- b) nižšia miera fyzických inšpekcií alebo zrýchlených preskúmaní, podľa vhodnosti;
- c) zjednodušené režimy prepustenia a rýchle prepustenie, podľa vhodnosti;
- d) použitie záruk a v relevantných prípadoch aj komplexných záruk alebo znížených záruk a
- e) kontrola tovaru v priestoroch schváleného hospodárskeho subjektu alebo na inom mieste schválenom colnými orgánmi.

5. Program partnerstva na uľahčenie obchodu uvedený v odseku 1 môže zahŕňať aj ďalšie výhody, ako napríklad:

- a) odložená úhrada ciel, daní, poplatkov a platieb;
- b) jediné colné vyhlásenie pre všetky dovozy alebo vývozy v danom období alebo

c) dostupnosť špecializovaného kontaktného miesta na poskytovanie pomoci v colných záležitostiach.

ČLÁNOK 4.9

Požiadavky na údaje a dokumentáciu

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby dovoznú, vývoznú a tranzitnú formalitu, požiadavky na údaje a dokumentáciu boli:

- a) prijaté a uplatňované s cieľom rýchleho prepustenia tovaru za predpokladu, že sú splnené podmienky na prepustenie;
- b) prijaté a uplatňované spôsobom, ktorý sa zameriava na skrátenie času a zníženie nákladov spojených s dodržiavaním požiadaviek pre obchodníkov alebo hospodárske subjekty;
- c) alternatívou, ktorá najmenej obmedzuje obchod, ak boli na dosiahnutie príslušného cieľa alebo cieľov politiky k dispozícii dve alebo viaceré primerané alternatívy, a
- d) vypustené, a to vrátane ich častí, ak už nie sú potrebné.

2. Každá zmluvná strana na prepustenie tovaru na celom svojom colnom území uplatňuje spoločné colné režimy a používa jednotné colné doklady.

ČLÁNOK 4.10

Používanie informačných technológií a elektronická platba

1. Každá zmluvná strana využíva informačné technológie, ktoré urýchľujú jej postupy na prepustenie tovaru, v záujme uľahčenia obchodu medzi zmluvnými stranami.
2. Každá zmluvná strana:
 - a) elektronicky sprístupní colné vyhlásenie, ktoré sa vyžaduje na účely dovozu, vývozu alebo tranzitu tovaru;
 - b) umožňuje predloženie colného vyhlásenia v elektronickom formáte;
 - c) zriadi prostriedky na zabezpečenie elektronickej výmeny colných informácií so svojou obchodnou komunitou;
 - d) podnecuje k elektronickej výmene údajov medzi hospodárskymi subjektmi a colnými orgánmi, ako aj inými súvisiacimi agentúrami a
 - e) využíva elektronické systémy riadenia rizík na posúdenie a zacielenie, ktoré umožňujú jej colným orgánom zamerať svoje inšpekcie na tovar s vysokým rizikom a ktoré uľahčujú prepustenie a pohyb tovaru s nízkym rizikom.
3. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy umožňujúce elektronickú úhradu ciel, daní, poplatkov a platieb vybraných colnými orgánmi pri dovoze a vývoze.

ČLÁNOK 4.11

Riadenie rizík

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová systém riadenia rizík na účely colnej kontroly.
2. Každá zmluvná strana navrhne a uplatní riadenie rizík takým spôsobom, aby sa predišlo svojoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácii alebo skrytým obmedzeniam medzinárodného obchodu.
3. Každá zmluvná strana zameriava colné kontroly a iné príslušné hraničné kontroly na zásielky s vysokým rizikom a urýchľuje prepustenie zásielok s nízkym rizikom. Každá zmluvná strana si takisto môže náhodne zvoliť zásielky na tieto kontroly ako súčasť svojho riadenia rizík.
4. Každá zmluvná strana vychádza pri riadení rizík z posúdenia rizika prostredníctvom vhodných kritérií selektívnosti.

ČLÁNOK 4.12

Audit po prepustení tovaru

1. S cieľom urýchliť prepustenie tovaru každá zmluvná strana prijme alebo zachová audit po prepustení tovaru tak, aby bolo zabezpečené dodržiavanie jej colných a ostatných zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa obchodu.
2. Každá zmluvná strana vykonáva audity po prepustení tovaru spôsobom založeným na riziku.

3. Každá zmluvná strana vykonáva audit po prepustení tovaru transparentným spôsobom. Ak sa vykoná audit a dospeje sa ku konečným výsledkom, zmluvná strana bezodkladne informuje osobu, ktorej záznamy boli podrobené auditu, o výsledkoch, dôvodoch výsledkov a o právach a povinnostiach danej osoby.
4. Zmluvné strany uznávajú, že informácie získané v rámci auditu po prepustení tovaru môžu byť použité pri ďalších správnych alebo súdnych konaniach.
5. Každá zmluvná strana vždy, keď je to uskutočniteľné, použije výsledky z auditu po prepustení tovaru pri vykonávaní riadenia rizík.

ČLÁNOK 4.13

Transparentnosť

1. Zmluvné strany uznávajú význam včasných konzultácií so zástupcami z oblasti obchodu o návrhoch právnych predpisov a všeobecných postupoch týkajúcich sa colných a obchodných záležitostí. Na tento účel každá zmluvná strana zabezpečí primerané konzultácie medzi správnymi orgánmi a podnikateľskou komunitou.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné colné a s colnou oblasťou súvisiace požiadavky a postupy naďalej plnili potreby podnikateľskej komunity, riadili sa najlepšimi postupmi a aby sa nimi pokiaľ možno čo najmenej obmedzoval obchod.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí primerané pravidelné konzultácie medzi pohraničnými agentúrami a obchodníkmi alebo inými zainteresovanými stranami na jej území.

4. Každá zmluvná strana bezodkladne nediskriminačným a prístupným spôsobom uverejní, a to aj online, nové zákony a iné právne predpisy týkajúce sa záležitostí uľahčenia v oblasti ciel a obchodu, ako aj zmeny a výklady týchto zákonov a iných právnych predpisov pred tým, ako nadobudnú platnosť. Takéto zákony a iné právne predpisy, ako aj ich zmeny a výklady zahŕňajú zákony a iné predpisy v týchto oblastiach:

- a) dovozné, vývozné a tranzitné režimy vrátane režimov v prístavoch, na letiskách a iných miestach vstupu a požadované formuláre a dokumenty;
- b) uplatňované sadzby ciel a daní akéhokoľvek druhu uložené na dovoz alebo vývoz, alebo v súvislosti s nimi;
- c) poplatky a platby uložené vládnyimi agentúrami alebo v ich mene za dovoz, vývoz alebo tranzit, alebo v súvislosti s nimi;
- d) pravidlá zatriedenia alebo určovania hodnoty výrobkov na colné účely;
- e) všeobecne záväzné zákony, iné právne predpisy a správne predpisy týkajúce sa pravidiel pôvodu;
- f) obmedzenia alebo zákazy v oblasti dovozu, vývozu alebo tranzitu;
- g) sankčné ustanovenia proti porušovaniu dovozných, vývozných alebo tranzitných formalít;
- h) dohody alebo časti dohôd s ktoroukoľvek krajinou alebo krajinami týkajúce sa dovozu, vývozu alebo tranzitu;
- i) režimy týkajúce sa správy colných kvót;

- j) prevádzkové hodiny a režimy colných úradov v prístavoch a na hraničných priechodoch;
- k) kontaktné miesta na účely žiadostí o informácie a
- l) iné relevantné oznámenia administratívnej povahy týkajúce sa písmen a) až k).

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby medzi uverejnením¹ a nadobudnutím účinnosti nových alebo zmenených zákonov, iných právnych predpisov, postupov a poplatkov alebo platieb bola primeraná lehota.

6. Každá zmluvná strana zriadi alebo zachová jedno alebo viac informačných miest na reagovanie na žiadosti o informácie od orgánov štátnej správy, hospodárskych subjektov a iných zainteresovaných strán v colných a iných záležitostiach týkajúcich sa obchodu. Informačné miesta zareagujú na žiadosti o informácie v rámci primeranej lehoty stanovenej každou zmluvnou stranou, ktorá sa môže meniť v závislosti od povahy alebo zložitosti žiadosti. Zmluvná strana nevyžaduje zaplatenie poplatku za reakcie na žiadosti o informácie ani za poskytnutie požadovaných formulárov a dokumentov.

ČLÁNOK 4.14

Záväzné stanoviská

1. Na účely tohto článku je „záväzné stanovisko“ písomné rozhodnutie poskytnuté žiadateľovi pred dovozom tovaru, na ktorý sa vzťahuje žiadosť, v ktorom sa stanovuje zaobchádzanie, ktoré má zmluvná strana poskytnúť tovaru v čase dovozu, pokiaľ ide o:

- a) nomenklatúrne zatriedenie tovaru;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že „uverejnením“ sa myslí sprístupnenie zákonov a iných právnych predpisov verejnosti.

b) pôvod tovaru a

c) akékoľvek ďalšie skutočnosti, na ktorých sa zmluvné strany môžu dohodnúť.

2. Každá zmluvná strana vydá záväzné stanovisko prostredníctvom svojich colných orgánov. Toto záväzné stanovisko musí byť vydané v primeranej a časovo obmedzenej lehote žiadateľovi, ktorý podal písomnú žiadosť, a to aj v elektronickej podobe, obsahujúcu všetky potrebné informácie v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi vydávajúcej zmluvnej strany.

3. Záväzné stanovisko je platné najmenej tri roky od dátumu nadobudnutia jeho platnosti, pokiaľ nedošlo k zmene zákona, skutočností alebo okolností podporujúcich pôvodné záväzné stanovisko.

4. Zmluvná strana môže odmietnuť vydať záväzné stanovisko, ak skutočnosti a okolnosti, o ktoré sa záväzné stanovisko opiera, sú predmetom správneho alebo súdneho preskúmania alebo ak sa žiadosť netýka žiadneho zamýšľaného použitia záväžného stanoviska. Ak zmluvná strana odmietne vydať záväzné stanovisko, bezodkladne o tom písomne upovedomí žiadateľa, pričom uvedie relevantné skutočnosti a základ, o ktorý sa toto rozhodnutie opiera.

5. Každá zmluvná strana uverejňuje aspoň:

a) požiadavky týkajúce sa žiadosti o záväzné stanovisko vrátane informácií, ktoré treba poskytnúť, a formátu;

b) lehotu, v rámci ktorej vydá záväzné stanovisko, a

c) dĺžku obdobia, počas ktorého je záväzné stanovisko platné.

6. V prípade, že zmluvná strana záväzné stanovisko odvolá, zmení alebo zruší, poskytne žiadateľovi písomné oznámenie, v ktorom uvedie relevantné skutočnosti a základ, o ktorý sa toto rozhodnutie opiera. Zmluvná strana záväzné stanovisko odvolá, zmení alebo zruší so spätnou účinnosťou len vtedy, ak stanovisko vychádzalo z neúplných, nesprávnych, nepravdivých alebo zo zavádzajúcich informácií poskytnutých žiadateľom.
7. Záväzné stanovisko vydané zmluvnou stranou je pre uvedenú zmluvnú stranu vo vzťahu k žiadateľovi záväzné. Záväzné stanovisko je záväzné aj pre žiadateľa.
8. Každá zmluvná strana na základe písomnej žiadosti žiadateľa preskúma záväzné stanovisko alebo rozhodnutie o odvolaní, zmene alebo zrušení uvedeného záväzného stanoviska.
9. Každá zmluvná strana pod podmienkou splnenia požiadaviek na dôvernosť vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch zverejní, a to aj online, podstatné prvky svojich záväzných stanovísk.

ČLÁNOK 4.15

Tranzit a prekládka

1. Každá zmluvná strana zaistí uľahčenie a účinnú kontrolu operácií tranzitu a prekládky cez svoje územie.
2. Každá zmluvná strana podporuje a vykonáva regionálne tranzitné dohody s cieľom uľahčiť obchod.
3. Každá zmluvná strana zabezpečuje spoluprácu medzi svojimi dotknutými orgánmi a príslušnými agentúrami, ako aj ich koordináciu, s cieľom uľahčiť režim tranzitu.

4. Každá zmluvná strana umožní presun tovaru určeného na dovoz v rámci svojho územia pod colnou kontrolou od colného orgánu vstupu k inému colnému orgánu na svojom území, z ktorého má byť tovar prepustený alebo vybavený, pokiaľ sú splnené všetky regulačné požiadavky.

ČLÁNOK 4.16

Colní sprostredkovatelia

1. Zmluvná strana nezavedie povinné využívanie colných sprostredkovateľov ako požiadavku pre hospodárske subjekty, aby plnili svoje povinnosti v súvislosti s dovozom, vývozom a tranzitom tovaru.
2. Každá zmluvná strana uverejňuje svoje opatrenia týkajúce sa využívania colných sprostredkovateľov.
3. Keď zmluvné strany udeľujú colným sprostredkovateľom licencie, uplatňujú pri tom transparentné, nediskriminačné a primerané pravidlá.

ČLÁNOK 4.17

Kontroly pred odoslaním

Zmluvné strany nevyžadujú využívanie kontrol pred odoslaním, ako sa vymedzujú v Dohode o kontrole pred odoslaním v prílohe 1A k Dohode o založení WTO, ani žiadnej inej inšpekčnej činnosti vykonávanej súkromnými spoločnosťami na mieste určenia pred colným konaním.

ČLÁNOK 4.18

Odvovania

1. Každá zmluvná strana zabezpečí účinné, rýchle, nediskriminačné a ľahko prístupné konania s cieľom zaručiť právo na odvolanie sa proti správnym opatreniam, stanoviskám a rozhodnutiam colných orgánov a iných príslušných orgánov, ktoré majú vplyv na dovoz alebo vývoz tovaru alebo na tovar v tranzite.
2. Odvolacie konania môžu zahŕňať správne preskúmanie dozorným orgánom a súdne preskúmanie rozhodnutí prijatých na správnej úrovni v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi zmluvnej strany.
3. Nárok na uplatnenie práva na odvolanie má takisto každá osoba, ktorá požiadala colné orgány alebo iné príslušné orgány o vydanie rozhodnutia a rozhodnutie o svojej žiadosti nedostala v príslušnej lehote.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné orgány alebo iné príslušné orgány poskytli osobám, ktorým boli vydané správne rozhodnutia, dôvody týchto rozhodnutí, a to s cieľom v prípade potreby uľahčiť využitie odvolacích konaní.

ČLÁNOK 4.19

Sankcie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa v jej colných zákonoch a iných právnych predpisoch stanovovalo, že všetky sankcie uložené za porušenie colných zákonov, iných právnych predpisov alebo procesných požiadaviek sú primerané a nediskriminačné.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby všetky sankcie uložené za porušenie jej colných zákonov, iných právnych predpisov alebo procesných požiadaviek boli uložené len osobe, ktorá je za porušenie právne zodpovedná.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby uložená sankcia bola založená na skutočnostiach a okolnostiach prípadu a aby bola úmerná miere a závažnosti porušenia. Každá zmluvná strana zabráňuje vzniku stimulov alebo konfliktov záujmov pri posudzovaní a výbere sankcií.
4. Každá zmluvná strana sa nabáda, aby považovala predbežné poskytnutie informácií o okolnostiach porušenia colných zákonov, iných právnych predpisov alebo procesných požiadaviek colnému orgánu za možnú poľahčujúcu skutočnosť pri stanovovaní sankcie.
5. Ak zmluvná strana uloží sankciu za porušenie jej colných zákonov, iných právnych predpisov alebo procesných požiadaviek, osobe, ktorej sankciu ukladá, poskytne písomné vysvetlenie spresňujúce povahu porušenia a uplatniteľné zákony, iné právne predpisy alebo procesné požiadavky, podľa ktorých bola uložená výška alebo rozsah sankcie za porušenie.

ČLÁNOK 4.20

Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu

1. Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu (ďalej len „podvýbor“) sa zriaďuje podľa článku 33.4 ods. 1.
2. Podvýbor zabezpečuje riadne vykonávanie tejto kapitoly, presadzovania práv duševného vlastníctva na hraniciach príslušnými orgánmi v súlade s kapitolou 25 oddielom C pododdielom 2, Protokolu k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach a všetkých ďalších colných ustanovení dohodnutých medzi zmluvnými stranami a preskúmava všetky záležitosti vyplývajúce z ich uplatňovania.
3. Podvýbor plní tieto funkcie:
 - a) monitoruje vykonávanie a správu tejto kapitoly a kapitoly 3;
 - b) poskytuje fórum na konzultácie a diskusiu o všetkých záležitostiach týkajúcich sa ciel, predovšetkým colných režimov, určovania colnej hodnoty, tarifných režimov, colnej nomenklatúry, colnej spolupráce a vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach;
 - c) poskytuje fórum na konzultácie a diskusiu o otázkach týkajúcich sa pravidiel pôvodu a administratívnej spolupráce a opatrení na hraniciach v oblasti práv duševného vlastníctva a

d) posilňuje spoluprácu pri vývoji, uplatňovaní a presadzovaní colných postupov, vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach, pravidiel pôvodu a administratívnej spolupráce.

4. Podvýbor môže vydávať odporúčania k záležitostiam, na ktoré sa vzťahuje odsek 2. Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod majú právomoc prijímať rozhodnutia o vzájomnom uznávaní techník riadenia rizík, noriem v oblasti rizík, bezpečnostných kontrol a programov partnerstva na uľahčenie obchodu vrátane aspektov, ako je prenos údajov a vzájomne dohodnuté výhody.

ČLÁNOK 4.21

Dočasné použitie

1. Na účely tohto článku je „dočasné použitie“ colný režim, v rámci ktorého možno určitý tovar vrátane dopravných prostriedkov prepraviť na colné územie s tým, že je podmienenečne oslobodený od úhrady dovozných ciel a daní a že sa naň neuplatňujú dovozné zákazy ani obmedzenia hospodárskeho charakteru. Tento tovar musí byť dovezený na konkrétny účel a musí byť určený na spätný vývoz v určenej lehote bez toho, aby na ňom bola vykonaná akákoľvek zmena okrem bežného znehodnotenia v dôsledku jeho použitia.

2. Každá zmluvná strana udeľuje dočasné použitie s úplným podmieneným oslobodením od dovozných ciel a daní a bez uplatnenia dovozných obmedzení alebo zákazov hospodárskeho charakteru¹, ako je stanovené v jej zákonoch a iných právnych predpisoch, pre tento tovar:

- a) tovar na vystavenie alebo na používanie na výstavách, veľtrhoch, stretnutiach alebo podobných podujatiach, t. j. tovar určený na vystavenie alebo predvedenie na podujatí, tovar určený na používanie v súvislosti s vystavením zahraničných výrobkov na podujatí a zariadenia vrátane tlmočnických zariadení, prístrojov na záznam zvuku a obrazu a filmy vzdelávacieho, vedeckého alebo kultúrneho charakteru určené na používanie na medzinárodných stretnutiach, konferenciách alebo kongresoch, ako aj tovar získaný na takýchto podujatiach z tovaru, na ktorý sa uplatňuje režim dočasného použitia; každá zmluvná strana môže pred uskutočnením daného podujatia požadovať vydanie vládneho povolenia, záruky alebo zálohy;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že dočasné použitie tovaru uvedeného v odsekoch 1 a 2 tohto článku a prepraveného do Čile z Európskej únie nepodlieha zaplateniu poplatku stanoveného v článku 107 colného nariadenia Čile (*Ordenanza de Aduanas*) obsiahnutého vo vyhláske ministerstva financií č. 30, úradný vestník, 4. jún 2005 (*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 4 de junio de 2005*).

- b) profesionálne vybavenie, t. j.: vybavenie pre tlač, zvukové alebo televízne vysielanie, ktoré je potrebné pre zástupcov tlače, rozhlasových alebo televíznych organizácií navštevujúcich územie inej krajiny na účely spravodajstva alebo aby mohli prenášať alebo zaznamenávať materiál pre konkrétne programy; kinematografické vybavenie potrebné pre osobu, ktorá navštevuje územie inej krajiny, aby nakrútila konkrétny film alebo filmy; akékoľvek ďalšie vybavenie potrebné na výkon povolania, obchodu alebo predmetu činnosti osoby, ktorá navštevuje územie inej krajiny, aby vykonala stanovenú úlohu, pokiaľ sa takéto vybavenie nepoužíva na priemyselnú výrobu alebo balenie tovaru ani, s výnimkou ručného náradia, na ťažbu prírodných zdrojov, na stavbu, opravu alebo údržbu budov alebo na zemné práce a podobné projekty; pomocné prístroje k uvedenému vybaveniu a príslušenstvo k nemu; ako aj jednotlivé súčasti dovážané na opravu dočasne použitého profesionálneho vybavenia;
- c) tovar dovážaný v súvislosti s obchodnou operáciou, ak dovoz sám osebe nepredstavuje obchodnú operáciu, napr.: obaly, ktoré sa dovážajú naplnené a späťne vyvážajú prázdne alebo naplnené, alebo sa dovážajú prázdne a späťne vyvážajú naplnené; kontajnery, či už naplnené, alebo nenaplnené tovarom, a príslušenstvo a vybavenie pre dočasne použité kontajnery, ktoré sa buď dovážajú s kontajnerom, aby sa späťne vyviezli osobitne alebo s iným kontajnerom, alebo sa dovážajú osobitne, aby sa späťne vyviezli s kontajnerom, a súčasti určené na opravu kontajnerov s povolením na dočasné použitie; palety; vzorky; reklamné filmy;
- d) tovar dovážaný výlučne na vzdelávacie, vedecké alebo kultúrne účely, napr. vedecké vybavenie, pedagogický materiál, potreby pre námorníkov a akýkoľvek iný tovar dovážaný v súvislosti so vzdelávacími, vedeckými alebo kultúrnymi činnosťami; náhradné diely pre vedecké vybavenie a pedagogický materiál, ktorým bolo udelené dočasné použitie; ako aj nástroje osobitne určené na údržbu, overovanie, meranie alebo opravu takýchto zariadení;

- e) osobné veci, t. j.: všetky predmety, nové alebo použité, ktoré cestujúci môže primerane potrebovať na osobné použitie počas cesty, so zohľadnením všetkých okolností cesty, s vylúčením akéhokoľvek tovaru dovážaného na obchodné účely; ako aj tovar dovezený na športové účely, napr. športové potreby a iné predmety na použitie cestujúcimi pri športových súťažiach alebo prehlídkach alebo na tréning na území, pre ktoré je dočasné použitie udelené;
- f) turistický propagačný materiál, t. j. tovar dovezený s cieľom povzbudiť verejnosť, aby navštívila cudziu krajinu, a to najmä aby sa zúčastnila na kultúrnych, náboženských, turistických, športových alebo odborných stretnutiach alebo zhromaždeniach, ktoré sa tam konajú; každá zmluvná strana môže v prípade takéhoto tovaru požadovať poskytnutie záruky alebo zálohy;
- g) tovar dovážaný na humanitárne účely, t. j. zdravotnícke, chirurgické a laboratórne vybavenie a zásielky s humanitárnou pomocou, ako sú vozidlá a iné dopravné prostriedky, prikrývky, stany, prefabrikované domy alebo iný tovar základnej potreby zasielaný ako pomoc pre obeť živelných pohrôm alebo podobných katastrof, a
- h) zvieratá dovážané na konkrétne účely, napr. policajné psy alebo kone, vyhľadávacie psy, psy pre nevidiacich, záchranné psy, zvieratá na účely účasti na prehlídkach, výstavách, súťažiach, pretekoch alebo ukázkach, zvieratá na účely zábavy, napr. cirkusové zvieratá, zvieratá na sprevádzanie na turistických cestách (vrátane spoločenských zvierat sprevádzajúcich cestujúcich), zvieratá na výkon práce alebo na prepravu, alebo na lekárske účely, napr. dodávku hadieho jedu.

3. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi¹ akceptuje dočasné použitie tovaru uvedeného v odseku 2, ako aj, a to bez ohľadu na jeho pôvod, karnety ATA vydané v druhej zmluvnej strane v súlade s Dohovorom o prepustení tovaru do režimu dočasného použitia podpísaným v Istanbule 26. júna 1990, ktoré sú schválené v druhej zmluvnej strane a zaručené združením tvoriacim súčasť medzinárodného záručného reťazca, potvrdené príslušnými orgánmi a platné na colnom území dovážajúcej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 4.22

Opravený tovar

1. Na účely tohto článku je „oprava“ akákoľvek spracovateľská operácia, ktorá sa realizuje v súvislosti s tovarom s cieľom odstrániť prevádzkovú chybu alebo materiálne poškodenie a ktorá je potrebná na obnovenie pôvodnej funkcie tovaru alebo zabezpečenie súladu s technickými požiadavkami na jeho používanie, bez ktorých by tovar nemohol byť ďalej používaný obvyklým spôsobom na účely, na ktoré bol určený. Oprava zahŕňa obnovu a údržbu, nezahŕňa však žiadnu operáciu ani proces, ktoré:

a) ničia základné charakteristiky tovaru alebo vytvárajú nový alebo komerčne iný tovar;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade Čile sa karnety ATA akceptujú podľa vyhlášky ministerstva zahraničných vecí č. 103 z roku 2004 (*Decreto N° 103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*), ktorou sa uzákoňuje „Dohovor o prepustení tovaru do režimu dočasného použitia“ a jeho prílohy A, B1, B2 a B3 s riadne uvedenými výhradami a jeho zmeny.

- b) transformujú nedokončený tovar na hotový tovar alebo
 - c) sa používajú na zlepšenie alebo modernizáciu technických vlastností tovaru.
2. Zmluvná strana neuplatňuje clo na tovar bez ohľadu na jeho pôvod, keď znovu vstúpi na jej colné územie po tom, ako bol tento tovar dočasne vyvezený z jej colného územia na colné územie druhej zmluvnej strany na účely opravy.
 3. Odsek 2 sa nevzťahuje na tovar dovážaný na kauciu, do zón voľného obchodu alebo zón s podobným právnym postavením, ktorý sa následne vyváža na opravu a nie je späť dovezený na kauciu, do zón voľného obchodu zón s podobným právnym postavením.
 4. Zmluvná strana neuplatňuje clo na tovar bez ohľadu na jeho pôvod, ktorý je dočasne dovezený z colného územia druhej zmluvnej strany na účely opravy.

ČLÁNOK 4.23

Poplatky a formality

1. Poplatky a iné platby, ktoré zmluvná strana ukladá za dovoz alebo vývoz tovaru druhej zmluvnej strany alebo v súvislosti s takým dovozom a vývozom, sa obmedzujú na výšku približných nákladov za poskytované služby a nepredstavujú nepriamu ochranu v súvislosti s domácim tovarom ani zdaňovanie dovozu alebo vývozu na fiškálne účely.
2. Zmluvná strana nevyberá poplatky ani iné platby za dovoz alebo vývoz tovaru druhej zmluvnej strany ani v súvislosti s takým dovozom a vývozom na základe *ad valorem*.

3. Každá zmluvná strana môže uložiť poplatky alebo vyžadovať náhradu nákladov iba v prípade poskytnutia konkrétnych služieb, vrátane týchto služieb:

- a) prítomnosť colníkov, ak sa vyžaduje, mimo úradných hodín alebo v iných priestoroch, ako sú priestory colných orgánov;
- b) analýzy alebo znalecké posudky tovaru a poštovné poplatky za vrátenie tovaru žiadateľovi, najmä v súvislosti s rozhodnutiami týkajúcimi sa záväzných informácií alebo v súvislosti s poskytnutím informácií týkajúcich sa uplatňovania colných predpisov;
- c) prehliadka alebo odber vzoriek tovaru na účely overovania alebo zničenia tovaru, ak sa s nimi spájajú iné náklady ako náklady vyplývajúce z činnosti colníkov, alebo
- d) výnimočné kontrolné opatrenia, ak sú takéto opatrenia potrebné vzhľadom na povahu tovaru alebo možné riziko.

4. Každá zmluvná strana bezodkladne uverejní všetky poplatky a platby, ktoré by mohla uložiť v súvislosti s dovozom alebo vývozom, a to tak, aby sa s nimi mohli verejné správy, obchodníci a iné zainteresované strany oboznámiť.

5. Zmluvná strana v súvislosti s dovozom akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany nevyžaduje konzulárne transakcie ani súvisiace poplatky a platby.

KAPITOLA 5

NÁPRAVNÉ OPATRENIA V OBLASTI OBCHODU

ODDIEL A

ANTIDUMPINGOVÉ A VYROVNÁVACIE CLÁ

ČLÁNOK 5.1

Všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z antidumpingovej dohody a dohody SCM.
2. Na účely tohto oddielu sa neuplatňujú preferenčné pravidlá pôvodu podľa kapitoly 3.

ČLÁNOK 5.2

Transparentnosť

1. Antidumpingové a antisubvenčné prešetrovania a opatrenia by sa mali používať v plnom súlade s príslušnými požiadavkami WTO stanovenými v antidumpingovej dohode a dohode SCM a mali by byť založené na spravodlivom a transparentnom systéme.

2. Každá zmluvná strana hneď, ako je to uskutočniteľné, po akomkoľvek uložení predbežných opatrení a v každom prípade pred tým, ako prijme konečné rozhodnutie, zabezpečí úplné poskytnutie všetkých základných skutočností a úvah, z ktorých vychádza pri rozhodnutí o uplatnení konečných opatrení. Takýmto poskytnutím informácií nie je dotknutý článok 6.5 antidumpingovej dohody ani článok 12.4 dohody SCM. Každá zmluvná strana poskytne takéto základné skutočnosti a úvahy písomne a zainteresovaným stranám poskytne dostatočný čas na predloženie pripomienok k nim.

3. Každá zainteresovaná strana dostane možnosť byť vypočutá, aby vyjadrila svoje stanovisko počas antidumpingového alebo antisubvenčného prešetrovania, a to pod podmienkou, že to nebude zbytočne zdržovať priebeh prešetrovania.

ČLÁNOK 5.3

Zohľadnenie verejného záujmu

Každá zmluvná strana zohľadňuje situáciu svojho domáceho výrobného odvetvia, dovozcov a ich zastupujúcich združení, reprezentatívnych používateľov a organizácií zastupujúcich spotrebiteľov, a to v rozsahu, v akom prešetrojúcim orgánom v príslušnej lehote poskytnú príslušné informácie. Zmluvná strana sa môže na základe takýchto informácií rozhodnúť neuplatniť antidumpingové alebo vyrovnávacie opatrenia.

ČLÁNOK 5.4

Pravidlo nižšieho cla

Ak jedna zmluvná strana uloží antidumpingové clo na tovar druhej zmluvnej strany, výška takéhoto cla nesmie presiahnuť dumpingové rozpätie. Vždy, keď je to možné, by antidumpingové clo malo byť nižšie ako dané rozpätie, ak by takéto nižšie clo bolo dostatočné na odstránenie ujmy spôsobenej domácemu výrobnému odvetviu.

ČLÁNOK 5.5

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa nevzťahuje na tento oddiel.

ODDIEL B

GLOBÁLNE OCHRANNÉ OPATRENIA

ČLÁNOK 5.6

Všeobecné ustanovenia

Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti podľa článku XIX dohody GATT z roku 1994, dohody o ochranných opatreniach a článku 5 dohody o poľnohospodárstve.

ČLÁNOK 5.7

Transparentnosť a uloženie konečných opatrení

1. Bez ohľadu na článok 5.6 zmluvná strana, ktorá iniciuje globálne ochranné prešetrovanie alebo má v úmysle uplatniť globálne ochranné opatrenia, na žiadosť druhej zmluvnej strany a za predpokladu, že táto druhá zmluvná strana má podstatný záujem, bezodkladne poskytne písomné oznámenie obsahujúce všetky relevantné informácie, ktoré viedli k začatiu globálneho ochranného prešetrovania alebo k uplatneniu globálnych ochranných opatrení, vrátane informácií o prípadných predbežných zisteniach. Takýmto oznámením nie je dotknutý článok 3 ods. 2 dohody o ochranných opatreniach.
2. Pri ukladaní konečných globálnych ochranných opatrení sa každá zmluvná strana snaží uložiť ich spôsobom, ktorý má čo najmenší vplyv na dvojstranný obchod, za predpokladu, že zmluvná strana ovplyvnená opatreniami má podstatný záujem vymedzený v odseku 4.
3. Na účely odseku 2 platí, že ak sa zmluvná strana domnieva, že sú splnené právne požiadavky na uloženie konečných globálnych ochranných opatrení, a má v úmysle tieto opatrenia uplatniť, oznámi to druhej zmluvnej strane a poskytne jej možnosť viesť dvojstranné konzultácie, za predpokladu, že druhá zmluvná strana má podstatný záujem vymedzený v odseku 4. Ak sa do 15 dní odo dňa tohto oznámenia nedosiahne žiadne uspokojivé riešenie, dovážajúca zmluvná strana môže prijať vhodné globálne ochranné opatrenia na nápravu problému.
4. Na účely tohto článku sa usudzuje, že zmluvná strana má podstatný záujem, ak počas posledného trojročného obdobia patrí medzi päť najväčších dodávateľov dovážaného tovaru podľa výpočtov z hľadiska absolútneho objemu alebo hodnoty.

ČLÁNOK 5.8

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa nevzťahuje na tento oddiel.

ODDIEL C

DVOJSTRANNÉ OCHRANNÉ OPATRENIA

PODODDIEL 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 5.9

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto oddielu:

- a) „domáce výrobné odvetvie“ sú vo vzťahu k dovážanému tovaru výrobcovia ako celok vyrábajúci podobný alebo priamo konkurujúci tovar, ktorí pôsobia na území zmluvnej strany, alebo výrobcovia, ktorých súhrnná výroba podobného alebo priamo konkurujúceho tovaru tvorí značnú časť celkovej domácej výroby uvedeného tovaru;

- b) „prechodné obdobie“ je:
- i) obdobie siedmich rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo
 - ii) v prípade každého tovaru, na účely ktorého sa na listine v prílohe 2 zmluvnej strany uplatňujúcej dvojstranné ochranné opatrenie stanovuje obdobie odstránenia ciel sedem rokov, obdobie odstránenia ciel pre tento tovar plus dva roky.

ČLÁNOK 5.10

Uplatňovanie dvojstranného ochranného opatrenia

1. Bez ohľadu na oddiel B platí, že ak sa v dôsledku zníženia alebo odstránenia cla podľa tejto dohody tovar s pôvodom v jednej zmluvnej strane dováža na územie druhej zmluvnej strany v takých zvýšených množstvách, a to v absolútnom vyjadrení alebo v pomere k domácej výrobe, a za takých podmienok, že to spôsobuje alebo hrozí, že to spôsobí vážnu ujmu domácim výrobcam podobného alebo priamo konkurujúceho tovaru, dovážajúca zmluvná strana môže v súlade s podmienkami a postupmi stanovenými v tomto oddiele prijať vhodné dvojstranné ochranné opatrenia.
2. Ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 1, dovážajúca zmluvná strana môže uplatniť jedno z týchto dvojstranných ochranných opatrení:
 - a) pozastavenie akéhokoľvek ďalšieho znižovania colnej sadzby na dotknutý tovar, ako sa stanovuje v tejto dohode, alebo

- b) zvýšenie colnej sadzby na dotknutý tovar na úroveň, ktorá nepresahuje nižšiu z týchto sadziieb:
- i) colnú sadzbu uplatňovanú na tovar podľa doložky najvyšších výhod platnú v čase uplatnenia opatrenia alebo
 - ii) colnú sadzbu uplatňovanú na tovar podľa doložky najvyšších výhod platnú v deň bezprostredne predchádzajúci dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 5.11

Normy týkajúce sa dvojstranných ochranných opatrení

1. Dvojstranné ochranné opatrenie sa neuplatňuje:
 - a) s výnimkou opatrenia prijatého v rozsahu a na taký čas, ktoré sú potrebné na zabránenie vážnej ujme alebo hrozbe vážnej ujmy spôsobenej domácemu výrobnému odvetviu alebo na jej nápravu;
 - b) dlhšie ako dva roky; pričom toto obdobie možno predĺžiť o ďalšie dva roky, ak príslušný prešetrojúci orgán dovážajúcej zmluvnej strany zistí v súlade s postupmi stanovenými v tomto oddiele, že dané opatrenie je naďalej potrebné na zabránenie vážnej ujme alebo hrozbe vážnej ujmy spôsobenej domácemu výrobnému odvetviu alebo na jej nápravu, a to pod podmienkou, že celkové obdobie uplatňovania dvojstranného ochranného opatrenia vrátane obdobia jeho počiatočného uplatňovania a akéhokoľvek jeho predĺženia nepresiahne štyri roky, alebo
 - c) po uplynutí prechodného obdobia v zmysle článku 5.9 písm. b).

2. Keď zmluvná strana prestane uplatňovať dvojstranné ochranné opatrenie, uplatní sa colná sadzba, ktorá by pre daný tovar platila v súlade s jej listinou v prílohe 2.

3. S cieľom uľahčiť prispôsobenie sa dotknutého výrobného odvetvia v situácii, keď sa predpokladá, že trvanie dvojstranného ochranného opatrenia bude dlhšie ako jeden rok, zmluvná strana, ktorá uplatňuje toto opatrenie, ho postupne liberalizuje v pravidelných intervaloch počas obdobia jeho uplatňovania.

ČLÁNOK 5.12

Predbežné dvojstranné ochranné opatrenia

1. Za kritických okolností, pri ktorých by oneskorenie mohlo spôsobiť ťažko napravitelnú škodu, môže zmluvná strana uplatniť dvojstranné ochranné opatrenie na predbežnom základe, bez toho, aby splnila požiadavky článku 5.21 ods. 1, a to na základe predbežného zistenia, že existuje jasný dôkaz, že dovoz tovaru s pôvodom v druhej zmluvnej strane sa v dôsledku zníženia alebo odstránenia cla podľa tejto dohody zvýšil a že takýto dovoz spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí vážnu ujmu domácemu výrobnému odvetviu.

2. Trvanie akéhokoľvek predbežného dvojstranného ochranného opatrenia nesmie presiahnuť 200 dní, počas ktorých zmluvná strana uplatňujúca dané opatrenie dodržiava príslušné procesné pravidlá stanovené v pododdieli 2. Zmluvná strana uplatňujúca predbežné dvojstranné ochranné opatrenie bezodkladne vráti akékoľvek zvýšenie cla, ak prešetrovanie opísané v pododdieli 2 nevedie k zisteniu, že boli splnené podmienky článku 5.10 ods. 1. Trvanie predbežného dvojstranného ochranného opatrenia sa započítava do trvania obdobia opísaného v článku 5.11 ods. 1 písm. b).

3. Zmluvná strana uplatňujúca predbežné dvojstranné ochranné opatrenie informuje druhú zmluvnú stranu o prijatí takéhoto predbežného opatrenia a bezodkladne postúpi záležitosť Výboru pre obchod na preskúmanie, ak o to druhá zmluvná strana požiada.

ČLÁNOK 5.13

Kompenzácia a pozastavenie koncesíí

1. Zmluvná strana uplatňujúca dvojstranné ochranné opatrenie konzultuje so zmluvnou stranou, na ktorej výrobky sa dané opatrenie vzťahuje, s cieľom dosiahnuť dohodu o primeranej kompenzácii liberalizujúcej obchod vo forme koncesíí, ktoré majú v podstate rovnocenné účinky na obchod. Zmluvná strana, ktorá uplatňuje dvojstranné ochranné opatrenie, poskytne príležitosť na takéto konzultácie najneskôr do 30 dní odo dňa uplatnenia dvojstranného ochranného opatrenia.
2. Ak konzultácie uvedené v odseku 1 nevedú k dohode o kompenzácii liberalizujúcej obchod do 30 dní od začatia konzultácií, zmluvná strana, na ktorej tovar sa vzťahuje dvojstranné ochranné opatrenie, môže pozastaviť uplatňovanie koncesíí, ktoré majú v podstate rovnocenné účinky na obchod druhej zmluvnej strany.
3. Zmluvná strana, na ktorej tovar sa vzťahuje dvojstranné ochranné opatrenie, písomne informuje druhú zmluvnú stranu najmenej 30 dní pred pozastavením uplatňovania koncesíí v súlade s odsekom 2.

4. Povinnosť poskytnúť kompenzáciu podľa odseku 1 a právo pozastaviť uplatňovanie koncesíí podľa odseku 2:

- a) sa neuplatňujú prvých 24 mesiacov, počas ktorých je v platnosti dvojstranné ochranné opatrenie, za predpokladu, že dvojstranné ochranné opatrenie bolo uplatnené v dôsledku absolútneho zvýšenia dovozu, a
- b) zanikajú ku dňu zrušenia dvojstranného ochranného opatrenia.

ČLÁNOK 5.14

Interval medzi dvomi dvojstrannými ochrannými opatreniami a nesúbežné uplatňovanie ochranných opatrení

1. Zmluvná strana neuplatní dvojstranné ochranné opatrenie uvedené v tomto oddiele na dovoz tovaru, na ktorý sa v minulosti vzťahovalo takéto opatrenie, pokiaľ od tohto bezprostredne prechádzajúceho ochranného opatrenia neuplynul čas rovnajúci sa polovici času, počas ktorého bolo toto bezprostredne prechádzajúce ochranné opatrenie uplatňované. Dvojstranné ochranné opatrenie, ktoré sa uplatnilo viac ako raz na ten istý tovar, nemožno predĺžiť o ďalšie dva roky, ako sa stanovuje v článku 5.11 ods. 1 písm. b).
2. Zmluvná strana na ten istý tovar súčasne neuplatňuje:
 - a) dvojstranné ochranné opatrenie alebo predbežné dvojstranné ochranné opatrenie podľa tejto dohody a

- b) globálne ochranné opatrenie podľa článku XIX dohody GATT z roku 1994 a dohody o ochranných opatreniach.

ČLÁNOK 5.15

Najvzdialenejšie regióny¹ Európskej únie

1. Ak sa akýkoľvek tovar s pôvodom v Čile dováža na územie jedného alebo viacerých najvzdialenejších regiónov Európskej únie v takých zvýšených množstvách a za takých podmienok, že to spôsobuje vážne zhoršenie alebo hrozí spôsobením vážneho zhoršenia hospodárskej situácie v dotknutom najvzdialenejšom regióne, Európska únia môže po preskúmaní alternatívnych riešení výnimočne uplatniť dvojstranné ochranné opatrenia obmedzené na územie dotknutého regiónu.
2. Na účely odseku 1 „vážne zhoršenie“ sú závažné ťažkosti v odvetví hospodárstva, v ktorom sa vyrába podobný alebo priamo konkurujúci tovar. Určenie vážneho zhoršenia vychádza z objektívnych faktorov vrátane týchto prvkov:
 - a) nárast objemu dovozu v absolútnom meradle alebo v pomere k domácej výrobe a k dovozu z iných zdrojov a

¹ Najvzdialenejšími regiónmi Európskej únie ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody sú: Guadeloupe, Francúzska Guyana, Martinik, Réunion, Mayotte, Svätý Martin, Azory, Madeira a Kanárske ostrovy. Tento článok sa uplatňuje aj na krajinu alebo zámorské územie, ktoré rozhodnutím Európskej rady v súlade s postupom stanoveným v článku 355 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zmenia svoje postavenie na najvzdialenejší región, odo dňa prijatia uvedeného rozhodnutia. V prípade, že najvzdialenejší región Európskej únie na základe uvedeného postupu prestane byť najvzdialenejším regiónom, tento článok sa prestane uplatňovať na danú krajinu alebo dané zámorské územie odo dňa prijatia súvisiaceho rozhodnutia Európskej rady. Európska únia oznámi Čile každú zmenu týkajúcu sa území, ktoré sa považujú za najvzdialenejšie regióny Európskej únie.

b) účinok dovozu uvedeného v odseku 1 na situáciu dotknutého výrobného odvetvia alebo hospodárskeho odvetvia vrátane úrovni predaja, výroby, finančnej situácie a zamestnanosti.

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, sa ostatné ustanovenia tohto oddielu uplatniteľné na dvojstranné ochranné opatrenia uplatňujú aj na všetky ochranné opatrenia prijaté podľa tohto článku. Akákoľvek zmienka o „vážnej ujme“ v ostatných ustanoveniach tohto oddielu sa chápe ako „vážne zhoršenie“, keď sa uplatňuje vo vzťahu k najvzdialenejším regiónom Európskej únie.

PODODDIEL 2

PROCEDURÁLNE PRAVIDLÁ UPLATNITEĽNÉ NA DVOJSTRANNÉ OCHRANNÉ OPATRENIA

ČLÁNOK 5.16

Rozhodné právo

Príslušný prešetrojúci orgán každej zmluvnej strany pri uplatňovaní dvojstranných ochranných opatrení dodržiava ustanovenia tohto pododdielu. V prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje tento pododdiel, príslušný prešetrojúci orgán uplatňuje pravidlá stanovené podľa práva zmluvnej strany tohto orgánu.

ČLÁNOK 5.17

Začatie ochranného postupu

1. Príslušný prešetrojúci orgán zmluvnej strany môže začať postup týkajúci sa dvojstranných ochranných opatrení (ďalej len „ochranný postup“) na základe písomnej žiadosti¹ podanej domácim výrobným odvetvím alebo v jeho mene, resp. za výnimočných okolností z vlastnej iniciatívy.
2. Žiadosť sa považuje za predloženú domácim výrobným odvetvím alebo v jeho mene, ak ju podporujú domáci výrobcovia, ktorých súhrnná výroba tvorí viac ako 50 % celkovej domácej výroby podobného alebo priamo konkurujúceho tovaru vyrábaného časťou domáceho výrobného odvetvia, ktorá vyjadruje svoju podporu žiadosti alebo nesúhlas so žiadosťou. Príslušný prešetrojúci orgán však nezačne prešetrovanie, ak domáci výrobcovia vyjadrujúci podporu žiadosti predstavujú menej ako 25 % celkovej domácej výroby podobného alebo priamo konkurujúceho tovaru vyrábaného domácim výrobným odvetvím.
3. Po tom, ako príslušný prešetrojúci orgán začne prešetrovanie, sa písomná žiadosť uvedená v odseku 1 sprístupní zainteresovaným stranám s výnimkou akýchkoľvek dôverných informácií, ktoré sú v nej uvedené.
4. Po začatí ochranného postupu uverejní príslušný prešetrojúci orgán oznámenie o začatí ochranného postupu v úradnom vestníku danej zmluvnej strany. V oznámení sa uvedie:
 - a) v relevantných prípadoch subjekt, ktorý podal písomnú žiadosť;

¹ V prípade Európskej únie môže túto žiadosť podať jeden alebo viacero členských štátov v mene domáceho výrobného odvetvia.

- b) dovážaný tovar, ktorý je predmetom ochranného postupu;
- c) číslo podpoložky a colnej položky, do ktorej je dovážaný tovar zatriedený;
- d) druh navrhovaného opatrenia, ktoré sa má uplatniť;
- e) verejné vypočutie podľa článku 5.20 písm. a) alebo lehota, v rámci ktorej môžu zainteresované strany predložiť žiadosť o vypočutie podľa článku 5.20 písm. b);
- f) miesto, na ktorom možno nahliadnuť do písomnej žiadosti a akýchkoľvek iných dokumentov, ktoré nemajú dôverný charakter, predložených v priebehu konania, a
- g) názov, adresa a telefónne číslo úradu, na ktorý sa treba obrátiť v prípade záujmu o ďalšie informácie.

5. Pokiaľ ide o ochranný postup začatý podľa odseku 1 na základe písomnej žiadosti, dotknutý príslušný prešetrojúci orgán nezverejní oznámenie požadované podľa odseku 4 bez toho, aby najprv starostlivo posúdil, či písomná žiadosť spĺňa požiadavky jeho vnútroštátnych právnych predpisov a požiadavky v odsekoch 1 a 2 a či obsahuje primerané dôkazy o tom, že dovoz tovaru s pôvodom v druhej zmluvnej strane sa zvýšil v dôsledku zníženia alebo odstránenia cla podľa tejto dohody a že uvedený dovoz spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí údajnú vážnu ujmu.

ČLÁNOK 5.18

Prešetrovanie

1. Zmluvná strana uplatní dvojstranné ochranné opatrenie len po tom, ako jej príslušný prešetrojúci orgán uskutočnil prešetrovanie v súlade s článkom 3 ods. 1 a článkom 4 ods. 2 písm. c) dohody o ochranných opatreniach; na uvedený účel sa článok 3 ods. 1 a článok 4 ods. 2 písm. c) dohody o ochranných opatreniach *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.
2. Zmluvná strana pri prešetrovaní uvedenom v odseku 1 dodržiava požiadavky článku 4 ods. 2 písm. a) dohody o ochranných opatreniach. Na uvedený účel sa článok 4 ods. 2 písm. a) dohody o ochranných opatreniach *mutatis mutandis* začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou.
3. Ak zmluvná strana podľa odseku 1 tohto článku a článku 3 ods. 1 dohody o ochranných opatreniach oznámi, že uplatňuje alebo predlžuje dvojstranné ochranné opatrenie, toto oznámenie zahŕňa:
 - a) dôkaz o vážnej ujme alebo o jej hrozbe v dôsledku zvýšeného dovozu tovaru s pôvodom v druhej zmluvnej strane spôsobeného znížením alebo odstránením cla podľa tejto dohody; pričom prešetrovaním sa na základe objektívnych dôkazov preukáže existencia príčinnej súvislosti medzi zvýšeným dovozom dotknutého tovaru a vážnou ujmom alebo jej hrozbou; preskúmajú sa aj iné známe faktory ako zvýšený dovoz na uistenie, že vážna ujma alebo jej hrozba v dôsledku týchto iných faktorov sa nepripíše zvýšenému dovozu;

- b) presný opis pôvodného tovaru, ktorý je predmetom dvojstranného ochranného opatrenia, vrátane jeho položky či podpoložky v rámci kódov HS, na ktorej sú založené listiny colných záväzkov v prílohe 2;
- c) presný opis dvojstranného ochranného opatrenia;
- d) dátum zavedenia dvojstranného ochranného opatrenia, jeho očakávané trvanie a prípadne harmonogram postupnej liberalizácie opatrenia v súlade s článkom 5.11 ods. 3 a
- e) v prípade predĺženia dvojstranného ochranného opatrenia dôkaz o tom, že dotknuté domáce výrobné odvetvie sa prispôsobuje.

4. Na žiadosť zmluvnej strany, ktorej tovar je predmetom ochranného postupu podľa tohto oddielu, zmluvná strana, ktorá vedie tento postup, začne konzultácie so žiadajúcou zmluvnou stranou s cieľom preskúmať oznámenie podľa odseku 1 alebo akékoľvek verejné oznámenie alebo správu, ktorú príslušný prešetrojúci orgán vydal v súvislosti s ochranným postupom.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušný prešetrojúci orgán ukončil každé prešetrovanie podľa tohto článku do 12 mesiacov odo dňa jeho začatia.

ČLÁNOK 5.19

Dôverné informácie

1. So všetkými informáciami, ktoré majú dôverný charakter alebo ktoré boli poskytnuté ako dôverné, príslušný prešetrojúci orgán po preukázaní oprávnených dôvodov zaobchádza ako s dôvernými. Takéto informácie sa nezverejnia bez povolenia zainteresovanej strany, ktorá ich predložila.
2. Od zainteresovaných strán poskytujúcich dôverné informácie sa vyžaduje, aby predložili ich zhrnutie, ktoré nemá dôverný charakter, alebo, ak tieto strany uvedú, že dané informácie nie je možné zhrnúť, aby to odôvodnili. Tieto zhrnutia musia byť dostatočne podrobné, aby umožnili primerane pochopiť podstatu dôverne predložených informácií. Ak však príslušný prešetrojúci orgán zistí, že žiadosť o dôverné zaobchádzanie nie je opodstatnená, a ak dotknutá zainteresovaná strana nie je ochotná zverejniť takéto informácie alebo povoliť ich zverejnenie vo všeobecnej forme alebo vo forme zhrnutia, príslušný prešetrojúci orgán nemusí brať takéto informácie do úvahy, pokiaľ tomuto orgánu nemožno s ohľadom na informácie z vhodných zdrojov uspokojivo dokázať, že predmetné informácie sú správne.

ČLÁNOK 5.20

Vypočutia

V rámci každého ochranného postupu príslušný prešetrojúci orgán:

- a) po primeranom oznámení uskutoční verejné vypočutie, aby všetkým zainteresovaným stranám a zastupujúcim združeniam spotrebiteľov umožnil zúčastniť sa osobne alebo sa nechať zastupovať právnym zástupcom s cieľom predložiť dôkazy a byť vypočutý v súvislosti s údajnou vážnou ujmom alebo jej hrozbou, a zabezpečí primerané prostriedky nápravy alebo
- b) poskytne všetkým zainteresovaným stranám príležitosť na vypočutie, ak o to písomne požiadali v lehote stanovenej v oznámení o začatí postupu uvedenom v článku 5.17 ods. 4 a preukázali, že by ich mohol ovplyvniť výsledok prešetrovania a že pre ich ústne vypočutie existujú osobitné dôvody.

ČLÁNOK 5.21

Oznámenia, preskúmanie vo Výbore pre obchod a uverejňovanie

1. Ak sa zmluvná strana domnieva, že existuje jedna z okolností stanovených v článku 5.10 ods. 1 alebo článku 5.15 ods. 1, bezodkladne postúpi záležitosť Výboru pre obchod na preskúmanie. Výbor pre obchod môže predložiť akékoľvek odporúčanie potrebné na nápravu vzniknutej okolnosti. Ak Výbor pre obchod nepredloží žiadne odporúčanie zamerané na nápravu danej okolnosti alebo ak sa do 30 dní odo dňa, keď zmluvná strana postúpila záležitosť Výboru pre obchod, nedosiahne žiadne iné uspokojivé riešenie, dovážajúca zmluvná strana môže v súlade s týmto oddielom prijať vhodné dvojstranné ochranné opatrenia na nápravu danej okolnosti.

2. Na účely odseku 1 dovážajúca zmluvná strana poskytne vyvážajúcej zmluvnej strane všetky relevantné informácie vrátane dôkazov o vážnej ujme alebo o jej hrozbe spôsobenej domácim výrobcom podobného a priamo konkurujúceho tovaru v dôsledku zvýšeného dovozu, presného opisu príslušného tovaru a navrhovaného dvojstranného ochranného opatrenia, jeho navrhovaného dátumu uloženia a očakávaného trvania.

3. Zmluvná strana, ktorá prijme dvojstranné ochranné opatrenie, uverejní vo svojom úradnom vestníku zistenia a zdôvodnené závery, ku ktorým dospela v súvislosti so všetkými relevantnými skutkovými a právnymi otázkami, a to okrem iného opis dovážaného tovaru a situácie, ktorá bola dôvodom na uloženie opatrení v súlade s článkom 5.10 ods. 1 alebo článkom 5.15 ods. 1, príčinnej súvislosti medzi touto situáciou a zvýšeným dovozom, ako aj informáciu o forme, úrovni a trvaní opatrení.

ČLÁNOK 5.22

Akceptovanie dokumentov v anglickom jazyku v rámci ochranných postupov

S cieľom uľahčiť predkladanie dokumentov v rámci ochranných postupov príslušný prešetrujúci orgán zmluvnej strany zodpovedný za daný postup akceptuje dokumenty predložené zainteresovanými stranami v anglickom jazyku za predpokladu, že tieto strany neskôr v dlhšej lehote stanovenej príslušným orgánom predložia preklad dokumentov do jazyka ochranného postupu.

KAPITOLA 6

SANITÁRNE A RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA

ČLÁNOK 6.1

Ciele

Cieľom tejto kapitoly je:

- a) chrániť zdravie ľudí, zvierat a rastlín na územiach zmluvných strán a zároveň uľahčovať obchod medzi zmluvnými stranami so zvieratami, živočíšnymi produktmi, s rastlinami, rastlinnými produktmi a inými produktmi, na ktoré sa vzťahujú sanitárne a rastlinolekárske opatrenia, a to prostredníctvom:
 - i) zlepšenia transparentnosti, komunikácie a spolupráce medzi zmluvnými stranami v oblasti sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení;
 - ii) vytvorenia mechanizmov a postupov na uľahčenie obchodu a
 - iii) ďalšieho uplatňovania zásad dohody SPS;
- b) spolupracovať na mnohostranných fórach a v oblasti vedy o bezpečnosti potravín, zdraví zvierat a ochrane rastlín;
- c) spolupracovať v iných sanitárnych alebo rastlinolekárskych záležitostiach alebo na iných fórach.

ČLÁNOK 6.2

Mnohostranné záväzky

Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z Dohody o založení WTO, a najmä z dohody SPS. Činnosti, ktoré zmluvné strany vykonávajú podľa tejto kapitoly, vychádzajú z uvedených práv a povinností.

ČLÁNOK 6.3

Rozsah pôsobnosti

Táto kapitola sa uplatňuje na:

- a) všetky sanitárne a rastlinolekárске opatrenia vymedzené v prílohe A k dohode SPS v rozsahu, v akom ovplyvňujú obchod medzi zmluvnými stranami;
- b) spoluprácu na mnohostranných fórach uznaných v rámci dohody SPS;
- c) spoluprácu v oblasti vedy o bezpečnosti potravín, zdraví zvierat a ochrane rastlín a
- d) spoluprácu v akejkoľvek inej sanitárnej alebo rastlinolekárskej záležitosti na akýchkoľvek iných fórach na základe dohody zmluvných strán.

ČLÁNOK 6.4

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 6-A až 6-H:

- a) sa uplatňuje vymedzenie pojmov podľa prílohy A k dohode SPS, ako aj podľa Codex Alimentarius, v rámci Svetovej organizácie pre zdravie zvierat a Medzinárodného dohovoru o ochrane rastlín podpísaného v Ríme 17. novembra 1997 a
- b) „chránená zóna“ je v prípade konkrétneho regulovaného škodcu úradne vymedzená zemepisná časť územia zmluvnej strany, v ktorej sa nezistil výskyt daného škodcu, a to aj napriek priaznivým podmienkam a jeho výskytu v iných častiach územia danej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 6.5

Príslušné orgány

1. Príslušné orgány zmluvných strán sú orgány zodpovedné za vykonávanie opatrení uvedených v tejto kapitole, ako sa stanovuje v prílohe 6-A.
2. V súlade s článkom 6.12 sa zmluvné strany vzájomne informujú o všetkých podstatných zmenách v štruktúre, organizácii alebo rozdelení kompetencií ich príslušných orgánov.

ČLÁNOK 6.6

Uznávanie štatútu v súvislosti s chorobami zvierat a infekciami u zvierat a v súvislosti so škodcami

1. Na štatút v súvislosti s chorobami zvierat a infekciami u zvierat vrátane zoonóz sa uplatňujú tieto postupy:
 - a) dovážajúca zmluvná strana uznáva na účely obchodu štatút zdravia zvierat, ktorý vyvážajúca zmluvná strana pre svoje územie alebo regióny určila v súlade s odsekom 1 písm. a) bodom i) prílohy 6-C, pokiaľ ide o choroby zvierat uvedené v dodatku 6-B-1;
 - b) ak sa zmluvná strana domnieva, že jej územie alebo ktorýkoľvek z jej regiónov má osobitný štatút, pokiaľ ide o špecifickú chorobu zvierat inú ako choroby zvierat stanovené v dodatku 6-B-1, môže požiadať o uznanie tohto štatútu v súlade s kritériami stanovenými v odseku 3 prílohy 6-C; dovážajúca zmluvná strana môže vyžadovať v súvislosti s dovozom živých zvierat a živočíšnych produktov záruky, ktoré sú primerané vzhľadom na dohodnutý štatút danej zmluvnej strany;
 - c) zmluvné strany uznávajú, že štatút území alebo regiónov, alebo štatút odvetvia alebo pododvetvia zmluvných strán spojený s výskytom alebo dosahom choroby zvierat inej ako chorôb zvierat stanovených v dodatku 6-B-1, alebo infekcií u zvierat, alebo s nimi spojeného rizika podľa definície medzinárodných organizácií pre normy uznaných v rámci dohody SPS tvorí základ pre obchod medzi nimi; dovážajúca zmluvná strana môže podľa potreby žiadať záruky v súvislosti s dovozom živých zvierat a živočíšnych produktov, ktoré sú primerané vzhľadom na stanovený štatút danej zmluvnej strany v súlade s odporúčaniami organizácií pre normy, a

- d) bez toho, aby tým boli dotknuté články 6.9 a 6.15, a pokiaľ dovážajúca zmluvná strana nevznesie výslovnú námietku a nepožiada o podkladové či doplňujúce informácie, konzultácie alebo overenie v súlade s článkami 6.11 a 6.14, každá zmluvná strana bezodkladne prijme legislatívne a administratívne opatrenia potrebné na umožnenie obchodovania na základe písmen a), b) a c) tohto odseku.
2. Na štatút v súvislosti so škodcami sa uplatňuje tento postup:
- a) zmluvné strany uznávajú na účely obchodu štatút škodcov v súvislosti so škodcami uvedenými v dodatku 6-B-2, a
- b) bez toho, aby tým boli dotknuté články 6.9 a 6.15, a pokiaľ dovážajúca zmluvná strana nevznesie výslovnú námietku a nepožiada o podkladové či doplňujúce informácie, konzultácie alebo overenie v súlade s článkami 6.11 a 6.14, každá zmluvná strana bezodkladne prijme legislatívne a administratívne opatrenia potrebné na umožnenie obchodovania na základe písmena a) tohto odseku.

ČLÁNOK 6.7

Uznávanie rozhodnutí o regionalizácii v súvislosti s chorobami zvierat, infekciami u zvierat a škodcami

1. Zmluvné strany uznávajú koncept regionalizácie a uplatňujú ho pri obchode medzi nimi.
2. Rozhodnutia o regionalizácii týkajúce sa s chorôb suchozemských a vodných živočíchov uvedených v dodatku 6-B-1 a škodcov uvedených v dodatku 6-B-2 sa prijímajú v súlade s prílohou 6-C.

3. Pokiaľ ide o choroby zvierat a v súlade s článkom 6.14 vyvážajúca zmluvná strana, ktorá žiada dovážajúcu zmluvnú stranu o uznanie rozhodnutia o regionalizácii, oznámi svoje opatrenia, ktorými sa zavádza regionalizácia, spolu s úplným vysvetlením a podpornými údajmi pre svoje zistenia a rozhodnutia.
4. Bez toho, aby tým bol dotknutý článok 6.15, a pokiaľ dovážajúca zmluvná strana nevznesie výslovnú námietku a nepožiada o doplňujúce informácie, konzultácie alebo overenie v súlade s článkami 6.11 a 6.14 do 15 pracovných dní od doručenia rozhodnutia o regionalizácii, zmluvné strany považujú toto rozhodnutie za prijaté.
5. Konzultácie uvedené v odseku 4 tohto článku sa konajú v súlade s článkom 6.14 ods. 2. Dovážajúca zmluvná strana posúdi doplňujúce informácie do 15 pracovných dní od ich doručenia. Overenie uvedené v odseku 4 tohto článku sa vykoná v súlade s článkom 6.11 a do 25 pracovných dní od doručenia žiadosti o overenie.
6. Pokiaľ ide o škodce, každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa pri obchodovaní s rastlinami, rastlinnými produktmi a inými produktmi bral do úvahy štatút škodcov uznaný druhou zmluvnou stranou. Vyvážajúca zmluvná strana, ktorá žiada druhú zmluvnú stranu o uznanie rozhodnutia o regionalizácii, oznámi druhej zmluvnej strane svoje opatrenia a rozhodnutia, ktoré sa riadia príslušnými Medzinárodnými normami pre rastlinolekárske opatrenia Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (ďalej len „FAO“) vrátane normy č. 4 „Požiadavky na stanovenie oblastí bez výskytu škodcov“, č. 8 „Určenie štatútu škodcov v určitej oblasti“ a iných medzinárodných noriem pre rastlinolekárske opatrenia, ktoré zmluvné strany považujú za vhodné. Bez toho, aby tým bol dotknutý článok 6.15, a pokiaľ zmluvná strana nevznesie výslovnú námietku a nepožiada o doplňujúce informácie, konzultácie alebo overenie v súlade s článkami 6.11 a 6.14 do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia o regionalizácii, zmluvné strany považujú toto rozhodnutie za prijaté.

7. Konzultácie uvedené v odseku 4 tohto článku sa konajú v súlade s článkom 6.14 ods. 2. Dovážajúca zmluvná strana posúdi akékoľvek doplňujúce informácie do troch mesiacov od ich doručenia takýchto doplňujúcich informácií. Každá zmluvná strana vykoná overenie uvedené v odseku 4 tohto článku v súlade s článkom 6.11 a do 12 mesiacov od doručenia žiadosti o overenie, pri zohľadnení biologických vlastností dotknutých škodcov a plodiny.

8. Po ukončení postupov stanovených v odsekoch 2 až 7 tohto článku a bez toho, aby tým bol dotknutý článok 6.15, každá zmluvná strana bezodkladne prijme legislatívne a administratívne opatrenia potrebné na umožnenie obchodovania na uvedenom základe.

ČLÁNOK 6.8

Uznávanie rovnocennosti

1. Zmluvné strany môžu uznávať rovnocennosť vo vzťahu k individuálnemu opatreniu, skupine opatrení alebo systémom uplatniteľným na odvetvie alebo pododvetvie.

2. Zmluvné strany sa na účely uznávania rovnocennosti riadia procesom konzultácií uvedeným v odseku 3. Tento proces zahŕňa objektívne preukázanie rovnocennosti vyvážajúcou zmluvnou stranou a objektívne zhodnotenie tohto preukázania dovážajúcou zmluvnou stranou s cieľom možného uznania rovnocennosti dovážajúcou zmluvnou stranou.

3. Zmluvné strany do troch mesiacov od doručenia žiadosti vyvážajúcej zmluvnej strany o uznanie rovnocennosti jedného alebo viacerých opatrení s dosahom na jedno alebo viacero odvetví alebo pododvetví dovážajúcej zmluvnej strane začnú proces konzultácií, ktorý zahŕňa kroky uvedené v prílohe 6-E. V prípade viacerých žiadostí vyvážajúcej zmluvnej strany sa zmluvné strany na žiadosť dovážajúcej zmluvnej strany dohodnú v rámci podvýboru uvedeného v článku 6.16 na harmonograme, v súlade s ktorým začnú proces uvedený v tomto odseku.

4. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, dovážajúca zmluvná strana dokončí posúdenie rovnocennosti, ako sa uvádza v prílohe 6-E, najneskôr 180 dní po tom, ako jej vyvážajúca zmluvná strana doručí preukázanie rovnocennosti, ako sa uvádza v uvedenej prílohe. Ako výnimka v prípade sezónnych plodín možno odôvodnene dokončiť posúdenie rovnocennosti neskôr, ak je to nutné, aby sa umožnilo overenie rastlinolekárskeho opatrenia počas vhodného vegetačného obdobia plodiny.

5. Prioritné odvetvia alebo pododvetvia každej zmluvnej strany, na účely ktorých možno začať proces konzultácií uvedený v odseku 3 tohto článku, sa v relevantných prípadoch stanovujú v poradí podľa priority v dodatku 6-E-1. Podvýbor uvedený v článku 6.16 môže odporučiť, aby Rada pre obchod zmenila uvedený zoznam vrátane poradia podľa priority.

6. Dovážajúca zmluvná strana môže zrušiť alebo pozastaviť uznanie rovnocennosti na základe zmeny opatrení s dosahom na dotknutú rovnocennosť jednou zo zmluvných strán pod podmienkou, že sa dodržia tieto postupy:

- a) vyvážajúca zmluvná strana v súlade s článkom 6.13 informuje dovážajúcu zmluvnú stranu o každej navrhovanej zmene opatrenia vyvážajúcej zmluvnej strany, v prípade ktorého je uznaná rovnocennosť, a o pravdepodobnom vplyve navrhovanej zmeny na túto rovnocennosť; do 30 pracovných dní od doručenia tejto informácie dovážajúca zmluvná strana informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu, či bude uvedená rovnocennosť naďalej uznaná na základe navrhovanej zmeny, a

b) dovážajúca zmluvná strana v súlade s článkom 6.13 informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o každej navrhovanej zmene opatrenia dovážajúcej zmluvnej strany, na ktorom bolo založené uznanie rovnocennosti, a o pravdepodobnom vplyve navrhovanej zmeny na toto uznanie rovnocennosti; ak dovážajúca zmluvná strana naďalej neuznáva túto rovnocennosť, zmluvné strany môžu spoločne stanoviť podmienky obnovenia procesu uvedeného v odseku 3 tohto článku na základe navrhovanej zmeny.

7. Bez toho, aby tým bol dotknutý článok 6.15, dovážajúca zmluvná strana nezruší ani nepozastaví uznanie rovnocennosti pred tým, ako navrhovaná zmena ktorejkoľvek zmluvnej strany nadobudne platnosť.

8. Uznanie rovnocennosti alebo zrušenie či pozastavenie uznania rovnocennosti prináleží len dovážajúcej strane, ktorá koná v súlade so svojím administratívnym a legislatívnym rámcom, vrátane, pokiaľ ide o rastliny, rastlinné produkty a ostatný tovar, vhodných oznámení v súlade s Medzinárodnou normou pre rastlinolekárске opatrenia FAO č. 13 „Pokyny pre oznamovanie o nesúlade a núdzovú akciu“ a podľa potreby s inými medzinárodnými normami pre rastlinolekárске opatrenia. Dovážajúca zmluvná strana poskytne vyvážajúcej zmluvnej strane úplné písomné vysvetlenie a podporné údaje týkajúce sa zistení a rozhodnutí, na ktoré sa vzťahuje tento článok. V prípade neuznania rovnocennosti alebo zrušenia či pozastavenia uznania rovnocennosti dovážajúca zmluvná strana informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o podmienkach obnovenia procesu uvedeného v odseku 3.

ČLÁNOK 6.9

Transparentnosť a podmienky obchodu

1. Zmluvné strany uplatňujú všeobecné dovozné podmienky. Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia prijaté v súlade s článkom 6.7, sú dovozné podmienky dovážajúcej zmluvnej strany uplatniteľné na územie vyvážajúcej zmluvnej strany. V súlade s článkom 6.13 dovážajúca zmluvná strana informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o svojich sanitárnych a rastlinolekárskych dovozných požiadavkách. Táto informácia zahŕňa, podľa potreby, vzory akýchkoľvek úradných osvedčení alebo atestácií vyžadovaných dovážajúcou zmluvnou stranou.
2. Každá zmluvná strana musí pri oznamovaní zmien alebo navrhovaných zmien podmienok uvedených v odseku 1 tohto článku spĺňať článok 7 dohody SPS a prílohu B k dohode SPS a následné rozhodnutia prijaté Výborom WTO pre sanitárne a rastlinolekárske opatrenia. Bez toho, aby bol dotknutý článok 6.15, dovážajúca zmluvná strana pri určovaní dátumu nadobudnutia platnosti akýchkoľvek zmien podmienok uvedených v odseku 1 tohto článku zohľadní čas prepravy medzi územiami zmluvných strán.
3. Ak si dovážajúca zmluvná strana nesplní oznamovacie požiadavky uvedené v odseku 2, počas 30 dní od dátumu nadobudnutia platnosti dotknutej zmeny naďalej akceptuje akékoľvek úradné osvedčenie alebo atestáciu zaručujúce dovozné podmienky uplatniteľné pred danou zmenou.
4. Keď Čile poskytne prístup na trh jednému alebo viacerým odvetviám alebo pododvetviám Európskej únie v súlade s podmienkami uvedenými v odseku 1, Čile schváli akékoľvek následné žiadosti o vývoz predložené členskými štátmi na základe komplexnej dokumentácie s informáciami dostupnými Európskej komisii, známej ako profil krajiny, pokiaľ Čile za obmedzených osobitných okolností a ak sa to považuje za vhodné nepožiada o dodatočné informácie.

5. Zmluvná strana do 90 dní od uznania rovnocennosti v súlade s článkom 6.8 prijme legislatívne a administratívne opatrenia potrebné na vykonávanie tohto uznania rovnocennosti s cieľom umožniť obchod medzi zmluvnými stranami v odvetviach a pododvetviach, v ktorých dovážajúca zmluvná strana uznáva všetky sanitárne a rastlinolekárske opatrenia vyvážajúcej zmluvnej strany za rovnocenné. V prípade zvierat, živočíšnych produktov, rastlín, rastlinných produktov a iných produktov, na ktoré sa vzťahujú príslušné sanitárne a rastlinolekárske opatrenia, sa vzor úradného osvedčenia alebo úradného dokladu požadovaného dovážajúcou zmluvnou stranou môže nahradiť osvedčením stanoveným v prílohe 6-H.
6. V prípade produktov uvedených v odseku 5 v odvetviach alebo pododvetviach, v prípade ktorých sa jedno alebo niektoré opatrenia, nie však všetky, uznávajú za rovnocenné, zmluvné strany pokračujú v obchodovaní medzi sebou na základe splnenia podmienok uvedených v odseku 1. Na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany sa uplatní odsek 7.
7. Na účely tejto kapitoly dovážajúca zmluvná strana nepodmieňuje dovoz produktov druhej zmluvnej strany dovoznými licenciami.
8. Pokiaľ ide o všeobecné dovozné podmienky ovplyvňujúce obchod medzi zmluvnými stranami, zmluvné strany na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany začnú konzultácie v súlade s článkom 6.14 s cieľom stanoviť alternatívne alebo dodatočné dovozné podmienky dovážajúcej zmluvnej strany. Zmluvné strany v relevantných prípadoch tieto alternatívne alebo dodatočné dovozné podmienky zakladajú na opatreniach vyvážajúcej zmluvnej strany, ktoré dovážajúca zmluvná strana uznala za rovnocenné. Ak sa zmluvné strany dohodnú na alternatívnych alebo dodatočných dovozných podmienkach, dovážajúca zmluvná strana do 90 dní od ich stanovenia prijme legislatívne alebo administratívne opatrenia potrebné na umožnenie dovozu na uvedenom základe.

9. Pokiaľ ide o dovoz zvierat, živočíšnych produktov, produktov živočíšneho pôvodu a vedľajších živočíšnych produktov, dovážajúca zmluvná strana na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany spolu s vhodnými zárukami bez predchádzajúcej inšpekcie a v súlade s prílohou 6-D schváli prevádzkarne, ktoré sa nachádzajú na území vyvážajúcej zmluvnej strany. Pokiaľ vyvážajúca zmluvná strana nepožiadá o dodatočné informácie, dovážajúca zmluvná strana do 30 pracovných dní od doručenia žiadosti o schválenie spolu s vhodnými zárukami prijme legislatívne alebo administratívne opatrenia potrebné na umožnenie dovozu na uvedenom základe.
10. Počiatočný zoznam prevádzkarní zmluvná strana schváli v súlade s prílohou 6-D.
11. Na žiadosť jednej zmluvnej strany druhá zmluvná strana poskytne úplné vysvetlenie a podporné údaje pre svoje zistenia a rozhodnutia, na ktoré sa vzťahuje tento článok.

ČLÁNOK 6.10

Certifikačné postupy

1. Na účely certifikačných postupov zmluvné strany dodržiavajú zásady a kritériá stanovené v prílohe 6-H.
2. Zmluvná strana vydáva osvedčenia alebo úradné doklady uvedené v článku 6.9 ods. 1, 5 a 6, ako sa stanovuje v prílohe 6-H.
3. Podvýbor uvedený v článku 6.16 môže odporučiť, aby Výbor pre obchod alebo Rada pre obchod prijali rozhodnutie stanovujúce pravidlá, ktoré sa majú dodržiavať v prípade elektronického udeľovania osvedčení alebo zrušenia či nahradenia osvedčení.

ČLÁNOK 6.11

Overovanie

1. Na účely účinného vykonávania tejto kapitoly má každá zmluvná strana právo:
 - a) vykonať v súlade s usmerneniami stanovenými v prílohe 6-F overenie celého alebo časti celkového kontrolného programu príslušných orgánov druhej zmluvnej strany; náklady na toto overenie znáša zmluvná strana, ktorá ho vykonáva;
 - b) od dátumu, ktorý určia zmluvné strany, vyžiadať si od druhej zmluvnej strany celý alebo časť celkového kontrolného programu danej zmluvnej strany a správu o výsledkoch kontrol vykonaných podľa uvedeného programu a
 - c) v prípade laboratórnych testov týkajúcich sa produktov živočíšneho pôvodu požiadať druhú zmluvnú stranu o účasť na programe pravidelných porovnávacích testov pre špecifické testy organizované referenčným laboratóriom žiadajúcej zmluvnej strany; náklady súvisiace s touto účasťou znáša zúčastnená zmluvná strana.
2. Každá zmluvná strana sa môže deliť o výsledky a závery svojich overení s tretími krajinami a zverejňovať ich.
3. Podvýbor uvedený v článku 6.16 môže odporučiť, aby Rada pre obchod zmenila prílohu 6-F s náležitým zohľadnením príslušnej práce vykonanej medzinárodnými organizáciami.

4. Výsledky overení uvedených v tomto článku môžu prispieť k opatreniam zmluvnej strany alebo zmluvných strán uvedeným v článkoch 6.6 až 6.9 a 6.12.

ČLÁNOK 6.12

Dovozné kontroly a poplatky za kontroly

1. Pri dovozných kontrolách zásielok z vyvážajúcej zmluvnej strany vykonávaných dovážajúcou zmluvnou stranou sa dodržiavajú zásady stanovené v prílohe 6-G. Výsledky uvedených kontrol môžu prispieť k overovaciemu procesu uvedenému v článku 6.11.
2. Miery frekvencie fyzických dovozných kontrol uplatňované každou zmluvnou stranou sú stanovené v prílohe 6-G. Podvýbor uvedený v článku 6.16 môže odporučiť, aby Rada pre obchod zmenila prílohu 6-G.
3. Zmluvná strana sa môže odchýliť od mier frekvencie stanovených v prílohe 6-G v rámci svojich právomocí a v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi, a to na základe pokroku dosiahnutého v súlade s článkami 6.8 a 6.9 alebo na základe overení, konzultácií alebo iných opatrení stanovených v tejto kapitole.
4. Poplatky za kontroly nepresahujú náklady, ktoré vznikli príslušnému orgánu pri vykonávaní dovozných kontrol, a sú primerané poplatkom účtovaným za kontrolu podobných domácich výrobkov.

5. Dovážajúca zmluvná strana informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o každej zmene (vrátane dôvodov pre túto zmenu) opatrení ovplyvňujúcich dovozné kontroly a poplatky za kontrolu a o všetkých podstatných zmenách v administratívnom postupe týchto kontrol.
6. Pri výrobkoch uvedených v článku 6.9 ods. 5 sa zmluvné strany môžu dohodnúť na vzájomnom znížení frekvencie fyzických dovozných kontrol.
7. Podvýbor môže Rade pre obchod odporučiť, aby sa od určitého dátumu začali uplatňovať podmienky schvaľovania dovozných kontrol každej zmluvnej strany s cieľom upraviť ich frekvenciu alebo ich nahradiť. Tieto podmienky sa prostredníctvom rozhodnutia Rady pre obchod zahrnú do prílohy 6-G. Od daného dátumu si zmluvné strany môžu navzájom schvaľovať dovozné kontroly určitých výrobkov s cieľom znížiť ich frekvenciu alebo ich nahradiť.

ČLÁNOK 6.13

Výmena informácií

1. Zmluvné strany si vymieňajú informácie, ktoré sa týkajú vykonávania tejto kapitoly, na systematickom základe s cieľom vypracovať normy, dosiahnuť uistenie, podporovať vzájomnú dôveru a preukázať účinnosť kontrolovaných programov. Podľa potreby výmena informácií môže zahŕňať výmenu úradníkov.
2. Zmluvné strany si takisto vymieňajú informácie o ostatných dôležitých témach vrátane:
 - a) podstatných udalostí týkajúcich sa výrobkov, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, vrátane výmeny informácií stanovených v článkoch 6.8 a 6.9;

- b) výsledkov overovacích postupov stanovených v článku 6.11;
- c) výsledkov dovozných kontrol stanovených v článku 6.12 v prípade zamietnutých alebo nevyhovujúcich zásielok zvierat a živočíšnych produktov;
- d) vedeckých stanovísk príslušných k tejto kapitole a vypracovaných na zodpovednosť zmluvnej strany a
- e) rýchlych varovaní vo vzťahu k obchodu v rámci rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly.

3. Zmluvná strana predloží vedecké dokumenty alebo údaje príslušnému vedeckému fóru na podloženie akýchkoľvek názorov alebo tvrdení predložených v súvislosti so záležitosťou vyplývajúcou z tejto kapitoly na včasné vyhodnotenie. Výsledky tohto vyhodnotenia sa sprístupnia zmluvným stranám.

4. Informácie stanovené v tomto článku sa považujú za vymenené, keď zmluvná strana sprístupní informácie uvedené v tomto článku oznámením WTO v súlade s článkom 7 dohody SPS a prílohou B k dohode SPS alebo na svojom oficiálnom, verejne prístupnom a bezplatnom webovom sídle.

5. V prípade škodcov, ktoré pre zmluvnú stranu predstavujú známe a bezprostredné nebezpečenstvo, sa priama komunikácia uvedenej zmluvnej strane vykonáva poštou alebo e-mailom. Zmluvné strany sa riadia usmerneniami uvedenými v Medzinárodnej norme pre rastlinolekárske opatrenia FAO č. 17 „Ohlasovanie škodcov“.

6. Zmluvné strany si vymieňajú informácie uvedené v tomto článku prostredníctvom e-mailu, faxu alebo pošty.

ČLÁNOK 6.14

Oznámenie a konzultácie

1. Zmluvná strana do dvoch pracovných dní od akéhokoľvek vážneho alebo podstatného rizika ohrozenia zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín vrátane mimoriadnych udalostí a situácií v oblasti kontroly potravín, pri ktorých existuje jednoznačne identifikované riziko vážnych dosahov na zdravie v spojitosti s konzumáciou živočíšnych alebo rastlinných produktov, oznámi toto riziko druhej zmluvnej strane, a to najmä:

- a) opatrenia ovplyvňujúce rozhodnutia o regionalizácii uvedené v článku 6.7;
- b) výskyt alebo vývoj choroby zvierat alebo škodcov uvedených v prílohe 6-B;
- c) zistenia epidemiologického významu alebo dôležité spojené riziká v súvislosti s chorobami zvierat alebo so škodcami, ktoré nie sú uvedené v prílohe 6-B alebo ktoré sú novými chorobami zvierat alebo škodcami, a
- d) dodatočné opatrenia nad rámec základných požiadaviek ich príslušných opatrení prijaté na kontrolu alebo eradikáciu chorôb zvierat alebo škodcov alebo na ochranu verejného zdravia a akéhokoľvek zmeny v profylaktickej politike vrátane politiky vakcinácie.

2. Ak má zmluvná strana vážne obavy týkajúce sa rizika pre zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín, táto zmluvná strana môže požiadať o konzultácie s druhou zmluvnou stranou v súvislosti s danou situáciou. Tieto konzultácie sa uskutočnia čo najskôr a v každom prípade do 13 pracovných dní od podania žiadosti. Pri týchto konzultáciách sa každá zo zmluvných strán usiluje poskytnúť všetky informácie, ktoré sú potrebné na predídenie narušeniu obchodu, ako aj dosiahnuť vzájomne prijateľné riešenie súdržné s ochranou zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín.

3. Zmluvná strana môže požiadať, aby sa konzultácie uvedené v odseku 2 tohto článku uskutočnili prostredníctvom videokonferencie alebo audiokonferencie. Žiadajúca zmluvná strana vypracuje zápisnicu z konzultácií, ktorá podlieha schváleniu zmluvnými stranami. Na účely tohto schválenia sa uplatňuje článok 6.13 ods. 6.

ČLÁNOK 6.15

Ochranná doložka

1. Ak vyvážajúca zmluvná strana prijme vnútroštátne opatrenia na reguláciu príčiny, ktorá pravdepodobne predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín, táto zmluvná strana bez toho, aby tým bol dotknutý odsek 2, prijme rovnocenné opatrenia na zabránenie zavlečeniu daného rizika na územie dovážajúcej zmluvnej strany.
2. Dovážajúca zmluvná strana môže z dôvodu vážneho rizika pre zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín prijať predbežné opatrenia potrebné na ochranu zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín. Pokiaľ ide o zásielky, ktoré sa prepravujú medzi zmluvnými stranami počas uplatňovania takýchto predbežných opatrení, dovážajúca zmluvná strana zváži najvhodnejšie a najprimeranejšie riešenie, aby sa predišlo zbytočnému narušeniu obchodu.
3. Zmluvná strana, ktorá prijme opatrenia uvedené v tomto článku, to oznámi druhej zmluvnej strane do jedného pracovného dňa od rozhodnutia zaviesť tieto opatrenia. Na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán a v súlade s článkom 6.14 ods. 2 zmluvné strany do 13 pracovných dní od uvedeného oznámenia uskutočnia konzultácie o danej situácii. Zmluvné strany náležite zohľadnia všetky informácie poskytnuté počas týchto konzultácií a snažia sa predísť zbytočným narušeniam obchodu, pričom v relevantných prípadoch zvažia výsledok konzultácií podľa článku 6.14 ods. 2.

ČLÁNOK 6.16

Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárske opatrenia

1. Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárske opatrenia (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 33.4 ods. 1 sa skladá zo zástupcov zmluvných strán zodpovedných za sanitárne a rastlinolekárske záležitosti.
2. Podvýbor:
 - a) monitoruje vykonávanie tejto kapitoly a posudzuje všetky záležitosti, ktoré sa jej týkajú, a skúma všetky záležitosti, ktoré môžu vyplývať v súvislosti s jej vykonávaním, a
 - b) predkladá Rade pre obchod odporúčania na zmeny príloh podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a), najmä vzhľadom na pokrok dosiahnutý v rámci konzultácií a postupov stanovených v tejto kapitole.
3. Podvýbor sa dohodne na krokoch, ktoré sa majú podniknúť na dosiahnutie cieľov tejto kapitoly. Podvýbor stanoví ciele a míľniky pre tieto kroky. Podvýbor vyhodnotí výsledky týchto krokov.
4. Podvýbor môže odporučiť, aby Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod podľa článku 33.4 ods. 2 v prípade potreby vytvorili technické pracovné skupiny zložené zo zástupcov každej zmluvnej strany na úrovni expertov, ktoré identifikujú a riešia technické a vedecké otázky vyplývajúce z uplatňovania tejto kapitoly.

5. Podvýbor môže odporučiť, aby Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod prijali rozhodnutie o špecifickom rokovacom poriadku pre tento podvýbor s ohľadom na špecifickosť sanitárnych a rastlinolekárskeho záležitostí.

ČLÁNOK 6.17

Spolupráca na mnohostranných fórach

1. Zmluvné strany podporujú spoluprácu na mnohostranných fórach príslušných pre sanitárne a rastlinolekárske záležitosti, najmä v medzinárodných organizáciách pre normy uznaných v rámci dohody SPS.
2. Príslušným fórom na výmenu informácií a spoluprácu v záležitostiach uvedených v odseku 1 tohto článku je podvýbor zriadený podľa článku 6.16.

ČLÁNOK 6.18

Spolupráca v oblasti vedy o bezpečnosti potravín, zdraví zvierat a ochrane rastlín

1. Zmluvné strany sa snažia uľahčiť vedeckú spoluprácu medzi orgánmi zmluvných strán zodpovednými za vedecké hodnotenie v oblastiach bezpečnosti potravín, zdravia zvierat a ochrany rastlín.

2. Podvýbor môže odporučiť, aby Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod podľa článku 33.4 ods. 2 vytvorili technickú pracovnú skupinu pre vedeckú spoluprácu uvedenú v odseku 1 tohto článku (ďalej len „pracovná skupina“) zloženú zo zástupcov vedeckých orgánov uvedených v odseku 1 tohto článku na úrovni expertov, ktorých vymenuje každá zmluvná strana.
3. Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod pri vytvorení pracovnej skupiny stanoví mandát, rozsah pôsobnosti a pracovný program tejto pracovnej skupiny.
4. Pracovná skupina si môže vymieňať informácie vrátane:
 - a) vedeckých a technických informácií a
 - b) informácií o zbere údajov.
5. Práca, ktorú vykonáva pracovná skupina, nemá vplyv na nezávislosť národných alebo regionálnych agentúr každej zmluvnej strany.
6. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby zástupcovia vymenovaní podľa odseku 2 neboli ovplyvnení konfliktami záujmov podľa práva uvedenej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 6.19

Územná pôsobnosť v prípade Európskej únie

1. Odchyľne od článku 33.8 sa táto kapitola v prípade Európskej únie uplatňuje na územia členských štátov, ako sa stanovuje v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625¹, a pokiaľ ide o rastliny, rastlinné produkty a iný tovar, ako sa stanovuje v článku 1 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031².
2. Zmluvné strany si uvedomujú, že pokiaľ ide o územie Európskej únie, zohľadní sa jeho osobitosť a Európska únia sa uzná ako jeden subjekt.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie o úradných kontrolách) (Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 z 26. októbra 2016 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013, (EÚ) č. 652/2014 a (EÚ) č. 1143/2014 a zrušujú smernice Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES (Ú. v. EÚ L 317, 23.11.2016, s. 4).

KAPITOLA 7

SPOLUPRÁCA V OBLASTI UDRŽATELNÝCH POTRAVINOVÝCH SYSTÉMOV

ČLÁNOK 7.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je nadviazať úzku spoluprácu medzi zmluvnými stranami v záujme angažovanosti na prechode k udržateľnosti ich príslušných potravinových systémov. Zmluvné strany uznávajú význam posilňovania politík a stanovovania programov, ktoré prispievajú k rozvoju udržateľných, inkluzívnych, zdravých a odolných potravinových systémov a úlohy obchodu pri plnení uvedeného cieľa.

ČLÁNOK 7.2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa uplatňuje na spoluprácu medzi zmluvnými stranami s cieľom zlepšiť udržateľnosť ich príslušných potravinových systémov.
2. V tejto kapitole sa uvádzajú ustanovenia o spolupráci v špecifických aspektoch udržateľných potravinových systémov vrátane:
 - a) udržateľnosti potravinového reťazca a zníženia potravinových strát a plytvania potravinami;

- b) boja proti potravinovým podvodom v potravinovom reťazci;
 - c) dobrých životných podmienok zvierat;
 - d) boja proti antimikrobiálnej rezistencii a
 - e) obmedzenia používania hnojív a chemických pesticídov, v prípade ktorých z posúdenia rizika vyplynulo, že predstavujú neprijateľné riziká pre zdravie alebo životné prostredie.
3. Táto kapitola sa uplatňuje aj na spoluprácu zmluvných strán na mnohostranných fórach.
4. Táto kapitola sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie iných kapitol týkajúcich sa potravinových systémov alebo udržateľnosti, najmä kapitol 6, 9 a 26.

ČLÁNOK 7.3

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tejto kapitoly:
- a) „potravinový reťazec“ sú všetky kroky od prvovýroby po predaj konečnému spotrebiteľovi vrátane produkcie, spracovania, výroby, prepravy, dovozu, skladovania, distribúcie a predaja konečnému spotrebiteľovi;

- b) „prvovýroba“ je produkcia, chov alebo pestovanie prvotných produktov vrátane zberu, dojenia a chovu hospodárskych zvierat pred zabitím, ako aj lov, rybolov a zber produktov z voľnej prírody a
- c) „udržateľný potravinový systém“ je potravinový systém, ktorý zaisťuje bezpečné, výživné a dostatočné potraviny pre všetkých, pričom neohrozuje hospodárske, sociálne a environmentálne základy potrebné na vytváranie potravinovej bezpečnosti a výživy pre budúce generácie; takýto udržateľný potravinový systém:
- i) je ziskový (hospodárska udržateľnosť);
 - ii) má rozsiahle výhody pre spoločnosť (sociálna udržateľnosť) a
 - iii) má pozitívny alebo neutrálny vplyv na prírodné prostredie vrátane zmeny klímy (environmentálna udržateľnosť).

ČLÁNOK 7.4

Udržateľnosť potravinového reťazca a zníženie potravinových strát a plytvania potravinami

1. Zmluvné strany uznávajú vzájomné prepojenie medzi súčasnými potravinovými systémami a zmenou klímy. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom znížiť nepriaznivé účinky potravinových systémov na životné prostredie a klímu, ako aj posilniť ich odolnosť.
2. Zmluvné strany uznávajú, že potravinové straty a plytvanie potravinami majú negatívny vplyv na sociálny, hospodársky a environmentálny rozmer potravinových systémov.

3. Zmluvné strany spolupracujú v oblastiach, ktoré môžu zahŕňať:
- a) udržateľnú potravinársku výrobu vrátane poľnohospodárstva, zlepšenie dobrých životných podmienok zvierat, podporu ekologického poľnohospodárstva a obmedzenie používania antimikrobiálnych látok, hnojív a chemických pesticídov, v prípade ktorých z posúdenia rizika vyplýva, že predstavujú neprijateľné riziko pre zdravie alebo životné prostredie;
 - b) udržateľnosť potravinového reťazca vrátane potravinárskej výroby, metód a postupov spracovania;
 - c) zdravé a udržateľné stravovanie, znižovanie uhlíkovej stopy spotreby;
 - d) zníženie emisií skleníkových plynov z potravinových systémov, zvýšenie záchytov uhlíka a zvrátenie straty biodiverzity;
 - e) inovácie a technológie, ktoré prispievajú k adaptácii na vplyvy zmeny klímy a k odolnosti proti nim;
 - f) vypracovanie plánov pre nepredvídané udalosti na zaistenie bezpečnosti dodávok potravín v čase krízy a
 - g) zníženie potravinových strát a plytvania potravinami v súlade s cieľom udržateľného rozvoja 12, cieľovou hodnotou 12.3, ako sa vymedzuje v rámci Agendy 2030.
4. Spolupráca podľa tohto článku môže zahŕňať výmenu informácií, odborných znalostí a skúseností, ako aj spoluprácu v oblasti výskumu a inovácií.

ČLÁNOK 7.5

Boj proti podvodom v potravinovom reťazci

1. Zmluvné strany uznávajú, že podvody môžu mať dosah na bezpečnosť potravinového reťazca, ohroziť udržateľnosť potravinových systémov a narušiť spravodlivé obchodné praktiky, dôveru spotrebiteľov a odolnosť potravinových trhov.
2. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom odhaľovať podvody v potravinovom reťazci a predchádzať im prostredníctvom:
 - a) výmeny informácií a skúseností na zlepšenie odhaľovania podvodov v potravinovom reťazci a boja proti nim a
 - b) poskytovania pomoci potrebnej na získavanie dôkazov o praktikách, ktoré sú alebo sa zdajú byť v rozpore s ich pravidlami alebo ktoré predstavujú riziko pre zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín alebo pre životné prostredie, alebo ktoré zavádzajú zákazníkov.

ČLÁNOK 7.6

Dobré životné podmienky zvierat

1. Zmluvné strany uznávajú, že zvieratá sú cítiace bytosti a že s používaním zvierat v systémoch potravinárskej výroby súvisí zodpovednosť za ich dobré životné podmienky. Zmluvné strany rešpektujú obchodné podmienky týkajúce sa hospodárskych zvierat a živočíšnych produktov, ktorých cieľom je ochrana dobrých životných podmienok zvierat.

2. Zmluvné strany sa zameriavajú na dosiahnutie spoločného výkladu medzinárodných noriem Svetovej organizácie pre zdravie zvierat (ďalej len „WOAH“) v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.
3. Zmluvné strany spolupracujú na vypracovaní a vykonávaní noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat v poľnohospodárskom podniku, počas prepravy, pri zabíjaní a usmrcovaní zvierat v súlade s ich právnymi predpismi.
4. Zmluvné strany posilňujú výskumnú spoluprácu v oblasti dobrých životných podmienok zvierat s cieľom ďalej rozvíjať vedecky podložené normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.
5. Podvýbor uvedený v článku 7.8 sa môže zaoberať inými záležitosťami v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.
6. Zmluvné strany si vymieňajú informácie, odborné znalosti a skúsenosti v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.
7. Zmluvné strany spolupracujú v rámci WOAH a môžu spolupracovať na iných medzinárodných fórach s cieľom podporiť ďalší rozvoj noriem a najlepších postupov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a ich vykonávanie.
8. Podľa článku 33.4 ods. 2 môže Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod vytvoriť technickú pracovnú skupinu na podporu podvýboru uvedeného v článku 7.8 pri vykonávaní tohto článku.

ČLÁNOK 7.7

Boj proti antimikrobiálnej rezistencii

1. Zmluvné strany uznávajú, že antimikrobiálna rezistencia je vážnou hrozbou pre zdravie ľudí a zvierat a že používanie, najmä nesprávne a nadmerné používanie antimikrobiálnych látok u zvierat, prispieva k všeobecnému rozvoju antimikrobiálnej rezistencie a predstavuje veľké riziko pre verejné zdravie. Zmluvné strany uznávajú, že podstata hrozby si vyžaduje nadnárodný prístup.
2. Každá zmluvná strana postupne ukončí používanie antimikrobiálnych látok ako rastových stimulátorov.
3. Každá zmluvná strana v súlade s prístupom „jedno zdravie“:
 - a) berie ohľad na existujúce a budúce usmernenia, normy, odporúčania a opatrenia vypracované v rámci príslušných medzinárodných organizácií pri rozvoji iniciatív a národných plánov zameraných na podporu obozretného a zodpovedného používania antimikrobiálnych látok pri chove zvierat a veterinárnych postupoch;
 - b) presadzuje, ak sa tak zmluvné strany spoločne rozhodnú, zodpovedné a obozretné používanie antimikrobiálnych látok vrátane obmedzenia používania antimikrobiálnych látok v živočíšnej výrobe a postupného ukončenia používania antimikrobiálnych látok ako rastových stimulátorov v živočíšnej výrobe a
 - c) podporuje vypracovanie a vykonávanie medzinárodných akčných plánov na boj proti antimikrobiálnej rezistencii, ak to zmluvné strany považujú za vhodné.

4. Podľa článku 33.4 ods. 2 môže Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod vytvoriť technickú pracovnú skupinu na podporu podvýboru uvedeného v článku 7.8 pri vykonávaní tohto článku.

ČLÁNOK 7.8

Podvýbor pre udržateľné potravinové systémy

1. Podvýbor pre udržateľné potravinové systémy (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 33.4 ods. 1 sa skladá zo zástupcov zmluvných strán zodpovedných za udržateľné potravinové systémy.
2. Podvýbor monitoruje vykonávanie tejto kapitoly a skúma všetky záležitosti, ktoré sa vyskytnú v súvislosti s jej vykonávaním.
3. Podvýbor sa dohodne na krokoch, ktoré sa majú podniknúť na dosiahnutie cieľov tejto kapitoly. Podvýbor stanoví ciele a míľniky pre tieto kroky a monitoruje pokrok zmluvných strán pri zavádzaní udržateľných potravinových systémov. Podvýbor každé obdobie vyhodnotí výsledky vykonávania týchto krokov.
4. Podvýbor môže Rade pre obchod alebo Výboru pre obchod podľa článku 33.4 ods. 2 odporučiť vytvorenie technických pracovných skupín zložených zo zástupcov každej zmluvnej strany na úrovni expertov s cieľom identifikovať a riešiť technické a vedecké otázky vyplývajúce z uplatňovania tejto kapitoly.

5. Podvýbor odporučí, aby Výbor pre obchod stanovil pravidlá na zmiernenie potenciálnych konfliktov záujmov pre účastníkov zasadnutí podvýboru a všetkých technických pracovných skupín uvedených v tejto kapitole. Výbor pre obchod prijme rozhodnutie stanovujúce tieto pravidlá.

ČLÁNOK 7.9

Spolupráca na mnohostranných fórach

1. Zmluvné strany podľa potreby spolupracujú na mnohostranných fórach s cieľom podporiť celosvetový prechod k udržateľným potravinovým systémom, ktoré prispievajú k dosiahnutiu medzinárodne dohodnutých cieľov v oblasti ochrany životného prostredia, prírody a klímy.
2. Podvýbor je fórom na výmenu informácií a spoluprácu v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje odsek 1 tohto článku.

ČLÁNOK 7.10

Dodatočné ustanovenia

1. Činnosti podvýboru nemajú vplyv na nezávislosť národných alebo regionálnych agentúr zmluvných strán.

2. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemá vplyv na práva alebo povinnosti každej zmluvnej strany chrániť dôverné informácie v súlade s právnymi predpismi každej zmluvnej strany. Ak jedna zo zmluvných strán predloží druhej zmluvnej strane informácie podľa tejto kapitoly, ktoré sa podľa jej právnych predpisov považujú za dôverné, druhá zmluvná strana s týmito informáciami zaobchádza ako s dôvernými, pokiaľ predkladajúca zmluvná strana nesúhlasí s iným zaobchádzaním.

3. Pri plnom rešpektovaní práva každej zmluvnej strany na reguláciu nemožno žiadne z ustanovení tejto kapitoly vykladať tak, že by sa ním zmluvnej strane ukladala povinnosť:

- a) upraviť svoje dovozné požiadavky;
- b) odchýliť sa od vnútroštátnych postupov na vypracúvanie a prijímanie regulačných opatrení;
- c) prijať kroky, ktoré by sťažovali alebo znemožňovali včasné prijatie regulačných opatrení na dosiahnutie cieľov verejnej politiky, alebo
- d) prijať akýkoľvek konkrétny regulačný výsledok.

KAPITOLA 8

ENERGIA A SUROVINY

ČLÁNOK 8.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je presadzovať dialóg a spoluprácu v odvetví energetiky a surovín vo vzájomný prospech zmluvných strán, podporovať udržateľný a spravodlivý obchod a investície, ktorými sa zabezpečia rovnaké podmienky v týchto odvetviach, a posilniť konkurencieschopnosť súvisiacich hodnotových reťazcov vrátane pridanej hodnoty v súlade s touto dohodou.

ČLÁNOK 8.2

Zásady

1. Každá zmluvná strana si ponecháva zvrchované právo určiť, či sú oblasti v rámci jej územia, ako aj výhradnej hospodárskej zóny dostupné na prieskum, ťažbu a prepravu energetických tovarov a surovín.
2. V súlade s touto kapitolou zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje právo na reguláciu na svojich príslušných územiach s cieľom dosiahnuť legitímne ciele politiky v oblasti energetiky a surovín.

ČLÁNOK 8.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 8-A a 8-B:

- a) „povolenie“ je povolenie, licencia, koncesia alebo podobný administratívny alebo zmluvný nástroj, ktorým príslušný orgán zmluvnej strany oprávňuje subjekt na vykonávanie určitej hospodárskej činnosti na jej území v súlade s požiadavkami stanovenými v povolení;
- b) „zabezpečovanie rovnováhy“ sú všetky činnosti a procesy vo všetkých časových rámcoch, prostredníctvom ktorých prevádzkovatelia sústav nepretržite zabezpečujú udržiavanie frekvencie v sústave vo vopred určenom rozsahu stability a v súlade s výškou rezerv potrebných na dodržiavanie požadovanej kvality;
- c) „energetický tovar“ je tovar, z ktorého sa vyrába energia a ktorý je uvedený v zozname podľa príslušných kódov HS v prílohe 8-A;
- d) „uhl'ovodíky“ sú tovar uvedený pod príslušným kódom HS v prílohe 8-A;
- e) „suroviny“ sú: látky používané pri výrobe priemyselných výrobkov vrátane rúd, koncentrátov, trosiek, popolov a chemikálií; neopracovaných, spracovaných a rafinovaných materiálov; kovového odpadu; šrotu a pretaveného odpadu, ktoré sú uvedené pod príslušnou kapitolou HS v prílohe 8-A;
- f) „energia z obnoviteľných zdrojov“ je energia vyrábaná zo slnečných, z veterných, vodných, geotermálnych, biologických alebo oceánskych zdrojov alebo z iných obnoviteľných zdrojov z prostredia;

- g) „palivá z obnoviteľných zdrojov energie“ sú biopalivá, biokvapaliny, palivá z biomasy a palivá z obnoviteľných zdrojov energie nebiologického pôvodu vrátane obnoviteľných syntetických palív a obnoviteľného vodíka;
- h) „normy“ sú normy v zmysle kapitoly 9;
- i) „prevádzkovateľ sústavy“ je:
- i) v prípade Európskej únie: osoba zodpovedná za prevádzku a zabezpečovanie údržby a rozvoja distribučnej alebo prenosovej sústavy elektrickej energie v danej oblasti a za zabezpečovanie dlhodobej prevádzkyschopnosti takýchto sústav a
 - ii) v prípade Čile: nezávislý orgán zodpovedný za koordináciu prevádzky prepojených elektrických sústav, ktorý zabezpečuje efektívnu hospodársku výkonnosť, bezpečnosť a spoľahlivosť elektrickej sústavy a poskytuje otvorený prístup do prenosovej sústavy, a
- j) „technické predpisy“ sú technické predpisy v zmysle kapitoly 9.

ČLÁNOK 8.4

Dovozné a vývozné monopoly

Zmluvná strana neurčí ani nezachová určené dovozné ani vývozné monopoly. Na účely tohto článku je pojem „dovozný alebo vývozný monopol“ výlučné právo alebo povolenie, ktoré zmluvná strana udelí subjektu na dovoz energetického tovaru alebo surovín z druhej zmluvnej strany alebo na vývoz energetického tovaru alebo surovín do druhej zmluvnej strany¹.

ČLÁNOK 8.5

Stanovovanie vývozných cien²

1. Zmluvná strana nestanoví za vývoz energetického tovaru alebo surovín do druhej zmluvnej strany vyššiu cenu, než je cena účtovaná za takýto tovar, ak je určený na domáci trh, vo forme akéhokoľvek opatrenia vrátane licencií alebo minimálnych cenových požiadaviek.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že týmto článkom nie sú dotknuté kapitoly 10, 11 a 22 a listiny v prílohách 10-A až 10-C a 22, pričom tento článok sa nevzťahuje na právo, ktoré vyplýva z poskytnutia práva duševného vlastníctva.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že týmto článkom nie je dotknutá príloha 22.

2. Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku môže Čile zaviesť alebo zachovať opatrenia s cieľom podporiť prídanie hodnoty dodávaním surovín priemyselným odvetviam za preferenčné ceny tak, aby sa mohli rozvinúť v Čile, za predpokladu, že takéto opatrenia spĺňajú podmienky stanovené v prílohe 8-B.

ČLÁNOK 8.6

Domáce regulované ceny

1. Zmluvné strany uznávajú význam konkurencieschopných trhov s energiou pri poskytovaní širokého výberu dodávok energetického tovaru a pri zvyšovaní blahobytu spotrebiteľov. Zmluvné strany takisto uznávajú, že regulačné potreby a prístupy sa môžu medzi trhmi líšiť.
2. Vzhľadom na odsek 1 každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi zabezpečí, aby dodávky energetického tovaru boli založené na trhových zásadách.
3. Zmluvná strana môže regulovať cenu účtovanú za dodávku energetického tovaru iba uložením záväzku vyplývajúceho zo služieb vo verejnom záujme.
4. Ak zmluvná strana uloží záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme, zabezpečí, aby bol takýto záväzok jasne vymedzený, transparentný a nediskriminačný a aby nepresahoval rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov daného záväzku vyplývajúceho zo služieb vo verejnom záujme.

ČLÁNOK 8.7

Povolenie na prieskum a na ťažbu energetických tovarov a surovín

1. Bez toho, aby bola dotknutá kapitola 13, ak zmluvná strana vyžaduje povolenie na prieskum alebo ťažbu energetického tovaru a surovín, táto zmluvná strana zabezpečí, aby sa takéto povolenie udelilo na základe verejného a nediskriminačného postupu¹.
2. Zmluvná strana okrem iného zverejní druh povolenia, príslušnú oblasť alebo jej časť a navrhovaný dátum alebo lehotu na udelenie povolenia tak, aby žiadatelia s potenciálnym záujmom mohli predkladať žiadosti.
3. Zmluvná strana sa môže odchýliť od odseku 2 tohto článku a článku 13.3 v ktoromkoľvek z týchto prípadov týkajúcich sa uhl'ovodíkov:
 - a) oblasť bola predmetom predchádzajúceho postupu, ktorý nevedol k udeleniu povolenia;
 - b) oblasť je trvalo dostupná na prieskum alebo ťažbu energetických tovarov a surovín alebo
 - c) držiteľ sa udeleného povolenia vzdal pred vypršaním jeho platnosti.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade akéhokoľvek rozporu medzi týmto článkom a kapitolami 10 a 11 a prílohami 10-A, 10-B a 10-C majú v rozsahu daného rozporu prednosť uvedené kapitoly a prílohy.

4. Každá zmluvná strana môže požadovať, aby subjekt, ktorému bolo udelené povolenie, zaplatil finančný príspevok alebo poskytol nepeňažný príspevok. Finančný príspevok alebo nepeňažný príspevok sa stanoví tak, aby nezasahoval do riadenia a rozhodovacieho procesu takéhoto subjektu.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa žiadateľovi v prípade zamietnutia jeho žiadosti poskytli dôvody takéhoto zamietnutia, aby mohol v prípade potreby využiť postupy na odvolanie alebo preskúmanie. Odvolacie alebo preskúmovacie konania sa vopred zverejnia.

ČLÁNOK 8.8

Posudzovanie vplyvu na životné prostredie

1. Zmluvná strana zabezpečí, aby sa posúdenie vplyvu na životné prostredie¹ vykonalo pred udelením povolenia na projekt alebo činnosť týkajúce sa energie alebo surovín, ktoré môžu mať významný vplyv na obyvateľstvo, ľudské zdravie, biodiverzitu, územie, pôdu, vodu, ovzdušie či klímu alebo kultúrne dedičstvo alebo krajinu. V uvedenom posúdení sa identifikujú a posúdia takéto významné vplyvy.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby verejnosť mala k dispozícii relevantné informácie ako súčasť procesu posudzovania vplyvu na životné prostredie, a poskytne verejnosti čas a príležitosť zúčastniť sa na tomto procese a predložiť pripomienky.

3. Každá zmluvná strana uverejní a zohľadní zistenia posúdenia vplyvu na životné prostredie pred udelením povolenia na projekt alebo činnosť.

¹ V prípade Čile je „posúdenie vplyvu na životné prostredie“ štúdia vplyvu na životné prostredie vymedzená v hlave 1 článku 2 písm. i) zákona č. 19.300 alebo v akte nahrádzajúcom uvedený zákon, a regulovaná v článku 11 toho istého zákona.

ČLÁNOK 8.9

Prístup tretích strán k infraštruktúre na prepravu energie

1. Každá zmluvná strana zaistí, aby prevádzkovatelia sústav na jej území poskytovali nediskriminačný prístup k energetickej infraštruktúre na prepravu elektriny ktorémukoľvek subjektu zmluvnej strany. V čo najväčšom možnom rozsahu sa prístup k infraštruktúre na prepravu elektriny poskytne v primeranej lehote od dátumu podania žiadosti uvedeného subjektu o prístup.
2. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi umožní subjektu zmluvnej strany prístup k infraštruktúre na prepravu elektriny a jej využívanie za primeraných a nediskriminačných podmienok vrátane nediskriminácie medzi druhmi zdrojov elektriny a za taríf, ktoré odrážajú náklady. Každá zmluvná strana zverejní podmienky týkajúce sa prístupu k infraštruktúre na prepravu elektriny a jej využívania.
3. Bez ohľadu na odsek 1 môže zmluvná strana vo svojich zákonoch alebo iných právnych predpisoch zaviesť alebo zachovať osobitné výnimky z práva na prístup tretích strán na základe objektívnych kritérií za predpokladu, že sú nevyhnutné na splnenie legitímneho cieľa politiky. Takéto výnimky sa uverejnia pred tým, ako sa začnú uplatňovať.
4. Zmluvné strany uznávajú relevantnosť pravidiel stanovených v odsekoch 1, 2 a 3 aj pre plynárenskú infraštruktúru. Zmluvná strana, ktorá neuplatňuje takéto pravidlá v súvislosti s plynárenskou infraštruktúrou, sa o to usiluje, a to najmä pokiaľ ide o prepravu palív z obnoviteľných zdrojov energie, pričom sa berú na vedomie rozdiely v zrelosti a organizácii trhu.

ČLÁNOK 8.10

Prístup dodávateľov elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie k infraštruktúre

1. Bez toho, aby boli dotknuté články 8.7, 8.9 a 8.11, každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa dodávateľom energie z obnoviteľných zdrojov druhej zmluvnej strany za primeraných a nediskriminačných podmienok poskytol prístup k elektrickej sieti a jej využívanie pre zariadenia na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov nachádzajúce sa na jej území.
2. Na účely odseku 1 každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi zaistí, aby jej prenosové podniky a prevádzkovatelia sústav, pokiaľ ide o dodávateľov elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov druhej zmluvnej strany:
 - a) umožnili prepojenie medzi novými zariadeniami na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a elektrickou sieťou bez stanovenia diskriminačných podmienok;
 - b) umožnili spoľahlivé využívanie elektrickej siete;
 - c) poskytovali služby zabezpečovania rovnováhy a
 - d) zabezpečili, že sú zavedené vhodné sieťové a trhové prevádzkové opatrenia s cieľom minimalizovať obmedzenie elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie.
3. Odsekom 2 nie je dotknuté legitímne právo každej zmluvnej strany na reguláciu na svojom území s cieľom dosiahnuť legitímne ciele politiky, ako je nutnosť zachovať bezpečnú prevádzku a stabilitu elektrizačnej sústavy na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií.

ČLÁNOK 8.11

Nezávislý subjekt

1. Každá zmluvná strana zachová alebo zriadi funkčne nezávislý orgán alebo orgány, ktoré:
 - a) stanovujú alebo schvaľujú podmienky a tarify týkajúce sa prístupu k elektrickej sieti a jej využívania a
 - b) riešia spory v súvislosti s primeranými podmienkami a tarifami týkajúcimi sa prístupu k elektrickej sieti a jej využívania v primeranej lehote.
2. Daný orgán alebo orgány pri plnení svojich povinností a vykonávaní svojich právomocí stanovených v odseku 1 konajú transparentne a nestranne vo vzťahu k odberateľom, vlastníkom a prevádzkovateľom elektrickej siete.

ČLÁNOK 8.12

Spolupráca v oblasti normalizácie

1. S cieľom predchádzať zbytočným technickým prekážkam obchodu s energetickým tovarom a so surovinami, identifikovať ich a odstraňovať ich, sa na uvedený tovar a suroviny vzťahuje kapitola 9.

2. V súlade s článkami 9.4 a 9.6 zmluvné strany v relevantných prípadoch podporujú spoluprácu medzi svojimi príslušnými regulačnými a normalizačnými orgánmi v oblastiach, ako je energetická efektívnosť, udržateľná energia a suroviny, s cieľom prispieť k obchodu, investíciám a udržateľnému rozvoju, a to okrem iného prostredníctvom:

- a) podľa možnosti konvergenzie alebo harmonizácie ich príslušných aktuálnych noriem na základe obojstranného záujmu a reciprocity a v súlade so spôsobmi, na ktorých sa dohodnú regulačné orgány a dotknuté normalizačné orgány;
- b) podľa možnosti spoločných analýz, metodík a prístupov na pomoc a uľahčenie pri vypracúvaní príslušných skúšok a noriem merania v spolupráci s ich príslušnými normalizačnými orgánmi;
- c) podľa možnosti vypracovania spoločných noriem v oblasti energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov a
- d) podpory noriem týkajúcich sa surovín, zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti podľa potreby vrátane navrhovania a označovania výrobkov prostredníctvom existujúcich iniciatív medzinárodnej spolupráce.

3. Na účely vykonávania tejto kapitoly sa zmluvné strany zameriavajú na podporu rozvoja a využívania otvorených noriem a interoperability sietí, sústav, zariadení, aplikácií alebo komponentov v odvetví energetiky a surovín.

ČLÁNOK 8.13

Výskum, vývoj a inovácie

Zmluvné strany uznávajú, že výskum, vývoj a inovácie sú kľúčovými prvkami napredovania v rozvoji efektívnosti, udržateľnosti a konkurencieschopnosti v odvetví energetiky a surovín.

Zmluvné strany podľa potreby spolupracujú okrem iného pri:

- a) podpore výskumu, vývoja, inovácií a šírenia environmentálne vhodných a nákladovo efektívnych technológií, procesov a postupov v oblasti energie a surovín;
- b) podpore pridávania hodnoty vo vzájomný prospech zmluvných strán a zvyšovaní výrobných kapacít v oblasti energie a surovín a
- c) posilnení budovania kapacít v kontexte výskumných, vývojových a inovačných iniciatív.

ČLÁNOK 8.14

Spolupráca v oblasti energie a surovín

1. Zmluvné strany podľa potreby spolupracujú v oblasti energie a surovín s cieľom okrem iného:
 - a) obmedziť alebo odstrániť opatrenia, ktoré by samy osebe alebo spolu s inými opatreniami mohli narušiť obchod a investície, vrátane opatrení technickej, regulačnej alebo hospodárskej povahy s dosahom na odvetvia energetiky alebo surovín;
 - b) vždy, keď je to možné, prediskutovať ich stanoviská na medzinárodných fórach, na ktorých sa diskutuje o relevantných otázkach obchodu a investícií, a podporovať medzinárodné programy v oblasti energetickej efektívnosti, energie z obnoviteľných zdrojov a surovín a
 - c) podporovať zodpovedné obchodné správanie v súlade s medzinárodnými normami, ktoré zmluvné strany schválili alebo ktoré podporujú, ako sú Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky, a najmä ich kapitola IX o vede a technike.

Tematická spolupráca v oblasti energie

2. Zmluvné strany uznávajú potrebu urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a zdrojov energie s nízkymi emisiami CO₂, zvýšiť energetickú efektívnosť a podporovať inovácie a zabezpečiť prístup k bezpečnej, udržateľnej a cenovo dostupnej energii. Zmluvné strany spolupracujú v akejkoľvek relevantnej otázke obojstranného záujmu, ako napríklad:
 - a) energia z obnoviteľných zdrojov, najmä pokiaľ ide o technológie, integráciu do elektrickej siete a prístup k nej, uskladňovanie a flexibilitu a celý dodávateľský reťazec obnoviteľného vodíka;

- b) energetická efektívnosť vrátane regulácie, najlepších postupov a účinných a udržateľných systémov vykurovania a chladenia;
- c) zavádzanie elektromobility a nabíjacej infraštruktúry a
- d) otvorené a konkurencieschopné trhy s energiou.

Tematická spolupráca v oblasti surovín

3. Zmluvné strany uznávajú svoj spoločný záväzok k zodpovednému získavaniu a udržateľnej výrobe surovín a svoj obojstranný záujem na uľahčení integrácie hodnotových reťazcov surovín. Zmluvné strany spolupracujú v akejkoľvek relevantnej otázke obojstranného záujmu, ako napríklad:

- a) zodpovedné postupy ťažby a udržateľnosť hodnotových reťazcov surovín vrátane príspevku hodnotových reťazcov surovín k plneniu cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja;
- b) hodnotové reťazce surovín vrátane pridávania hodnoty a
- c) určenie oblastí obojstranného záujmu pre spoluprácu pri výskumných, vývojových a inovačných činnostiach pokrývajúcich celý hodnotový reťazec surovín vrátane špičkových technológií, inteligentnej ťažby a digitálnych baní.

4. Pri vypracúvaní činností spolupráce zmluvné strany zohľadnia dostupné zdroje. Činnosti možno uskutočňovať formou osobnej účasti alebo s použitím akýchkoľvek technických prostriedkov, ktoré majú zmluvné strany k dispozícii.

5. Činnosti spolupráce možno podľa dohody zmluvných strán vypracúvať a realizovať za účasti medzinárodných organizácií, globálnych fór a výskumných inštitúcií.

ČLÁNOK 8.15

Energetická transformácia a palivo z obnoviteľných zdrojov energie

1. Na účely vykonávania tejto kapitoly zmluvné strany uznávajú významný prínos palív z obnoviteľných zdrojov energie, a to okrem iného obnoviteľného vodíka, vrátane ich derivátov a obnoviteľných syntetických palív k znižovaniu emisií skleníkových plynov v snahe riešiť zmenu klímy.
2. V súlade s článkom 8.12 ods. 2 zmluvné strany v relevantných prípadoch spolupracujú podľa možnosti na konvergencii alebo harmonizácii systémov certifikácie palív z obnoviteľných zdrojov energie, ako sú systémy týkajúce sa emisií počas životného cyklu a bezpečnostných noriem.
3. Pokiaľ ide o palivá z obnoviteľných zdrojov energie, zmluvné strany spolupracujú aj s cieľom:
 - a) podľa potreby identifikovať, obmedziť a odstrániť opatrenia, ktoré môžu narušiť dvojstranný obchod, vrátane opatrení technickej, regulačnej a hospodárskej povahy;
 - b) podporovať iniciatívy, ktoré uľahčujú dvojstranný obchod, v záujme podpory výroby obnoviteľného vodíka a
 - c) podporovať využívanie palív z obnoviteľných zdrojov energie vzhľadom na ich prínos k zníženiu emisií skleníkových plynov.

4. Zmluvné strany podľa potreby podporujú vypracúvanie a vykonávanie medzinárodných noriem a regulačnú spoluprácu v súvislosti s palivami z obnoviteľných zdrojov energie a spolupracujú na príslušných medzinárodných fórach s cieľom vypracovať príslušné systémy certifikácie, ktoré zabránia vzniku neodôvodnených prekážok obchodu.

ČLÁNOK 8.16

Výnimka pre malé a izolované elektrizačné sústavy

1. Na účely vykonávania tejto kapitoly zmluvné strany uznávajú, že v ich zákonoch a iných právnych predpisoch možno ustanoviť osobitné režimy pre malé a izolované elektrizačné sústavy.
2. V zmysle odseku 1 môže zmluvná strana zachovať, prijať alebo presadzovať opatrenia týkajúce sa malých a izolovaných elektrizačných sústav, ktoré sa odchyľujú od článkov 8.6, 8.7, 8.9, 8.10 a 8.11, za predpokladu, že takéto opatrenia nie sú skrytými obmedzeniami obchodu alebo investíciami medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 8.17

Podvýbor pre obchod s tovarom

1. Podvýbor pre obchod s tovarom (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 33.4 ods. 1 je zodpovedný za vykonávanie tejto kapitoly a príloh 8-A a 8-B. Na túto kapitolu sa *mutatis mutandis* uplatňujú funkcie stanovené v článku 2.18 písm. a), c), d) a e).

2. V súlade s článkami 8.12, 8.13, 8.14 a 8.15 môže podvýbor odporučiť, aby zmluvné strany zaviedli alebo umožnili iné spôsoby vzájomnej spolupráce v oblasti energie a surovín.
3. Ak sa tak zmluvné strany vzájomne dohodnú, podvýbor zasadá na rokovaníach venovaných vykonávaniu tejto kapitoly. Pri príprave takýchto rokovaní môže každá zmluvná strana podľa potreby zvážiť príspevky od príslušných zainteresovaných strán alebo odborníkov.
4. Každá zmluvná strana určí kontaktné miesto na uľahčenie vykonávania tejto kapitoly, a to aj zaistením primeraného zapojenia zástupcov zmluvnej strany, oznámi druhej zmluvnej strane jeho kontaktné údaje a bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane akékoľvek zmeny týchto kontaktných údajov. V prípade Čile je kontaktným miestom zástupca podsekretariátu pre medzinárodné hospodárske vzťahy ministerstva zahraničných vecí alebo jeho nástupca.

KAPITOLA 9

TECHNICKÉ PREKÁŽKY OBCHODU

ČLÁNOK 9.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je posilňovať a uľahčovať obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami tak, že sa predchádza vzniku zbytočných technických prekážok obchodu a že sa takéto prekážky identifikujú a odstraňujú a podporuje sa rozsiahlejšia regulačná spolupráca.

ČLÁNOK 9.2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na vypracúvanie, prijímanie a uplatňovanie všetkých noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody v zmysle prílohy 1 k dohode TBT, ktoré môžu mať vplyv na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami.
2. Bez ohľadu na odsek 1 sa táto kapitola nevzťahuje na:
 - a) nákupné špecifikácie vypracované vládnyimi orgánmi na účely požiadaviek takýchto orgánov na výrobu alebo spotrebu, na ktoré sa vzťahuje kapitola 21, alebo

- b) sanitárne a rastlinolekárské opatrenia, na ktoré sa vzťahuje kapitola 6.

ČLÁNOK 9.3

Začlenenie určitých ustanovení dohody TBT

Články 2 až 9 dohody TBT a prílohy 1 a 3 k uvedenej dohode sa *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 9.4

Medzinárodné normy

1. Medzinárodné normy vypracované organizáciami uvedenými v prílohe 9-A sa považujú za príslušné medzinárodné normy v zmysle článkov 2 a 5 dohody TBT a prílohy 3 k nej za predpokladu, že uvedené organizácie pri ich vypracúvaní dodržali zásady a postupy stanovené v rozhodnutí Výboru WTO pre technické prekážky obchodu o zásadách pre vypracovanie medzinárodných noriem, usmernení a odporúčaní v súvislosti s článkami 2 a 5 dohody TBT a prílohou 3 k nej¹.
2. Na žiadosť zmluvnej strany môže Rada pre obchod prijať rozhodnutie o zmene prílohy 9-A podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a).

¹ G/TBT/9, 13. novembra 2000, príloha 4.

ČLÁNOK 9.5

Technické predpisy

1. Zmluvné strany uznávajú význam vykonávania posúdenia regulačného vplyvu plánovaných technických predpisov v súlade s príslušnými pravidlami a postupmi každej zmluvnej strany.
2. Každá zmluvná strana posudzuje dostupné regulačné a neregulačné alternatívy k navrhovanému technickému predpisu, ktoré môžu splniť legitímne ciele zmluvnej strany, v súlade s článkom 2.2 dohody TBT.
3. Každá zmluvná strana použije príslušné medzinárodné normy ako základ pre svoje technické predpisy s výnimkou prípadov, keď zmluvná strana, ktorá vypracúva daný technický predpis, dokáže preukázať, že takéto medzinárodné normy by boli neúčinné alebo nevhodné na splnenie sledovaných legitímnych cieľov.
4. Ak zmluvná strana nepoužije medzinárodné normy ako základ pre technický predpis, na žiadosť druhej zmluvnej strany určí všetky podstatné odchýlky od príslušnej medzinárodnej normy a vysvetlí dôvody, pre ktoré sa tieto normy považovali za neúčinné alebo nevhodné prostriedky na dosiahnutie sledovaného cieľa, a poskytne vedecké alebo technické dôkazy, na ktorých je toto posúdenie založené.

5. Vzhľadom na povinnosť každej zmluvnej strany podľa článku 2.3 dohody TBT každá zmluvná strana preskúma v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi svoje technické predpisy s cieľom zvýšiť konvergenciu týchto technických predpisov s príslušnými medzinárodnými normami. Zmluvná strana zohľadní okrem iného najnovší vývoj v príslušných medzinárodných normách a to, či okolnosti, ktoré spôsobili odchýlky od akýchkoľvek príslušných medzinárodných noriem, naďalej pretrvávajú.

ČLÁNOK 9.6

Regulačná spolupráca

1. Zmluvné strany uznávajú, že existuje široká škála mechanizmov regulačnej spolupráce, ktoré môžu prispieť k odstráneniu technických prekážok obchodu alebo im zabrániť.
2. Zmluvná strana môže navrhnúť druhej zmluvnej strane konkrétne činnosti odvetvovej regulačnej spolupráce v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola. Tieto návrhy sa zasielajú kontaktnému miestu uvedenému v článku 9.13 a týkajú sa:
 - a) výmeny informácií o regulačných prístupoch a postupoch alebo
 - b) iniciatív v záujme ďalšieho zosúladenia technických predpisov a postupov posudzovania zhody s príslušnými medzinárodnými normami.

Druhá zmluvná strana odpovie na návrh v primeranej lehote.

3. Kontaktné miesta uvedené v článku 9.13 informujú Výbor pre obchod o činnostiach spolupráce vykonávaných podľa tohto článku.
4. Zmluvné strany sa snažia uskutočňovať výmenu a spoluprácu v súvislosti s mechanizmami na uľahčenie akceptovania výsledkov posudzovania zhody s cieľom odstrániť zbytočné technické prekážky obchodu.
5. Zmluvné strany nabádajú k spolupráci medzi svojimi príslušnými organizáciami zodpovednými za technickú reguláciu, normalizáciu, posudzovanie zhody, akreditáciu a metrológiu, či už sú vládne alebo mimovládne, s cieľom riešiť otázky, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.
6. Žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že od zmluvnej strany vyžaduje, aby:
- a) sa odchyľovala od svojich postupov na vypracúvanie a prijímanie regulačných opatrení;
 - b) prijala kroky, ktoré by sťažovali alebo znemožňovali včasné prijatie regulačných opatrení na dosiahnutie cieľov jej verejnej politiky, alebo
 - c) dosiahla konkrétny regulačný výsledok.
7. Na účely tohto článku a ustanovení o spolupráci podľa príloh 9-A až 9-E koná Európska komisia v mene Európskej únie.

ČLÁNOK 9.7

Spolupráca v oblasti dohľadu nad trhom, súlad a bezpečnosť nepotravinových výrobkov

1. Zmluvné strany uznávajú význam spolupráce v oblasti dohľadu nad trhom, zhody a bezpečnosti nepotravinových výrobkov na uľahčenie obchodu a ochranu spotrebiteľov a ostatných používateľov a význam budovania vzájomnej dôvery založenej na výmene informácií.
2. Na účely tohto článku:
 - a) „spotrebiteľské výrobky“ sú tovar určený pre spotrebiteľov alebo tovar, ktorý spotrebiteľia pravdepodobne použijú, s výnimkou potravín, zdravotníckych pomôcok a liekov a
 - b) „dohľad nad trhom“ sú činnosti vykonávané a opatrenia prijímané verejnými orgánmi vrátane činností vykonávaných a opatrení prijímaných v spolupráci s hospodárskymi subjektmi na základe postupov zmluvnej strany, ktoré tejto zmluvnej strane umožňujú monitorovať alebo riešiť súlad výrobkov s požiadavkami stanovenými v jej zákonoch a iných právnych predpisoch alebo ich bezpečnosť.
3. S cieľom zaručiť nezávislé a nestranné fungovanie dohľadu nad trhom každá zmluvná strana zabezpečí:
 - a) oddelenie funkcií dohľadu nad trhom od funkcií posudzovania zhody a
 - b) neexistenciu akéhokoľvek záujmu, ktorý by ovplyvňoval nestrannosť orgánov dohľadu nad trhom pri výkone kontroly hospodárskych subjektov alebo dohľadu nad nimi.

4. Zmluvné strany môžu spolupracovať a vymieňať si informácie v oblasti bezpečnosti a súladu nepotravinových výrobkov, a to najmä pokiaľ ide o:

- a) činnosti a opatrenia v oblasti dohľadu nad trhom a presadzovania práva;
- b) metódy posudzovania rizika a skúšania výrobkov;
- c) koordinované stiahnutie výrobkov z používania alebo iné podobné opatrenia;
- d) vedecké, technické a regulačné záležitosti zamerané na zlepšenie bezpečnosti a súladu nepotravinových výrobkov;
- e) nové otázky, ktoré majú zásadný význam pre zdravie a bezpečnosť;
- f) činnosti súvisiace s normalizáciou a
- g) výmenu úradníkov.

5. Európska únia môže Čile poskytnúť vybrané informácie zo svojho systému včasného varovania, pokiaľ ide o spotrebiteľské výrobky uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES¹ alebo v akte nahrádzajúcom uvedenú smernicu, a Čile môže poskytnúť Európskej únii vybrané informácie o bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov a o ochranných, reštriktívnych a nápravných opatreniach prijatých v súvislosti so spotrebiteľskými výrobkami. Výmena informácií môže mať podobu:

- a) nesystematickej výmeny v osobitných riadne odôvodnených prípadoch nezahŕňajúcej osobné údaje a

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (Ú. v. ES L 11, 15.1.2002, s. 4).

- b) systematickej výmeny založenej na dojednaní stanovenom rozhodnutím Rady pre obchod, ktoré sa uvedie v prílohe 9-D.
6. Rada pre obchod môže prijať rozhodnutie s cieľom stanoviť dojednanie, ktoré sa uvedie v prílohe 9-E, o pravidelnej výmene informácií, a to aj elektronickými prostriedkami, o opatreniach prijatých v súvislosti s nevyhovujúcimi nepotravinovými výrobkami inými ako tie, na ktoré sa vzťahuje odsek 5 tohto článku.
7. Každá zmluvná strana využíva informácie získané podľa odsekov 4, 5 a 6 výlučne na účely ochrany spotrebiteľov, zdravia, bezpečnosti alebo životného prostredia.
8. Každá zmluvná strana zaobchádza s informáciami získanými podľa odsekov 4, 5 a 6 ako s dôvernými.
9. V dojednaniach uvedených v odseku 5 písm. b) a odseku 6 sa spresní vymedzenie výrobkov, druh informácií, ktoré sa majú vymieňať, spôsoby výmeny a uplatňovanie pravidiel ochrany dôverných údajov a ochrany osobných údajov.
10. Rada pre obchod má v zmysle článku 33.1 ods. 6 písm. a) právomoc prijímať rozhodnutia s cieľom stanoviť alebo zmeniť dojednania uvedené v prílohách 9-D a 9-E.

ČLÁNOK 9.8

Normy

1. V záujme harmonizácie noriem na čo najširšom základe každá zmluvná strana nabáda normalizačné orgány zriadené na jej území, ako aj regionálne normalizačné orgány, ktorých sú zmluvná strana alebo normalizačné orgány zriadené na jej území členmi, aby:
- a) sa v rámci možností daných ich zdrojmi zúčastňovali na vypracúvaní medzinárodných noriem príslušnými medzinárodnými normalizačnými orgánmi;
 - b) využívali medzinárodné normy ako základ pre normy, ktoré vytvárajú, okrem prípadov, keď by takéto medzinárodné normy boli neúčinné alebo nevhodné, napríklad so zreteľom na nedostatočnú úroveň ochrany, základné klimatické alebo geografické podmienky alebo podstatné technologické problémy;
 - c) sa vyhli duplicitě alebo prekryvaniu s činnosťou iných medzinárodných normalizačných orgánov;
 - d) v pravidelných intervaloch preskúmali vnútroštátne a regionálne normy, ktoré nie sú založené na príslušných medzinárodných normách, s cieľom zvýšiť ich konvergenciu s príslušnými medzinárodnými normami;
 - e) spolupracovali s príslušnými normalizačnými orgánmi druhej zmluvnej strany pri medzinárodných normalizačných činnostiach, a to aj v rámci medzinárodných normalizačných orgánov alebo na regionálnej úrovni a

- f) podporovali dvojstrannú spoluprácu medzi sebou a s normalizačnými orgánmi druhej zmluvnej strany.
2. Zmluvné strany by sa mi mali vymieňať informácie o:
- a) tom, ako využívajú normy na podporu technických predpisov, a
 - b) o svojich normalizačných procesoch, ako aj o rozsahu využívania medzinárodných, regionálnych alebo subregionálnych noriem ako základu pre svoje vnútroštátne normy.
3. Ak sa normy stanú povinnými začlenením do návrhu technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody alebo uvedením odkazu v takomto návrhu, uplatňujú sa povinnosti týkajúce sa transparentnosti stanovené v článku 9.10 tejto dohody a v článku 2 alebo 5 dohody TBT.

ČLÁNOK 9.9

Posudzovanie zhody

1. Ustanovenia článku 9.5 týkajúce sa vypracúvania, prijímania a uplatňovania technických predpisov sa *mutatis mutandis* uplatňujú aj na postupy posudzovania zhody.
2. Ak zmluvná strana požaduje posúdenie zhody ako pozitívnu záruku, že výrobok vyhovuje technickému predpisu:
 - a) zvolí postupy posudzovania zhody, ktoré sú primerané príslušným rizikám;

- b) v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi zváži použitie vyhlásenia dodávateľa o zhode za jeden z možných spôsobov preukázania zhody s technickým predpisom a
- c) na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne informácie o kritériách používaných na výber postupov posudzovania zhody pre konkrétne výrobky.

3. Ak zmluvná strana požiada tretiu stranu o posúdenie zhody ako pozitívnej záruky toho, že výrobok vyhovuje technickému predpisu, a uvedenú úlohu nevyhradila vládnu orgánu uvedenému v odseku 4:

- a) prednostne využije postupy akreditácie na kvalifikáciu orgánov posudzovania zhody;
- b) prednostne využije medzinárodné normy pre akreditáciu a posudzovanie zhody, ako aj medzinárodné dohody, na ktorých sa zúčastňujú akreditačné orgány zmluvných strán, napríklad prostredníctvom mechanizmov Medzinárodného združenia pre spoluprácu pri akreditácii laboratórií (ďalej len „ILAC“) a Medzinárodného akreditačného fóra (ďalej len „IAF“);
- c) pripojí sa, resp. vyzve svoje orgány posudzovania zhody, aby sa pripojili k prípadným fungujúcim medzinárodným dohodám alebo mechanizmom na harmonizáciu alebo uľahčenie akceptovania výsledkov posudzovania zhody;
- d) zabezpečí, aby v prípade, že pre konkrétny výrobok alebo súbor výrobkov bol určený viac než jeden orgán posudzovania zhody, mali hospodárske subjekty možnosť vybrať si, ktorý orgán posudzovania zhody vykoná postup posudzovania zhody;

- e) zabezpečí, aby orgány posudzovania zhody boli všeobecne nezávislé od výrobcov, dovozcov a hospodárskych subjektov a aby nedochádzalo ku konfliktom záujmov medzi akreditačnými orgánmi a orgánmi posudzovania zhody;
- f) umožní orgánom posudzovania zhody využívať subdodávateľov na vykonávanie skúšok alebo inšpekcií v súvislosti s posudzovaním zhody vrátane subdodávateľov so sídlom na území druhej zmluvnej strany; žiadne z ustanovení tohto písmena nemožno vykladať tak, že by zmluvnej strane zakazovalo požadovať, aby subdodávatelia spĺňali tie isté požiadavky, aké by musel spĺňať orgán posudzovania zhody, s ktorým majú títo subdodávatelia zmluvy, aby mohol sám vykonať zmluvne zadané skúšky alebo inšpekciu, a
- g) na oficiálnych webových sídlach uverejní zoznam orgánov, ktoré poverila vykonávaním takýchto posudzovaní zhody, a príslušné informácie o rozsahu poverenia každého takéhoto orgánu.

4. Žiadne z ustanovení tohto článku nebráni zmluvnej strane požadovať, aby posudzovanie zhody týkajúce sa konkrétnych výrobkov vykonávali jej určené vládne orgány. V takýchto prípadoch zmluvná strana:

- a) obmedzí poplatky za posudzovanie zhody na približné náklady na poskytované služby a v nadväznosti na žiadosť žiadateľa o posúdenie zhody vysvetlí, akým spôsobom sú všetky poplatky, ktoré za takéto posudzovanie zhody ukladá, obmedzené svojou výškou na približné náklady na poskytované služby, a
- b) poplatky za posudzovanie zhody zverejní alebo ich poskytne na požiadanie.

5. Bez ohľadu na odseky 2, 3 a 4 tohto článku v prípadoch, keď Európska únia akceptuje vyhlásenie dodávateľa o zhode v oblastiach uvedených v prílohe 9-B, Čile v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi stanoví efektívny a transparentný postup akceptovania osvedčení a skúšobných protokolov vydaných orgánmi posudzovania zhody so sídlom na území Európskej únie, ktoré boli akreditované akreditačným orgánom, ktorý je členom medzinárodných mechanizmov o vzájomnom uznávaní ILAC a IAF, ako záruku, že výrobok vyhovuje požiadavkám čilských technických predpisov.
6. Na účely tohto článku „vyhlásenie dodávateľa o zhode“ je potvrdenie prvej strany vydané výrobcom na výhradnú zodpovednosť tohto výrobcu na základe výsledkov vhodného typu činnosti posudzovania zhody a s výnimkou povinného posudzovania treťou stranou ako záruka, že výrobok vyhovuje technickému predpisu, v ktorom sa stanovujú takéto postupy posudzovania zhody.
7. Podvýbor uvedený v článku 9.14 na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany preskúma zoznam oblastí v odseku 1 prílohy 9-B. Podvýbor môže odporučiť, aby Rada pre obchod zmenila prílohu 9-B podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a).

ČLÁNOK 9.10

Transparentnosť

1. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi a bez toho, aby bola dotknutá kapitola 29, pri vypracúvaní významných technických predpisov, ktoré môžu mať podstatný vplyv na obchod s tovarom, zabezpečí, aby existovali postupy transparentnosti, ktoré umožňujú osobám zo zmluvných strán poskytnúť informácie prostredníctvom procesu verejných konzultácií, s výnimkou prípadov, keď sa vyskytnú alebo hrozí, že sa vyskytnú naliehavé problémy z hľadiska bezpečnosti, zdravia, ochrany životného prostredia alebo národnej bezpečnosti.
2. Každá zmluvná strana umožňuje osobám z druhej zmluvnej strany zúčastňovať sa na procese konzultácií uvedenom v odseku 1 za podmienok, ktoré nie sú menej priaznivé ako podmienky poskytované jej vlastným osobám, a uverejňuje výsledky uvedeného procesu konzultácií.
3. Každá zmluvná strana poskytne lehotu najmenej 60 dní po oznámení navrhovaných technických predpisov a postupov posudzovania zhody do ústredného registra oznámení WTO, aby druhá zmluvná strana mohla poskytnúť písomné pripomienky, a to s výnimkou prípadov, keď sa vyskytnú alebo hrozí, že sa vyskytnú naliehavé problémy z hľadiska bezpečnosti, zdravia, ochrany životného prostredia alebo národnej bezpečnosti. Zmluvná strana zváži každú odôvodnenú žiadosť druhej zmluvnej strany o predĺženie uvedenej lehoty na pripomienkovanie.
4. Ak oznamovaný text nie je v niektorom z úradných jazykov WTO, oznamujúca zmluvná strana poskytne podrobný a komplexný opis obsahu navrhovaných technických predpisov a postupov posudzovania zhody vo formáte oznámenia WTO.

5. Ak zmluvná strana dostane písomné pripomienky uvedené v odseku 3:
 - a) na požiadanie druhej zmluvnej strany prediskutuje písomné pripomienky za účasti svojho príslušného regulačného orgánu v čase, keď je možné vziať ich do úvahy, a
 - b) písomne odpovie na pripomienky najneskôr do dátumu uverejnenia prijatého technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody.
6. Každá zmluvná strana sa usiluje uverejniť na webovom sídle svoje odpovede na písomné pripomienky uvedené v odseku 3, ktoré dostane od druhej zmluvnej strany, a to najneskôr v deň uverejnenia prijatého technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody.
7. Zmluvná strana na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne informácie o cieľoch, právnom základe a dôvodoch technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody, ktorý prijala alebo zamýšľa prijať.
8. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby technické predpisy a postupy posudzovania zhody, ktoré prijala, boli bezplatne prístupné prostredníctvom oficiálnych webových sídel alebo online úradných vestníkov.
9. Každá zmluvná strana poskytuje informácie o prijatí a nadobudnutí platnosti daného technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody a prijatom konečnom znení prostredníctvom dodatku k pôvodnému oznámeniu do ústredného registra oznámení WTO.

10. Každá zmluvná strana ponechá primeraný časový odstup medzi uverejnením technických predpisov a nadobudnutím ich platnosti za podmienok uvedených v článku 2.12 dohody TBT. Na účely tohto článku „primeraný časový odstup“ je obdobie nie kratšie ako šesť mesiacov, okrem prípadov, keď by takéto obdobie bolo neúčinné na splnenie sledovaných legitímnych cieľov.

11. Zmluvná strana zváži akúkoľvek odôvodnenú žiadosť druhej zmluvnej strany, ktorú dostala pred koncom obdobia na pripomienkovanie uvedeného v odseku 3, o predĺženie obdobia medzi uverejnením technického predpisu a nadobudnutím jeho platnosti okrem prípadov, keď by oneskorenie bolo neúčinné na splnenie sledovaných legitímnych cieľov.

ČLÁNOK 9.11

Značenie a označovanie

1. Zmluvné strany potvrdzujú, že ich technické predpisy, ktoré obsahujú značenie alebo označovanie alebo sa nimi výlučne zaoberajú, sú v súlade so zásadami článku 2.2 dohody TBT.
2. Pokiaľ to nie je potrebné na splnenie legitímnych cieľov uvedených v článku 2.2 dohody TBT, zmluvná strana, ktorá vyžaduje povinné značenie alebo označovanie výrobkov:
 - a) požaduje iba informácie, ktoré sú relevantné pre spotrebiteľov alebo používateľov výrobku, alebo informácie, ktoré dokladajú zhodu výrobku s povinnými technickými požiadavkami;

- b) nepožaduje žiadny predchádzajúci súhlas, registráciu ani certifikáciu značení či označení výrobkov, ani žiadne úhrady poplatkov ako podmienku na uvedenie výrobkov na svoj trh, ktoré inak spĺňajú jej povinné technické požiadavky;
- c) ak vyžaduje od hospodárskych subjektov používanie jedinečného identifikačného čísla, vydá takéto číslo hospodárskym subjektom druhej zmluvnej strany bez zbytočného odkladu a na nediskriminačnom základe;
- d) za predpokladu, že to nie je zavádzajúce, nezlučiteľné ani mätúce v súvislosti s informáciami, ktoré sa vyžadujú v zmluvnej strane dovážajúcej tovar, povolí:
- i) informácie aj v iných jazykoch okrem jazyka požadovaného v zmluvnej strane dovážajúcej tovar;
 - ii) medzinárodne akceptované nomenklatúry, piktogramy, symboly alebo grafické prvky a
 - iii) dodatočné informácie popri tých, ktoré sa vyžadujú v zmluvnej strane dovážajúcej tovar;
- e) akceptuje, aby sa označovanie vrátane dodatočného označovania alebo opráv označovania uskutočňovalo v colných skladoch alebo v iných určených oblastiach v krajine dovozu ako alternatíva k označovaniu v krajine pôvodu, pokiaľ sa nevyžaduje, aby sa takéto označovanie vykonávalo schválenými osobami z dôvodov verejného zdravia alebo bezpečnosti, a
- f) sa snaží akceptovať skôr dočasné alebo odstrániteľné označenia alebo zahrnutie relevantných informácií v sprievodnej dokumentácii, než na označeniach fyzicky pripojených k výrobku.

ČLÁNOK 9.12

Technické diskusie a konzultácie

1. Zmluvná strana môže požiadať druhú zmluvnú stranu o poskytnutie informácií o akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto kapitola. Druhá zmluvná strana tieto informácie poskytne v primeranej lehote.
2. Ak sa zmluvná strana domnieva, že akýkoľvek návrh alebo navrhovaný technický predpis alebo postup posudzovania zhody druhej zmluvnej strany môže mať značný nepriaznivý účinok na obchod medzi zmluvnými stranami, môže požiadať o technické rokovania týkajúce sa jej obáv, pokiaľ ide o opatrenie. Žiadosť sa podáva v písomnej forme a musí sa v nej určiť:
 - a) opatrenie;
 - b) ustanovenia tejto kapitoly, ktorých sa obavy žiadajúcej strany týkajú, a
 - c) dôvody žiadosti vrátane opisu obáv žiadajúcej strany, pokiaľ ide o opatrenie.
3. Zmluvná strana doručí žiadosť podľa tohto článku kontaktnému miestu druhej zmluvnej strany určenému podľa článku 9.13.
4. Zmluvné strany na žiadosť jednej z nich zasadnú, aby do 60 dní odo dňa podania žiadosti prerokovali obavy vznesené v žiadosti uvedenej v odseku 2, a to osobne alebo prostredníctvom videokonferencie či telekonferencie. Zmluvné strany vyvinú čo najväčšie úsilie, aby v predmetnej záležitosti čo najrýchlejšie dospeli k vzájomne uspokojivému riešeniu.

5. Ak žiadajúca zmluvná strana považuje záležitosť za naliehavú, môže druhú zmluvnú stranu požiadať o zasadnutie v kratšom časovom rámci. Druhá zmluvná strana túto požiadavku zväži.

6. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že týmto článkom nie sú dotknuté práva a povinnosti žiadnej zmluvnej strany podľa kapitoly 31.

ČLÁNOK 9.13

Kontaktné miesta

1. Každá zmluvná strana určí kontaktné miesto na uľahčenie spolupráce a koordinácie podľa tejto kapitoly a druhej zmluvnej strane oznámi jeho kontaktné údaje. Zmluvná strana bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane všetky zmeny týchto kontaktných údajov.

2. Kontaktné miesta spolupracujú s cieľom uľahčiť vykonávanie tejto kapitoly a spoluprácu medzi zmluvnými stranami vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa technických prekážok obchodu.

Kontaktné miesta:

- a) organizujú technické diskusie a konzultácie uvedené v článku 9.12;
- b) bezodkladne riešia všetky otázky, ktorú vznesie zmluvná strana v súvislosti s vypracúvaním, prijímaním, uplatňovaním alebo presadzovaním noriem, technických predpisov alebo postupov posudzovania zhody;
- c) na žiadosť zmluvnej strany zorganizujú diskusie o akejkoľvek záležitosti vyplývajúcej z tejto kapitoly a

- d) vymieňajú si informácie o vývoji na mimovládnych, regionálnych a mnohostranných fórach, pokiaľ ide o normy, technické predpisy a postupy posudzovania zhody,
3. Kontaktné miesta navzájom komunikujú akýmkoľvek dohodnutým spôsobom, ktorý je vhodný na plnenie ich funkcií.

ČLÁNOK 9.14

Podvýbor pre technické prekážky obchodu

Podvýbor pre technické prekážky obchodu (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 33.4 ods. 1:

- a) monitoruje vykonávanie a správu tejto kapitoly;
- b) posilňuje spoluprácu pri vypracúvaní a zlepšovaní noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody;
- c) stanovuje prioritné oblasti spoločného záujmu pre budúcu prácu podľa tejto kapitoly a zvažuje návrhy nových iniciatív;
- d) monitoruje vývoj v rámci dohody TBT a diskutuje o ňom a
- e) podniká akékoľvek iné kroky, ktoré zmluvné strany považujú za užitočné pri vykonávaní tejto kapitoly a dohody TBT.

KAPITOLA 10

LIBERALIZÁCIA INVESTÍCIÍ

ČLÁNOK 10.1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na opatrenia prijaté alebo zachovávané zmluvnou stranou na jej území, ktoré majú vplyv na usadenie sa podniku alebo prevádzku podniku, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, v prípade všetkých hospodárskych činností investora druhej zmluvnej strany.
2. Táto kapitola sa nevzťahuje na:
 - a) audiovizuálne služby;
 - b) vnútroštátnu námornú kobotáž¹ ani

¹ Bez toho, aby bol dotknutý rozsah činností, ktoré možno podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov považovať za kobotáž, sa vnútroštátna námorná kobotáž v zmysle tejto kapitoly vzťahuje na dopravu cestujúcich alebo tovaru medzi prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v Čile a iným prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v Čile vrátane jeho kontinentálneho šelfu v zmysle Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve, alebo medzi prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v členskom štáte a iným prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v tom istom členskom štáte vrátane jeho kontinentálneho šelfu v zmysle Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve, ako aj na dopravu, ktorá sa začína a končí v tom istom prístave či na tom istom mieste nachádzajúcom sa v členskom štáte, alebo v tom istom prístave či na tom istom mieste nachádzajúcom sa v Čile.

- c) vnútroštátne a medzinárodné služby leteckej dopravy alebo súvisiace služby na podporu služieb leteckej dopravy¹, či už pravidelnej alebo nepravidelnej, a služby, ktoré sa priamo vzťahujú na uplatňovanie dopravných práv, ktoré sú iné ako:
- i) služby v oblasti opráv a údržby lietadiel, počas ktorých je lietadlo mimo prevádzky;
 - ii) predaj služieb leteckej dopravy a obchodovanie s nimi;
 - iii) služby počítačového rezervačného systému (PRS) a
 - iv) služby pozemnej obsluhy.

3. Táto kapitola sa nevzťahuje na opatrenia prijaté alebo zachované zmluvnou stranou, ktoré sa týkajú finančných inštitúcií druhej zmluvnej strany, investorov druhej zmluvnej strany alebo investícií takýchto investorov do finančných inštitúcií na území danej druhej strany, ako sa vymedzuje v článku 18.2.

4. Články 10.5, 10.6, 10.8, 10.9 a 10.10 sa neuplatňujú v súvislosti s verejným obstarávaním.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že služby leteckej dopravy alebo súvisiace služby na podporu služieb leteckej dopravy zahŕňajú tieto služby: leteckú dopravu; služby poskytované s využitím lietadla, ktorých primárnym účelom nie je doprava tovaru alebo cestujúcich, ako je hasenie požiaru zo vzduchu, letecký výcvik, vyhliadky, postrek, prieskum, mapovanie, fotografovanie, parašutizmus, vlečenie bezmotorových lietadiel, ťažba dreva a výstavba pomocou vrtuľníka a iné letecké poľnohospodárske, priemyselné a inšpekčné služby; prenájom lietadiel s posádkou a služby prevádzkovania letísk.

5. Články 10.5, 10.6, 10.8 a 10.10 sa neuplatňujú v súvislosti so subvenciami poskytnutými zmluvnou stranou vrátane vládou podporovaných úverov, záruk a poistenia.

ČLÁNOK 10.2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tejto kapitoly a príloh 10-A, 10-B a 10-C:
 - a) „činnosti vykonávané pri výkone vládnej moci“ sú činnosti vrátane akýchkoľvek služieb, ktoré nie sú poskytované na komerčnom základe ani v rámci hospodárskej súťaže s jedným alebo viacerými hospodárskymi subjektmi;
 - b) „služby súvisiace s opravou a údržbou lietadiel“ sú také činnosti, ktoré sa vykonávajú na lietadle alebo na jeho časti v čase, keď je stiahnuté z prevádzky, a nezahŕňajú tzv. bežnú údržbu;
 - c) „služby počítačového rezervačného systému“ sú služby poskytované prostredníctvom počítačových systémov, ktoré obsahujú informácie o letových poriadkoch leteckých dopravcov, dostupnosti sedadiel, tarifách a pravidlách, prostredníctvom ktorých možno rezervovať alebo vystavovať letenky;
 - d) „podnik, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda,“ je podnik, ktorý je zriadený v súlade s písmenom h) investorom zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany v súlade s platným právom a ktorý existuje ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo je zriadený neskôr;

- e) „cezhraničné poskytovanie služieb“ je poskytovanie služieb:
- i) z územia jednej zmluvnej strany na územie druhej zmluvnej strany alebo
 - ii) na území zmluvnej strany spotrebiteľovi služby druhej zmluvnej strany;
- f) „hospodárske činnosti“ sú činnosti priemyselného, obchodného alebo odborného charakteru alebo činnosti remeselníkov vrátane poskytovania služieb a s výnimkou činností vykonávaných pri výkone vládnej moci;
- g) „podnik“ je právnická osoba, pobočka alebo zastúpenie zriadené prostredníctvom usadenia sa;
- h) „usadenie sa“ je zriadenie podniku investorom zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany vrátane jeho nadobudnutia¹;

¹ Pod pojmom „nadobudnutie“ sa rozumie, že zahŕňa aj kapitálovú účasť v rámci právnickej osoby v záujme vytvorenia alebo udržiavania dlhodobých hospodárskych prepojení.

- i) „služby pozemnej obsluhy“ je poskytovanie týchto služieb na letisku, a to za odplatu alebo na zmluvnom základe: zastúpenie leteckej spoločnosti, správa a dohľad; odbavenie cestujúcich; odbavenie batožiny; služby na odbavovacej ploche; catering okrem prípravy jedál; odbavenie leteckého nákladu a poštových zásielok; plnenie lietadla palivom, údržba a čistenie lietadla; pozemná doprava a letová prevádzka, riadenie posádky a plánovanie letov; služby pozemnej obsluhy nezahŕňajú: pozemnú obsluhu pre vlastnú potrebu; bezpečnosť; bežnú údržbu; opravu a údržbu lietadiel alebo prevádzku základnej centralizovanej infraštruktúry letiska, ako sú napríklad odnámrazovacie zariadenia, systémy distribúcie paliva, systémy na manipuláciu s batožinou a pevné dopravné systémy vnútri letiska;
- j) „investor zmluvnej strany“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá chce usadiť, usádza alebo už usadila podnik v súlade s písmenom h);
- k) „právnická osoba zmluvnej strany“ je¹:
- i) v prípade Európskej únie:
- A) právnická osoba zriadená alebo organizovaná podľa práva Európskej únie alebo aspoň jedného z jej členských štátov, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť² na území Európskej únie, a

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že lodné spoločnosti, na ktoré sa odkazuje v tomto vymedzení pojmov, sa považujú za právnické osoby zmluvnej strany len v súvislosti s ich činnosťami týkajúcimi sa poskytovania služieb námornej dopravy.

² V súlade s oznámením Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva organizácii WTO (dok. WT/REG39/1) Európska únia považuje koncept „skutočného a trvalého prepojenia“ s hospodárstvom členského štátu zakotvený v článku 54 ZFEÚ za rovnocenný konceptu „podstatná podnikateľská činnosť“.

- B) lodné spoločnosti usadené mimo Európskej únie a kontrolované fyzickými osobami členského štátu, ktorých plavidlá sú registrované v členskom štáte alebo sa plavia pod jeho vlajkou;
- ii) v prípade Čile:
- A) právnická osoba zriadená alebo organizovaná podľa práva Čile, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť na území Čile, a
- B) lodné spoločnosti usadené mimo Čile a kontrolované fyzickými osobami z Čile, ktorých plavidlá sú v Čile registrované alebo sa plavia pod jeho vlajkou;
- l) „prevádzka“ je vedenie, riadenie, údržba, používanie, využívanie, predaj alebo iná forma scudzenia podniku zo strany investora zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany;
- m) „predaj služieb leteckej dopravy a obchodovanie s nimi“ je možnosť pre príslušného leteckého dopravcu predávať a voľne ponúkať svoje služby leteckej dopravy vrátane všetkých aspektov obchodovania, ako je prieskum trhu, inzercia a distribúcia; tieto činnosti nezahŕňajú tvorbu cien služieb leteckej dopravy ani príslušné podmienky; a
- n) „služby“ sú akékoľvek služby v ktoromkoľvek odvetví okrem služieb poskytovaných pri výkone vládnej moci.

ČLÁNOK 10.3

Právo na reguláciu

Zmluvné strany potvrdzujú právo na reguláciu na svojom území na dosiahnutie legitímnych cieľov politiky, akými sú ochrana verejného zdravia, sociálne služby, vzdelávanie, bezpečnosť, životné prostredie vrátane zmeny klímy, verejná morálka, sociálna ochrana alebo ochrana spotrebiteľa, ochrana súkromia a osobných údajov alebo podpora a ochrana kultúrnej rozmanitosti.

ČLÁNOK 10.4

Vzťah k ostatným kapitolám

1. V prípade rozporu medzi touto kapitolou a kapitolou 18 je vo veci rozpornej otázky rozhodná kapitola 18.
2. Požiadavka zmluvnej strany, aby poskytovateľ služby druhej zmluvnej strany zložil záruku alebo poskytol inú formu finančnej zábezpeky ako podmienku na cezhraničné poskytovanie služby na jej území, sama osebe neznamená, že je táto kapitola uplatniteľná na takéto cezhraničné poskytovanie uvedenej služby. Táto kapitola sa vzťahuje na opatrenia prijaté alebo zachovávané zmluvnou stranou v súvislosti so zloženou zárukou alebo finančnou zábezpekou, pokiaľ takáto záruka alebo finančná zábezpeka predstavuje podnik, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda.

ČLÁNOK 10.5

Prístup na trh

Zmluvná strana v odvetviach ani pododvetviach, v ktorých sa prijali záväzky týkajúce sa prístupu na trh, neprijme ani nezachová, pokiaľ ide o prístup na trh prostredníctvom usadenia sa alebo prevádzky investorov druhej zmluvnej strany alebo podnikov, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, či už v rámci celého svojho územia, alebo na základe územného členenia, opatrenie, ktoré:

- a) obmedzuje počet podnikov, ktoré môžu vykonávať určitú hospodársku činnosť, či už vo forme číselných kvót, monopolov, výlučných práv alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;
- b) obmedzuje celkovú hodnotu transakcií alebo aktív vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;
- c) obmedzuje celkový počet operácií alebo celkové množstvo produkcie vyjadrené v určených číselných jednotkách vo forme kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb¹;
- d) obmedzuje alebo vyžaduje konkrétne typy právnickej osoby alebo spoločného podniku, prostredníctvom ktorých môže investor druhej zmluvnej strany vykonávať hospodársku činnosť, alebo

¹ Písmená a), b) a c) sa nevzťahujú na opatrenia prijaté s cieľom obmedziť výrobu poľnohospodárskeho výrobku alebo produktu rybárstva.

- e) obmedzuje celkový počet fyzických osôb, ktoré môžu byť zamestnané v rámci konkrétneho odvetvia, resp. ktoré môže podnik zamestnať, a ktoré sú nevyhnutné na vykonávanie hospodárskej činnosti a priamo s ňou súvisia, vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb.

ČLÁNOK 10.6

Národné zaobchádzanie

1. Každá zmluvná strana poskytne investorom druhej zmluvnej strany a podnikom, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, v súvislosti s usadením sa nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným investorom a ich podnikom v podobných situáciách¹.
2. Každá zmluvná strana poskytne investorom druhej zmluvnej strany a podnikom, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, v súvislosti s prevádzkou nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným investorom a ich podnikom v podobných situáciách².
3. Zaobchádzanie poskytované zmluvnou stranou podľa odsekov 1 a 2 je:
 - a) pokiaľ ide o regionálnu štátnu správu alebo miestnu samosprávu Čile, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je najvýhodnejšie zaobchádzanie poskytované v podobných situáciách uvedenou úrovňou verejnej správy investorom z Čile a ich podnikom na jeho území;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že akékoľvek zaobchádzanie poskytnuté v „podobných situáciách“ si vyžaduje analýzu konkrétneho prípadu založenú na faktoch a že závisí od celkovej situácie.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že akékoľvek zaobchádzanie poskytnuté v „podobných situáciách“ si vyžaduje analýzu konkrétneho prípadu založenú na faktoch a že závisí od celkovej situácie.

- b) pokiaľ ide o vládu členského štátu, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je najvýhodnejšie zaobchádzanie poskytované v podobných situáciách uvedenou vládou investorom uvedeného členského štátu a jeho podnikom na jeho území¹.

ČLÁNOK 10.7

Verejné obstarávanie

1. Každá zo zmluvných strán zabezpečí, aby sa podnikom, ktoré predstavujú podnik, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, poskytlo nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie s vlastnými podnikmi v podobných situáciách, a to vzhľadom na akékoľvek opatrenia týkajúce sa nákupu tovaru či služieb zo strany obstarávateľského subjektu na vládne účely.
2. Na uplatňovanie povinnosti národného zaobchádzania, ktorá sa stanovuje v tomto článku, sa vzťahujú výnimky z dôvodu bezpečnosti a všeobecné výnimky uvedené v článku 21.3.

ČLÁNOK 10.8

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

1. Každá zmluvná strana poskytne investorom druhej zmluvnej strany a podnikom, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, v súvislosti s usadením sa nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje investorom z tretej krajiny a ich podnikom v podobných situáciách².

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zaobchádzanie, ktoré poskytuje vláda členského štátu, sa v príslušných prípadoch týka aj regionálnej alebo miestnej úrovne verejnej správy.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že akékoľvek zaobchádzanie poskytnuté v „podobných situáciách“ si vyžaduje analýzu konkrétneho prípadu založenú na faktoch a že závisí od celkovej situácie.

2. Každá zmluvná strana poskytne investorom druhej zmluvnej strany a podnikom, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, v súvislosti s prevádzkou nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje investorom z tretej krajiny a ich podnikom v podobných situáciách¹.
3. Odseky 1 a 2 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane ukladajú povinnosť rozšíriť na investorov druhej zmluvnej strany alebo na podniky, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, výhodu akéhokoľvek zaobchádzania vyplývajúceho z opatrení, ktorými sa upravuje uznávanie noriem, a to vrátane noriem alebo kritérií na udeľovanie povolení, licencií alebo certifikátov fyzickej osobe alebo podniku na vykonávanie hospodárskej činnosti, prípadne prudenciálnych opatrení.
4. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zaobchádzanie stanovené v odsekoch 1 a 2 nezahŕňa postupy riešenia sporov v oblasti investícií ani mechanizmy upravené v iných medzinárodných investičných zmluvách alebo obchodných dohodách. Hmotnoprávne ustanovenia iných medzinárodných investičných zmlúv alebo obchodných dohôd samy osebe nepredstavujú „zaobchádzanie“ uvedené v odsekoch 1 a 2, a preto nemôžu viesť k porušeniu tohto článku bez opatrení prijatých alebo zachovaných zmluvnou stranou. Opatrenia zmluvnej strany uplatňované podľa takýchto hmotnoprávných ustanovení môžu predstavovať „zaobchádzanie“ podľa tohto článku, a tak môžu viesť k porušeniu tohto článku.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že akékoľvek zaobchádzanie poskytnuté v „podobných situáciách“ si vyžaduje analýzu konkrétneho prípadu založenú na faktoch a že závisí od celkovej situácie.

ČLÁNOK 10.9

Výkonnostné požiadavky

1. Zmluvná strana v súvislosti s usadením sa podniku či prevádzkou podniku zmluvnej strany alebo tretej krajiny na jej území neukladá ani nepresadzuje žiadnu požiadavku a nepresadzuje žiadny záväzok ani prísľub:
 - a) vyviezť určitú úroveň alebo percentuálny podiel tovaru alebo služieb;
 - b) dosiahnuť stanovenú úroveň alebo percentuálny podiel domáceho obsahu;
 - c) kúpiť, použiť alebo uprednostniť tovar vyrobený na jej území, alebo služby, ktoré sa poskytujú na jej území, či nakupovať tovar alebo služby od fyzických osôb alebo podnikov na jej území;
 - d) akýmkoľvek spôsobom naviazať objem alebo hodnotu dovozu na objem alebo hodnotu vývozu, resp. na sumu prílevu devíz spojených s týmto podnikom;
 - e) obmedziť na jej území predaj tovaru alebo služieb, ktoré tento podnik vyrába alebo poskytuje, akýmkoľvek naviazaním tohto predaja na objem alebo hodnotu jej vývozu, resp. na devízové príjmy,
 - f) previesť technológiu, výrobný proces alebo iné chránené znalosti fyzickej osobe alebo podniku na jej území;
 - g) dodávať tovar, ktorý vyrába, alebo služby, ktoré poskytuje, na konkrétny regionálny alebo svetový trh výlučne z územia uvedenej zmluvnej strany;

- h) umiestniť na území uvedenej zmluvnej strany sídlo daného investora pre konkrétny región sveta, ktorý je rozsiahlejší než jej územie, alebo sídlo pre svetový trh;
- i) zamestnať stanovený počet alebo percentuálny podiel jej štátnych príslušníkov;
- j) obmedziť vývoz alebo predaj na vývoz alebo
- k) pokiaľ ide o akúkoľvek licenčnú zmluvu existujúcu v čase uloženia alebo presadenia požiadavky, alebo presadenia akéhokoľvek záväzku či prísľubu, alebo akúkoľvek budúcu licenčnú zmluvu¹ slobodne uzavretú medzi investorom a fyzickou alebo právnickou osobou alebo akýmkoľvek iným subjektom na jej území, ak sa požiadavka ukladá alebo presadzuje, alebo ak sa záväzok či prísľub presadzuje spôsobom, ktorý predstavuje priamy zásah do danej licenčnej zmluvy výkonom inej štátnej moci zmluvnej strany, než je jej súdna moc, prijať:
 - i) stanovenú sadzbu alebo sumu licenčného poplatku pod určitou úrovňou v rámci licenčnej zmluvy alebo
 - ii) stanovenú dobu trvania platnosti licenčnej zmluvy.

2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že odsek 1 písm. k) sa neuplatní, ak ide o licenčnú zmluvu uzatvorenú medzi investorom a zmluvnou stranou.

¹ Licenčná zmluva uvedená v tomto písmene je zmluva týkajúca sa licencovania technológií, výrobného procesu alebo iných vlastných znalostí.

3. Zmluvná strana nepodmieni získanie výhody alebo pokračovanie v poskytovaní výhody v spojitosti s usadením sa alebo prevádzkou podniku zmluvnej strany alebo tretej krajiny na jej území, splnením žiadnej z týchto požiadaviek:

- a) dosiahnuť stanovenú úroveň alebo percentuálny podiel domáceho obsahu;
- b) kúpiť, použiť alebo uprednostniť tovar vyrobený na jej území, alebo služby, ktoré sa poskytujú na jej území, či nakupovať tovar alebo služby od fyzických osôb alebo podnikov na jej území;
- c) akýmkoľvek spôsobom naviazať objem alebo hodnotu dovozu na objem alebo hodnotu vývozu, resp. na sumu prílevu devíz spojených s týmto podnikom;
- d) obmedziť na jej území predaj tovaru alebo služieb, ktoré tento podnik vyrába alebo poskytuje, akýmkoľvek naviazaním tohto predaja na objem alebo hodnotu jej vývozu, resp. na devízové príjmy alebo
- e) obmedziť vývoz alebo predaj na vývoz.

4. Odsek 3 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni v tom, aby podmienila získanie výhody alebo pokračovanie v poskytovaní výhody, pokiaľ ide o usadenie sa alebo prevádzku podniku na jej území zo strany investora zmluvnej strany alebo tretej krajiny, dodržaním požiadavky umiestniť výrobu, poskytovať službu, vzdelávať alebo zamestnať pracovníkov, postaviť alebo rozšíriť osobitné zariadenia, resp. uskutočňovať výskum a vývoj na jej území.

5. Odsek 1 písm. f) a k) sa neuplatňujú, keď:
- a) zmluvná strana povoľuje využitie práva duševného vlastníctva v súlade s článkom 31 alebo 31 *bis* dohody TRIPS, prípadne prijme alebo zachováva opatrenia vyžadujúce zverejňovanie údajov alebo dôverných informácií, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 39 ods. 3 dohody TRIPS alebo sú s ním v súlade, alebo
 - b) požiadavku ukladá alebo presadzuje alebo záväzok či prísľub presadzuje súd, správny súd alebo orgán na ochranu hospodárskej súťaže s cieľom napraviť prax, o ktorej bolo po súdnom alebo správnom konaní rozhodnuté, že predstavuje porušenie práva hospodárskej súťaže zmluvnej strany.
6. Odsek 1 písm. a), b) a c) a odsek 3 písm. a) a b) sa neuplatňujú na kvalifikačné požiadavky na tovar alebo služby, pokiaľ ide o účasť na programoch podpory vývozu a programoch zahraničnej pomoci.
7. Odsek 3 písm. a) a b) sa neuplatňujú na požiadavky uložené dovážajúcou zmluvnou stranou týkajúce sa obsahu tovaru, ktorý je potrebný, aby sa tento tovar mohol kvalifikovať na preferenčné sadzby alebo preferenčné kvóty.
8. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že tento článok nemožno vykladať tak, že sa od zmluvnej strany požaduje, aby povolila konkrétnu službu, ktorá sa má poskytovať cezhranične, keď táto zmluvná strana prijme alebo zachováva obmedzenia alebo zákazy týkajúce sa takéhoto poskytovania služieb, ktoré sú v súlade so špecifikovanými výhradami, podmienkami alebo kvalifikáciami, pokiaľ ide o odvetvie, pododvetvie alebo činnosť uvedené v prílohách 10-A, 10-B a 10-C.
9. Týmto článkom nie sú dotknuté záväzky zmluvnej strany, ktoré prijala podľa Dohody o založení WTO.

ČLÁNOK 10.10

Vrcholový manažment a predstavenstvá

Zmluvná strana nevyžaduje, aby podnik, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, vymenoval fyzické osoby s určitou štátnou príslušnosťou ako členov predstavenstiev alebo na pozície vo vrcholovom manažmente, ako sú riadiaci pracovníci alebo manažéri.

ČLÁNOK 10.11

Nesúladné opatrenia

1. Články 10.6, 10.8, 10.9 a 10.10 sa nevzťahujú na:
 - a) žiadne existujúce nesúladné opatrenie zachovávané:
 - i) v prípade Európskej únie:
 - A) Európskou úniou, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-1;
 - B) ústrednou štátnou správou členského štátu, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-1;
 - C) regionálnou štátnou správou členského štátu, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-1, alebo
 - D) miestnou samosprávou a

ii) v prípade Čile:

A) ústrednou štátnou správou, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-2;

B) regionálnou štátnou správou, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-2, alebo

C) miestnou samosprávou;

b) pokračovanie v uplatňovaní alebo rýchle obnovenie uplatňovania akéhokoľvek nesúladného opatrenia uvedeného v písmene a) tohto odseku alebo

c) úpravu akéhokoľvek nesúladného opatrenia podľa písmena a) tohto odseku v rozsahu, v akom sa touto úpravou neznižuje súlad opatrenia, ktorý existoval bezprostredne pred úpravou, s článkami 10.6, 10.8, 10.9 alebo 10.10.

2. Články 10.6, 10.8, 10.9 a 10.10 sa nevzťahujú na opatrenia zmluvnej strany, pokiaľ ide o odvetvia, pododvetvia alebo činnosti stanovené v jej listine v prílohe 10-B.

3. Zmluvná strana nesmie na základe žiadneho opatrenia, ktoré bolo prijaté po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody a na ktoré sa vzťahujú jej výhrady uvedené v prílohe 10-B, požadovať, aby investor druhej zmluvnej strany z dôvodu svojej štátnej príslušnosti predal alebo inak scudzil podnik, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, existujúci v čase nadobudnutia platnosti daného opatrenia.

4. Článok 10.5 sa nevzťahuje na žiadne opatrenie zmluvnej strany, ktoré je v súlade so záväzkami stanovenými v prílohe 10-C.

5. Články 10.6 a 10.8 sa nevzťahujú na žiadne opatrenie zmluvnej strany, ktoré predstavuje výnimku alebo odchýlku od článku 3 alebo 4 dohody TRIPS, ako sa osobitne stanovuje v článkoch 3, 4 a 5 uvedenej dohody.

6. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že články 10.6 a 10.8 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bránia v stanovení požiadaviek na informácie vrátane informácií na štatistické účely v súvislosti s usadením alebo prevádzkou investorov druhej zmluvnej strany alebo podniku, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, pod podmienkou, že to nepredstavuje prostriedok obchádzania záväzkov zmluvnej strany podľa daných článkov.

ČLÁNOK 10.12

Odopretie výhod

Zmluvná strana môže odoprieť investorovi druhej zmluvnej strany alebo podniku, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, výhody vyplývajúce z tejto kapitoly, ak odopierajúca zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia týkajúce sa udržiavania medzinárodného mieru a bezpečnosti vrátane ochrany ľudských práv:

- a) ktorými sa zakazujú transakcie s týmto investorom alebo podnikom, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, alebo
- b) ktoré by boli porušené alebo obchádzané, ak by sa výhody vyplývajúce z tejto kapitoly poskytli uvedenému investorovi alebo podniku, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, a to aj v prípade, že sa opatreniami zakazujú transakcie s osobou, ktorá vlastní alebo kontroluje daného investora alebo podnik.

ČLÁNOK 10.13

Podvýbor pre služby a investície

Podvýbor pre služby a investície (ďalej len „podvýbor“) sa zriaďuje v súlade s článkom 33.4 ods. 1. Keď sa podvýbor zaoberá otázkami súvisiacimi s investíciami, musí monitorovať a zabezpečiť správne vykonávanie tejto kapitoly a príloh 10-A, 10-B a 10-C.

KAPITOLA 11

CEZHRANIČNÝ OBCHOD SO SLUŽBAMI

ČLÁNOK 11.1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré majú vplyv na cezhraničný obchod so službami poskytovanými poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany. Uvedené opatrenia zahŕňajú opatrenia, ktoré majú vplyv na:
 - a) výrobu, distribúciu, marketing, predaj a dodávku služby;
 - b) nákup alebo používanie služby, alebo na platbu za ňu;
 - c) prístup k službám a využívanie služieb, ktorých všeobecné poskytovanie verejnosti zmluvná strana vyžaduje, vrátane distribúcie, prepravy a telekomunikačných sietí, v súvislosti s poskytnutím služby a
 - d) poskytovanie záruky alebo inej formy finančného zabezpečenia ako podmienky poskytnutia služby.
2. Táto kapitola sa nevzťahuje na:
 - a) finančné služby podľa vymedzenia v článku 18.2;

- b) audiovizuálne služby;
- c) vnútroštátnu námornú kabotáž¹;
- d) vnútroštátne a medzinárodné služby leteckej dopravy alebo súvisiace služby na podporu služieb leteckej dopravy², či už pravidelnej alebo nepravidelnej, a služby, ktoré sa priamo vzťahujú na uplatňovanie dopravných práv, ktoré sú iné ako:
 - i) služby v oblasti opráv a údržby lietadiel, počas ktorých je lietadlo mimo prevádzky;
 - ii) predaj služieb leteckej dopravy a obchodovanie s nimi;
 - iii) služby počítačového rezervačného systému (PRS) a
 - iv) služby pozemnej obsluhy.

¹ Bez toho, aby bol dotknutý rozsah činností, ktoré možno podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov považovať za kabotáž, sa vnútroštátna námorná kabotáž v zmysle tejto kapitoly vzťahuje na dopravu cestujúcich alebo tovaru medzi prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v Čile a iným prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v Čile vrátane jeho kontinentálneho šelfu v zmysle Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve, alebo medzi prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v členskom štáte a iným prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v tom istom členskom štáte vrátane jeho kontinentálneho šelfu v zmysle Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve, ako aj na dopravu, ktorá sa začína a končí v tom istom prístave či na tom istom mieste nachádzajúcom sa v členskom štáte alebo v tom istom prístave či na tom istom mieste nachádzajúcom sa v Čile.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že služby leteckej dopravy alebo súvisiace služby na podporu služieb leteckej dopravy zahŕňajú tieto služby: leteckú dopravu; služby poskytované s využitím lietadla, ktorých primárnym účelom nie je doprava tovaru alebo cestujúcich, ako sú hasenie požiaru zo vzduchu, letecký výcvik, vyhliadky, postrek, prieskum, mapovanie, fotografovanie, parašutizmus, vlečenie bezmotorových lietadiel, ťažba dreva a výstavba pomocou vrtuľníka a iné letecké poľnohospodárske, priemyselné a inšpekčné služby; prenájom lietadiel s posádkou a služby prevádzkovania letísk.

- e) verejné obstarávanie; a
- f) subvencie alebo granty poskytované zmluvnou stranou alebo štátom vlastneným podnikom vrátane vládou podporovaných úverov, záruk a poistenia.

ČLÁNOK 11.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 10-A, 10-B a 10-C:

- a) „služby súvisiace s opravou a údržbou lietadiel“ sú také činnosti, ktoré sa vykonávajú na lietadle alebo na jeho časti v čase, keď je stiahnuté z prevádzky, a nezahŕňajú tzv. bežnú údržbu;
- b) „služby počítačového rezervačného systému“ sú služby poskytované prostredníctvom počítačových systémov, ktoré obsahujú informácie o letových poriadkoch leteckých dopravcov, dostupnosti sedadiel, tarifách a pravidlách, prostredníctvom ktorých možno rezervovať alebo vystavovať letenky;
- c) „cezhraničný obchod so službami“ alebo „cezhraničné poskytovanie služieb“ je poskytovanie služieb:
 - i) z územia jednej zmluvnej strany na územie druhej zmluvnej strany alebo
 - ii) na území jednej zmluvnej strany spotrebiteľovi služby druhej zmluvnej strany;

- d) „podnik“ je právnická osoba, pobočka alebo zastúpenie zriadené prostredníctvom usadenia sa;
- e) „služby pozemnej obsluhy“ je poskytovanie týchto služieb na letisku, a to za odplatu alebo na zmluvnom základe: zastúpenie leteckej spoločnosti, správa a dohľad; odbavenie cestujúcich; odbavenie batožiny; služby na odbavovacej ploche; catering okrem prípravy jedál; odbavenie leteckého nákladu a poštových zásielok; plnenie lietadla palivom; údržba a čistenie lietadla; pozemná doprava a letová prevádzka, riadenie posádky a plánovanie letov; služby pozemnej obsluhy nezahŕňajú: pozemnú obsluhu pre vlastnú potrebu; bezpečnosť; bežnú údržbu; opravu a údržbu lietadiel alebo prevádzku základnej centralizovanej infraštruktúry letiska, ako sú napríklad odnámrazovacie zariadenia, systémy distribúcie paliva, systémy na manipuláciu s batožinou a pevné dopravné systémy vnútri letiska;
- f) „právnická osoba zmluvnej strany“ je¹:
- i) v prípade Európskej únie:
- A) právnická osoba zriadená alebo organizovaná podľa práva Európskej únie alebo aspoň jedného z jej členských štátov, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť² na území Európskej únie, a

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že lodné spoločnosti, na ktoré sa odkazuje v tomto vymedzení pojmov, sa považujú za právnické osoby zmluvnej strany len v súvislosti s ich činnosťami týkajúcimi sa poskytovania služieb námornej dopravy.

² V súlade s oznámením Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva organizácii WTO (dok. WT/REG39/1) Európska únia považuje koncept „skutočného a trvalého prepojenia“ s hospodárstvom členského štátu zakotvený v článku 54 Zmluvy o fungovaní Európskej únie za rovnocenný konceptu „podstatná podnikateľská činnosť“.

- B) lodné spoločnosti usadené mimo Európskej únie a kontrolované fyzickými osobami členského štátu, ktorých plavidlá sú registrované v členskom štáte alebo sa plavia pod jeho vlajkou;
- ii) v prípade Čile:
- A) právnická osoba zriadená alebo organizovaná podľa práva Čile, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť na území Čile, a
- B) lodné spoločnosti usadené mimo Čile a kontrolované fyzickými osobami z Čile, ktorých plavidlá sú v Čile registrované alebo sa plavia pod jeho vlajkou;
- g) „predaj služieb leteckej dopravy a obchodovanie s nimi“ je možnosť pre príslušného leteckého dopravcu predávať a voľne ponúkať svoje služby leteckej dopravy vrátane všetkých aspektov obchodovania, ako je prieskum trhu, inzercia a distribúcia; tieto činnosti nezahŕňajú tvorbu cien služieb leteckej dopravy ani príslušné podmienky;
- h) „služba“ je akákoľvek služba v ktoromkoľvek odvetví okrem služieb poskytovaných pri výkone vládnej moci;
- i) „služba poskytovaná pri výkone vládnej moci“ je akákoľvek služba, ktorá nie je poskytovaná na komerčnom základe ani v rámci hospodárskej súťaže s jedným alebo viacerými poskytovateľmi služieb, a
- j) „poskytovateľ služby zmluvnej strany“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá sa usiluje o poskytovanie služby alebo ju poskytuje.

ČLÁNOK 11.3

Právo na reguláciu

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú právo na reguláciu na svojom území v záujme dosiahnutia legitímnych cieľov politiky, akými sú ochrana verejného zdravia, sociálne služby, vzdelávanie, bezpečnosť, životné prostredie vrátane zmeny klímy, verejná morálka, sociálna ochrana alebo ochrana spotrebiteľa, ochrana súkromia a osobných údajov alebo podpora a ochrana kultúrnej rozmanitosti.

ČLÁNOK 11.4

Národné zaobchádzanie

1. Každá zmluvná strana poskytne službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v obdobných situáciách svojim vlastným službám a poskytovateľom služieb.
2. Zaobchádzanie poskytované zmluvnou stranou podľa odseku 1 je:
 - a) pokiaľ ide o regionálnu štátnu správu alebo miestnu samosprávu Čile, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je najvýhodnejšie zaobchádzanie poskytované v podobných situáciách uvedenou úrovňou verejnej správy svojim vlastným službám a poskytovateľom služieb;
 - b) pokiaľ ide o vládu členského štátu, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je najvýhodnejšie zaobchádzanie poskytované v podobných situáciách uvedenou vládou svojim vlastným službám a poskytovateľom služieb.

3. Zmluvná strana môže splniť požiadavku stanovenú v odseku 1 tak, že poskytne službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany buď formálne rovnaké zaobchádzanie, alebo zaobchádzanie formálne odlišné od zaobchádzania, ktoré poskytuje svojim vlastným službám a poskytovateľom služieb.
4. Formálne rovnaké alebo formálne odlišné zaobchádzanie sa považuje za menej priaznivé, ak sa ním menia podmienky hospodárskej súťaže v prospech služieb alebo poskytovateľov služieb zmluvnej strany v porovnaní s poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany.
5. Žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že sa od ktorejkoľvek zmluvnej strany vyžaduje, aby kompenzovala prirodzené konkurenčné nevýhody, ktoré vyplývajú zo zahraničnej povahy príslušných služieb alebo poskytovateľov služieb.

ČLÁNOK 11.5

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

1. Každá zmluvná strana poskytne službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v obdobných situáciách službám a poskytovateľom služieb tretej krajiny.
2. Odsek 1 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane ukladá povinnosť rozšíriť na služby a poskytovateľov služieb druhej zmluvnej strany výhodu akéhokoľvek zaobchádzania vyplývajúceho z opatrení, ktorými sa upravuje uznanie noriem, a to vrátane noriem alebo kritérií na udeľovanie povolení, licencií alebo certifikátov fyzickej osobe alebo podniku na vykonávanie hospodárskej činnosti, prípadne prudenciálnych opatrení.

3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zaobchádzanie stanovené v odseku 1 nezahŕňa postupy riešenia sporov ani mechanizmy upravené v iných medzinárodných zmluvách alebo obchodných dohodách. Hmotnoprávne ustanovenia iných medzinárodných zmlúv alebo obchodných dohôd samej osobe nepredstavujú „zaobchádzanie“ podľa odseku 1 a preto nemôžu viesť k porušeniu tohto článku bez opatrení prijatých alebo zachovaných zmluvnou stranou. Opatrenia zmluvnej strany uplatňované podľa takýchto hmotnoprávnych ustanovení môžu predstavovať „zaobchádzanie“ podľa tohto článku, a tak môžu viesť k porušeniu tohto článku.

ČLÁNOK 11.6

Miestne zastúpenie

Zmluvná strana nepožaduje od poskytovateľa služieb druhej zmluvnej strany, aby na jej území založil alebo udržiaval podnik alebo aby sa na jej území usadil, ako podmienku poskytovania cezhraničných dodávok alebo služieb.

ČLÁNOK 11.7

Prístup na trh

Zmluvná strana v odvetviach ani pododvetviach, v ktorých sa prijali záväzky týkajúce sa prístupu na trh, neprijme ani nezachová, či už v rámci celého svojho územia, alebo na základe územného členenia, opatrenia, ktorými sa:

- a) zavádzajú obmedzenia, pokiaľ ide o:
 - i) počet poskytovateľov služieb, či už vo forme číselných kvót, monopolov, výhradných poskytovateľov služieb alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;
 - ii) celkovú hodnotu transakcií súvisiacich so službami alebo celkovú hodnotu aktív vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;
 - iii) celkový počet operácií súvisiacich so službami alebo celkové množstvo produkcie služieb vyjadrené stanovenými číselnými jednotkami vo forme kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb¹ alebo
 - iv) celkový počet fyzických osôb, ktoré môžu byť zamestnané v príslušnom sektore služieb alebo ktoré môže poskytovateľ služby zamestnávať a ktoré sú potrebné na poskytovanie konkrétnej služby a priamo s týmto poskytovaním súvisia, vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb, alebo

¹ Tento pododsek sa nevzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktorými sa obmedzujú vstupy pre poskytovanie služieb.

b) obmedzujú alebo vyžadujú konkrétne druhy právnickej osoby alebo spoločného podniku, prostredníctvom ktorých môže poskytovateľ služieb poskytovať službu.

ČLÁNOK 11.8

Nesúladné opatrenia

1. Články 11.4, 11.5 a 11.6 sa nevzťahujú na:

a) žiadne existujúce nesúladné opatrenie zachovávané:

i) v prípade Európskej únie:

A) Európskou úniou, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-1;

B) ústrednou štátnou správou členského štátu, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-1;

C) regionálnou štátnou správou členského štátu, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-1,
alebo

D) miestnou samosprávou a

ii) v prípade Čile:

A) ústrednou štátnou správou, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-2;

B) regionálnou štátnou správou, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-2, alebo

C) miestnou samosprávou;

b) pokračovanie v uplatňovaní alebo rýchle obnovenie uplatňovania akéhokoľvek nesúladného opatrenia uvedeného v písmene a) tohto odseku alebo

c) úpravu akéhokoľvek nesúladného opatrenia uvedeného v písmene a) tohto odseku v rozsahu, pokiaľ sa touto úpravou nezníži súlad opatrenia, ktorý existoval bezprostredne pred úpravou, s článkami 11.4, 11.5 a 11.6.

2. Články 11.4, 11.5 a 11.6 sa nevzťahujú na žiadne opatrenia zmluvnej strany, pokiaľ ide o odvetvia, pododvetvia alebo činnosti stanovené v jej listine v prílohe 10-B.

3. Článok 11.7 sa neuplatňuje na žiadne opatrenie zmluvnej strany, pokiaľ ide o odvetvia, pododvetvia alebo činnosti s prijatými záväzkami stanovené v prílohe 10-C.

ČLÁNOK 11.9

Odopretie výhod

Zmluvná strana môže odoprieť poskytovateľovi služby druhej zmluvnej strany výhody vyplývajúce z tejto kapitoly, ak odopierajúca zmluvná strana prijíma alebo zachováva opatrenia týkajúce sa udržiavania medzinárodného mieru a bezpečnosti vrátane ochrany ľudských práv:

- a) ktorými sa zakazujú transakcie s uvedeným poskytovateľom služieb alebo s osobou, ktorá ho vlastní alebo kontroluje uvedeného poskytovateľa služby, alebo
- b) ktoré by sa porušili alebo obišli, ak by výhody vyplývajúce z tejto kapitoly boli poskytnuté uvedenému poskytovateľovi služby.

ČLÁNOK 11.10

Podvýbor pre služby a investície

Podvýbor pre služby a investície (ďalej len „podvýbor“) sa zriaďuje v súlade s článkom 33.4 ods. 1. Keď sa podvýbor zaoberá otázkami súvisiacimi so službami, musí monitorovať a zabezpečiť správne vykonávanie tejto kapitoly, kapitol 12, 13, 14, 15, 16, 17 a 19 a príloh 10-A, 10-B, 10-C, 12-A, 12-B, 12-C, 14-A a 14-B.

KAPITOLA 12

DOČASNÁ PRÍTOMNOSŤ FYZICKÝCH OSÔB NA OBCHODNÉ ÚČELY

ČLÁNOK 12.1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré sa týkajú vykonávania hospodárskych činností počas vstupu fyzických osôb druhej zmluvnej strany na jej územie a ich prechodného pobytu na tomto území, pričom týmito fyzickými osobami sú obchodné návštevy na účely usadenia sa, investori, osoby preložené v rámci spoločnosti, krátkodobé obchodné návštevy, zmluvní poskytovatelia služieb a nezávislí odborníci.
2. Táto kapitola sa nevzťahuje na odvetvia uvedené v článku 11.1 ods. 2 písm. b), c) a d).
3. Táto kapitola sa nevzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré majú vplyv na fyzické osoby druhej zmluvnej strany, ktoré sa usilujú o prístup na trh práce, ani na opatrenia v súvislosti s občianstvom, štátnou príslušnosťou, pobytom alebo zamestnaním na trvalom základe.
4. Žiadne ustanovenie tejto dohody nebráni zmluvnej strane, aby uplatňovala opatrenia na regulovanie vstupu fyzických osôb druhej zmluvnej strany na svoje územie alebo ich prechodného pobytu na tomto území vrátane opatrení nevyhnutných na ochranu nedotknuteľnosti hraníc a zaistenie usporiadaného pohybu fyzických osôb cez hranice za predpokladu, že sa takéto opatrenia neuplatňujú spôsobom, ktorým sa rušia alebo obmedzujú výhody vyplývajúce druhej zmluvnej strane z tejto dohody.

5. Samotnú skutočnosť, že jedna zmluvná strana vyžaduje od osôb druhej zmluvnej strany víza, nemožno vykladať ako zrušenie alebo obmedzenie výhod, ktoré druhej zmluvnej strane vyplývajú z tejto dohody.

6. Pokiaľ sa podľa tejto kapitoly neprijmú záväzky, naďalej sa uplatňujú všetky požiadavky stanovené v právnych predpisoch zmluvnej strany, ktoré sa týkajú vstupu a prechodného pobytu fyzických osôb, vrátane zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa dĺžky pobytu.

7. Bez ohľadu na túto kapitolu sa naďalej uplatňujú všetky požiadavky stanovené v právnych predpisoch zmluvnej strany, ktoré sa týkajú opatrení v oblasti práce a sociálneho zabezpečenia, vrátane zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa minimálnej mzdy a kolektívnych zmlúv o mzdách.

8. Záväzky v zmysle tejto kapitoly týkajúce sa vstupu a prechodného pobytu fyzických osôb na obchodné účely sa neuplatňujú v prípadoch, keď zámerom alebo účinkom vstupu a prechodného pobytu je zasahovať do akéhokoľvek pracovnoprávneho sporu alebo rokovania medzi zamestnancami a vedením alebo inak ovplyvňovať ich výsledok, resp. zamestnanie akejkoľvek fyzickej osoby, ktorá je účastníkom takéhoto sporu.

ČLÁNOK 12.2

Vymedzenie pojmov

1. Vymedzenie pojmov v článkoch 10.2 a 11.2 sa vzťahuje na túto kapitolu a na prílohy 12-A, 12-B a 12-C s výnimkou vymedzenia pojmu investor zmluvnej strany v článku 10.2 ods. 1 písm. j).

2. Na účely tejto kapitoly a príloh 12-A, 12-B a 12-C:

a) „predajcovia služieb pre podniky“ sú krátkodobé obchodné návštevy, ktoré:

- i) sú zástupcami poskytovateľa služieb alebo dodávateľa tovaru zmluvnej strany na účely rokovania o predaji služieb či tovaru, prípadne uzatvárajú zmluvy o predaji služieb alebo tovaru pre tohto poskytovateľa alebo dodávateľa, a to vrátane: účasti na zasadnutiach alebo konferenciách; účasti na konzultáciách s obchodnými kolegami; a prijímania objednávok alebo rokovania o zmluvách s podnikom, ktorý sa nachádza na území druhej strany;
- ii) nebudú poskytovať služby v rámci zmluvy uzatvorenej medzi podnikom, ktorý nemá žiadnu obchodnú prítomnosť na území zmluvnej strany, kde sa krátkodobé obchodné návštevy dočasne nachádzajú, a spotrebiteľom na tomto území; a
- iii) nie sú komisionármi;

b) „obchodné návštevy na účely usadenia sa“ sú fyzické osoby pracujúce na vrcholových pozíciách v právnickej osobe zmluvnej strany, ktoré sú zodpovedné za usadenie sa podniku takejto právnickej osoby na území druhej zmluvnej strany a ktoré neponúkajú ani neposkytujú služby a zároveň nevykonávajú žiadnu inú hospodársku činnosť okrem hospodárskej činnosti potrebnej na účely usadenia sa, pričom nedostávajú odmenu zo zdroja so sídlom v rámci druhej zmluvnej strany;

- c) „poskytovatelia zmluvných služieb“ sú fyzické osoby zamestnané právnickými osobami zmluvnej strany, ktoré samy osebe nie sú usadené na území druhej zmluvnej strany, nie sú agentúrou poskytujúcou zamestnancov a ich služby ani nekonajú prostredníctvom takejto agentúry a uzavreli v dobrej viere zmluvu s konečným spotrebiteľom na území druhej zmluvnej strany na poskytnutie služieb v druhej zmluvnej strane, pričom sa na splnenie tejto zmluvy o poskytovaní služieb vyžaduje dočasná prítomnosť ich zamestnancov v tejto druhej zmluvnej strane¹;
- d) „nezávislí odborníci“ sú fyzické osoby poskytujúce služby a usadené ako samostatne zárobkovo činné osoby na území zmluvnej strany, nie však na území druhej zmluvnej strany, ktoré s konečným spotrebiteľom v dobrej viere uzavreli zmluvu o poskytnutí služieb v druhej zmluvnej strane, na splnenie ktorej sa vyžaduje ich dočasná prítomnosť na území tejto druhej zmluvnej strany, pričom zmluvu neuzavreli cez agentúru poskytujúcu zamestnancov a ich služby²;
- e) „montéri a údržbári“ sú krátkodobé obchodné návštevy, ktoré majú špecializované znalosti nevyhnutné na plnenie zmluvných povinností predajcu alebo prenajímateľa a vykonávajú služby podľa záručnej alebo inej zmluvy o poskytnutí služby súvisiacej s predajom alebo prenájomom komerčných alebo priemyselných zariadení či strojov vrátane počítačových a súvisiacich služieb zakúpených alebo prenájatých od podniku, ktorý sa nachádza mimo územia zmluvnej strany, v ktorej sa žiada o vstup a prechodný pobyt, a to v čase trvania záručnej zmluvy alebo zmluvy o poskytnutí služby;

¹ Zmluva o poskytovaní služieb uvedená v tomto písmene spĺňa požiadavky práva zmluvnej strany, v ktorej sa zmluva vykonáva.

² Zmluva o poskytovaní služieb uvedená v tomto písmene spĺňa požiadavky práva zmluvnej strany, v ktorej sa zmluva vykonáva.

- f) „osoby preložené v rámci spoločnosti“ sú fyzické osoby, ktoré boli aspoň jeden rok zamestnancami alebo partnermi v rámci právnickej osoby zmluvnej strany a ktoré sú dočasne preložené do podniku tejto právnickej osoby na území druhej zmluvnej strany, pričom patria do jednej z týchto kategórií:
- i) manažéri;
 - ii) špecialisti;
 - iii) zamestnanci – stážisti;
- g) „investor“ je fyzická osoba, prostredníctvom ktorej sa na území druhej zmluvnej strany usádza podnik, ktorému fyzická osoba či právnická osoba zamestnávajúca danú fyzickú osobu zverila alebo ide zveriť značné množstvo kapitálu, a ktorá rozvíja alebo riadi prevádzku uvedeného podniku vo funkcii, ktorá má dozorný alebo výkonný charakter;
- h) „manažéri“ sú fyzické osoby pracujúce na vrcholových pozíciách v právnickej osobe zmluvnej strany, ktorých hlavnou náplňou činnosti je riadenie podniku na území druhej zmluvnej strany¹ a ktoré dostávajú pokyny hlavne od riadiacich pracovníkov na vyššej úrovni, od správnej rady, akcionárov podniku alebo od im rovnocenných osôb a sú pod ich všeobecným dohľadom, pričom ich povinnosti sú takéto:
- i) riadia podnik alebo jeho odbor či oddelenie;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že z tohto vymedzenia pojmov nie sú vylúčení manažéri, ktorí síce priamo nevykonávajú úlohy spojené so samotným poskytovaním služieb, ale pri plnení svojich povinností opísaných vo vymedzení pojmov vykonávajú úlohy nevyhnutné pre poskytovanie služieb.

- ii) vykonávajú dohľad a kontrolu nad prácou iných pracovníkov dohľadu, odborných alebo riadiacich pracovníkov a
 - iii) majú osobnú právomoc prijímať a prepúšťať zamestnancov alebo právomoc odporučiť prijatie alebo prepustenie zamestnancov, resp. prijať iné opatrenia v personálnej oblasti;
- i) „krátkodobé obchodné návštevy“ sú fyzické osoby, ktoré chcú vstúpiť na územie druhej zmluvnej strany a získať na ňom prechodný pobyt, ktoré sa nezapájajú do priameho predaja širokej verejnosti, nedostávajú odmenu zo zdroja so sídlom v rámci druhej zmluvnej strane a ktoré patria do jednej z týchto kategórií:
- i) predajcovia služieb pre podniky;
 - ii) montéri a údržbári;
- j) „špecialisti“ sú fyzické osoby pracujúce v rámci právnickej osoby zmluvnej strany, ktoré majú špeciálne vedomosti nevyhnutné pre oblasti činnosti, techniky alebo riadenie podniku; pri posudzovaní týchto vedomostí sa zohľadnia nielen vedomosti špecifické pre daný podnik, ale aj to, či má daná osoba vysoký stupeň kvalifikácie vrátane zodpovedajúcej odbornej praxe, pokiaľ ide o určitý druh práce alebo činnosti, ktoré si vyžadujú špecifické technické vedomosti vrátane prípadnej príslušnosti k akreditovanej profesii; a

- k) „zamestnanci – stážisti“ sú fyzické osoby s vysokoškolským vzdelaním, ktoré sú dočasne preložené na účely profesijného rastu alebo s cieľom získať odbornú prípravu v oblasti podnikateľských techník alebo metód¹.

ČLÁNOK 12.3

Osoby preložené v rámci spoločnosti, obchodné návštevy na účely usadenia sa a investori

1. Za predpokladu, že sú splnené príslušné podmienky a kvalifikácie stanovené v prílohe 12-A každá zo zmluvných strán:
 - a) umožní vstup a prechodný pobyt osôb preložených v rámci spoločnosti, obchodných návštev na účely usadenia sa a investorov druhej zmluvnej strany;
 - b) povolí na svojom území zamestnanie osobám preloženým v rámci spoločnosti druhej zmluvnej strany;
 - c) nezachová ani neprijme obmedzenia vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb, pokiaľ ide o celkový počet fyzických osôb, ktoré majú v konkrétnom odvetví povolený vstup ako obchodné návštevy na účely usadenia sa či investori alebo ktoré možno zamestnať ako osoby preložené v rámci spoločnosti, či už na základe územného členenia, alebo na celom svojom území, a

¹ Od prijímajúceho podniku možno pred schválením vyžadovať predloženie programu odbornej prípravy s dĺžkou pobytu, ktorým sa preukáže, že účelom pobytu je odborná príprava. V prípade AT, CZ, DE, ES, FR, HU a LT musí byť odborná príprava spojená s ukončeným vysokoškolským vzdelaním.

d) poskytnú osobám preloženým v rámci spoločnosti, obchodným návštevám na účely usadenia sa a investorom druhej zmluvnej strany počas ich prechodného pobytu na svojom území nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v podobných situáciách svojim vlastným fyzickým osobám.

2. Prípustná dĺžka pobytu je:

- a) v prípade Čile maximálne dva roky, pričom toto obdobie možno predĺžiť bez povinnosti požiadať o trvalý pobyt, ak podmienky, na ktorých je pobyt založený, zostávajú v platnosti, a
- b) v prípade Európskej únie maximálne tri roky pre manažérov a špecialistov, maximálne jeden rok pre zamestnancov – stážistov a investorov a maximálne 90 dní počas šiestich mesiacov v prípade obchodných návštev na účely usadenia sa.

ČLÁNOK 12.4

Krátkodobé obchodné návštevy

1. S výhradou výnimiek z rozsahu pôsobnosti stanovených v článku 10.1 ods. 2 a za predpokladu, že sú splnené príslušné podmienky a kvalifikácie stanovené v prílohe 12-A umožní zmluvná strana vstup a prechodný pobyt krátkodobým obchodným návštevám bez toho, aby uplatňovala požiadavku na pracovné povolenie, test hospodárskych potrieb alebo iné predchádzajúce schvaľovacie postupy na podobný účel.

2. Ak sú krátkodobé obchodné návštevy zmluvnej strany zapojené do poskytovania služby spotrebiteľom na území zmluvnej strany, v ktorej sa prechodne nachádzajú, daná zmluvná strana im v súvislosti s poskytovaním danej služby poskytne nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v podobných situáciách svojim vlastným poskytovateľom služieb.
3. Prípustná dĺžka pobytu je maximálne 90 dní v ľubovoľnom 12-mesačnom období.

ČLÁNOK 12.5

Poskytovatelia zmluvných služieb a nezávislí odborníci

1. Každá zmluvná strana umožní vstup a prechodný pobyt na svojom území poskytovateľom zmluvných služieb druhej zmluvnej strany, pokiaľ ide o odvetvia, pododvetvia a činnosti stanovené v prílohe 12-B, za predpokladu, že sú splnené príslušné podmienky a kvalifikácie, ktoré sa takisto uvádzajú v prílohe, ak:
 - a) sa fyzické osoby podieľajú na poskytovaní služby ako zamestnanci právnickej osoby, ktorá získala zmluvu o poskytnutí služby na obdobie nepresahujúce 12 mesiacov;
 - b) fyzické osoby vstupujúce na územie druhej zmluvnej strany boli zamestnancami právnickej osoby uvedenej v písmene a) aspoň jeden rok bezprostredne pred dňom podania žiadosti o vstup na územie druhej zmluvnej strany a v deň podania žiadosti o vstup majú aspoň tri roky odbornej praxe, ktorú nadobudli po dosiahnutí plnoletosti, v odvetví činnosti, ktorá je predmetom zmluvy;

- c) fyzické osoby vstupujúce na územie druhej zmluvnej strany musia mať:
- i) vysokoškolský titul alebo kvalifikáciu preukazujúcu vedomosti na rovnocennej úrovni¹
a
 - ii) odbornú kvalifikáciu, ak sa vyžaduje na vykonávanie činnosti podľa zákonov a iných právnych predpisov zmluvnej strany, kde sa služba poskytuje;
- d) fyzická osoba nie je platená za poskytovanie služieb na území druhej zmluvnej strany, a to s výnimkou odmeny platenej právnickou osobou, ktorá fyzickú osobu zamestnáva, a
- e) prístup udelený podľa tohto článku sa vzťahuje len na poskytovanie takej služby, ktorá je predmetom zmluvy, a udeleným prístupom sa neudeľuje právo používať profesijný titul uznávaný v zmluvnej strane, v ktorej sa poskytuje daná služba.

2. Každá zmluvná strana umožní vstup a prechodný pobyt na svojom území nezávislým odborníkom druhej zmluvnej strany, pokiaľ ide o odvetvia, pododvetvia a činnosti stanovené v prílohe 12-B, za predpokladu, že sú splnené príslušné podmienky a kvalifikácie, ktoré sa takisto uvádzajú v prílohe, ak:

- a) uzavretá zmluva nepresahuje 12 mesiacov;

¹ Ak titul alebo kvalifikácia neboli získané v zmluvnej strane, kde sa služba poskytuje, uvedená zmluvná strana môže posúdiť, či sú rovnocenné s vysokoškolským titulom požadovaným na jej území.

- b) fyzická osoba v deň podania žiadosti o vstup a prechodný pobyt má aspoň šesťročnú odbornú prax v odvetví činnosti, ktorá je predmetom zmluvy;
- c) fyzické osoby vstupujúce na územie druhej zmluvnej strany majú:
- i) vysokoškolský titul alebo kvalifikáciu preukazujúcu vedomosti na rovnocennej úrovni¹
a
 - ii) odbornú kvalifikáciu, pokiaľ sa vyžaduje na vykonávanie činnosti podľa zákonov a iných právnych predpisov zmluvnej strany, kde sa služba poskytuje;
- d) prístup udelený na základe tohto článku súvisí iba s poskytnutím služby, ktorá je predmetom zmluvy; nepriznáva sa ním právo používať odborný titul zmluvnej strany, v ktorej sa služba poskytuje.
3. Zmluvná strana neprijme ani nezachová obmedzenia celkového počtu poskytovateľov zmluvných služieb a nezávislých odborníkov druhej zmluvnej strany, ktorí majú povolený vstup a prechodný pobyt, vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb.
4. Zmluvná strana poskytne poskytovateľom zmluvných služieb a nezávislým odborníkom druhej zmluvnej strany, pokiaľ ide o poskytovanie ich služieb na jej území, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v podobných situáciách svojim vlastným poskytovateľom služieb.

¹ Ak titul alebo kvalifikácia neboli získané v zmluvnej strane, kde sa služba poskytuje, uvedená zmluvná strana môže posúdiť, či sú rovnocenné s vysokoškolským titulom požadovaným na jej území.

5. Prípustná dĺžka pobytu je:
- a) v prípade Európskej únie kumulovaná dĺžka pobytu nepresahuje šesť mesiacov v akomkoľvek 12-mesačnom období alebo obdobie trvania zmluvy, podľa toho, čo je kratšie, a
 - b) v prípade Čile jeden rok, pričom toto obdobie možno predĺžiť na ďalšie obdobia, ak stále pretrvávajú podmienky, ktoré sú základom pre pobyt.

ČLÁNOK 12.6

Nesúladne opatrenia

Pokiaľ sa príslušným opatrením ovplyvňuje vstup alebo prechodný pobyt fyzických osôb na obchodné účely, článok 12.3 ods. 1 písm. c) a d) ani článok 12.5 ods. 3 a 4 sa nevzťahujú na:

- a) žiadne platné nesúladne opatrenie zmluvnej strany na úrovni:
 - i) v prípade Európskej únie:
 - A) Európskej únie, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-1;
 - B) ústrednej štátnej správy členského štátu, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-1;
 - C) regionálnej štátnej správy členského štátu, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-1, alebo

- D) na úrovni inej miestnej samosprávy ako tej, ktorá je uvedená v písmene C), a
- ii) v prípade Čile:
- A) ústrednej štátnej správy, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-2;
 - B) regionálnej štátnej správy, ako sa stanovuje v dodatku 10-A-2, alebo
 - C) miestnej samosprávy;
- b) pokračovanie v uplatňovaní alebo rýchle obnovenie uplatňovania akéhokoľvek nesúladného opatrenia uvedeného v písmene a) tohto odseku;
- c) úpravu akéhokoľvek nesúladného opatrenia uvedeného v písmenách a) a b) tohto článku, pokiaľ sa tým nezníži súlad opatrenia, ktorý existoval bezprostredne pred úpravou, s článkom 12.3 ods. 1 písm. c) a d) a článkom 12.5 ods. 3 a 4, alebo
- d) akékoľvek opatrenie zmluvnej strany v súlade s podmienkou alebo kvalifikáciou uvedenou v prílohe 10-B.

ČLÁNOK 12.7

Transparentnosť

1. Zmluvná strana zverejní dostupné informácie týkajúce sa vstupu a prechodného pobytu fyzických osôb druhej zmluvnej strany, ako sa uvádza v článku 12.1 ods. 1.

2. Informácie uvedené v odseku 1 tohto článku v relevantných prípadoch zahŕňajú informácie o:
- a) kategóriách víz, povoleniach alebo akýchkoľvek podobných typoch povolení, pokiaľ ide o vstup a prechodný pobyt;
 - b) požadovanej dokumentácii a podmienkach, ktoré musia byť splnené;
 - c) spôsobe podania žiadosti a miestach, na ktorých ju možno podať, ako napr. na konzulárnom úrade alebo na internete;
 - d) poplatkoch za podanie žiadosti a orientačnej lehote na spracovanie žiadosti;
 - e) maximálnej dĺžke pobytu na základe jednotlivých typov povolení uvedených v písmene a) tohto odseku;
 - f) podmienkach akéhokoľvek dostupného predĺženia alebo obnovenia;
 - g) pravidlách týkajúcich sa sprevádzajúcich závislých osôb;
 - h) dostupných postupoch na preskúmanie alebo odvolanie a
 - i) príslušných všeobecne záväzných právnych predpisoch týkajúcich sa vstupu a prechodného pobytu fyzických osôb.

3. Pokiaľ ide o informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku, zmluvná strana sa usiluje čo najskôr informovať druhú zmluvnú stranu o zavedení akýchkoľvek nových požiadaviek či postupov alebo o zmenách akýchkoľvek požiadaviek či postupov, ktoré majú vplyv na účinné podávanie žiadosti o povolenie vstupu alebo prechodného pobytu a v príslušných prípadoch aj žiadosti o povolenie pracovať v prvej uvedenej zmluvnej strane.

ČLÁNOK 12.8

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa neuplatňuje na odopretie vstupu a prechodného pobytu, pokiaľ sa daná záležitosť netýka systematickej praxe.

KAPITOLA 13

DOMÁCA REGULÁCIA

ČLÁNOK 13.1

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. Táto kapitola sa vzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré sa týkajú licenčných požiadaviek a postupov, kvalifikačných požiadaviek a postupov a technických noriem¹, ktoré majú vplyv na:
 - a) cezhraničné poskytovanie služieb;
 - b) poskytovanie služieb alebo vykonávanie akýchkoľvek iných hospodárskych činností prostredníctvom usadenia podniku alebo prevádzky podniku, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, alebo
 - c) poskytovanie služby počas prechodného pobytu určitých kategórií fyzických osôb zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany, ako sa stanovuje v článku 12.1.
2. Táto kapitola sa vzťahuje len na odvetvia, v súvislosti s ktorými zmluvná strana prijala špecifické záväzky podľa kapitol 10, 11 a 12, a to v rozsahu, v akom sa uvedené špecifické záväzky uplatňujú.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa technických noriem, táto kapitola sa vzťahuje len na také opatrenia, ktoré majú vplyv na obchod so službami.

3. Bez ohľadu na odsek 2 sa táto kapitola nevzťahuje na licenčné požiadavky a postupy, kvalifikačné požiadavky a postupy ani na technické normy týkajúce sa:

- a) výroby základných chemikálií a iných chemických výrobkov;
- b) výroby produktov z gumených výrobkov;
- c) výroby plastových výrobkov;
- d) výroby elektrických motorov, generátorov a transformátorov;
- e) výroby akumulátorov, galvanických článkov a batérií a
- f) recyklácie kovového a nekovového odpadu a šrotu.

4. Bez ohľadu na odsek 1 sa táto kapitola nevzťahuje na opatrenia zmluvnej strany v rozsahu, v akom predstavujú obmedzenia, na ktoré sa vzťahujú listiny uvedené v článkoch 10.5, 10.6, článku 10.11 ods. 1 a 2, článkoch 11.4, 11.6, 11.7, článku 11.8 ods. 1 a 2, článku 12.3 ods. 1, článku 12.4 ods. 2, článku 12.5 ods. 1 a článku 12.6.

5. Na účely tejto kapitoly:

- a) „povolenie“ je povolenie na vykonávanie ktorejkoľvek z činností uvedených v odseku 1 písm. a), b) a c), ktoré je výsledkom postupu, ktorý musí dodržiavať žiadateľ, aby preukázal súlad s licenčnými požiadavkami, kvalifikačnými požiadavkami alebo technickými normami;

- b) „príslušný orgán“ je ústredná či regionálna štátna správa alebo miestna samospráva či ústredný, regionálny alebo miestny orgán, prípadne mimovládny subjekt vykonávajúci právomoci, ktoré naň delegovala ústredná či regionálna štátna správa alebo miestne samosprávy a ústredné, regionálne a miestne orgány, ktorý je oprávnený prijať rozhodnutie týkajúce sa povolenia na poskytovanie služby, a to aj prostredníctvom usadenia sa podniku, alebo týkajúce sa povolenia na vykonávanie inej hospodárskej činnosti;
- c) „licenčné postupy“ sú administratívne alebo procesné pravidlá, ktoré musí dodržiavať fyzická alebo právnická osoba, ktorá žiada o povolenie vrátane zmeny alebo obnovy povolenia, aby preukázala splnenie licenčných požiadaviek;
- d) „licenčné požiadavky“ sú hmotnoprávne požiadavky iné než kvalifikačné požiadavky, ktoré musí fyzická alebo právnická osoba splniť, aby mohla získať, zmeniť alebo obnoviť povolenie;
- e) „kvalifikačné postupy“ sú administratívne alebo procesné pravidlá, ktoré musí dodržať fyzická osoba, aby preukázala splnenie kvalifikačných požiadaviek na účely získania povolenia, a
- f) „kvalifikačné požiadavky“ sú hmotnoprávne požiadavky týkajúce sa spôsobilosti fyzickej osoby poskytovať služby, ktoré musí fyzická osoba splňať, aby mohla získať, zmeniť alebo obnoviť povolenie.
6. Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje aj vymedzenie pojmov stanovené v článkoch 10.2 a 11.2.

ČLÁNOK 13.2

Podmienky udeľovania licencií a kvalifikácie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa opatrenia týkajúce sa licenčných požiadaviek a postupov a kvalifikačných požiadaviek a postupov zakladali na kritériách, ktoré príslušným orgánom bránia v svojvoľnom uplatňovaní ich právomocí v oblasti posudzovania¹.
2. Kritériá uvedené v odseku 1 musia byť:
 - a) jasné;
 - b) objektívne a transparentné a
 - c) vopred dostupné pre verejnosť a zainteresované osoby.
3. Pokiaľ ide o prijímanie technických noriem, každá zmluvná strana podporuje svoje príslušné orgány v tom, aby prijímali technické normy vyvíjané prostredníctvom otvoreného a transparentného procesu, a podporuje subjekty vrátane príslušných medzinárodných organizácií² určených na vyvíjanie technických noriem v tom, aby pri vývoji využívali otvorené a transparentné procesy.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že k týmto kritériám môže patriť okrem iného aj spôsobilosť a schopnosť poskytnúť službu alebo vykonať akúkoľvek inú hospodársku činnosť vrátane spôsobilosti a schopnosti urobiť to spôsobom, ktorý je v súlade s regulačnými požiadavkami zmluvnej strany, ako sú požiadavky v oblasti zdravia a životného prostredia. Príslušné orgány môžu posúdiť, aká váha sa má pripisovať každému kritériu.

² Pojem „príslušné medzinárodné organizácie“ sa vzťahuje na medzinárodné subjekty, ktorých členmi sa môžu stať príslušné subjekty oboch zmluvných strán.

4. V závislosti od dostupnosti sa povolenie udelí, hneď ako sa v rámci riadneho preskúmania zistí, že podmienky pre udelenie povolenia boli splnené.

5. Ak počet licencií, ktoré sú k dispozícii na príslušnú činnosť, je obmedzený z dôvodu nedostatku dostupných prírodných zdrojov alebo technickej kapacity, každá zmluvná strana uplatňuje na potenciálnych kandidátov také výberové konanie, ktoré poskytne v plnom rozsahu záruky nestrannosti a transparentnosti, a to najmä aj pokiaľ ide o primerané zverejnenie začatia konania, jeho priebehu a ukončenia.

6. S výhradou odseku 5 pri určovaní pravidiel výberového konania môže zmluvná strana zohľadniť legitímne ciele politiky vrátane zváženía zdravia, bezpečnosti, ochrany životného prostredia a zachovania kultúrneho dedičstva.

ČLÁNOK 13.3

Licenčné a kvalifikačné postupy

1. Licenčné a kvalifikačné postupy a formality musia byť jasné, včas zverejnené a nesmú samy osebe predstavovať prekážku poskytovania služby alebo výkonu akejkoľvek inej hospodárskej činnosti. Každá zmluvná strana vynaloží úsilie, aby tieto postupy a formality boli čo najjednoduchšie, a nebude nenáležite komplikovať ani zdržovať poskytnutie služby alebo výkon akejkoľvek inej hospodárskej činnosti.

2. Ak sa vyžaduje povolenie, každá zmluvná strana bezodkladne uverejní alebo inak verejne prístupní informácie potrebné na to, aby mohol žiadateľ splniť požiadavky a postupy na získanie, udržanie, zmenu a obnovenie takýchto povolení. Takéto informácie zahŕňajú aspoň tieto prvky, pokiaľ existujú:

- a) požiadavky a postupy;
- b) kontaktné údaje príslušných orgánov;
- c) poplatky;
- d) technické normy;
- e) postupy na odvolanie alebo preskúmanie, pokiaľ ide o rozhodnutia týkajúce sa žiadostí;
- f) postupy monitorovania alebo presadzovania dodržiavania podmienok licencií alebo kvalifikácií;
- g) možnosti zapojenia verejnosti, napr. prostredníctvom vypočutí alebo pripomienok, a
- h) orientačné lehoty na spracovanie žiadosti.

3. Akýkoľvek poplatok za povolenie¹, ktorého úhrada sa môže od žiadateľov vyžadovať, by mal byť primeraný, transparentný a sám osebe by nemal obmedzovať poskytnutie príslušnej služby alebo výkon príslušnej hospodárskej činnosti.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby rozhodnutia príslušného orgánu a jeho postupy v procese udeľovania povolenia boli nestranné vo vzťahu k všetkým žiadateľom. Príslušný orgán dospeje k rozhodnutiu nezávislým spôsobom a nezodpovedá sa žiadnemu poskytovateľovi služieb alebo osobe vykonávajúcej hospodárske činnosti, v súvislosti s ktorými sa vyžaduje povolenie.
5. Ak sa uplatňujú osobitné lehoty na predkladanie žiadostí, žiadateľovi sa poskytne primeraný čas na predloženie žiadosti. Ak je to možné, príslušný orgán by mal žiadosti v elektronickej podobe prijať za tých istých podmienok, pokiaľ ide o autenticitu, ako v prípade papierových podaní.
6. Príslušný orgán začne žiadosť spracúvať bezodkladne po podaní. Každá zmluvná strana vyvinie úsilie na stanovenie orientačnej lehoty na spracovanie žiadosti a na žiadosť žiadateľa bezodkladne zabezpečí, aby príslušný orgán poskytol informácie o stave žiadosti. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa spracovanie žiadosti vrátane prijatia konečného rozhodnutia dokončilo v primeranej lehote od podania úplnej žiadosti.

¹ Medzi poplatky za povolenie nepatria poplatky za využívanie prírodných zdrojov, poplatky za aukciu, verejnú súťaž alebo za iné nediskriminačné spôsoby udeľovania koncesií ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.

7. Príslušný orgán v primeranej lehote od prijatia žiadosti, ktorú považuje za neúplnú, informuje žiadateľa, v maximálnej možnej miere identifikuje chýbajúce informácie potrebné na doplnenie žiadosti a poskytne mu možnosť odstrániť nedostatky v žiadosti.
8. Príslušný orgán prijme kópie dokladov, ktoré sú overené v súlade s právnymi predpismi zmluvnej strany, namiesto originálnych dokladov, pokiaľ príslušný orgán nevyžaduje originálne doklady na ochranu integrity procesu udeľovania povolenia.
9. Ak príslušný orgán žiadosť zamietne, žiadateľ je o tom bezodkladne písomne informovaný, a to buď na vlastnú žiadosť, alebo z iniciatívy príslušného orgánu. Žiadateľ je v zásade informovaný o dôvodoch rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, ako aj o lehote na podanie odvolania proti uvedenému rozhodnutiu. Žiadateľovi sa v primeranej lehote umožňuje opätovne podať žiadosť.
10. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby udelené povolenie nadobudlo účinnosť bez zbytočného odkladu v súlade s podmienkami, ktoré sa v ňom stanovujú.
11. Ak sa na účely povolenia vyžaduje preskúšanie, príslušný orgán zabezpečí, aby sa takéto preskúšanie uskutočňovalo v primerane častých intervaloch a poskytne primeranú lehotu na to, aby žiadatelia mohli o takéto preskúšanie požiadať.

ČLÁNOK 13.4

Preskúmanie

Ak nadobudnú účinnosť výsledky rokovaní súvisiacich s článkom VI ods. 4 dohody GATS, zmluvné strany takéto výsledky spoločne preskúmajú. Ak sa v spoločnom preskúmaní zistí, že by sa zahrnutím daných výsledkov do tejto dohody zlepšili pravidlá, ktoré sú v nej obsiahnuté, zmluvné strany sa spoločne rozhodnú, či takéto výsledky do tejto dohody zahrnú.

ČLÁNOK 13.5

Správa všeobecne záväzných opatrení

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli všetky všeobecne záväzné opatrenia, ktoré majú vplyv na obchod so službami, uplatňované primeraným, objektívnym a nestranným spôsobom.

ČLÁNOK 13.6

Odvolaie proti správnyim rozhodnutiam

Každá zmluvná strana zachová alebo zriadi súdy, rozhodcovské alebo správne súdy, alebo postupy, ktoré umožnia na žiadosť dotknutého investora alebo poskytovateľa služieb vykonať rýchle preskúmanie a tam, kde je to opodstatnené, prijať vhodné prostriedky nápravy administratívnyh rozhodnutí, ktoré majú vplyv na usadenie sa, cezhraničné poskytovanie služieb alebo dočasnú prítomnosť fyzických osôb na obchodné účely. Ak takéto postupy nie sú nezávislé od agentúry poverenej prijatím príslušného administratívneho rozhodnutia, každá zmluvná strana zaistí, aby sa týmito postupmi skutočne zabezpečilo objektívne a nestranné preskúmanie.

KAPITOLA 14

VZÁJOMNÉ UZNÁVANIE ODBORNÝCH KVALIFIKÁCIÍ

ČLÁNOK 14.1

Vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií

1. Žiadne ustanovenie tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane požadovať od fyzických osôb potrebnú kvalifikáciu a odbornú prax vyžadovanú pre odvetvie príslušnej činnosti na území, na ktorom sa činnosť vykonáva.
2. Každá zmluvná strana vyzve profesijné subjekty alebo orgány relevantné pre príslušné odvetvie činnosti na svojom území, aby vypracovali a poskytlí Podvýboru pre služby a investície uvedenému v článku 11.10 spoločné odporúčania týkajúce sa vzájomného uznávania odborných kvalifikácií. Takéto spoločné odporúčania sú podložené na dôkazoch založeným posúdením:
 - a) hospodárskej hodnoty plánovanej dohody o vzájomnom uznávaní odborných kvalifikácií (ďalej len „dohoda o vzájomnom uznávaní“) a
 - b) zlučiteľnosti príslušných režimov, teda rozsahu, v akom sú zlučiteľné požiadavky uplatňované každou zmluvnou stranou na povoľovanie, udeľovanie licencií, prevádzku a osvedčovanie.

3. Po prijatí spoločného odporúčania Podvýbor pre služby a investície v primeranej lehote preskúma jeho zlučiteľnosť s touto dohodou. Po takomto preskúmaní môže uvedený podvýbor vypracovať rozhodnutie týkajúce sa dohody o vzájomnom uznávaní s cieľom stanoviť alebo zmeniť dohody o vzájomnom uznávaní uvedené v prílohe 14-B¹ a odporučiť Rade pre obchod, aby toto rozhodnutie prijala v súlade s článkom 33.1 ods. 6 písm. a).
4. V dohode, na ktorú sa odkazuje v odseku 3 tohto článku, sa stanovujú podmienky uznávania odborných kvalifikácií nadobudnutých v Európskej únii a odborných kvalifikácií nadobudnutých v Čile, ktoré sa týkajú činností zahrnutých do kapitoly 10, 11, 12 alebo 19.
5. Pri vypracúvaní spoločných odporúčaní uvedených v odseku 2 tohto článku a posudzovaní možnosti prijatia dohody podľa odseku 3 tohto článku Rada pre obchod zohľadní, usmernenia týkajúce sa dohôd o uznávaní odborných kvalifikácií stanovené v prílohe 14-A.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že dohody o vzájomnom uznávaní neznamenajú automatické uznávanie odborných kvalifikácií, iba sa v nich v spoločnom záujme zmluvných strán stanovujú podmienky pre príslušné orgány, ktoré takéto kvalifikácie uznávajú.

KAPITOLA 15

DORUČOVACIE SLUŽBY

ČLÁNOK 15.1

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. V tejto kapitole sa stanovujú zásady regulačného rámca pre všetky doručovacie služby.
2. Na účely tejto kapitoly:
 - a) „doručovacie služby“ sú poštové a kuriérske služby alebo služby expresného doručovania, ktoré zahŕňajú vyzdvihnutie, triedenie, prepravu a doručovanie poštových zásielok;
 - b) „expresné doručovacie služby“ sú vyzdvihnutie, triedenie, preprava a doručovanie poštových zásielok rýchlejšie a spoľahlivejšie, čo môže zahŕňať prvky s pridanou hodnotou, ako je vyzdvihnutie v mieste pôvodu, osobné doručenie adresátovi, sledovanie zásielky, možnosť zmeny miesta určenia a adresáta počas tranzitu alebo potvrdenie o doručení;
 - c) „expresné poštové služby“ sú medzinárodné expresné doručovacie služby poskytované prostredníctvom Express Mail Service Cooperative, ktoré je dobrovoľným združením určených prevádzkovateľov poštových služieb v rámci Svetovej poštovej únie;

- d) „licencia“ je povolenie udelené individuálnemu poskytovateľovi doručovacích služieb zo strany príslušného regulačného orgánu, ktorý stanovuje postupy, povinnosti a požiadavky špecifické pre odvetvie doručovacích služieb;
- e) „poštová zásielka“ je zásielka do hmotnosti 31,5 kg adresovaná v konečnej podobe, v ktorej ju má prepraviť každý druh poskytovateľa doručovacích služieb, či už verejný, alebo súkromný, a ktorá môže zahŕňať zásielky ako list, balík, noviny alebo katalóg;
- f) „poštový monopol“ je výlučné právo poskytovať konkrétne doručovacie služby na území zmluvnej strany podľa právnych predpisov uvedenej zmluvnej strany a
- g) „univerzálna služba“ je trvalé poskytovanie doručovacej služby špecifikovanej kvality na celom území zmluvnej strany za ceny prijateľné pre všetkých používateľov.

ČLÁNOK 15.2

Univerzálna služba

1. Každá zmluvná strana má právo vymedziť druh povinnosti univerzálnej služby, ktorý chce zachovať. Každá zmluvná strana, ktorá zachováva povinnosť univerzálnej služby, ju spravuje transparentným, nediskriminačným a neutrálnym spôsobom vo vzťahu k všetkým poskytovateľom, na ktorých sa táto povinnosť vzťahuje
2. Ak zmluvná strana vyžaduje poskytovanie expresnej poštovej služby týkajúce sa došlej pošty ako univerzálnu službu, neposkytne preferenčné zaobchádzanie týmto službám v porovnaní s ostatnými medzinárodnými expresnými doručovacími službami.

ČLÁNOK 15.3

Predchádzanie praktikám narúšajúcim trh

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovateľ doručovacích služieb, na ktorého sa vzťahuje povinnosť univerzálnej služby alebo poštový monopol, nebol zapojený do praktík narúšajúcich trh, ako napríklad:

- a) používanie príjmov vyplývajúcich z poskytovania služby, na ktorú sa vzťahuje povinnosť univerzálnej služby alebo poštový monopol, na krížové subvencovanie poskytovania expresnej doručovacej služby alebo akejkoľvek neuniverzálnej doručovacej služby alebo
- b) neodôvodnené rozlišovanie medzi zákazníkmi, ako sú podniky alebo odosielatelia hromadne podávaných poštových zásielok alebo subjekty, ktoré zhromažďujú poštové zásielky, pokiaľ ide o sadzby alebo ďalšie podmienky na poskytovanie služby, na ktorú sa vzťahuje povinnosť univerzálnej služby alebo poštový monopol.

ČLÁNOK 15.4

Licencie

1. Ak zmluvná strana vyžaduje licenciu na poskytovanie doručovacích služieb, verejne sprístupní:

- a) všetky licenčné požiadavky a obdobie zvyčajne potrebné na prijatie rozhodnutia o žiadosti o licenciu a
- b) podmienky spojené s takouto licenciou.

2. Postupy, povinnosti a požiadavky súvisiace s udelením licencie sú transparentné, nediskriminačné a založené na objektívnych kritériách.
3. Ak príslušný regulačný orgán zamietne žiadosť o licenciu, písomne informuje žiadateľa o dôvodoch zamietnutia. Každá strana zavedie alebo zachová odvolacie konanie prostredníctvom orgánu, ktorý je nezávislý od strán zapojených do postupu podávania žiadostí o licenciu. Uvedeným orgánom môže byť tribunál alebo súd.

ČLÁNOK 15.5

Nezávislosť regulačných orgánov

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa žiadny orgán zodpovedný za reguláciu doručovacích služieb nezodpovedal žiadnemu poskytovateľovi doručovacích služieb a aby boli rozhodnutia a postupy prijaté daným regulačným orgánom nestranné, nediskriminačné a transparentné s ohľadom na všetkých účastníkov trhu na území zmluvnej strany.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby orgán zodpovedajúci za reguláciu doručovacích služieb vykonával svoje úlohy včas a aby mal primerané finančné aj ľudské zdroje.

KAPITOLA 16

TELEKOMUNIKAČNÉ SLUŽBY

ČLÁNOK 16.1

Rozsah pôsobnosti

1. V tejto kapitole sa stanovujú zásady regulačného rámca na poskytovanie telekomunikačných sietí a služieb liberalizovaných podľa kapitol 10 a 11.
2. Táto kapitola sa nevzťahuje na služby poskytovania obsahu prenášaného prostredníctvom telekomunikačných sietí a služieb alebo vykonávania redakčnej kontroly tohto obsahu.

ČLÁNOK 16.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „pridružené zariadenia“ sú služby, fyzické infraštruktúry a iné zariadenia pridružené k telekomunikačnej sieti alebo službe, ktoré umožňujú alebo podporujú poskytovanie služieb prostredníctvom takejto siete alebo služby alebo sú toho schopné a môžu zahŕňať budovy alebo vstupy do nich, elektroinštalácie budov, antény, veže a iné nosné zariadenia, káblovody, rúry, stožiare, vstupné šachty a rozvodné skrine;

- b) „unikátne zariadenia“ sú zariadenia verejnej telekomunikačnej siete alebo služby, ktoré:
- i) sú výlučne alebo prevažne poskytované jedným poskytovateľom alebo obmedzeným počtom poskytovateľov a
 - ii) nie je možné na účely poskytovania služby z hospodárskeho alebo technického hľadiska reálne nahradiť;
- c) „prepojenie“ je spojenie verejných telekomunikačných sietí používaných tým istým poskytovateľom alebo rôznymi poskytovateľmi telekomunikačných sietí či služieb s cieľom umožniť komunikáciu používateľov jedného poskytovateľa s používateľmi toho istého alebo iného poskytovateľa a umožniť týmto používateľom prístup k službám, ktoré poskytuje iný poskytovateľ, bez ohľadu na to, či tieto služby poskytujú zapojení poskytovatelia alebo iný poskytovateľ s prístupom k sieti;
- d) „služby prístupu k internetu“ sú verejné telekomunikačné služby, ktorými sa poskytuje prístup k internetu na území zmluvnej strany, a teda pripojiteľnosť prakticky ku všetkým koncovým bodom internetu bez ohľadu na použitú sieťovú technológiu a koncové zariadenie;
- e) „prenajaté okruhy“ sú telekomunikačné služby alebo zariadenia medzi dvoma alebo viacerými určenými bodmi vrátane služieb alebo zariadení virutálnej povahy, ktorých kapacita je vyčlenená na konkrétne použitie používateľom alebo dostupnosť pre používateľa;
- f) „hlavný poskytovateľ“ je poskytovateľ telekomunikačných sietí alebo služieb, ktorý je schopný značne ovplyvniť podmienky účasti, pokiaľ ide o cenu a ponuku, na relevantnom trhu telekomunikačných sietí alebo služieb v dôsledku toho, že má pod kontrolou unikátne zariadenia, alebo v dôsledku využitia svojho postavenia na tomto trhu;

- g) „sieťové prvky“ sú zariadenia alebo prostriedky používané na poskytovanie verejnej telekomunikačnej služby vrátane vlastností, funkcií a schopností poskytovaných prostredníctvom týchto zariadení alebo prostriedkov;
- h) „prenositeľnosť čísla“ je:
- i) v prípade Európskej únie možnosť účastníka, ktorý o to požiada, ponechať si pri výmene poskytovateľov v tej istej kategórii verejných telekomunikačných služieb súčasné telefónne číslo, a to bez zníženia kvality, spoľahlivosti alebo pohodlia, pričom v prípade účastníkov pevnej siete zostáva číslo v rovnakej lokalite, a
 - ii) v prípade Čile možnosť koncového používateľa na základe žiadosti ponechať si pri výmene poskytovateľov verejných telekomunikačných služieb súčasné telefónne číslo, a to bez zníženia kvality, spoľahlivosti alebo pohodlia;
- i) „verejná telekomunikačná sieť“ je každá telekomunikačná sieť používaná úplne alebo hlavne na poskytovanie verejných telekomunikačných služieb medzi koncovými bodmi siete;
- j) „verejná telekomunikačná služba“ je každá telekomunikačná služba, ktorá sa všeobecne ponúka verejnosti;
- k) „účastník“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá je stranou zmluvy s poskytovateľom verejných telekomunikačných služieb o poskytovaní takýchto služieb;
- l) „telekomunikácie“ sú prenos a príjem signálov akýmikoľvek elektromagnetickými prostriedkami;

- m) „telekomunikačná sieť“ sú prenosové sústavy a prípadne aj zariadenia na prepájanie alebo smerovanie a iné prostriedky vrátane neaktívnych sieťových prvkov, ktoré umožňujú prenos a príjem signálov po drôte, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami;
- n) „telekomunikačný regulačný orgán“ je subjekt alebo subjekty poverené zmluvnou stranou regulovať telekomunikačné siete a služby zahrnuté v tejto kapitole¹;
- o) „telekomunikačná služba“ je služba, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose a príjme signálov vrátane vysielacích signálov prostredníctvom telekomunikačných sietí, a to aj prostredníctvom sietí používaných na vysielanie;
- p) „univerzálna služba“ je minimálny súbor služieb špecifikovanej kvality, ktorý má byť dostupný pre všetkých používateľov na území zmluvnej strany bez ohľadu na ich geografickú polohu a za prijateľnú cenu, a
- q) „používateľ“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá používa verejnú telekomunikačnú sieť či službu.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pojem telekomunikačný regulačný orgán zahŕňa akýkoľvek orgán, ktorý zmluvná strana poverila presadzovaním povinností stanovených v tejto kapitole.

ČLÁNOK 16.3

Telekomunikačný regulačný orgán

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby bol telekomunikačný regulačný orgán právne oddelený a funkčne nezávislý od poskytovateľov telekomunikačných sietí, služieb alebo zariadení a aby boli rozhodnutia prijaté jej telekomunikačným regulačným orgánom, ako aj postupy, ktoré orgán používa, nestranné vo vzťahu k všetkým účastníkom trhu.
2. Zmluvná strana, ktorá si ponechá vlastníctvo poskytovateľov telekomunikačných sietí, služieb alebo zariadení, prípadne kontrolu nad nimi, zabezpečí účinné štrukturálne oddelenie regulačnej funkcie v oblasti telekomunikácií od činností súvisiacich s vlastníctvom alebo kontrolou.
3. S cieľom zabezpečiť nezávislosť a nestrannosť telekomunikačných regulačných orgánov každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej telekomunikačný regulačný orgán nemal finančný záujem ani si nezachovával prevádzkovú alebo riadiacu úlohu u žiadneho poskytovateľa telekomunikačných sietí, služieb alebo zariadení.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovatelia telekomunikačných sietí, služieb alebo zariadení nijako neovplyvňovali rozhodnutia a postupy telekomunikačného regulačného orgánu.
5. Každá zmluvná strana poskytne svojmu telekomunikačnému regulačnému orgánu regulačnú a dozornú právomoc, ako aj primerané finančné a ľudské zdroje na vykonávanie úloh, ktoré mu boli zverené na účely presadzovania povinností stanovených v tejto kapitole. Takáto právomoc sa vykonáva transparentným a včasným spôsobom. Uvedené úlohy sa zverejnia v ľahko dostupnej a jasnej forme, najmä ak sú tieto úlohy zverené viac než jednému orgánu.

6. Každá zmluvná strana poskytne svojmu telekomunikačnému regulačnému orgánu právomoc zabezpečiť, aby mu poskytovatelia telekomunikačných sietí alebo služieb bezodkladne na požiadanie poskytli všetky informácie vrátane finančných informácií, ktoré sú potrebné na to, aby mohol telekomunikačný regulačný orgán vykonávať svoje úlohy v súlade s touto kapitolou. So všetkými poskytnutými informáciami sa zaobchádza v súlade s požiadavkami dôvernosti.

7. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby používateľ alebo poskytovateľ telekomunikačných sietí alebo služieb dotknutý rozhodnutím, ktoré vydal jej telekomunikačný regulačný orgán, mal právo na odvolanie voči tomuto rozhodnutiu pred odvolacím orgánom, ktorý je nezávislý od telekomunikačného regulačného orgánu a od ostatných strán dotknutých daným rozhodnutím. Počas čakania na výsledok odvolania zostáva rozhodnutie telekomunikačného regulačného orgánu v platnosti, pokiaľ sa v súlade s právom zmluvnej strany uvedeného orgánu nenariaadia predbežné opatrenia.

ČLÁNOK 16.4

Povolenie na poskytovanie telekomunikačných sietí alebo služieb

1. Ak zmluvná strana na poskytovanie telekomunikačných sietí alebo služieb vyžaduje povolenie, stanoví primeranú lehotu, ktorá je zvyčajne potrebná na to, aby telekomunikačný regulačný orgán rozhodol o žiadosti o povolenie, túto lehotu transparentne oznámi žiadateľovi a usiluje sa rozhodnúť o žiadosti v rámci oznámenej lehoty¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že tento článok zmluvnej strane nebráni povoliť poskytovanie telekomunikačných sietí alebo služieb na základe jednoduchého oznámenia bez toho, aby bolo potrebné čakať na rozhodnutie telekomunikačného regulačného orgánu.

2. Akékoľvek kritériá na udelenie povolenia alebo uplatniteľné postupy sú čo najjednoduchšie, objektívne, transparentné, nediskriminačné a primerané. Akékoľvek povinnosti a podmienky stanovené v súvislosti s udelením povolenia sú nediskriminačné, transparentné, primerané a týkajú sa poskytovaných služieb.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby žiadateľ písomne dostal dôvody zamietnutia či zrušenia povolenia alebo uloženia podmienok špecifických pre daného poskytovateľa. V prípade takéhoto zamietnutia, zrušenia alebo uloženia podmienok sa žiadateľ môže obrátiť na odvolací orgán.
4. Ak sú poskytovateľom uložené správne poplatky, musia byť objektívne, transparentné, nediskriminačné a primerané administratívnym nákladom, ktoré odôvodnene vzniknú pri riadení, kontrole a presadzovaní povinností stanovených v tejto kapitole¹.

ČLÁNOK 16.5

Prepojenie

Bez toho, aby bol dotknutý článok 16.9, každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovateľ verejných telekomunikačných sietí alebo služieb na jej území mal právo a na žiadosť iného poskytovateľa verejných telekomunikačných sietí alebo služieb na danom území aj povinnosť rokovať o prepojení na účely poskytovania verejných telekomunikačných sietí alebo služieb v rámci územia zmluvnej strany.

¹ Správne poplatky nezahŕňajú platby za práva na používanie obmedzených zdrojov ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.

ČLÁNOK 16.6

Prístup a používanie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa každému poskytovateľovi služby druhej zmluvnej strany umožnil prístup ku všetkým verejným telekomunikačným sieťam alebo službám a ich využívanie na základe primeraných a nediskriminačných¹ podmienok v súlade okrem iného s odsekmi 2 až 5.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby všetci poskytovatelia služieb druhej zmluvnej strany mali prístup ku každej verejnej telekomunikačnej službe ponúkanej na území alebo cez hranice prvej uvedenej zmluvnej strany, a mohli službu využívať, a to vrátane súkromných prenajatých okruhov, pričom na tento účel zabezpečí, aby s výhradou odseku 5 týmto poskytovateľom bolo povolené:
 - a) kúpiť alebo prenajať a pripojiť koncové alebo iné zariadenie, ktoré je spojené so sieťou a ktoré je nevyhnutné na poskytovanie ich služieb;
 - b) prepájať súkromné prenajaté alebo vlastnené okruhy s verejnými telekomunikačnými sieťami alebo s okruhmi prenajatými či vlastnenými iným poskytovateľom telekomunikačných služieb a
 - c) používať na poskytovanie akejkoľvek služby prevádzkové protokoly podľa ich vlastného výberu okrem tých, ktoré sú nutné na zabezpečenie dostupnosti telekomunikačných služieb pre verejnosť vo všeobecnosti.

¹ Na účely tohto článku pojem „nediskriminačný“ znamená zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod a národné zaobchádzanie vymedzené v článkoch 10.6, 10.8, 11.4 a 11.5, ako aj za nemenej priaznivých podmienok, než sú podmienky poskytované akémukoľvek inému používateľovi obdobných verejných telekomunikačných sietí alebo služieb v podobných situáciách.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby mohol poskytovateľ služby druhej zmluvnej strany používať verejné telekomunikačné siete alebo služby na prenos informácií na území alebo cez hranice prvej uvedenej zmluvnej strany, a to vrátane vnútropodnikovej komunikácie takéhoto poskytovateľa služby a na prístup k informáciám uloženým v databázach alebo inak uchovávaných v strojovo čitateľnej forme na území jednej zo zmluvných strán.
4. Bez ohľadu na odsek 3 môže zmluvná strana prijať opatrenia, ktoré sú potrebné na zaistenie bezpečnosti a dôvernosti komunikácie, s výhradou požiadavky, že sa takéto opatrenia nebudú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu alebo skryté obmedzovanie obchodu so službami.
5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa pri prístupe k verejným telekomunikačným sieťam alebo službám na jej území a pri ich využívaní nekládli žiadne podmienky, ktoré nie sú nevyhnutné:
- a) na zabezpečenie povinností z dôvodu poskytovania verejných služieb, ktoré majú poskytovatelia verejných telekomunikačných sietí alebo služieb, najmä ich spôsobilosti sprístupniť svoje služby verejnosti vo všeobecnosti, alebo
 - b) na ochranu technickej integrity verejných telekomunikačných sietí alebo služieb.

ČLÁNOK 16.7

Riešenie sporov v oblasti telekomunikácií

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade sporu medzi poskytovateľmi telekomunikačných sietí alebo služieb v súvislosti s právami či povinnosťami vyplývajúcimi z tejto kapitoly a na žiadosť ktorejkoľvek strany sporu telekomunikačný regulačný orgán vydal v primeranej lehote záväzné rozhodnutie, ktorým sa spor urovná.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa rozhodnutie vydané telekomunikačným regulačným orgánom sprístupnilo verejnosti s prihliadnutím na požiadavky obchodného tajomstva v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi danej zmluvnej strany. Telekomunikačný regulačný orgán poskytne stranám sporu úplné odôvodnenie rozhodnutia. Strany sporu majú právo na odvolanie voči danému rozhodnutiu v súlade s článkom 16.3 ods. 7.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa postupom uvedeným v odsekoch 1 a 2 žiadnej zo strán sporu nebránilo v podaní návrhu na začatie konania súdnemu orgánu v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi zmluvnej strany.

ČLÁNOK 16.8

Opatrenia na ochranu hospodárskej súťaže týkajúce sa hlavných poskytovateľov

Každá zmluvná strana prijme alebo zachová vhodné opatrenia s cieľom zabrániť poskytovateľom telekomunikačných sietí alebo služieb, ktorí sú samostatne alebo spoločne hlavným poskytovateľom, aby používali protisúťažné postupy, alebo aby v ich používaní pokračovali, vrátane:

- a) používania protisúťažných krížových subvencií;
- b) využívania informácií získaných od konkurencie spôsobom, ktorý vedie k protisúťažným výsledkom, a
- c) neprístupnenia v primeranom čase technických informácií o unikátnych zariadeniach a informácií relevantných z obchodného hľadiska iným poskytovateľom služieb, ktoré sú pre nich nevyhnutné na poskytovanie služieb.

ČLÁNOK 16.9

Prepojenie s hlavnými poskytovateľmi

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby hlavní poskytovatelia verejných telekomunikačných sietí alebo služieb poskytovali prepojenie na akomkoľvek mieste v sieti, kde je to technicky realizovateľné. Hlavní poskytovatelia takéto prepojenie poskytnú:
 - a) za nediskriminačných podmienok, a to aj v súvislosti so sadzbami, technickými normami, špecifikáciami, kvalitou a údržbou, a v kvalite, ktorá nie je nižšia, než je kvalita poskytovaná vlastným podobným službám alebo podobným službám ich dcérskych spoločností či iných pridružených subjektov;
 - b) včas a podľa podmienok, a to aj v súvislosti so sadzbami, technickými normami, špecifikáciami, kvalitou a údržbou, ktoré sú transparentné, primerané vzhľadom na hospodársku realizovateľnosť a vhodne členené, aby poskytovateľ nemusel platiť za tie sieťové komponenty alebo zariadenia, ktoré nie sú potrebné pre ním poskytovanú službu, a
 - c) na požiadanie aj na iných miestach, než sú koncové body siete ponúkané väčšine používateľov, čo však podlieha poplatkom, ktoré odrážajú náklady na výstavbu nevyhnutných dodatočných zariadení.
2. Každá zmluvná strana zverejní postupy uplatňované na prepojenie s hlavným poskytovateľom.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby hlavní poskytovatelia podľa potreby verejne sprístupnili buď svoje dohody o prepojení, alebo referenčné ponuky prepojenia.

ČLÁNOK 16.10

Prístup k unikátnym zariadeniam hlavných poskytovateľov

Každá zmluvná strana poskytne svojmu telekomunikačnému regulačnému orgánu právomoc požadovať, aby hlavný poskytovateľ na jej území sprístupnil svoje unikátne zariadenia poskytovateľom telekomunikačných sietí alebo služieb za primeraných a nediskriminačných podmienok na účely poskytovania telekomunikačných sietí alebo služieb, a to okrem prípadov, keď to nie je potrebné na dosiahnutie efektívnej hospodárskej súťaže na základe získaných faktov a posúdenia trhu vykonaného telekomunikačným regulačným orgánom. Unikátne zariadenia hlavného poskytovateľa môžu zahŕňať sieťové prvky, služby prenajatých okruhov a pridružené zariadenia.

ČLÁNOK 16.11

Obmedzené zdroje

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa práva na používanie obmedzených zdrojov vrátane rádiového spektra, čísel a práv vstupu pridelovali a udeľovali otvoreným, objektívnym, včasným, transparentným, nediskriminačným a primeraným spôsobom a so zreteľom na plnenie cieľov všeobecného záujmu. Postupy, podmienky a povinnosti súvisiace s právami na používanie vychádzajú z objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných kritérií.
2. Každá zmluvná strana verejnosti sprístupní bežné využívanie pridelených frekvenčných pásiem, ale podrobná identifikácia rádiového spektra prideleného na osobitné vládne účely sa nevyžaduje.

3. Opatrenia zmluvnej strany rozdeľujúcej a prideľujúcej spektrum a spravujúcej frekvencie nie sú samy osebe v rozpore s článkami 10.5 a 11.7. V súlade s tým si každá zmluvná strana ponecháva právo stanoviť a uplatňovať opatrenia v oblasti správy spektra a frekvencií, ktorými sa môže obmedziť počet poskytovateľov telekomunikačných služieb, za predpokladu, že tak urobí spôsobom, ktorý je v súlade s touto dohodou. Toto právo zahŕňa aj možnosť prideľovania frekvenčných pásiem pri zohľadnení súčasných a budúcich potrieb a dostupnosti spektra.

ČLÁNOK 16.12

Prenositeľnosť čísla

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovatelia verejných telekomunikačných služieb na jej území umožnili prenositeľnosť čísla včas a za primeraných podmienok.

ČLÁNOK 16.13

Univerzálna služba

1. Každá zmluvná strana má právo vymedziť druh povinností univerzálnej služby, ktoré chce zachovať, a rozhodnúť o ich rozsahu a plnení.
2. Povinnosti univerzálnej služby sa nebudú samy osebe pokladať za protisúťažné pod podmienkou, že budú spravované primeraným, transparentným, objektívnym a nediskriminačným spôsobom. Spravovanie takýchto povinností je neutrálne z hľadiska hospodárskej súťaže a nebude zaťažovať viac, než bude potrebné, pokiaľ ide o druh univerzálnej služby vymedzený zmluvnou stranou.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby postupy určenia poskytovateľov univerzálnej služby boli otvorené pre všetkých poskytovateľov verejných telekomunikačných sietí alebo služieb, a určí poskytovateľov univerzálnych služieb prostredníctvom efektívneho, transparentného a nediskriminačného mechanizmu.

4. Ak sa zmluvná strana rozhodne financovať poskytovanie univerzálnej služby poskytovateľom, zabezpečí, aby takéto financovanie nepresiahlo čisté náklady vyplývajúce z povinnosti univerzálnej služby.

ČLÁNOK 16.14

Dôvernosť informácií

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovatelia telekomunikačných sietí alebo služieb, ktorí v rámci rokovaní o dohodách podľa článkov 16.5, 16.6, 16.9 a 16.10 získajú dôverné informácie od iného poskytovateľa telekomunikačných sietí alebo služieb, využívali tieto informácie výlučne na účely, na ktoré boli poskytnuté, a aby po celý čas rešpektovali dôvernosť takýchto informácií.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí dôvernosť telekomunikácií a súvisiacich prenášaných prevádzkových údajov pri používaní verejných telekomunikačných sietí alebo služieb za predpokladu, že sa opatrenia prijaté na tento účel neuplatňujú spôsobom, ktorý by predstavoval prostriedok svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu so službami.

ČLÁNOK 16.15

Zahraničný podiel

Pokiaľ ide o poskytovanie telekomunikačných sietí alebo služieb iných ako verejné rádiové vysielanie na základe obchodnej prítomnosti, zmluvná strana neuloží požiadavky na spoločný podnik ani neobmedzí účasť zahraničného kapitálu z hľadiska maximálnej percentuálnej výšky zahraničného podielu alebo z hľadiska celkovej hodnoty jednotlivých alebo súhrnných zahraničných investícií.

ČLÁNOK 16.16

Otvorený a nediskriminačný prístup k internetu

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby poskytovatelia služieb prístupu k internetu umožnili používateľom daných služieb prístup k informáciám, obsahu a službám podľa vlastného výberu, ako aj ich distribúciu.
2. Odsek 1 sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté zákony a iné právne predpisy zmluvnej strany týkajúce sa zákonnosti informácií, obsahu alebo služieb, na ktoré sa v uvedenom odseku odkazuje.
3. Bez ohľadu na odsek 1 môžu poskytovatelia služieb prístupu k internetu vykonávať nediskriminačné¹, odôvodnené, transparentné a primerané opatrenia v oblasti správy siete, ktoré sú v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi zmluvnej strany.

¹ S prihliadnutím na výnimky uvedené v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany.

4. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby poskytovatelia služieb prístupu k internetu umožnili používateľom daných služieb používať zariadenia podľa svojho výberu za predpokladu, že takéto zariadenia neohrozujú bezpečnosť ostatných zariadení, siete alebo služieb poskytovaných v sieti.

ČLÁNOK 16.17

Medzinárodný mobilný roaming

1. Zmluvné strany sa snažia spolupracovať na podpore transparentných a primeraných sadziieb za medzinárodné mobilné roamingové služby spôsobmi, ktoré môžu pomôcť podporiť rast obchodu medzi zmluvnými stranami a zvýšiť blahobyt spotrebiteľov.
2. Každá zmluvná strana môže prijať kroky na zvýšenie transparentnosti a hospodárskej súťaže v súvislosti s medzinárodnými mobilnými roamingovými sadzbami a technologickými alternatívami roamingových služieb, napríklad tým, že:
 - a) zabezpečí, aby informácie o maloobchodných sadzbách boli ľahko dostupné verejnosti, a
 - b) minimalizuje prekážky brániace využívaniu technologických alternatív roamingu, vďaka čomu majú používatelia, ktorí navštívia územie zmluvnej strany z územia druhej zmluvnej strany, prístup k telekomunikačným službám prostredníctvom zariadenia podľa vlastného výberu.

KAPITOLA 17

SLUŽBY MEDZINÁRODNEJ NÁMORNEJ DOPRAVY

ČLÁNOK 17.1

Rozsah pôsobnosti, vymedzenie pojmov a zásady

1. V tejto kapitole sa stanovujú zásady týkajúce sa liberalizácie služieb medzinárodnej námornej dopravy v súlade s kapitolami 10, 11 a 12.
2. Na účely tejto kapitoly a kapitol 10, 11 a 12 a príloh 10-A, 10-B a 10-C:
 - a) „služby kontajnerových staníc a dep“ sú činnosti spočívajúce v skladovaní kontajnerov v prístavoch alebo vo vnútrozemí s cieľom ich plnenia alebo vyprázdňovania, opravy a ich prípravy na nakládku;
 - b) „služby colného konania“ alebo „služby colných sprostredkovateľov“ sú činnosti spočívajúce vo vykonaní colných formalít týkajúcich sa dovozu, vývozu alebo prepravy nákladu v mene inej strany, či už je táto služba hlavnou činnosťou poskytovateľa služby, alebo obvyklým doplnkom jeho hlavnej činnosti;
 - c) „dopravné operácie ‚od dverí k dverám‘ alebo multimodálne dopravné operácie“ sú preprava tovaru s jednotným prepravným dokladom, pri ktorej sa využíva viac než jeden druh dopravy a ktorej časť prebieha v medzinárodných morských vodách;

- d) „prípojné služby“ sú prechádzajúca alebo nadväzná preprava medzinárodného nákladu po mori medzi prístavmi na území zmluvnej strany, najmä nákladu uloženého v kontajneroch a v tranzite na miesto určenia mimo územia tejto zmluvnej strany;
- e) „špeditárske služby“ sú činnosti spočívajúce v organizácii a monitorovaní nakládky v mene odosielateľov prostredníctvom obstarania dopravných a s dopravou spojených služieb, prípravy dokumentácie a poskytovania obchodných informácií;
- f) „medzinárodný náklad“ je náklad prepravovaný medzi prístavom jednej zmluvnej strany a prístavom druhej zmluvnej strany alebo tretej krajiny alebo medzi prístavom jedného členského štátu a prístavom iného členského štátu;
- g) „služby medzinárodnej námornej dopravy“ sú preprava cestujúcich alebo nákladu námornými plavidlami medzi prístavom jednej zmluvnej strany a prístavom druhej zmluvnej strany alebo tretej krajiny, ktorá zahŕňa priame uzatváranie zmlúv s poskytovateľmi iných dopravných služieb na účely zabezpečenia dopravných operácií „od dverí k dverám“ alebo multimodálnych dopravných operácií s jednotným prepravným dokladom, no nezahŕňa právo na poskytovanie takýchto iných dopravných služieb;
- h) „služby námorných agentúr“ sú činnosti spočívajúce v zastupovaní obchodných záujmov jednej alebo viacerých spoločností linkovej lodnej dopravy alebo lodných spoločností v rámci stanovenej geografickej oblasti na tieto účely:
- i) marketingu a predaja námornej dopravy a súvisiacich služieb od cenovej ponuky až po fakturáciu, vystavovania nákladných listov v mene týchto spoločností, zabezpečovania a ďalšieho predaja nevyhnutných súvisiacich služieb, prípravy dokumentácie a poskytovania obchodných informácií alebo

- ii) vystupovania v mene týchto spoločností pri organizovaní pristavenia lodí alebo prevzatí nákladu, ak sa to požaduje,
 - i) „pomocné námorné služby“ sú služby manipulácie s nákladom v námornej doprave, služby colného konania, služby kontajnerových staníc a dep, služby námorných agentúr a námorné špeditárske služby a
 - j) „služby manipulácie s nákladom v námornej doprave“ sú činnosti vykonávané dokárskymi spoločnosťami vrátane prevádzkovateľov terminálu, čo však nezahŕňa priame činnosti dokárov, ak sú uvedené pracovné sily organizované nezávisle od dokárskych spoločností alebo prevádzkovateľov terminálu; pokryté činnosti zahŕňajú organizáciu a dohľad, pokiaľ ide o:
 - i) nakladanie nákladu na loď alebo jeho vykládanie z lode;
 - ii) zväzovanie alebo rozväzovanie nákladu a
 - iii) prijatie alebo dodávku a úschovu nákladu pred nakládkou alebo po vykládke.
3. Vzhľadom na existujúce úrovne liberalizácie medzi zmluvnými stranami v oblasti medzinárodnej námornej dopravy platia tieto zásady:
- a) zmluvné strany budú účinne uplatňovať zásadu neobmedzeného prístupu na medzinárodné námorné trhy a medzinárodné obchodné trasy na komerčnom a nediskriminačnom základe a

- b) každá zmluvná strana poskytne lodiam, ktoré sa plavia pod vlajkou druhej zmluvnej strany alebo sú prevádzkované poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným lodiam, a to aj pokiaľ ide o vstup do prístavov, využívanie infraštruktúry, služieb a pomocných námorných služieb v prístavoch, ako aj o súvisiace poplatky a platby, colné zariadenia a pridelenie prístavísk a infraštruktúry na nakládku a vykládku.
4. Pri uplatňovaní zásad uvedených v odseku 3 zmluvnej strany:
- a) nezačlenia do budúcich dohôd s tretími krajinami týkajúcich sa služieb námornej dopravy vrátane voľne uloženého suchého a kvapalného nákladu a pravidelnej námornej dopravy ustanovenia o delení nákladu, a ak takéto ustanovenia o delení nákladu existujú v predchádzajúcich dohodách, ich v primeranom čase zrušia, a
- b) dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody zrušia všetky jednostranné opatrenia alebo administratívne, technické či iné prekážky, ktoré by mohli predstavovať skryté obmedzenie alebo ktoré by mohli mať diskriminačné účinky na slobodné poskytovanie služieb v medzinárodnej námornej doprave, a žiadne takéto opatrenia a prekážky nezavedú.
5. Každá zmluvná strana povolí poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy druhej zmluvnej strany usadenie a prevádzkovanie podnikov na svojom území v súlade s podmienkami stanovenými v jej listine špecifických záväzkov v prílohách 10-A, 10-B a 10-C.

6. Každá zmluvná strana sprístupní poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy druhej zmluvnej strany za primeraných a nediskriminačných podmienok tieto služby v prístave: pilotáž, pomoc s remorkérmi a vlečnými loďami, predzásobovanie, tankovanie a zásobenie vodou, odstránenie odpadu a zaťažujúceho odpadu, služby kapitána prístavu, navigačnú pomoc, prevádzkové služby na pobreží, ktoré sú z hľadiska fungovania lode nevyhnutné, vrátane komunikácie, dodávok vody a elektrickej energie, zariadení na núdzové opravy, kotviska a prístaviska a súvisiacich služieb.

7. Každá zmluvná strana povolí poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy druhej zmluvnej strany premiestniť vlastnené alebo prenajaté prázdne kontajnery, ktoré sa neprevážajú ako spoplatnený náklad, medzi prístavmi Čile alebo medzi prístavmi členského štátu.

KAPITOLA 18

FINANČNÉ SLUŽBY

ČLÁNOK 18.1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na opatrenie prijaté alebo zachované zmluvnou stranou, ktoré sa týka:
 - a) finančných inštitúcií druhej zmluvnej strany;
 - b) investorov druhej zmluvnej strany a finančných inštitúcií takýchto investorov na území zmluvnej strany alebo
 - c) cezhraničného obchodu s finančnými službami.
2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že kapitola 10 sa vzťahuje na opatrenie:
 - a) týkajúce sa investora zmluvnej strany v podniku, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, ako sa vymedzuje v článku 10.2 ods. 1 písm. d), pričom tento nie je finančnou inštitúciou, ale poskytuje finančné služby na území druhej zmluvnej strany, alebo takého podniku, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, a
 - b) iné než opatrenie týkajúce sa poskytovania finančných služieb v súvislosti s investorom zmluvnej strany alebo podnikom, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, zriadeným týmto investorom na území druhej zmluvnej strany, pričom tento podnik je finančnou inštitúciou.

3. Ustanovenia kapitol 10 a 11 sa vzťahujú na opatrenia v rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly len v rozsahu, v akom sú tieto ustanovenia začlenené do tejto kapitoly a sú jej súčasťou.
4. Články 10.12 a 11.9 sa začleňujú do tejto kapitoly a stávajú sa jej súčasťou.
5. Táto kapitola sa nevzťahuje na opatrenie prijaté alebo zachované zmluvnou stranou, ktoré sa týka:
 - a) činností vykonávaných centrálnou bankou alebo menovým orgánom alebo akýmkoľvek iným verejnoprávnym subjektom pri uskutočňovaní menovej alebo devízovej politiky;
 - b) činností alebo služieb tvoriacich súčasť systému dôchodkového zabezpečenia alebo zákonného systému sociálneho zabezpečenia alebo
 - c) činností alebo služieb uskutočňovaných na účet zmluvnej strany so zárukou tejto zmluvnej strany alebo s použitím finančných zdrojov tejto zmluvnej strany vrátane jej verejnoprávných subjektov.
6. Bez ohľadu na odsek 5 sa táto kapitola uplatňuje v rozsahu, v akom zmluvná strana svojim finančným inštitúciám umožňuje vykonávať činnosti alebo služby uvedené v odseku 5 písm. b) alebo c) v rámci hospodárskej súťaže s verejnoprávnym subjektom alebo finančnou inštitúciou.
7. Článok 18.3 a články 18.5 až 18.9 sa neuplatňujú v súvislosti s verejným obstarávaním.
8. Článok 18.3 a články 18.5 až 18.8 sa neuplatňujú v súvislosti so subvenciami poskytnutými zmluvnou stranou vrátane vládou podporovaných úverov, záruk a poistenia.

ČLÁNOK 18.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a prílohy 18:

- a) „cezhraničný poskytovateľ finančných služieb zmluvnej strany“ je osoba zmluvnej strany, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť poskytovania finančných služieb na území tejto zmluvnej strany a ktorá sa usiluje o poskytovanie finančnej služby alebo ju poskytuje prostredníctvom cezhraničného poskytovania tejto služby;
- b) „cezhraničné poskytovanie finančných služieb“ alebo „cezhraničný obchod s finančnými službami“ je poskytovanie finančných služieb:
 - i) z územia jednej zmluvnej strany na územie druhej zmluvnej strany alebo
 - ii) na území zmluvnej strany spotrebiteľovi služby druhej zmluvnej strany osobou prvej uvedenej zmluvnej strany;
- c) „finančná inštitúcia“ je poskytovateľ jednej alebo viacerých finančných služieb, ktorý v súvislosti s poskytovaním uvedených služieb podlieha regulácii alebo dohľadu ako finančná inštitúcia podľa právnych predpisov zmluvnej strany, na ktorej území sa nachádza, vrátane pobočky poskytovateľa finančných služieb na území zmluvnej strany, ktorého ústredie sa nachádza na území druhej zmluvnej strany;

d) „finančná služba“ je akákoľvek služba finančného charakteru vrátane poisťovacích služieb a služieb súvisiacich s poistením, bankových a iných finančných služieb (okrem poistenia). Medzi finančné služby patria tieto činnosti:

i) poisťovacie služby a služby súvisiace s poistením:

A) priame poistenie (vrátane spolupoistenia):

1. životné poistenie a
2. neživotné poistenie;

B) zaistenie a retrocesia;

C) sprostredkovanie poistenia, ako napríklad činnosti poisťovacieho makléra a agenta, a

D) pomocné služby súvisiace s poistením, napríklad poradenské služby, poistno-matematické služby, posúdenie rizika a služby spojené s likvidáciou poistných nárokov a

ii) bankové a iné finančné služby (okrem poistenia):

A) prijímanie vkladov a iných návratných finančných prostriedkov od verejnosti;

B) pôžičky všetkých typov vrátane spotrebného úveru, hypotekárneho úveru, faktoringu a financovania obchodných transakcií;

C) finančný lízing;

- D) všetky platby a služby prevodu peňazí vrátane kreditných a debetných kariet, cestovných šekov a zmeniek;
- E) záruky a záväzky;
- F) obchodovanie na vlastný účet alebo na účet zákazníkov, buď na burze, mimoburzovom trhu, alebo iným spôsobom, a to s:
1. nástrojmi peňažného trhu (vrátane šekov, zmeniek a depozitných certifikátov);
 2. devízami;
 3. derivátovými produktmi vrátane futures a opcí;
 4. kurzovými a úrokovými nástrojmi vrátane produktov, ako sú swapy a dohody o forwardovej úrokovej miere;
 5. prevoditeľnými cennými papiermi alebo
 6. ostatnými prevoditeľnými nástrojmi a finančnými aktívami vrátane tehál z drahých kovov;
- G) účasť na emisiách všetkých druhov cenných papierov vrátane upisovania a umiestňovania v úlohe prostredníka, či už verejne, alebo súkromne, a poskytovania služieb súvisiacich s takýmito emisiami;
- H) peňažné maklérsstvo;

- I) správa aktív, ako je správa hotovosti alebo portfólia, všetky formy správy kolektívneho investovania, správa dôchodkových fondov a správcovské, depozitné a zverenecké služby;
 - J) služby vyrovnaní a zúčtovania v oblasti finančných aktív vrátane cenných papierov, derivátových produktov a iných prevoditeľných nástrojov;
 - K) poskytovanie a prenos finančných informácií a spracovanie finančných údajov, ako aj súvisiaceho softvéru a
 - L) poradenské, sprostredkovateľské a iné pomocné finančné služby k všetkým činnostiam uvedeným v podbodoch A) až K) vrátane úverových referencií a analýz, investičného a portfóliového prieskumu a poradenstva a poradenstva pri akvizíciách a v otázkach reštrukturalizácie a stratégie podnikov;
- e) „poskytovateľ finančných služieb zmluvnej strany“ je fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá sa usiluje o poskytovanie finančných služieb alebo ich poskytuje, pričom nejde o verejnoprávny subjekt;
- f) „investor zmluvnej strany“ je fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá chce na území druhej zmluvnej strany usadiť, usádza alebo už usadila finančnú inštitúciu;

- g) „právnická osoba zmluvnej strany“ je:
- i) v prípade Európskej únie: právnická osoba zriadená alebo organizovaná podľa práva Európskej únie alebo aspoň jedného z jej členských štátov, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť¹ na území Európskej únie, a
 - ii) v prípade Čile: právnická osoba zriadená alebo organizovaná podľa práva Čile, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť na území Čile;
- h) „nová finančná služba“ je služba finančnej povahy vrátane služieb súvisiacich s existujúcimi a novými produktmi alebo so spôsobom dodávky produktu, ktorú neposkytuje žiaden poskytovateľ finančných služieb na území zmluvnej strany, ale ktorá sa poskytuje na území druhej zmluvnej strany;
- i) „verejnoprávny subjekt“ je:
- i) vláda, centrálna banka alebo menový orgán zmluvnej strany alebo akýkoľvek subjekt vlastnený alebo kontrolovaný zmluvnou stranou, ktorý v zásade vykonáva vládne funkcie alebo činnosti na vládne účely, nie však subjekt zaoberajúci sa hlavne poskytovaním finančných služieb za komerčných podmienok, alebo
 - ii) súkromný subjekt, ktorý vykonáva funkcie zvyčajne vykonávané centrálnou bankou alebo menovým orgánom, pri vykonávaní týchto funkcií a

¹ V súlade s oznámením Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva WTO (dok. WT/REG39/1) Európska únia považuje koncept „skutočného a trvalého prepojenia“ s hospodárstvom členského štátu zakotvený v článku 54 ZFEÚ za rovnocenný konceptu „podstatná podnikateľská činnosť“.

- j) „samoregulačná organizácia“ je mimovládny subjekt vrátane burzy alebo trhu cenných papierov či futures, zúčtovacej agentúry alebo inej organizácie či združenia, ktorý vykonáva regulačnú právomoc alebo právomoc dohľadu nad poskytovateľmi finančných služieb alebo finančnými inštitúciami zo zákona alebo prípadne na základe delegovania od ústrednej či regionálnej štátnej správy alebo miestnych samospráv či orgánov.

ČLÁNOK 18.3

Národné zaobchádzanie

1. Každá zmluvná strana poskytne investorom vo finančných inštitúciách druhej zmluvnej strany a podnikom, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré sú finančnými inštitúciami, v súvislosti s usadením sa nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným investorom vo finančných inštitúciách a ich podnikom, ktoré sú finančnými inštitúciami, v podobných situáciách¹.

2. Každá zmluvná strana poskytne investorom vo finančných inštitúciách druhej zmluvnej strany a podnikom, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré sú finančnými inštitúciami, v súvislosti s prevádzkou nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným investorom vo finančných inštitúciách a ich podnikom, ktoré sú finančnými inštitúciami, v podobných situáciách².

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že akékoľvek zaobchádzanie poskytnuté v „podobných situáciách“ si vyžaduje analýzu konkrétneho prípadu založenú na faktoch a že závisí od celkovej situácie.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že akékoľvek zaobchádzanie poskytnuté v „podobných situáciách“ si vyžaduje analýzu konkrétneho prípadu založenú na faktoch a že závisí od celkovej situácie.

3. Zaobchádzanie poskytované zmluvnou stranou podľa odsekov 1 a 2 je:
- a) pokiaľ ide o regionálnu alebo miestnu samosprávu Čile, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je najvýhodnejšie zaobchádzanie poskytované v podobných situáciách uvedenou úrovňou verejnej správy investorom vo finančných inštitúciách Čile a ich podnikom, ktoré sú finančnými inštitúciami, na jeho území;
 - b) pokiaľ ide o vládu členského štátu, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je najvýhodnejšie zaobchádzanie poskytované v podobných situáciách uvedenou vládou investorom vo finančných inštitúciách uvedeného členského štátu a ich podnikom, ktoré sú finančnými inštitúciami, na jeho území¹.

ČLÁNOK 18.4

Verejné obstarávanie

1. Každá zo zmluvných strán zabezpečí, aby sa finančným inštitúciám druhej zmluvnej strany usadeným na jej území poskytlo nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje vlastným finančným inštitúciám v podobných situáciách, a to vzhľadom na akékoľvek opatrenia týkajúce sa nákupu tovaru či služieb zo strany obstarávateľského subjektu na vládne účely.
2. Na uplatňovanie povinnosti národného zaobchádzania, ktorá sa stanovuje v tomto článku, sa stále vzťahujú výnimky z dôvodu bezpečnosti a všeobecné výnimky uvedené v článku 21.3.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zaobchádzanie, ktoré poskytuje vláda členského štátu, sa v príslušných prípadoch týka aj regionálnej alebo miestnej úrovne verejnej správy.

ČLÁNOK 18.5

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

1. Každá zmluvná strana poskytne investorom vo finančných inštitúciách druhej zmluvnej strany a podnikom, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré sú finančnými inštitúciami, v súvislosti s usadením sa nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje investorom vo finančných inštitúciách tretej krajiny a ich podnikom, ktoré sú finančnými inštitúciami, v podobných situáciách¹.
2. Každá zmluvná strana poskytne investorom vo finančných inštitúciách druhej zmluvnej strany a podnikom, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré sú finančnými inštitúciami, v súvislosti s prevádzkou nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje investorom vo finančných inštitúciách tretej krajiny a ich podnikom, ktoré sú finančnými inštitúciami, v podobných situáciách².
3. Odseky 1 a 2 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane ukladajú povinnosť rozšíriť na investorov vo finančných inštitúciách druhej zmluvnej strany alebo na podniky, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré sú finančnými inštitúciami, výhodu akéhokoľvek zaobchádzania vyplývajúceho z opatrení, ktorými sa upravuje uznávanie noriem, a to vrátane noriem alebo kritérií na udeľovanie povolení, licencií alebo certifikátov fyzickej osobe alebo podniku na vykonávanie hospodárskej činnosti, prípadne prudenciálnych opatrení.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že akékoľvek zaobchádzanie poskytnuté v „podobných situáciách“ si vyžaduje analýzu konkrétneho prípadu založenú na faktoch a že závisí od celkovej situácie.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že akékoľvek zaobchádzanie poskytnuté v „podobných situáciách“ si vyžaduje analýzu konkrétneho prípadu založenú na faktoch a že závisí od celkovej situácie.

4. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zaobchádzanie stanovené v odsekoch 1 a 2 nezahŕňa postupy riešenia sporov v oblasti investícií ani mechanizmy upravené v iných medzinárodných investičných zmluvách alebo obchodných dohodách. Hmotnoprávne ustanovenia iných medzinárodných investičných zmlúv alebo obchodných dohôd samy osebe nepredstavujú „zaobchádzanie“ uvedené v odsekoch 1 a 2, a preto nemôžu viesť k porušeniu tohto článku bez opatrení prijatých alebo zachovaných zmluvnou stranou. Opatrenia zmluvnej strany uplatňované podľa takýchto hmotnoprávných ustanovení môžu predstavovať „zaobchádzanie“ podľa tohto článku, a tak môžu viesť k porušeniu tohto článku.

ČLÁNOK 18.6

Prístup na trh

1. Zmluvná strana v odvetviach ani pododvetviach uvedených v oddiele B dodatkoch 18-1 a 18-B, v ktorých sa prijali záväzky týkajúce sa prístupu na trh, neprijme ani nezachová, pokiaľ ide o prístup na trh prostredníctvom usadenia alebo prevádzky finančných inštitúcií investormi druhej zmluvnej strany, či už v rámci celého svojho územia, alebo na základe územného členenia, opatrenie, ktorým sa:

- a) obmedzuje počet finančných inštitúcií, či už formou číselných kvót, monopolov, výhradných poskytovateľov služieb alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;
- b) obmedzuje celková hodnota transakcií súvisiacich s finančnými službami alebo celková hodnota aktív vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;

- c) obmedzuje celkový počet operácií súvisiacich s finančnými službami alebo celkové množstvo produkcie finančných služieb vyjadrené stanovenými číselnými jednotkami vo forme kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb,
- d) obmedzuje celkový počet fyzických osôb, ktoré môžu byť zamestnané v konkrétnom odvetví finančných služieb alebo ktoré môže finančná inštitúcia zamestnať a ktoré sú potrebné na poskytovanie konkrétnej finančnej služby a priamo s týmto poskytovaním súvisia, vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb, alebo
- e) obmedzujú právne formy alebo vyžadujú konkrétne právne formy právnickej osoby alebo spoločného podniku, prostredníctvom ktorých smie finančná inštitúcia poskytovať službu.

2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že tento článok nebráni zmluvnej strane v tom, aby od finančnej inštitúcie vyžadovala poskytovanie určitých finančných služieb prostredníctvom samostatných právnických osôb, ak sa podľa právnych predpisov tejto zmluvnej strany spektrum finančných služieb poskytovaných touto finančnou inštitúciou nemôže poskytovať prostredníctvom jednej právnickej osoby.

ČLÁNOK 18.7

Cezhraničné poskytovanie finančných služieb

1. Články 11.4, 11.5, 11.6 a 11.7 sa do tejto kapitoly nezačleňujú a nie sú jej súčasťou. Uplatňujú sa na opatrenia, ktoré majú vplyv na cezhraničných poskytovateľov finančných služieb, ktorí poskytujú finančné služby stanovené v oddiele A dodatkov 18-1 a 18-2.

2. Zmluvná strana povolí osobám nachádzajúcim sa na jej území a svojim fyzickým osobám bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú, nakupovať finančné služby od cezhraničných poskytovateľov finančných služieb druhej zmluvnej strany nachádzajúcich sa na území druhej zmluvnej strany. Na základe tejto povinnosti sa od zmluvnej strany nevyžaduje, aby týmto poskytovateľom umožnila podnikanie alebo dojednávanie obchodov na svojom území. Zmluvná strana môže na účely tejto povinnosti vymedziť pojmy „podnikanie“ a „dovedňávanie obchodov“ pod podmienkou, že vymedzenie týchto pojmov nie je v rozpore s odsekom 1 tohto článku.

3. Bez toho, aby boli dotknuté iné spôsoby prudenciálnej regulácie cezhraničného obchodu s finančnými službami, zmluvná strana môže požadovať registráciu alebo povolenie pre poskytovateľov cezhraničných finančných služieb druhej zmluvnej strany, ako aj pre finančné nástroje.

ČLÁNOK 18.8

Vrcholový manažment a predstavenstvá

Zmluvná strana nevyžaduje, aby finančná inštitúcia druhej zmluvnej strany usadená na jej území vymenovala fyzické osoby s určitou štátnou príslušnosťou ako členov predstavenstiev alebo na pozície vo vrcholovom manažmente, ako sú riadiaci pracovníci alebo manažéri.

ČLÁNOK 18.9

Výkonnostné požiadavky

1. Zmluvná strana v súvislosti s usadením sa alebo prevádzkou finančnej inštitúcie zmluvnej strany alebo tretej krajiny na svojom území neukladá ani nepresadzuje žiadnu požiadavku, ani nepresadzuje žiadny záväzok ani prísľub:
 - a) vyviezť určitú úroveň alebo percentuálny podiel tovaru alebo služieb;
 - b) dosiahnuť stanovenú úroveň alebo percentuálny podiel domáceho obsahu;
 - c) kúpiť, použiť alebo uprednostniť tovar vyrobený na jej území, alebo služby, ktoré sa poskytujú na jej území, či nakupovať tovar alebo služby od fyzických osôb alebo podnikov na jej území;
 - d) akýmkoľvek spôsobom naviazať objem alebo hodnotu dovozu na objem alebo hodnotu vývozu, resp. na sumu prílevu devíz spojených s touto finančnou inštitúciou;
 - e) obmedziť na jej území predaj tovaru alebo služieb, ktoré táto finančná inštitúcia vyrába alebo poskytuje, akýmkoľvek naviazaním tohto predaja na objem alebo hodnotu jej vývozu, resp. na devízové príjmy,
 - f) previesť technológiu, výrobný proces alebo iné chránené znalosti fyzickej osobe alebo podniku na jej území;
 - g) dodávať tovar, ktorý vyrába, alebo služby, ktoré poskytuje, na konkrétny regionálny alebo svetový trh výlučne z územia uvedenej zmluvnej strany;

- h) umiestniť sídlo danej finančnej inštitúcie pre konkrétny región sveta, ktorý je rozsiahlejší než územie zmluvnej strany, alebo sídlo pre svetový trh na jej území;
- i) zamestnať stanovený počet alebo percentuálny podiel jej štátnych príslušníkov alebo
- j) obmedziť vývoz alebo predaj na vývoz.

2. Zmluvná strana nepodmieni získanie výhody alebo pokračovanie v poskytovaní výhody, pokiaľ ide o usadenie sa alebo prevádzku finančnej inštitúcie zmluvnej strany alebo tretej krajiny na jej území, splnením niektorej z týchto požiadaviek:

- a) dosiahnuť stanovenú úroveň alebo percentuálny podiel domáceho obsahu;
- b) kúpiť, použiť alebo uprednostniť tovar vyrobený na jej území, alebo služby, ktoré sa poskytujú na jej území, či nakupovať tovar alebo služby od fyzických osôb alebo podnikov na jej území;
- c) akýmkoľvek spôsobom naviazať objem alebo hodnotu dovozu na objem alebo hodnotu vývozu, resp. na sumu prílevu devíz spojených s touto finančnou inštitúciou;
- d) obmedziť na jej území predaj tovaru alebo služieb, ktoré táto finančná inštitúcia vyrába alebo poskytuje, akýmkoľvek naviazaním tohto predaja na objem alebo hodnotu jej vývozu, resp. na devízové príjmy, alebo
- e) obmedziť vývoz alebo predaj na vývoz.

3. Odsek 2 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni v tom, aby podmienila získanie výhody alebo pokračovanie v poskytovaní výhody v súvislosti s usadením alebo prevádzkou finančných inštitúcií na svojom území investorom zmluvnej strany alebo tretej krajiny dodržaním požiadavky umiestniť výrobu, poskytovať službu, vzdelávať alebo zamestnať pracovníkov, postaviť alebo rozšíriť osobitné zariadenia, alebo uskutočňovať výskum a vývoj na jej území.

4. Odsek 1 písm. f) sa neuplatňuje, ak:

a) zmluvná strana povoľuje použitie práva duševného vlastníctva v súlade s článkom 31 alebo článkom 31a dohody TRIPS alebo prijíma alebo zachováva opatrenia vyžadujúce sprístupnenie chránených informácií, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 39 ods. 3 dohody TRIPS a ktoré sú s ním v súlade, alebo

b) požiadavku ukladá alebo záväzok či prísľub presadzuje súd, správny súd alebo orgán na ochranu hospodárskej súťaže s cieľom napraviť prax, pri ktorej sa v nadväznosti na súdne alebo správne konanie zistilo, že je v rozpore s právnymi predpismi zmluvnej strany v oblasti hospodárskej súťaže.

5. Odsek 1 písm. a), b) a c) a odsek 2 písm. a) a b) sa nevzťahuje na kvalifikačné požiadavky na tovar alebo služby, pokiaľ ide o účasť na programoch na podporu vývozu a programoch zahraničnej pomoci.

6. Odsek 2 písm. a) a b) sa nevzťahuje na požiadavky uložené dovážajúcou zmluvnou stranou týkajúce sa obsahu tovaru, ktorý je potrebný, aby sa tento tovar mohol kvalifikovať na preferenčné sadzobné zaobchádzanie alebo preferenčné kvóty.

7. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že tento článok nemožno vykladať tak, že sa od zmluvnej strany požaduje, aby povolila konkrétnu službu, ktorá sa má poskytovať cezhranične, keď táto zmluvná strana prijme alebo zachováva obmedzenia alebo zákazy týkajúce sa takéhoto poskytovania služieb, ktoré sú v súlade so špecifikovanými výhradami, podmienkami alebo kvalifikáciami, pokiaľ ide o odvetvie, pododvetvie alebo činnosť uvedené v prílohe 18.

8. Týmto článkom nie sú dotknuté záväzky zmluvnej strany, ktoré prijala podľa Dohody o založení WTO.

ČLÁNOK 18.10

Nesúladné opatrenia

1. Články 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 a 18.9 sa nevzťahujú na:

a) žiadne existujúce nesúladné opatrenie zachovávané:

i) v prípade Európskej únie:

A) Európskou úniou, ako sa stanovuje v oddiele C dodatku 18-1;

B) ústrednou štátnou správou členského štátu, ako sa stanovuje v oddiele C dodatku 18-1;

C) regionálnou štátnou správou členského štátu, ako sa stanovuje v oddiele C dodatku 18-1, alebo

D) miestnou samosprávou a

ii) v prípade Čile:

A) ústrednou štátnou správou, ako sa stanovuje v oddiele C dodatku 18-2;

B) regionálnou štátnou správou, ako sa stanovuje v oddiele C dodatku 18-2, alebo

C) miestnou samosprávou;

b) pokračovanie v uplatňovaní alebo rýchle obnovenie uplatňovania akéhokoľvek nesúladného opatrenia uvedeného v písmene a) tohto odseku, alebo

c) úpravu akéhokoľvek nesúladného opatrenia podľa písmena a) tohto odseku v rozsahu, v akom sa touto úpravou neznižuje súlad opatrenia, ktorý existoval bezprostredne pred úpravou, s článkami 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 alebo 18.9.

2. Články 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 a 18.9 sa nevzťahujú na žiadne opatrenia zmluvnej strany v súvislosti s odvetviami, pododvetviami alebo činnosťami stanovenými danou zmluvnou stranou v oddiele D dodatkov 18-1 a 18-2.

3. Zmluvná strana nesmie na základe žiadneho opatrenia, ktoré bolo prijaté po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody a na ktoré sa vzťahuje oddiel D dodatku 18-1 alebo 18-2, požadovať, aby investor druhej zmluvnej strany z dôvodu svojej štátnej príslušnosti predal alebo inak scudzil svoju finančnú inštitúciu existujúcu v čase nadobudnutia platnosti daného opatrenia.

4. Článok 18.6 sa neuplatňuje na žiadne opatrenia zmluvnej strany v súvislosti s odvetviami, pododvetviami alebo činnosťami stanovenými danou zmluvnou stranou v oddiele B dodatku 18-1 alebo 18-2.

5. Ak zmluvná strana stanovila výhradu k článkom 10.6, 10.8, 10.9, 10.10, 11.4 alebo 11.5 v prílohách 10-A alebo 10-B, uvedená výhrada v prípade potreby predstavuje aj výhradu k článkom 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 alebo 18.9 do tej miery, do akej sa na opatrenie, odvetvie, pododvetvie alebo činnosť uvedenú vo výhrade vzťahuje táto kapitola.

ČLÁNOK 18.11

Prudenciálna výnimka

1. Žiadnym z ustanovení tejto dohody sa zmluvnej strane nebráni prijať alebo zachovať opatrenia z prudenciálnych dôvodov, ako je:

- a) ochrana investorov, vkladateľov, poisťníkov alebo osôb, voči ktorým má poskytovateľ finančných služieb fiduciárnu povinnosť, alebo
- b) zabezpečenie integrity a stability finančného systému zmluvnej strany.

2. Ak tieto opatrenia nie sú v súlade s ustanoveniami tejto dohody, nebudú sa využívať ako prostriedok vyhýbania sa záväzkom alebo povinnostiam zmluvnej strany podľa tejto dohody.

ČLÁNOK 18.12

Spracovanie informácií

Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že sa ním zmluvnej strane ukladá povinnosť zverejniť informácie týkajúce sa záležitostí a účtov jednotlivých zákazníkov alebo akékoľvek dôverné alebo chránené informácie, ktorými disponujú verejnoprávne subjekty.

ČLÁNOK 18.13

Domáca regulácia a transparentnosť

1. Na opatrenia zmluvnej strany v rámci rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly sa neuplatňuje kapitola 13 s výnimkou článku 13.1 ods. 5 písm. c) až f) ani kapitola 29.
2. Pokiaľ je to možné a v súlade s vlastným právnym systémom prijímania opatrení každá zmluvná strana:
 - a) vopred uverejní:
 - i) všeobecne záväzné zákony a iné právne predpisy, ktoré navrhuje prijať v súvislosti so záležitosťami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly, alebo
 - ii) dokumenty, ktoré obsahujú dostatočné informácie o takýchto možných nových zákonoch a iných právnych predpisoch, aby mohli zainteresované osoby a druhá zmluvná strana posúdiť, či a ako výrazne by mohli ovplyvniť ich záujmy;

- b) poskytnú zinteresovaným osobám a druhej zmluvnej strane primeranú možnosť na predloženie pripomienok k navrhovaným zákonom a iným právnym predpisom alebo dokumentom uverejneným podľa písmena a);
- c) zväži všetky pripomienky predložené v súlade s písmenom b) a
- d) poskytnú primeranú lehotu medzi uverejnením akýchkoľvek zákonov a iných právnych predpisov podľa písmena a) bodu i) a dátumom, odkedy ich poskytovatelia finančných služieb musia dodržiavať.
3. Tento článok sa vzťahuje na opatrenia zmluvnej strany týkajúce sa licenčných požiadaviek a postupov a kvalifikačných požiadaviek a postupov a uplatňuje sa len v odvetviach, v ktorých zmluvná strana prijala špecifické záväzky v rámci tejto kapitoly, a to do takej miery, do akej sa uplatňujú dané špecifické záväzky.
4. Ak zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia týkajúce sa povolenia poskytovať finančné služby, zabezpečí, aby:
- a) boli takéto opatrenia založené na objektívnych a transparentných kritériách¹;
- b) boli postupy udeľovania povolení nestranné a pre žiadateľov primerané na preukázanie toho, či spĺňajú požiadavky, ak takéto požiadavky existujú, a
- c) postupy na udeľovanie povolení samy osebe neodôvodnene nebránili splneniu požiadaviek.

¹ Takéto kritériá môžu okrem iného zahŕňať spôsobilosť a schopnosť poskytovať službu vrátane schopnosti poskytovať ju spôsobom, ktorý je v súlade s regulačnými požiadavkami zmluvnej strany. Príslušné orgány môžu posúdiť, aká váha sa má pripisovať každému kritériu.

5. Ak zmluvná strana vyžaduje povolenie¹ na poskytovanie finančných služieb, urýchlene uverejní alebo inak verejne prístupní informácie potrebné na to, aby mohol žiadateľ splniť požiadavky a postupy na získanie, udržanie, zmenu a obnovenie takéhoto povolenia. Takéto informácie zahŕňajú okrem iného tieto prvky, ak sú dostupné:

- a) požiadavky a postupy na získanie, udržanie, zmenu a obnovenie takéhoto povolenia;
- b) kontaktné údaje príslušných orgánov;
- c) postupy na odvolanie alebo preskúmanie, pokiaľ ide o rozhodnutia týkajúce sa žiadosti;
- d) postupy monitorovania alebo presadzovania dodržiavania podmienok licencií alebo kvalifikácií a
- e) možnosti zapojenia verejnosti, napr. prostredníctvom vypočutí alebo pripomienok.

6. Ak zmluvná strana požaduje povolenie na poskytovanie finančnej služby, príslušné orgány tejto zmluvnej strany:

- a) umožnia žiadateľovi, pokiaľ je to možné, podať žiadosť kedykoľvek v priebehu roka²;

¹ Na účel tejto kapitoly „povolenie“ je povolenie poskytovať finančné služby a vychádza z postupu, ktorý musí žiadateľ dodržiavať na preukázanie súladu s licenčnými požiadavkami alebo kvalifikačnými požiadavkami.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že sa od príslušných orgánov nevyžaduje, aby začali posudzovať žiadosti mimo svojho bežného pracovného času a pracovných dní.

- b) poskytnú primeranú lehotu na podanie žiadosti, ak existujú konkrétne lehoty na podávanie žiadostí;
- c) začnú bezodkladne spracúvať žiadosť;
- d) vynaložia úsilie na prijímanie žiadostí v elektronickej podobe za tých istých podmienok, pokiaľ ide o ich autenticitu, ako v prípade papierových podaní, a
- e) prijímajú kópie dokladov, ktoré sú overené v súlade s právnymi predpismi zmluvnej strany, namiesto originálnych dokladov, pokiaľ sa originálne doklady nevyžadujú na ochranu integrity procesu udeľovania povolenia.

7. Každá zmluvná strana vynaloží úsilie, aby postupy udeľovania povolení a formality boli čo najjednoduchšie, a nebude nenáležite komplikovať alebo zdržovať poskytnutie finančných služieb.

8. Každá zmluvná strana vynaloží úsilie na stanovenie orientačnej lehoty na spracovanie žiadosti a na žiadosť žiadateľa bezodkladne zabezpečí poskytnutie informácie o stave žiadosti.

9. Ak príslušné orgány považujú žiadosť za neúplnú na spracovanie podľa zákonov a iných právnych predpisov zmluvnej strany, v primeranej lehote a v čo najväčšej uskutočniteľnej miere:

- a) informujú žiadateľa, že žiadosť je neúplná;
- b) na požiadanie žiadateľa uvedú dodatočné informácie, ktoré sa vyžadujú na doplnenie žiadosti, alebo inak poskytnú usmernenie k tomu, prečo sa žiadosť považuje za neúplnú, a

c) poskytnú žiadateľovi možnosť¹ predložiť dodatočné informácie, ktoré sa vyžadujú na doplnenie žiadosti.

10. Ak žiadne z opatrení stanovených v odseku 9 písm. a), b) alebo c) nie je uskutočniteľné, príslušné orgány v prípade, že je žiadosť zamietnutá pre neúplnosť, zabezpečia, aby bol žiadateľ o tejto skutočnosti informovaný v primeranej lehote.

11. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné orgány v súvislosti s poplatkami za povolenie², ktoré účtujú, poskytli žiadateľom sadzobník poplatkov alebo informácie o spôsobe určovania výšky poplatkov a nepoužívali poplatky ako prostriedok na vyhnutie sa záväzkom alebo povinnostiam zmluvnej strany.

12. Príslušný orgán musí prijať rozhodnutie nezávisle a nemal by sa zodpovedať žiadnej osobe poskytujúcej služby, v súvislosti s ktorými sa vyžaduje licencia alebo povolenie.

13. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby bolo spracovanie žiadosti vrátane prijatia konečného rozhodnutia dokončené v primeranej lehote od dátumu, keď bola predložená úplná žiadosť, a aby bol žiadateľ písomne informovaný o rozhodnutí týkajúcom sa žiadosti, a to v maximálnej možnej miere.

¹ Pri tejto možnosti sa nevyžaduje, aby príslušný orgán poskytol predĺženie lehôt.

² Medzi poplatky za povolenie nepatria poplatky za využívanie prírodných zdrojov, poplatky za aukciu, verejnú súťaž alebo za iné nediskriminačné spôsoby udeľovania koncesií ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.

14. Ak príslušný orgán žiadosť zamietne, žiadateľ je o tom bezodkladne písomne informovaný, a to buď na vlastnú žiadosť, alebo z iniciatívy príslušného orgánu. Ak je to možné, žiadateľ je informovaný o dôvodoch rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, ako aj o lehote na odvolanie voči tomuto rozhodnutiu. Žiadateľovi by sa malo v primeranej lehote umožniť opätovne podať žiadosť.

15. Ak sa na účely povolenia vyžaduje preskúšanie, príslušný orgán zabezpečí, aby sa takéto preskúšanie organizovalo v primerane častých intervaloch, a poskytne primeranú lehotu na to, aby žiadatelia mohli o takéto preskúšanie požiadať.

16. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby udelené povolenie nadobudlo účinnosť bez zbytočného odkladu v súlade s podmienkami, ktoré sa v ňom stanovujú.

ČLÁNOK 18.14

Finančné služby, ktoré sú na území zmluvnej strany nové

1. Zmluvná strana povolí finančnej inštitúcii druhej zmluvnej strany s výnimkou pobočiek poskytovať akúkoľvek novú finančnú službu, ktorú by prvá uvedená zmluvná strana povolila poskytovať vlastným finančným inštitúciám v súlade so svojimi právnymi predpismi a za podobných okolností, ak si zavedenie novej finančnej služby nevyžaduje nové zákony alebo iné právne predpisy či zmeny existujúcich zákonov alebo iných právnych predpisov.

2. Zmluvná strana môže určiť inštitucionálnu a právnu formu, prostredníctvom ktorej sa môže nová finančná služba poskytovať, a môže požadovať povolenie na poskytovanie tejto služby. Ak sa takéto povolenie požaduje, rozhodnutie sa prijme v primeranej lehote a toto povolenie sa zamietne len z dôvodov obozretnosti.

3. Tento článok nebráni finančnej inštitúcii zmluvnej strany v tom, aby požiadala druhú zmluvnú stranu o zváženie povolenia na poskytovanie finančnej služby, ktorá sa ešte neposkytuje na území žiadnej z týchto zmluvných strán. Na takúto žiadosť sa vzťahujú právne predpisy zmluvnej strany, ktorá ju prijíma, a nevzťahujú sa na ňu povinnosti vyplývajúce z tohto článku.

ČLÁNOK 18.15

Samoregulačné organizácie

Ak zmluvná strana požaduje, aby sa finančná inštitúcia alebo cezhraničný poskytovateľ finančných služieb druhej zmluvnej strany stali členom samoregulačnej organizácie, zúčastňovali sa jej činnosti alebo mali k nej prístup s cieľom poskytovať finančnú službu na jej území alebo na jej územie, prvá zmluvná strana zabezpečí, aby samoregulačná organizácia dodržiavala povinnosti stanovené v článkoch 10.6, 10.8, 11.4 a 11.5.

ČLÁNOK 18.16

Platobné a zúčtovacie systémy

Za podmienok, na základe ktorých sa poskytuje národné zaobchádzanie, poskytne každá zmluvná strana finančným inštitúciám druhej zmluvnej strany usadeným na jej území prístup k platobným a zúčtovacím systémom prevádzkovaným verejnoprávnymi subjektmi a k oficiálnym finančným nástrojom a nástrojom refinancovania, ktoré sú dostupné pri normálnom spôsobe bežného podnikania. Tento článok neudeľuje prístup k nástrojom veriteľa poslednej inštancie zmluvnej strany.

ČLÁNOK 18.17

Podvýbor pre finančné služby

1. Podvýbor pre finančné služby (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 33.4 ods. 1 sa skladá zo zástupcov zmluvných strán zodpovedajúcich za finančné služby.
2. Podvýbor:
 - a) vykonáva dohľad nad vykonaním tejto kapitoly;
 - b) posudzuje záležitosti týkajúce sa finančných služieb, ktoré mu predloží niektorá zo zmluvných strán, a

- c) vedie dialóg o regulácii sektora finančných služieb v záujme zlepšenia vzájomného poznania príslušných regulačných systémov zmluvných strán a spolupráce pri vypracúvaní medzinárodných noriem.

ČLÁNOK 18.18

Technické diskusie a konzultácie

1. Zmluvná strana môže požiadať o technické diskusie a konzultácie s druhou zmluvnou stranou týkajúce sa akejkoľvek záležitosti vyplývajúcej z tejto dohody, ktorá ovplyvňuje finančné služby. Druhá zmluvná strana túto požiadavku s porozumením posúdi. Zmluvné strany informujú podvýbor o výsledkoch svojich diskusií a konzultácií.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej delegácia v rámci technických diskusií a konzultácií zahŕňala úradníkov s príslušnými odbornými znalosťami v oblasti finančných služieb.
3. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že od zmluvnej strany vyžaduje, aby:
 - a) sa odchyľila od svojich príslušných zákonov a iných právnych predpisov v súvislosti so sprístupňovaním informácií medzi finančnými regulačnými subjektmi alebo od požiadaviek, ktoré vychádzajú z dohody medzi finančnými orgánmi zmluvných strán, alebo
 - b) od regulačných orgánov vyžadovala prijatie akýchkoľvek opatrení, ktoré by zasahovali do špecifických otázok regulácie, dohľadu, správy alebo presadzovania.

4. Žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že zabraňuje zmluvnej strane, ktorá vyžaduje informácie na účely dohľadu týkajúce sa finančnej inštitúcie na území druhej zmluvnej strany alebo cezhraničného poskytovateľa finančných služieb druhej zmluvnej strany, v tom, aby sa obrátila na príslušný regulačný orgán druhej zmluvnej strany so žiadosťou o informácie.

5. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že týmto článkom nie sú dotknuté práva a povinnosti ktorejkoľvek zmluvnej strany podľa kapitoly 31.

ČLÁNOK 18.19

Urovnávanie sporov

1. Na urovnávanie sporov týkajúcich sa uplatňovania alebo výkladu tejto kapitoly sa uplatňuje kapitola 31 vrátane príloh 31-A a 31-B v znení zmien podľa tohto článku.

2. Okrem požiadaviek stanovených v článku 31.9 musia mať členovia panelu odborné znalosti alebo skúsenosti v oblasti právnych predpisov alebo praxe vo sfére finančných služieb, čo môže zahŕňať reguláciu finančných inštitúcií, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

3. Podvýbor odporučí, aby Výbor pre obchod zostavil zoznam najmenej 15 osôb spĺňajúcich požiadavky stanovené v odseku 2, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu členov panelu. Výbor pre obchod zostaví takýto zoznam najneskôr do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody. Tento zoznam tvoria tri čiastkové zoznamy:

a) jeden čiastkový zoznam osôb zostavený na základe návrhov Európskej únie;

- b) jeden čiastkový zoznam osôb zostavený na základe návrhov Čile a
- c) jeden čiastkový zoznam osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej zo zmluvných strán a ktoré budú zastávať funkciu predsedu panelu.
4. Každý čiastkový zoznam obsahuje najmenej päť osôb. Výbor pre obchod zabezpečí, aby bol na zozname vždy tento minimálny počet osôb.
5. Na účely tejto kapitoly sa po zostavení zoznamu uvedeného v odseku 3 tohto článku týmto zoznamom nahradí zoznam zostavený podľa článku 31.8 ods. 1.

KAPITOLA 19

DIGITÁLNY OBCHOD

ODDIEL A

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 19.1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na obchod uskutočňovaný elektronickými prostriedkami.
2. Táto kapitola sa nevzťahuje na audiovizuálne služby.

ČLÁNOK 19.2

Vymedzenie pojmov

1. Vymedzenie pojmov v článkoch 10.2 a 11.2 sa vzťahuje na túto kapitolu.

2. Na účely tejto kapitoly:

- a) „spotrebiteľ“ je každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ak sa to stanovuje v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany, ktorá využíva alebo požaduje verejnú telekomunikačnú službu na účely nesúvisiace s jej obchodnou, podnikateľskou alebo profesijnou činnosťou;
- b) „priame marketingové oznámenie“ je akákoľvek forma komerčnej reklamy, ktorou fyzická alebo právnická osoba oznamuje marketingové správy priamo koncovým používateľom prostredníctvom verejnej telekomunikačnej služby a ktorá pokrýva prinajmenšom elektronickú poštu a textové a multimediálne správy;
- c) „elektronická autentifikácia“ je proces, ktorý umožňuje potvrdiť:
 - i) elektronickú identifikáciu fyzickej či právnickej osoby alebo
 - ii) pôvod a integritu údajov v elektronickej forme;
- d) „elektronická pečať“ sú údaje v elektronickej forme používané právnickou osobou, ktoré sú pripojené alebo logicky pridružené k iným údajom v elektronickej forme s cieľom zabezpečiť pôvod a integritu týchto iných údajov;
- e) „elektronický podpis“ sú údaje v elektronickej forme, ktoré sú pripojené alebo logicky pridružené k iným údajom v elektronickej forme, a spĺňa tieto požiadavky:
 - i) používa ho fyzická osoba na odsúhlasenie údajov v elektronickej forme, na ktoré sa vzťahuje, a

- ii) je prepojený s údajmi v elektronickej forme, na ktoré sa vzťahuje, takým spôsobom, že akúkoľvek následnú zmenu údajov v elektronickej forme možno zistiť;
- f) „dôveryhodná elektronická služba“ je elektronická služba pozostávajúca z vytvárania, overovania a validovania elektronických podpisov, elektronických pečatí, elektronických časových pečiatok, elektronického doručovania pre registrované zásielky, autentifikácie webových sídiel a certifikátov súvisiacich s uvedenou službou;
- g) „koncový používateľ“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá používa alebo požaduje verejnú telekomunikačnú službu, buď ako spotrebiteľ, alebo na obchodné, podnikateľské či profesijné účely, ak sa to stanovuje v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany;
- h) „osobné údaje“ sú osobné údaje vymedzené v článku 1.3 písm. u) a
- i) „verejná telekomunikačná služba“ je verejná telekomunikačná služba podľa vymedzenia v článku 16.2 písm. j).

ČLÁNOK 19.3

Právo na reguláciu

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú právo na reguláciu na svojom území v záujme dosiahnutia legitímnych cieľov politiky, akými sú ochrana verejného zdravia, sociálne služby, vzdelávanie, bezpečnosť, životné prostredie vrátane zmeny klímy, verejná morálka, sociálna ochrana alebo ochrana spotrebiteľa, ochrana súkromia a osobných údajov alebo podpora a ochrana kultúrnej rozmanitosti.

ČLÁNOK 19.4

Výnimky

Žiadnym z ustanovení tejto kapitoly sa zmluvným stranám nebráni prijať alebo zachovať opatrenia v súlade s článkami 18.11, 32.1 a 32.2 z dôvodov verejného záujmu stanovených v uvedených článkoch.

ODDIEL B

TOKY ÚDAJOV A OCHRANA OSOBNÝCH ÚDAJOV

ČLÁNOK 19.5

Cezhraničné toky údajov

Zmluvné strany sa zaväzujú zabezpečiť cezhraničné toky údajov s cieľom uľahčiť digitálny obchod. Na tento účel zmluvná strana neobmedzí cezhraničné toky údajov medzi stranami tým, že:

- a) vyžaduje využívanie počítačových zariadení alebo sieťových prvkov na území tejto zmluvnej strany na účely spracúvania a ukladá povinnosť využívať počítačové zariadenia alebo sieťové prvky, ktoré sú certifikované alebo schválené na území tejto zmluvnej strany;
- b) vyžaduje lokalizáciu údajov na území danej zmluvnej strany na účely uchovávanía alebo spracúvania;
- c) zakazuje uchovávanie alebo spracúvanie údajov na území druhej zmluvnej strany alebo

- d) podmieňuje cezhraničný prenos údajov použitím počítačových zariadení alebo sieťových prvkov na svojom území alebo požiadavkami lokalizácie na svojom území.

ČLÁNOK 19.6

Ochrana osobných údajov a súkromia

1. Každá zmluvná strana uznáva, že ochrana osobných údajov a súkromia je základným právom a že prísne normy v tejto súvislosti prispievajú k dôvere v digitálne hospodárstvo a k rozvoju obchodu.
2. Každá zmluvná strana môže prijať a zachovať opatrenia, ktoré považuje za primerané na zabezpečenie ochrany osobných údajov a súkromia, a to aj prostredníctvom prijatia a uplatňovania pravidiel cezhraničného prenosu osobných údajov. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemá vplyv na ochranu osobných údajov a súkromia priznávanú opatreniami zmluvnej strany.

ODDIEL C

OSOBITNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 19.7

Clá na elektronické prenosy

Zmluvná strana neuloží clá na elektronické prenosy medzi osobou tejto zmluvnej strany a osobou druhej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 19.8

Žiadne predchádzajúce povolenie

1. Zmluvná strana nevyžaduje predchádzajúce povolenie výlučne z toho dôvodu, že sa služba poskytuje online¹, ani neprijme či nezachová žiadnu inú požiadavku s rovnocenným účinkom.
2. Odsek 1 sa neuplatňuje na telekomunikačné služby, služby televízneho a rozhlasového vysielania, služby hazardných hier, služby právneho zastupovania ani na služby notárov alebo rovnocenných povolaní, ak priamo a konkrétne súvisia s výkonom verejných právomocí.

¹ Služba sa poskytuje online, keď sa poskytuje elektronickými prostriedkami a bez toho, aby boli súčasne prítomné príslušné osoby.

ČLÁNOK 19.9

Uzatváranie zmlúv elektronickými prostriedkami

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej zákony a iné právne predpisy umožňovali uzatváranie zmlúv elektronickými prostriedkami a aby právne požiadavky na zmluvné procesy neboli prekážkou vo využívaní zmlúv uzatvorených elektronickými prostriedkami alebo, aby uvedené požiadavky nemali za následok stratu právnej účinnosti a platnosti takýchto zmlúv z dôvodu, že boli uzavreté elektronickými prostriedkami.
2. Odsek 1 sa nevzťahuje na
 - a) služby rozhlasového a televízneho vysielania, služby hazardných hier a služby právneho zastupovania;
 - b) služby notárov alebo rovnocenných profesií zahŕňajúce priame a konkrétne spojenie s výkonom verejných právomocí a
 - c) zmluvy, ktorými sa stanovujú alebo prevádzajú práva k nehnuteľnostiam, zmluvy, pri ktorých sa podľa požiadaviek právnych predpisov vyžaduje účasť súdov, orgánov verejného sektora alebo príslušníkov povolání poverených výkonom verejnej moci, zmluvy o zárukách a zábezpekách, ktoré sú poskytnuté osobami konajúcimi na účely nesúvisiace s ich obchodnou, podnikateľskou alebo profesijnou činnosťou, a zmluvy, ktoré sa riadia rodinným právom alebo dedičským právom.

ČLÁNOK 19.10

Dôveryhodné elektronické služby a elektronická autentifikácia

1. Zmluvná strana neodoprie právny účinok dôveryhodnej elektronickej služby alebo elektronickej autentifikácie alebo prípustnosť ich použitia ako dôkazov v súdnych alebo správnych konaniach na základe toho, že majú elektronickú formu.
2. Zmluvná strana neprijme ani nezachová opatrenia, ktorými by sa:
 - a) stranám elektronickej transakcie zakazovalo vzájomne stanoviť vhodný spôsob elektronickej autentifikácie ich transakcie alebo
 - b) stranám elektronickej transakcie znemožňovalo preukázať pred súdnymi alebo správnyimi orgánmi, že ich elektronická transakcia spĺňa všetky právne požiadavky týkajúce sa dôveryhodných elektronických služieb alebo elektronickej autentifikácie.
3. Bez ohľadu na odsek 2 môže zmluvná strana požadovať, aby v prípade konkrétnej kategórie elektronických transakcií spôsob elektronickej autentifikácie alebo dôveryhodnej elektronickej služby:
 - a) bol certifikovaný orgánom akreditovaným v súlade s jej právnymi predpismi alebo
 - b) spĺňal určité normy výkonnosti, ktoré sú objektívne, transparentné a nediskriminačné a týkajú sa len osobitných vlastností dotknutej kategórie elektronických transakcií.

ČLÁNOK 19.11

Dôvera spotrebiteľov v online prostredí

1. Zmluvné strany uznávajú význam posilnenia dôvery spotrebiteľov v digitálny obchod. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia na zabezpečenie účinnej ochrany spotrebiteľov zapojených do elektronických obchodných transakcií vrátane opatrení, ktorými sa:

- a) zakazujú podvodné a klamlivé obchodné praktiky;
- b) vyžaduje, aby dodávatelia tovaru a poskytovatelia služieb konali v dobrej viere a dodržiavali spravodlivé obchodné praktiky vrátane zákazu účtovania spotrebiteľom za nevyžiadaný tovar a služby;
- c) vyžaduje, aby dodávatelia tovaru a poskytovatelia služieb spotrebiteľom poskytli jasné a podrobné informácie o svojej totožnosti, ako aj kontaktné údaje¹, a informácie o tovare a službách, transakcii a uplatniteľných právach spotrebiteľa, a
- d) spotrebiteľom poskytuje prístup k prostriedkom nápravy na uplatnenie ich práv vrátane práva na prostriedky nápravy v prípade, keď sa za tovar alebo služby zaplatí, ale tieto sa nedodajú alebo neposkytnú tak, ako bolo dohodnuté.

2. Zmluvné strany uznávajú význam spolupráce medzi svojimi národnými agentúrami na ochranu spotrebiteľa alebo inými príslušnými subjektmi, pokiaľ ide o činnosti týkajúce sa elektronického obchodu s cieľom posilniť dôveru spotrebiteľov.

¹ V prípade poskytovateľov sprostredkovateľských služieb zahŕňa totožnosť a kontaktné údaje aj totožnosť a kontaktné údaje skutočného dodávateľa tovaru či poskytovateľa služby.

ČLÁNOK 19.12

Nevyžiadané priame marketingové oznámenia

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli koncoví používatelia účinne chránení pred nevyžiadanými priamymi marketingovými oznámeniami.
2. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová účinné opatrenia týkajúce sa nevyžiadaných priamych marketingových oznámení, ktorými:
 - a) sa vyžaduje, aby odosielatelia nevyžiadaných priamych marketingových oznámení zabezpečili, že príjemcovia budú schopní zamedziť neustálemu príjmu takýchto oznámení, alebo
 - b) sa v súlade s jej zákonmi a inými právnymi predpismi vyžaduje súhlas príjemcov s tým, aby dostávali priame marketingové oznámenia.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli priame marketingové oznámenia ako také jasne identifikovateľné, aby sa v nich jasne uvádzalo, v mene koho sú vyhotovené, a aby obsahovali potrebné informácie, ktoré umožnia koncovým používateľom kedykoľvek a bezplatne požiadať o ukončenie.

ČLÁNOK 19.13

Zákaz povinného poskytnutia zdrojového kódu alebo prístupu k nemu

1. Zmluvná strana nevyžaduje prenos zdrojového kódu softvéru, ktorý vlastní fyzická alebo právnická osoba druhej zmluvnej strany, ani prístup k nemu. Tento odsek sa nevzťahuje na dobrovoľný prenos zdrojového kódu alebo dobrovoľné poskytnutie prístupu k nemu na komerčnom základe osobou druhej zmluvnej strany, napríklad v kontexte transakcie verejného obstarávania alebo slobodne dohodnutej zmluvy. Žiadne ustanovenie tohto odseku nebráni osobe zmluvnej strany v udeľovaní licencií na vlastný softvér bezplatne a s otvoreným zdrojovým kódom.
2. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že sa články 18.11, 32.1 a 32.2 môžu vzťahovať na opatrenia zmluvnej strany prijaté alebo zachované v súvislosti s certifikačným postupom.
3. Žiadne z ustanovení tohto článku nemá vplyv na:
 - a) požiadavky súdneho orgánu alebo správneho súdu, alebo orgánu na ochranu hospodárskej súťaže, v záujme nápravy porušenia práva hospodárskej súťaže;
 - b) ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva alebo
 - c) právo zmluvnej strany prijímať opatrenia v súlade s článkom 21.3.

ČLÁNOK 19.14

Spolupráca v regulačných otázkach v súvislosti s digitálnym obchodom

1. Zmluvné strany budú spolupracovať prostredníctvom výmeny informácií o svojich príslušných právnych predpisoch a o ich vykonávaní v súvislosti s regulačnými otázkami vychádzajúcimi z digitálneho obchodu, medzi ktoré patrí:
 - a) uznávanie a zjednodušenie interoperabilných cezhraničných dôveryhodných elektronických služieb a elektronickej autentifikácie;
 - b) zaobchádzanie s priamou marketingovou komunikáciou;
 - c) ochrana spotrebiteľov online a
 - d) akékoľvek iné regulačné otázky relevantné pre rozvoj digitálneho obchodu.
2. Zmluvné strany budú udržiavať dialóg založený na výmene informácií uvedených v odseku 1.
3. Tento článok sa neuplatňuje na pravidlá a opatrenia zmluvnej strany týkajúce sa ochrany osobných údajov a súkromia ani na cezhraničný prenos osobných údajov.

ČLÁNOK 19.15

Preskúmanie

Na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany Podvýbor pre služby a investície, na ktorý sa odkazuje v článku 11.10, preskúma vykonávanie tejto kapitoly, a to najmä s ohľadom na príslušné zmeny, ktoré ovplyvňujú digitálny obchod a ktoré môžu vzniknúť v dôsledku nových podnikateľských modelov alebo technológií. Podvýbor pre služby a investície oznámi svoje zistenia a predloží Výboru pre obchod všetky potrebné odporúčania.

KAPITOLA 20

POHYB KAPITÁLU, PLATBY A PREVODY A DOČASNÉ OCHRANNÉ OPATRENIA

ČLÁNOK 20.1

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Cieľom tejto kapitoly je umožniť voľný pohyb kapitálu a platieb v súvislosti s transakciami liberalizovanými podľa tejto dohody¹.

ČLÁNOK 20.2

Bežný účet

Bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto dohody, každá zmluvná strana povolí všetky platby a prevody v súvislosti s transakciami na bežnom účte platobnej bilancie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody, a to vo voľne zameniteľnej mene a v súlade s článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde, ktorá bola prijatá v Bretton Woods v štáte New Hampshire 22. júla 1994.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že sa na túto kapitolu vzťahuje príloha 20.

ČLÁNOK 20.3

Pohyb kapitálu

Bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto dohody, každá zmluvná strana v súvislosti s transakciami na kapitálovom a finančnom účte platobnej bilancie umožní voľný pohyb kapitálu na účely liberalizácie investícií a iných transakcií, ako sa stanovuje v kapitolách 10, 11 a 18.

ČLÁNOK 20.4

Uplatňovanie zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov

1. Články 20.2 a 20.3 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bránia uplatňovať svoje zákony a iné právne predpisy týkajúce sa:
 - a) konkurzu, platobnej neschopnosti alebo ochrany práv veriteľov;
 - b) vydávania finančných nástrojov, ako sú cenné papiere, futures alebo derivátové produkty, a obchodovania alebo podnikania s nimi;
 - c) finančného výkazníctva alebo vedenia záznamov o pohyboch kapitálu, platbách alebo prevodoch, ak je to potrebné v záujme pomoci orgánom presadzovania práva alebo finančným regulačným orgánom;
 - d) trestných činov alebo prečinov, klamlivých alebo podvodných praktík;
 - e) zabezpečenia výkonu príkazov alebo rozsudkov v súdnom alebo správnom konaní alebo

f) systémov sociálneho zabezpečenia, dôchodkového zabezpečenia alebo povinného sporenia.

2. Zákony a iné právne predpisy uvedené v odseku 1 sa uplatňujú nestranne a nediskriminačne a neuplatňujú sa spôsobom, ktorý by predstavoval skryté obmedzovanie pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov.

ČLÁNOK 20.5

Dočasné ochranné opatrenia

V prípade, že za výnimočných okolností dôjde k závažným ťažkostiam pri fungovaní hospodárskej a menovej únie Európskej únie, alebo hrozí, že dôjde k takýmto závažným ťažkostiam, Európska únia môže prijať alebo zachovať ochranné opatrenia týkajúce sa pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov na obdobie nepresahujúce šesť mesiacov. Takéto opatrenia sa obmedzujú na nevyhnutne potrebnú mieru.

ČLÁNOK 20.6

Obmedzenia v prípade ťažkostí v oblasti platobnej bilancie a vonkajších financií

1. Ak má ktorákoľvek zmluvná strana závažné ťažkosti s platobnou bilanciou alebo vonkajším financovaním alebo jej takéto ťažkosti hrozia, môže prijať alebo zachovať reštriktívne opatrenia v súvislosti s pohybom kapitálu, platbami alebo prevodmi¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že závažné ťažkosti s platobnou bilanciou alebo vonkajšie finančné ťažkosti či hrozba takýchto ťažkostí môžu byť spôsobené okrem iného závažnými ťažkosťami týkajúcimi sa menovej alebo devízovej politiky alebo hrozbou takýchto ťažkostí.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1 tohto článku:
- a) sú v súlade s príslušnými článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde;
 - b) neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na riešenie situácie uvedenej v odseku 1 tohto článku;
 - c) sú dočasné a postupne sa odstránia po zlepšení situácie uvedenej v odseku 1 tohto článku;
 - d) zabraňujú zbytočnému poškodeniu obchodných, hospodárskych a finančných záujmov druhej zmluvnej strany; a
 - e) sú nediskriminačné v porovnaní s tretími krajinami v podobných situáciách.
3. V prípade obchodu s tovarom môže každá zmluvná strana prijať alebo zachovať reštriktívne opatrenia s cieľom ochrániť svoju vonkajšiu finančnú situáciu alebo platobnú bilanciu. Také opatrenia sú v súlade s dohodou GATT z roku 1994 a Dohovorom o ustanoveniach o platobnej bilancii v rámci Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994.
4. V prípade obchodu so službami môže každá zmluvná strana prijať alebo zachovať reštriktívne opatrenia s cieľom ochrániť svoju vonkajšiu finančnú pozíciu alebo platobnú bilanciu. Také opatrenia sú v súlade s článkom XII dohody GATS.
5. Zmluvná strana, ktorá prijme alebo zachová opatrenia uvedené v odsekoch 1 a 2, ich bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane.

6. Ak sa prijmu alebo zachovajú reštriktívne opatrenia podľa tohto článku, zmluvné strany bezodkladne uskutočnia konzultácie v Podvýbore pre služby a investície, pokiaľ sa takéto konzultácie neuskutočnia na iných fórach, ktorých členmi sú obe zmluvné strany. V rámci konzultácií sa posudzujú ťažkosti v oblasti platobnej bilancie alebo vonkajšieho financovania, ktoré viedli k príslušným opatreniam, pričom sa okrem iného zohľadnia faktory, ako sú:

- a) povaha a rozsah ťažkostí;
- b) vonkajšie hospodárske a obchodné prostredie a
- c) alternatívne nápravné opatrenia, ktoré by bolo možné použiť.

7. V rámci konzultácií podľa odseku 6 sa posúdi súlad reštriktívnych opatrení s odsekmi 1 a 2. Konzultácie vychádzajú zo všetkých relevantných zistení štatistickej alebo faktickej povahy predložených Medzinárodným menovým fondom (ďalej len „MMF“), ak existujú, a v ich záveroch sa zohľadní posúdenie platobnej bilancie a vonkajšej finančnej situácie dotknutej zmluvnej strany, ktoré vykonal MMF.

KAPITOLA 21

VEREJNÉ OBSTARÁVANIE

ČLÁNOK 21.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 21-A a 21-B:

- a) „obchodný tovar alebo služby“ sú tovar alebo služby druhu, ktorý sa bežne predáva alebo ponúka na predaj na obchodnom trhu, a to iným kupujúcim, než sú vlády, a na iné než vládne účely, alebo ktorý takíto kupujúci zvyčajne kupujú;
- b) „stavebná služba“ je služba, ktorej cieľom je akýmikoľvek prostriedkami realizovať inžinierske alebo stavebné práce v zmysle oddielu 51 CPC;
- c) „elektronická aukcia“ je opakujúci sa proces, pri ktorom sa využíva elektronické zariadenie na to, aby dodávatelia predložili nové ceny, alebo nové hodnoty v prípade iných kvantifikovateľných parametrov ponúk, než sú ceny, ktoré súvisia s kritériami hodnotenia, alebo nové ceny aj nové hodnoty, a v dôsledku ktorého je možné zostaviť poradie alebo nové poradie ponúk;
- d) „písomne“ alebo „písomný“ je akékoľvek vyjadrenie pozostávajúce zo slov alebo číslíc, ktoré je možné čítať, reprodukovať a následne oznámiť; môže zahŕňať aj informácie prenášané a uložené elektronicky;

- e) „obmedzený postup obstarávania“ je postup, v rámci ktorého obstarávateľský subjekt osloví dodávateľa alebo dodávateľov podľa svojho výberu;
- f) „opatrenie“ je akýkoľvek zákon, iný právny predpis, postup, administratívne usmernenie či prax alebo akékoľvek konanie obstarávateľského subjektu v súvislosti s obstarávaním, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda;
- g) „zoznam na viacero použití“ je zoznam dodávateľov, v súvislosti s ktorými obstarávateľský subjekt určil, že spĺňajú podmienky zaradenia do takéhoto zoznamu, a ktorých chce obstarávateľský subjekt využiť viac než raz;
- h) „oznámenie o plánovanom obstarávaní“ je oznámenie uverejnené obstarávateľským subjektom, v ktorom sa zainteresovaní dodávateľia vyzývajú na predloženie žiadosti o účasť, predloženie ponuky alebo na oboje;
- i) „kompenzácie“ sú akékoľvek podmienky alebo záväzky na podporu miestneho rozvoja alebo na zlepšenie platobnej bilancie zmluvnej strany, napríklad doložky o použití domácej produkcie, poskytnutí licencií na technológie, investícií, kompenzačných obchodov, a podobné postupy alebo požiadavky;
- j) „verejná súťaž“ je postup, v rámci ktorého môže predložiť ponuku každý zainteresovaný dodávateľ;
- k) „obstarávateľský subjekt“ je subjekt, na ktorý sa vzťahuje oddiel A, B alebo C prílohy 21-A alebo prílohy 21-B;
- l) „kvalifikovaný dodávateľ“ je dodávateľ, o ktorom obstarávateľský subjekt usúdi, že spĺňa podmienky účasti;
- m) „výberový postup obstarávania“ je postup, v rámci ktorého obstarávateľský subjekt vyzve na predloženie ponúk len kvalifikovaných dodávateľov;

- n) „služby“ zahŕňajú aj stavebné služby, ak nie je uvedené inak;
- o) „norma“ je dokument schválený uznaným orgánom, ktorý poskytuje na všeobecné a opakované použitie pravidlá, smernice alebo charakteristiky tovaru alebo služieb alebo súvisiace postupy a výrobné metódy, ktorých dodržiavanie nie je záväzné; jej obsahom alebo jej jediným predmetom úpravy môžu tiež byť požiadavky súvisiace s terminológiou, symbolmi, balením, značením alebo označovaním, ktoré sa vzťahujú na určitý tovar, službu, postup alebo výrobnú metódu;
- p) „dodávateľ“ je osoba alebo skupina osôb, ktorá poskytuje alebo by mohla poskytovať tovar alebo služby, a
- q) „technická špecifikácia“ je požiadavka v rámci obstarávania:
- i) stanovujú vlastnosti:
 - A) tovaru, ktorý sa má obstarat', napríklad kvalita, výkon, bezpečnosť a rozmery alebo postupy a metódy ich výroby; alebo
 - B) služieb, ktoré sa majú obstarat', napríklad kvalita, výkon a bezpečnosť alebo postupy či metódy ich poskytovania, alebo
 - ii) ktorá sa týka terminológie, symbolov, požiadaviek na balenie, značenie alebo označovanie vzťahujúcich sa na určitý tovar alebo službu.

ČLÁNOK 21.2

Rozsah pôsobnosti a predmet úpravy

1. Táto kapitola sa vzťahuje na každé opatrenie týkajúce sa obstarávania, ktoré je predmetom úpravy, bez ohľadu na to, či sa vykonáva výlučne alebo čiastočne elektronickými prostriedkami.
2. Na účely tejto kapitoly je „obstarávaním, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda,“ obstarávanie na vládne účely:
 - a) tovaru, služieb alebo ich akejkoľvek kombinácie:
 - i) ako sa uvádza v prílohe 21-A alebo prílohe 21-B, a
 - ii) ktoré sa neobstarávajú s cieľom komerčného predaja alebo komerčného ďalšieho predaja, ani na využitie pri výrobe alebo dodávke tovaru alebo poskytovaní služby na účely komerčného predaja alebo komerčného ďalšieho predaja;
 - b) uskutočňované na akomkoľvek zmluvnom základe vrátane kúpy, lízingu a prenájmu alebo kúpy na splátky, buď s možnosťou odkúpenia, alebo bez takejto možnosti;
 - c) s hodnotou odhadnutou v súlade s odsekmi 6 až 8 tohto článku, ktorá sa v čase uverejnenia oznámenia v súlade s článkom 21.6 rovná príslušným prahovým hodnotám stanoveným v prílohe 21-A alebo prílohe 21-B, prípadne je vyššia;
 - d) uskutočňované obstarávateľským subjektom a

e) nijako inak nevylúčené z rozsahu pôsobnosti podľa odseku 3 tohto článku alebo prílohy 21-A či 21-B.

3. Pokiaľ nie je v prílohe 21-A alebo prílohe 21-B stanovené inak, táto kapitola sa nevzťahuje na:

- a) nadobudnutie alebo prenájom pozemkov, existujúcich budov alebo iného nehnuteľného majetku, alebo práv k nim;
- b) mimozmluvné dojednania alebo akúkoľvek formu pomoci, ktorú zmluvná strana poskytuje, vrátane dohôd o spolupráci, grantov, pôžičiek, subvencií, kapitálových injekcií, záruk a fiškálnych stimulov;
- c) obstarávanie alebo nadobudnutie služieb fiškálnej agentúry alebo depozitných služieb, likvidačných a správnych služieb pre regulované finančné inštitúcie alebo služieb týkajúcich sa predaja, splácania a distribúcie verejného dlhu vrátane pôžičiek a štátnych dlhopisov, obligácií a iných cenných papierov;
- d) pracovné zmluvy vo verejnom sektore;
- e) obstarávanie uskutočňované:
 - i) na konkrétny účel poskytovania medzinárodnej pomoci vrátane rozvojovej pomoci;
 - ii) na základe osobitného postupu alebo podmienky medzinárodnej dohody týkajúcej sa umiestnenia vojsk alebo spoločného vykonávania projektu signatárskymi štátmi alebo

iii) na základe osobitného postupu alebo podmienky medzinárodnej organizácie, alebo ak je financované z medzinárodných grantov, pôžičiek alebo inej pomoci, kde by uplatniteľný postup alebo podmienka boli v rozpore s touto kapitolou, alebo

f) finančné služby.

4. Táto kapitola sa uplatňuje na všetky druhy obstarávania, na ktoré sa vzťahuje príloha 21-A alebo 21-B, pričom v prílohách sú stanovené tieto záväzky každej zmluvnej strany:

a) v oddiele A príloh 21-A a 21-B orgány ústrednej štátnej správy, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola;

b) v oddiele B príloh 21-A a 21-B orgány na nižšej ako ústrednej úrovni, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola;

c) v oddiele C príloh 21-A a 21-B všetky ostatné subjekty, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola;

d) v oddiele D príloh 21-A a 21-B tovar, na ktorý sa vzťahuje táto kapitola;

e) v oddiele E príloh 21-A a 21-B služby iné ako stavebné služby, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola;

f) v oddiele F príloh 21-A a 21-B stavebné služby, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola;

g) v oddiele G príloh 21-A a 21-B koncesie na verejné práce, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola;

- h) v oddiele H príloh 21-A a 21-B všeobecné poznámky;
- i) v oddiele I príloh 21-A a 21-B médiá, prostredníctvom ktorých zmluvná strana uverejňuje svoje oznámenia o verejnom obstarávaní, oznámenia o výsledku verejného obstarávania a ďalšie informácie týkajúce sa jej systému verejného obstarávania, ako sa uvádza v tejto kapitole;
- j) v oddiele J prílohy 21-B konverzný kurz, ktorý sa má použiť na prahové hodnoty.

5. V prípade, že obstarávateľský subjekt v kontexte obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, vyžaduje, aby osoby, na ktoré sa nevzťahuje príloha 21-A ani príloha 21-B, obstarávanie uskutočňovali v súlade s osobitnými požiadavkami, uplatní sa na tieto požiadavky *mutatis mutandis* článok 21.4.

6. Obstarávateľský subjekt pri odhadovaní hodnoty obstarávania na účely stanovenia, či ide o obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda:

- a) nerozdelí obstarávanie na viacero čiastkových obstarávaní, a takisto nezvolí ani nepoužije na odhad hodnoty obstarávania špeciálnu metódu ocenenia s úmyslom úplne alebo čiastočne vylúčiť predmetné obstarávanie z rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly a
- b) zahrnie odhadovanú maximálnu celkovú hodnotu obstarávania počas celej dĺžky trvania bez ohľadu na to, či bola zákazka zadaná jednému alebo viacerým dodávateľom, pričom zohľadní všetky formy odmeny vrátane:
 - i) prémie, poplatkov, provízií a úrokov a
 - ii) ak obstarávanie umožňuje alternatívy, celkovej hodnoty takýchto alternatív.

7. Ak si splnenie individuálnej požiadavky na obstarávanie vyžaduje zadanie viac než jednej zákazky alebo zadávanie zákaziek po častiach (ďalej len „opakujúce sa zákazky“), základom na výpočet odhadovanej maximálnej celkovej hodnoty je:

- a) hodnota opakujúcich sa zákaziek pre rovnaký typ tovaru alebo služby zadaných v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov alebo v priebehu predchádzajúceho finančného roka obstarávateľského subjektu, podľa možnosti upravená o očakávané zmeny, pokiaľ ide o množstvo alebo hodnotu obstarávaného tovaru alebo služby v priebehu nasledujúcich 12 mesiacov, alebo
- b) predpokladaná hodnota opakujúcich sa zákaziek pre rovnaký typ tovaru alebo služby, ktoré sa majú zadať počas 12 mesiacov, ktoré nasledujú po zadaní pôvodnej zákazky, alebo počas finančného roka obstarávateľského subjektu.

8. V prípade obstarávania prostredníctvom lízingu, prenájmu alebo kúpy na splátky tovaru alebo služieb alebo v prípade zákazky, ktorej celková cena nie je stanovená, základom pre stanovenie hodnoty je:

- a) v prípade zmlúv uzavretých na určitý čas:
 - i) ak je platnosť zmluvy 12 mesiacov alebo menej, celková odhadovaná maximálna hodnota počas jej platnosti,
 - ii) ak je platnosť zmluvy dlhšia ako 12 mesiacov, celková odhadovaná maximálna hodnota vrátane odhadovanej zostatkovej hodnoty;
- b) v prípade zmluvy uzavretej na neurčitý čas 48-násobok odhadovanej mesačnej splátky
- c) ak nie je isté, či zmluva bude uzavretá na určitý čas, uplatňuje sa písmeno b).

ČLÁNOK 21.3

Výnimky z dôvodu bezpečnosti a všeobecné výnimky

1. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni v tom, aby prijala akékoľvek opatrenia alebo aby nezverejnila akékoľvek informácie, ktoré považuje za potrebné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov týkajúcich sa obstarávania zbraní, munície alebo vojenského materiálu alebo týkajúcich sa obstarávania, ktoré je nevyhnutné z hľadiska národnej bezpečnosti alebo na účely národnej obrany.
2. S výhradou požiadavky, že sa takéto opatrenia nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v prípadoch, keď prevládajú rovnaké podmienky, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním medzinárodného obchodu, platí, že žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvným stranám bráni v uložení alebo presadzovaní opatrení, ktoré:
 - a) sú nevyhnutné na ochranu verejnej morálky, verejného poriadku alebo bezpečnosti;
 - b) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
 - c) sú nevyhnutné na ochranu práv duševného vlastníctva alebo
 - d) súvisia s tovarom alebo so službami, ktoré poskytujú osoby so zdravotným postihnutím alebo dobročinné zariadenia, alebo ktoré sú výsledkom práce väzňov.
3. Zmluvné strany sú si vedomé, že odsek 2 písm. b) zahŕňa environmentálne opatrenia potrebné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín.

ČLÁNOK 21.4

Všeobecné zásady

Nediskriminácia

1. Pri akýchkoľvek opatreniach týkajúcich sa obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, každá zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov poskytne bezodkladne a bezpodmienečne tovaru a službám druhej zmluvnej strany, ako aj dodávateľom druhej zmluvnej strany ponúkajúcim tovar alebo služby ktorejkoľvek zo zmluvných strán nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré táto zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov poskytuje vlastnému tovaru, službám a dodávateľom.
2. V súvislosti s akýmkoľvek opatrením týkajúcim sa obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, nesmie žiadna zmluvná strana ani jej obstarávateľské subjekty:
 - a) zaobchádzať so žiadnym miestne usadeným dodávateľom menej výhodne ako s iným miestne usadeným dodávateľom na základe miery zahraničnej účasti alebo vlastníctva alebo
 - b) diskriminovať žiadneho miestne usadeného dodávateľa na základe skutočnosti, že tovar alebo služby, ktoré ponúka, sú tovarom alebo službami druhej zmluvnej strany.

Používanie elektronických prostriedkov

3. Zmluvné strany zabezpečia, aby sa celá komunikácia a výmena informácií na účely obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, uskutočnili s použitím elektronických prostriedkov, a to aj v prípade uverejnenia informácií o obstarávaní, oznámení a súťažných podkladov, ako aj prijatia ponúk. Ak sa obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, uskutočňuje elektronickým spôsobom, obstarávateľský subjekt:

- a) zabezpečí, aby sa pri obstarávaní používali všeobecne dostupné systémy informačných technológií a softvér (vrátane systémov a softvéru na autentifikáciu a kódovanie informácií), ktoré sú interoperabilné s inými všeobecne dostupnými systémami informačných technológií a softvérom;
- b) zriadi a zachová mechanizmy, ktoré zabezpečujú integritu žiadostí o účasť a integritu ponúk vrátane registrácie času prijatia a predchádzania neoprávnenému prístupu, a
- c) používa elektronické informačné a komunikačné prostriedky na uverejňovanie oznámení a súťažných podkladov v postupoch verejného obstarávania a v čo najširšom možnom rozsahu na predkladanie ponúk.

Uskutočňovanie obstarávania

4. Obstarávateľský subjekt uskutočňuje obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, transparentným a nestranným spôsobom:

- a) je v súlade s touto kapitolou a pri ktorom sa používajú metódy, ako je otvorený postup obstarávania, výberový postup obstarávania a obmedzený postup obstarávania, a

- b) ktorým sa predchádza konfliktom záujmov a korupčným praktikám v súlade s príslušnými právnymi predpismi

Pravidlá pôvodu

5. Na účely verejného obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, zmluvná strana na tovar dovezený z druhej zmluvnej strany neuplatní pravidlá pôvodu, ktoré sú odlišné od pravidiel pôvodu uplatňovaných zmluvnou stranou v bežnom obchode v prípade dovozu rovnakého tovaru.

Kompenzácie

6. Zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov nebude v súvislosti s obstarávaním, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, požadovať, zohľadňovať, ukladať ani vynucovať žiadne kompenzácie, čo platí pre všetky fázy obstarávania.

Opatrenia, ktoré sa netýkajú len obstarávania

7. Odseky 1 a 2 sa nevzťahujú na clá a platby akéhokoľvek druhu uložené na dovoz alebo v súvislosti s ním, metódu odvádzania takýchto ciel a platieb a na ostatné dovozné nariadenia alebo formality a opatrenia ovplyvňujúce obchod so službami okrem opatrení, ktorými sa riadi obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda.

Protikorupčné opatrenia

8. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby mala zavedené vhodné opatrenia na riešenie korupcie vo svojom verejnom obstarávaní a predchádzanie takejto korupcii. Takéto opatrenia môžu zahŕňať postupy na to, aby sa dodávatelia, o ktorých súdne orgány tejto zmluvnej strany na základe konečného rozhodnutia rozhodli, že sa zúčastnili na úplatkárstve, podvode alebo inom protiprávnom konaní v súvislosti s verejným obstarávaním na území tejto zmluvnej strany, stali neoprávnenými na účasť na obstarávaní zmluvnej strany, a to buď na neurčitý čas, alebo počas stanoveného obdobia. Každá zmluvná strana takisto zabezpečí, aby mala zavedené politiky a postupy na maximálnu možnú elimináciu alebo riešenie akéhokoľvek potenciálneho konfliktu záujmov osôb, ktoré sú zapojené do obstarávania alebo naň majú vplyv.

ČLÁNOK 21.5

Informácie o systéme obstarávania

1. Každá zmluvná strana:
 - a) bezodkladne uverejní všetky zákony, iné právne predpisy, súdne rozhodnutia a všeobecne záväzné správne rozhodnutia, ako aj znenia štandardných zmluvných ustanovení predpísaných zákonom alebo nariadením a prostredníctvom odkazu začlenených do oznámení alebo súťažných podkladov a postupov týkajúcich sa obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, ako aj akékoľvek ich úpravy, pričom na toto uverejnenie využije príslušné elektronické alebo tlačené médiá, ktoré sú na to oficiálne určené, všeobecne distribuované a ku ktorým má verejnosť neustále jednoduchý prístup, a
 - b) na požiadanie poskytne druhej zmluvnej strane vysvetľujúce informácie.

2. Oddiel I prílohy 21-A a 21-B obsahuje zoznam:
- a) elektronických alebo tlačенých médií, v ktorých dotknutá zmluvná strana uverejňuje informácie určené v odseku 1;
 - b) elektronických alebo tlačéných médií, v ktorých dotknutá zmluvná strana uverejňuje oznámenia vyžadované podľa článku 21.6, článku 21.8 ods. 9 a článku 21.17 ods. 2, a
 - c) adres webových sídiel, kde dotknutá zmluvná strana uverejňuje:
 - i) svoje štatistické údaje týkajúce sa obstarávania podľa článku 21.17 ods. 4 alebo
 - ii) svoje oznámenia týkajúce sa udelených zákaziek podľa článku 21.17 ods. 5.
3. Každá zmluvná strana bezodkladne oznámi podvýboru, na ktorý sa odkazuje v článku 21.21, akékoľvek úpravy informácií zmluvnej strany, ktoré sú uvedené v oddiele I prílohy 21-A a 21-B.

ČLÁNOK 21.6

Oznámenia

Oznámenie o plánovanom obstarávaní

1. Obstarávateľský subjekt pre každé obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, uverejní oznámenie o plánovanom obstarávaní okrem situácií, ktoré sú stanovené v článku 21.14.

2. Ak nie je v tejto kapitole stanovené inak, každé oznámenie o plánovanom obstarávaní obsahuje:

- a) názov a adresu obstarávateľského subjektu a iné informácie potrebné na kontaktovanie sa s týmto subjektom a získanie všetkých príslušných dokumentov týkajúcich sa obstarávania, a prípadne aj s tým súvisiace náklady a platobné podmienky;
- b) opis obstarávania vrátane informácií o povahe a množstve tovaru alebo služieb, ktoré sa majú obstaráť, alebo ak množstvo nie je známe, informácií o odhadovanom množstve;
- c) v prípade opakujúcich sa zákaziek, ak je to možné, predpokladaný časový harmonogram nasledujúcich oznámení o plánovanom obstarávaní;
- d) opis všetkých alternatív;
- e) časový rámec na dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb, alebo trvanie zmluvy;
- f) postup obstarávania, ktorý sa má použiť, ako aj či sa v rámci použijú rokovania alebo mechanizmus elektronickej aukcie;
- g) v prípade potreby adresu a lehotu na predkladanie žiadostí o účasť na obstarávaní;
- h) adresu a lehotu na predkladanie ponúk;

- i) jazyk či jazyky, v ktorých sa môžu predkladať ponuky alebo žiadosti o účasť, ak môžu byť predložené v inom jazyku, než je úradný jazyk zmluvnej strany, ku ktorej patrí obstarávateľský subjekt;
- j) zoznam a stručný opis všetkých podmienok účasti pre dodávateľov vrátane všetkých požiadaviek na osobitné doklady alebo osvedčenia, ktoré musia dodávatelia v súvislosti s touto účasťou predložiť, ak tieto požiadavky nie sú uvedené v súťažných podkladoch, ktoré boli sprístupnené všetkým zainteresovaným dodávateľom v tom istom čase ako oznámenie o plánovanom obstarávaní;
- k) ak má obstarávateľský subjekt podľa článku 21.8 ods. 5 v úmysle vybrať len obmedzený počet kvalifikovaných dodávateľov, ktorí budú vyzvaní na predloženie ponuky, kritériá, ktoré sa použijú pre výber tohto obmedzeného počtu dodávateľov a počet dodávateľov, ktorí budú môcť predložiť ponuku, a
- l) informáciu o tom, že na obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola.

Súhrnné oznámenie

3. Obstarávateľský subjekt uverejní v súvislosti s každým plánovaným obstarávaním súhrnné oznámenie, ktoré bude jednoducho dostupné v niektorom z úradných jazykov WTO¹ v rovnakom čase, ako bude uverejnené oznámenie o plánovanom obstarávaní. Toto súhrnné oznámenie musí obsahovať aspoň tieto informácie:

- a) predmet obstarávania;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že úradnými jazykmi WTO sú angličtina, španielčina a francúzština.

- b) lehotu na predkladanie ponúk alebo prípadne lehotu na prekladanie žiadostí o účasť na obstarávaní alebo žiadostí o zapísanie do zoznamu na viacero použití a
- c) adresu, na ktorej možno požiadať o dokumenty súvisiace s obstarávaním.

Oznámenie o pláne obstarávania

4. Obstarávateľské subjekty sa vyzývajú, aby v každom finančnom roku čo najskôr uverejnili oznámenie týkajúce sa ich budúcich plánov obstarávania (ďalej len „oznámenie o pláne obstarávania“). Oznámenie o pláne obstarávania má obsahovať predmet obstarávania a plánovaný dátum uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní.

5. Obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahuje oddiel B alebo C prílohy 21-A alebo 21-B, môže využiť oznámenie o pláne obstarávania ako oznámenie o plánovanom obstarávaní, a to pod podmienkou, že oznámenie o pláne obstarávania obsahuje, pokiaľ možno, čo najviac informácií uvedených v odseku 2 tohto článku, ktoré má obstarávateľský subjekt k dispozícii, ako aj vyjadrenie v tom zmysle, že zainteresovaní dodávatelia by mali svoj záujem o obstarávanie oznámiť danému obstarávateľskému subjektu.

Spoločné pravidlá pre oznámenia

6. Oznámenie o plánovanom obstarávaní, súhrnné oznámenie a oznámenie o pláne obstarávania sú priamo a bezplatne dostupné elektronickými prostriedkami prostredníctvom jednotného prístupového miesta na internete. Tieto oznámenia môžu byť okrem toho uverejnené aj vo vhodnom tlačenej médiu šírenom všeobecne, pričom musia zostať jednoducho dostupné pre verejnosť najmenej do uplynutia obdobia v nich uvedeného.

Vhodné tlačové a elektronické médium uvádza každá zmluvná strana v oddiele I prílohy 21-A a prílohy 21-B.

7. Bez ohľadu na požiadavky stanovené v odseku 6 v súvislosti s dostupnosťou oznámení o plánovanom obstarávaní, súhrnných oznámení a oznámení o pláne obstarávania elektronickými prostriedkami a bezplatne prostredníctvom jednotného prístupového miesta, Čile odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody a na prechodné obdobie v trvaní troch rokov, teda kým nebude jednotné prístupové miesto plne funkčné, zriadi bránu webového sídla ako dočasnú alternatívu jednotného prístupového miesta, pričom brána by mala byť dostupná bezplatne a mala by obsahovať odkazy na platformy či webové sídla, na ktorých sa uverejňujú oznámenia. Brána by mala zahŕňať odkazy maximálne na štyri webové sídla, a to:

- a) *Mercado público*;
- b) *Ministerio de Obras Públicas*;
- c) *Dirección General de Concesiones*; a
- d) *Diario Oficial*.

8. Zmluvné strany zabezpečia pravidelné preskúmanie odseku 7 tohto článku vrátane diskusie v rámci podvýboru, na ktorý sa odkazuje v článku 21.21, najmä v súvislosti so stavom zavádzania jednotného prístupového miesta.

ČLÁNOK 21.7

Podmienky účasti

1. Obstarávateľský subjekt obmedzí podmienky účasti na obstarávaní len na tie, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby mal dodávateľ právne a finančné kapacity a podnikateľské a odborné schopnosti na realizáciu príslušného obstarávania.
2. Obstarávateľský subjekt pri stanovovaní podmienok účasti:
 - a) nesmie podmieňovať účasť dodávateľa na obstarávaní tým, že dodávateľ musel už v minulosti získať jednu alebo viacero zákaziek od obstarávateľského subjektu zmluvnej strany;
 - b) môže požadovať zodpovedajúce predchádzajúce skúsenosti, ak je to nevyhnutné na splnenie požiadaviek obstarávania a
 - c) nesmie vyžadovať predchádzajúce skúsenosti na území zmluvnej strany ako podmienku obstarávania.
3. V rámci posudzovania toho, či určitý dodávateľ spĺňa podmienky účasti, obstarávateľský subjekt:
 - a) posúdi finančné kapacity a podnikateľské a odborné schopnosti dodávateľa na základe jeho podnikateľskej činnosti na území zmluvnej strany obstarávateľského subjektu, ako aj mimo tohto územia a

b) pri tomto posudzovaní vychádza z podmienok, ktoré vopred bližšie stanovil v oznámeniach alebo v súťažných podkladoch.

4. V prípade, že existujú podporné dôkazy a za predpokladu, že sa tento odsek neuplatňuje spôsobom, ktorý by predstavoval prostriedok svojoľnej alebo neodôvodnenej diskriminácie medzi zmluvnými stranami, môže zmluvná strana aj jej obstarávateľské subjekty vylúčiť dodávateľa z dôvodov, ako sú:

a) konkurz;

b) nepravdivé vyhlásenia;

c) závažné alebo pretrvávajúce nedostatky pri plnení hmotnoprávnej požiadavky alebo povinnosti vyplývajúcej z predchádzajúcej zákazky alebo zákaziek;

d) právoplatné rozsudky týkajúce sa závažných trestných činov alebo iných vážnych deliktov;

e) závažné odborné pochybenie alebo skutky alebo opomenutia, ktoré majú nepriaznivý vplyv na podnikateľskú integritu dodávateľa, alebo

f) neplatenie daní.

ČLÁNOK 21.8

Kvalifikácia dodávateľov

Registračné systémy a kvalifikačné postupy

1. Zmluvná strana a jej obstarávateľské subjekty môžu viesť systém registrácie dodávateľov, do ktorého sa zainteresovaní dodávatelia musia zaregistrovať a poskytnúť určité informácie.

V uvedenom prípade zmluvná strana zabezpečí, aby zainteresovaní dodávatelia mali prístup k informáciám o tomto registračnom systéme elektronickými prostriedkami a aby mohli požiadať o registráciu kedykoľvek. Príslušný orgán ich v primeranej lehote informuje o rozhodnutí vyhovieť žiadosti alebo o jej zamietnutí. Ak sa žiadosť zamietne, rozhodnutie musí byť riadne odôvodnené.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby:

a) sa jej obstarávateľské subjekty usilovali o minimalizáciu rozdielov vo svojich kvalifikačných postupoch a

b) ak jej obstarávateľské subjekty vedú registračné systémy, aby sa usilovali o minimalizáciu rozdielov v uvedených systémoch.

3. Zmluvná strana a jej obstarávateľské subjekty neprijmú ani nepoužijú registračný systém alebo kvalifikačný postup na účely alebo s cieľom vytvoriť zbytočné prekážky účasti dodávateľov druhej zmluvnej strany na ich obstarávaní.

Výberový postup obstarávania

4. Ak má obstarávateľský subjekt v úmysle použiť výberový postup obstarávania, musí:
 - a) v oznámení o plánovanom obstarávaní uviesť prinajmenšom informácie stanovené v článku 21.6 ods. 2 písm. a), b), f), g), j), k) a l) a vyzvať dodávateľov na predloženie žiadosti o účasť a
 - b) kvalifikovaným dodávateľom poskytnúť pred začatím lehoty na predloženie ponúk prinajmenšom informácie uvedené v článku 21.6 ods. 2 písm. c), d), e), h) a i), ktoré oznámi podľa článku 21.12 ods. 3 písm. b).

5. Obstarávateľský subjekt umožní všetkým kvalifikovaným dodávateľom zúčastniť sa na obstarávaní, pokiaľ obstarávateľský subjekt neuvedie v oznámení o plánovanom obstarávaní určité obmedzenie počtu dodávateľov, ktorým umožní predložiť ponuky, a kritériá či zdôvodnenie výberu obmedzeného počtu dodávateľov. Výzva na predloženie ponuky sa adresuje takému počtu dodávateľov, ktorý je potrebný na zabezpečenie hospodárskej súťaže.

6. Ak súťažné podklady nie sú verejne k dispozícii od dátumu uverejnenia oznámenia uvedeného v odseku 4, obstarávateľský subjekt zabezpečí, aby tieto podklady boli poskytnuté k dispozícii v rovnakom čase všetkým kvalifikovaným dodávateľom, ktorí boli vybratí v súlade s odsekom 5.

Zoznamy na viacero použití

7. Obstarávateľský subjekt môže viesť zoznam dodávateľov na viacero použití pod podmienkou, že oznámenie, v ktorom sa dodávatelia, ktorí majú záujem o účasť na obstarávaní, vyzvú, aby požiadali o zapísanie do tohto zoznamu:

- a) sa každoročne uverejňuje a
- b) ak sa uverejňuje elektronickými prostriedkami, je nepretržite dostupné na jednom z vhodných médií uvedených v oddiele I príloh 21-A a 21-B.

8. Oznámenie uvedené v odseku 7 musí obsahovať:

- a) opis tovaru alebo služieb, alebo ich kategórií, v súvislosti s ktorými sa zoznam môže použiť;
- b) podmienky účasti, ktoré musia dodávatelia splniť, aby boli zapísaní do zoznamu, a metódy, ktoré obstarávateľský subjekt použije na overenie splnenia podmienok dodávateľom;
- c) názov a adresu obstarávateľského subjektu a iné informácie potrebné na kontaktovanie sa s týmto subjektom a získanie všetkých príslušných dokumentov týkajúcich sa zoznamu;
- d) obdobie platnosti zoznamu a spôsob jeho obnovenia alebo ukončenia, alebo, ak nie je uvedené obdobie platnosti, informáciu o tom, ako bude oznámené ukončenie používania tohto zoznamu, a
- e) informáciu o tom, že zoznam sa môže použiť na obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.

9. Bez ohľadu na odsek 7 platí, že keď je zoznam na viacero použití platný najviac tri roky, obstarávateľský subjekt môže uverejniť oznámenie uvedené v odseku 7 len raz, na začiatku obdobia platnosti tohto zoznamu, pod podmienkou, že:

- a) v oznámení sa uvedie obdobie platnosti a informácia o tom, že nebudú uverejnené žiadne ďalšie oznámenia, a
- b) oznámenie sa uverejňuje elektronickými prostriedkami a je počas obdobia svojej platnosti nepretržite dostupné.

10. Obstarávateľský subjekt dodávateľom umožní, aby mohli kedykoľvek požiadať o zapísanie do zoznamu na viacero použití, a všetkých kvalifikovaných dodávateľov musí do tohto zoznamu zapísať v primerane krátkom čase.

11. Ak dodávateľ, ktorý nie je zapísaný v zozname na viacero použití, predloží žiadosť o účasť na obstarávaní na základe zoznamu na viacero použití a všetky požadované dokumenty v lehote stanovenej v článku 21.12 ods. 2, obstarávateľský subjekt žiadosť preskúma. Obstarávateľský subjekt nevylúči dodávateľa z posúdenia v súvislosti s obstarávaním z dôvodu, že obstarávateľský subjekt nemá dostatok času preskúmať žiadosť, pokiaľ nenastane vo výnimočných prípadoch z dôvodu náročnosti obstarávania situácia, že obstarávateľský subjekt nie je schopný dokončiť preskúmanie žiadosti v lehote, v rámci ktorej sa smú predkladať ponuky.

Subjekty v oddieloch B a C prílohy 21-A alebo prílohy 21-B

12. Obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahuje oddiel B alebo C prílohy 21-A alebo 21-B, môže oznámenie, v ktorom sa dodávatelia vyzývajú, aby požiadali o zapísanie do zoznamu na viacero použití, použiť ako oznámenie o plánovanom obstarávaní pod podmienkou, že:

- a) oznámenie sa uverejní v súlade s odsekom 7 tohto článku a obsahuje informácie, ktoré sa požadujú podľa odseku 8 tohto článku, čo možno najviac informácií, ktoré sa požadujú podľa článku 21.6 ods. 2, a zmienku o tom, že oznámenie predstavuje oznámenie o plánovanom obstarávaní alebo že len dodávatelia v zozname na viacero použití dostanú ďalšie oznámenia o obstarávaní, na ktoré sa vzťahuje predmetný zoznam na viacero použití, a
- b) tento subjekt poskytne dodávateľom, ktorí mu oznámili záujem o dané obstarávanie, bezodkladne informácie, ktoré im postačia na to, aby mohli posúdiť svoj záujem o toto obstarávanie, ako aj všetky ďalšie informácie požadované podľa článku 21.6 ods. 2, pokiaľ sú takéto informácie dostupné.

13. Obstarávateľský subjekt uvedený v oddiele B alebo C prílohy 21-A alebo prílohy 21-B môže dodávateľovi alebo poskytovateľovi, ktorý požiadal o zapísanie do zoznamu na viacero použití v súlade s odsekom 10 tohto článku, umožniť, aby predložil ponuku v danom obstarávaní, ak má tento obstarávateľský subjekt dostatok času na preskúmanie toho, či tento dodávateľ alebo poskytovateľ spĺňa podmienky účasti.

Informácie o rozhodnutiach obstarávateľského subjektu

14. Obstarávateľský subjekt bezodkladne informuje dodávateľa, ktorý predloží žiadosť o účasť na obstarávaní alebo žiadosť o zapísanie do zoznamu na viacero použití, o svojom rozhodnutí vo veci tejto žiadosti.

15. Ak obstarávateľský subjekt zamietne žiadosť dodávateľa o účasť na obstarávaní alebo jeho žiadosť o zapísanie do zoznamu na viacero použití, prestane považovať dodávateľa za kvalifikovaného alebo ho vyčiarke zo zoznamu na viacero použití, subjekt o tom bezodkladne dodávateľa informuje a na požiadanie mu bezodkladne poskytne písomné vysvetlenie dôvodov svojho rozhodnutia.

ČLÁNOK 21.9

Technické špecifikácie

1. Obstarávateľský subjekt nevypracuje, neprijme ani nebude uplatňovať žiadnu technickú špecifikáciu ani nestanoví žiadny postup posudzovania zhody s cieľom vytvoriť zbytočné prekážky medzinárodnému obchodu.
2. Pri stanovení technických špecifikácií tovaru alebo služieb, ktoré sa obstarávajú, obstarávateľský subjekt podľa potreby:
 - a) stanoví technické špecifikácie, a to skôr v zmysle požiadaviek na výkonnosť a funkčnosť ako v zmysle vzhladových alebo opisných charakteristík a
 - b) stanoví technické špecifikácie na základe medzinárodných noriem, ak existujú, alebo na základe vnútroštátnych technických predpisov, uznávaných vnútroštátnych noriem alebo stavebných predpisov, ak také medzinárodné normy neexistujú.

3. Ak sa v technických špecifikáciách používajú vzhľadové alebo opisné charakteristiky, obstarávateľský subjekt, ak je to vhodné, by mal v súťažných podkladoch uviesť, a to prostredníctvom uvedenia slov, ako napríklad „alebo ekvivalent“, že posúdi ponuky ekvivalentného tovaru alebo služieb, ktoré preukázateľne spĺňajú požiadavky obstarávania.
4. Obstarávateľský subjekt nesmie v technických špecifikáciách stanoviť požiadavku alebo odkaz na určitú ochrannú známku alebo obchodný názov, patent, autorské právo, dizajn, typ, špecifický pôvod, výrobcu alebo dodávateľa či poskytovateľa, s výnimkou prípadu, keď neexistuje žiadny iný dostatočne presný alebo zrozumiteľný spôsob opisu požiadaviek obstarávania, a pod podmienkou, že subjekt v takýchto prípadoch uvedie v súťažných podkladoch napríklad slová „alebo ekvivalent“.
5. Obstarávateľský subjekt si nevyžiada ani neprijme spôsobom, ktorý by mohol narušiť hospodársku súťaž, stanovisko, ktoré by sa mohlo použiť pri vypracovaní alebo prijatí akýchkoľvek technických špecifikácií určitého obstarávania, od osoby, ktorá môže mať na tomto obstarávaní obchodný záujem.
6. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov môže v súlade s týmto článkom vypracovať, prijať alebo uplatňovať technické špecifikácie na podporu ochrany prírodných zdrojov alebo na ochranu životného prostredia.

ČLÁNOK 21.10

Súťažné podklady

1. Obstarávateľský subjekt poskytne dodávateľom súťažné podklady, ktoré obsahujú všetky informácie potrebné na to, aby dodávatelia mohli vypracovať a predložiť zodpovedajúce ponuky. Ak tieto informácie už neboli poskytnuté v oznámení o plánovanom obstarávaní, súťažné podklady obsahujú úplný opis:

- a) obstarávania vrátane povahy a množstva obstarávaného tovaru alebo služieb, alebo ak množstvo nie je známe, odhadovaného množstva a požiadaviek, ktoré majú byť splnené, vrátane technických špecifikácií, posudzovania zhody, certifikácie, plánov, nákresov alebo inštrukčných materiálov;
- b) všetkých podmienok účasti dodávateľov vrátane zoznamu informácií a dokumentov, ktoré dodávatelia musia predložiť v súvislosti podmienkami účasti;
- c) všetkých kritérií hodnotenia, ktoré subjekt použije pri zadávaní zákazky, a pokiaľ cena nie je jediným kritériom, relatívnu váhu uvedených kritérií;
- d) všetkých požiadaviek na autentifikáciu a kódovanie alebo iných požiadaviek súvisiacich s predkladaním informácií elektronickým spôsobom, ak obstarávateľský subjekt uskutoční obstarávanie elektronicky;
- e) pravidiel elektronickej aukcie vrátane určenia prvkov ponuky súvisiacich s kritériami hodnotenia, podľa ktorých sa vykoná aukcia, ak obstarávateľský subjekt uskutoční elektronickú aukciu;

- f) dátumu, času a miesta otvárania ponúk, prípadne informácií o osobách, ktoré majú právo byť na tomto otváraní ponúk prítomné, ak sa uskutoční verejné otváranie ponúk;
- g) všetkých ďalších podmienok vrátane platobných podmienok a akýchkoľvek obmedzení spôsobu predkladania ponúk, napríklad, či sa majú predkladať v tlačenej alebo elektronickej forme a
- h) všetkých dátumov na dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb.

2. Obstarávateľský subjekt pri stanovovaní dátumu na dodanie obstarávaného tovaru alebo poskytnutie obstarávaných služieb zohľadní faktory, ako sú zložitosť obstarávania, rozsah predpokladaných subdodávok a realistický čas potrebný na výrobu, vyskladnenie a prepravu tovaru z bodu dodania alebo na dodanie služieb.

3. Kritériá hodnotenia stanovené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch môžu okrem iného zahŕňať cenu a ďalšie nákladové faktory, kvalitu, technickú úroveň, environmentálne vlastnosti a dodacie podmienky.

4. Obstarávateľský subjekt bezodkladne:

- a) poskytne súťažné podklady, aby zainteresovaní dodávatelia mali dostatok času na predloženie zodpovedajúcich ponúk;
- b) na požiadanie poskytne súťažné podklady akémukoľvek zainteresovanému dodávateľovi a

- c) odpovie na každú primeranú žiadosť o relevantné informácie predloženú zainteresovaným alebo zúčastňujúcim sa dodávateľom v rámci lehoty stanovenej v právnych predpisoch každej zmluvnej strany, a to pod podmienkou, že tieto informácie neposkytnú tomuto dodávateľovi výhodu v porovnaní s inými dodávateľmi.

Úpravy

5. Ak obstarávateľský subjekt upraví kritériá alebo požiadavky stanovené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch poskytnutých zúčastňujúcim sa dodávateľom, prípadne zmení alebo nanovo vydá oznámenie alebo súťažné podklady, musí všetky takéto úpravy alebo zmenené či nanovo vydané oznámenie alebo súťažné podklady poskytnúť v písomnej podobe:

- a) všetkým dodávateľom, ktorí sa zúčastňujú na obstarávaní v čase úpravy, zmeny alebo nového vydania, ak subjekt pozná týchto dodávateľov, a vo všetkých ostatných prípadoch rovnakým spôsobom ako v prípade poskytnutia pôvodných informácií a
- b) v primeranom čase s ohľadom na povahu a zložitosť obstarávania, aby títo dodávatelia alebo poskytovatelia mohli príslušným spôsobom upraviť a nanovo predložiť svoje upravené ponuky.

ČLÁNOK 21.11

Environmentálne a sociálne aspekty

1. Zmluvná strana môže svojim obstarávateľským subjektom umožniť zahrnutie environmentálnych a sociálnych aspektov do celého postupu obstarávania, ak tieto aspekty nie sú diskriminačné a ak sú v súlade so zákazom kompenzácií, ktorý sa stanovuje v článku 21.4 ods. 6, a súvisia s predmetom zmluvy.

2. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že environmentálne a sociálne aspekty nemožno vypracovať, prijať ani uplatňovať spôsobom, ktorý predstavuje prostriedok svojvoľnej alebo neodôvodnenej diskriminácie medzi zmluvnými stranami či skryté obmedzenie obchodu medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 21.12

Lehoty

1. Obstarávateľský subjekt v súlade s vlastnými opodstatnenými potrebami poskytne dodávateľom dostatočný čas na prípravu a predloženie žiadostí o účasť a zodpovedajúcich ponúk, pričom zohľadní faktory, ako sú:

- a) povaha a zložitosť obstarávania;
- b) rozsah predpokladaných subdodávok a
- c) ak sa nepoužívajú elektronické prostriedky, čas potrebný na neelektronické predloženie ponúk z miest v zahraničí a v danej krajine.

Tieto lehoty vrátane akéhokoľvek ich predĺženia sú rovnaké pre všetkých zainteresovaných alebo zúčastňujúcich sa dodávateľov.

2. Obstarávateľský subjekt, ktorý použije výberový postup obstarávania, stanoví lehotu na predkladanie žiadostí o účasť, ktorá v zásade nebude skôr ako 25 dní odo dňa uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní. Ak túto lehotu vzhľadom na naliehavosť, ktorú obstarávateľský subjekt riadne odôvodní, nemožno dodržať, môže sa lehota skrátiť na nie menej než 10 dní.

3. Okrem prípadov stanovených v odsekoch 4, 5, 7 a 8 obstarávateľský subjekt stanoví lehotu na predkladanie ponúk, ktorá nebude skôr než 40 dní od dátumu, keď:

- a) v prípade verejnej súťaže bolo uverejnené oznámenie o plánovanom obstarávaní alebo
- b) v prípade výberového postupu obstarávania obstarávateľský subjekt dodávateľom oznámil, že budú vyzvaní na predloženie ponúk, bez ohľadu na to, či používa zoznam na viacero použití.

4. Obstarávateľský subjekt môže lehotu na predkladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3 skrátiť na nie menej než 10 dní, ak:

- a) obstarávateľský subjekt uverejnil oznámenie o pláne obstarávania podľa článku 21.6 ods. 4 najmenej 40 dní a najviac 12 mesiacov pred uverejnením oznámenia o plánovanom obstarávaní, pričom toto oznámenie o pláne obstarávania obsahuje:
 - i) opis obstarávania;
 - ii) približné lehoty na predkladanie ponúk alebo žiadostí o účasť;
 - iii) zmienku o tom, že zainteresovaní dodávatelia by mali obstarávateľskému subjektu oznámiť svoj záujem;
 - iv) adresu, na ktorej možno získať dokumenty súvisiace s obstarávaním, a
 - v) pokiaľ možno čo najviac dostupných informácií, ktoré sa požadujú pre oznámenie o plánovanom obstarávaní podľa článku 21.6 ods. 2;

- b) obstarávateľský subjekt v prípade opakujúcich sa zákaziek v prvotnom oznámení o plánovanom obstarávaní uviedol informáciu, že v nasledujúcich oznámeniach budú stanovené lehoty na predkladanie ponúk podľa tohto odseku, alebo
- c) stav naliehavosti, ktorý obstarávateľský subjekt riadne odôvodní, zapríčiňuje nemožnosť dodržať lehotu na predkladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3.
5. Obstarávateľský subjekt môže lehotu na predkladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3 skrátiť o päť dní pre každú z týchto okolností:
- a) oznámenie o plánovanom obstarávaní je uverejnené elektronickými prostriedkami;
- b) všetky súťažné podklady sú od dátumu uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní k dispozícii elektronicky a
- c) subjekt prijíma ponuky elektronicky.
6. Uplatnenie odseku 5 v spojení s odsekom 4 v žiadnom prípade nesmie viesť k skráteniu lehôt na predkladanie ponúk stanovených v súlade s odsekom 3 tak, že budú kratšie než 10 dní odo dňa uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní.
7. Bez ohľadu na akékoľvek iné ustanovenie tohto článku platí, že ak obstarávateľský subjekt kupuje obchodný tovar alebo služby alebo akúkoľvek ich kombináciu, môže lehotu na predkladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3 skrátiť na nie menej než 13 dní, ak v rovnakom čase elektronicky uverejnil oznámenie o plánovanom obstarávaní aj súťažné podklady. Obstarávateľský subjekt môže okrem toho skrátiť lehotu stanovenú v súlade s odsekom 3 na najmenej 10 dní, ak prijíma ponuky na obchodný tovar alebo služby predložené elektronicky.

8. Ak obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahuje oddiel B alebo C prílohy 21-A alebo prílohy 21-B, vybral všetkých alebo obmedzený počet kvalifikovaných dodávateľov, lehota na predloženie ponúk sa môže stanoviť vzájomnou dohodou obstarávateľského subjektu a vybraných dodávateľov. V prípade nedosiahnutia dohody táto lehota nebude kratšia než 10 dní.

ČLÁNOK 21.13

Rokovanie

1. Zmluvná strana môže stanoviť, aby jej obstarávateľské subjekty viedli rokovania s dodávateľmi v kontexte obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda:
 - a) ak obstarávateľský subjekt vyjadril svoj záujem viesť rokovania v oznámení o plánovanom obstarávaní, ako sa vyžaduje podľa článku 21.6 ods. 2, alebo
 - b) ak z hodnotenia vyplýva, že ani jedna ponuka nie je z hľadiska špecifických kritérií hodnotenia, ktoré boli uvedené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch, jednoznačne najvýhodnejšia.
2. Obstarávateľský subjekt:
 - a) zabezpečí, aby sa akékoľvek vyradenie dodávateľov, ktorí sa zúčastňujú na rokovaní, uskutočnilo v súlade s kritériami hodnotenia stanovenými v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch, a
 - b) po ukončení rokovaní stanoví pre zostávajúcich zúčastňujúcich sa dodávateľov spoločnú lehota na predloženie nových alebo revidovaných ponúk.

ČLÁNOK 21.14

Obmedzený postup obstarávania

1. Pokiaľ obstarávateľský subjekt nevyužije toto ustanovenie na zamedzenie súťaže medzi dodávateľmi alebo spôsobom, ktorý diskriminuje dodávateľov druhej zmluvnej strany alebo chráni domácich dodávateľov, obstarávateľský subjekt môže použiť obmedzený postup obstarávania a môže sa rozhodnúť neuplatňovať článok 21.6, článok 21.7, článok 21.8, článok 21.10 a články 21.12, 21.13, 21.15 a 21.16 za ktorejkoľvek z týchto okolností:

- a) ak
 - i) neboli predložené žiadne ponuky alebo dodávatelia nepožiadali o účasť;
 - ii) žiadna z predložených ponúk nespĺňa základné požiadavky stanovené v súťažných podkladoch;
 - iii) žiaden z dodávateľov nespĺnil podmienky účasti alebo
 - iv) predložené ponuky príslušný orgán vyhlásil za vopred tajne dohodnuté, pokiaľ sa významne neupravovali požiadavky v súťažných podkladoch;
- b) ak tovar alebo služby môže dodať či poskytnúť len konkrétny dodávateľ a neexistuje žiadna ich primeraná alternatíva alebo náhrada z niektorého z týchto dôvodov:
 - i) požiadavka sa týka umeleckého diela;

- ii) ochrana vyplývajúca z patentov, autorských práv alebo iných výlučných práv alebo
 - iii) neexistencia hospodárskej súťaže z technických dôvodov;
- c) v prípade obstarávania dodatočného dodania tovaru alebo dodatočného poskytnutia služieb od pôvodného dodávateľa, ktoré neboli zahrnuté do prvotného obstarávania, ak zmena dodávateľa tohto dodatočného tovaru alebo dodatočných služieb:
- i) nie je možná z hospodárskych alebo technických dôvodov, akými sú napríklad požiadavky zameniteľnosti alebo interoperability s existujúcim zariadením, softvérom, službami alebo inštalovaným vybavením obstaraným v rámci prvotného obstarávania a
 - ii) by obstarávateľskému subjektu spôsobila značné ťažkosti alebo by preň znamenala výrazné zdvojenie nákladov;
- d) ak, a v nevyhnutnom rozsahu, z dôvodov mimoriadnej naliehavosti spôsobenej udalosťami, ktoré obstarávateľský subjekt nemohol predvídať, tovar alebo služby nebolo možné získať včas prostredníctvom verejnej súťaže alebo výberového postupu obstarávania;
- e) v prípade tovaru nakupovaného na komoditnom trhu;
- f) ak obstarávateľský subjekt obstaráva prototypy alebo úplne nový tovar alebo službu, ktoré sú vyvinuté na jeho žiadosť pre určitú zákazku na účely výskumu, experimentu, štúdie alebo pôvodného vývoja, alebo ak sa takýto tovar alebo služba vyvíja v ich priebehu; pôvodný vývoj úplne nového tovaru alebo služby môže zahŕňať obmedzenú výrobu alebo dodávku s cieľom začleniť výsledky testovania v teréne a preukázať, že tovar alebo služba sú vhodné na výrobu alebo dodanie väčšieho množstva na prijateľnej úrovni kvality, nezahŕňa však hromadnú výrobu alebo hromadné dodávanie na zisťovanie obchodnej uskutočniteľnosti alebo na nahradenie nákladov na výskum a vývoj;

- g) v prípade nákupov uskutočnených za výnimočne výhodných podmienok, ktoré platia len na veľmi krátky čas v prípade nezvyčajného predaja, ako je napríklad predaj v dôsledku likvidácie, nútenej správy alebo konkurzu, nie však v prípade zvyčajných nákupov od bežných dodávateľov; alebo
- h) ak je zákazka zadaná víťazovi súťaže návrhov, pod podmienkou, že:
- i) súťaž sa uskutočnila spôsobom, ktorý je v súlade so zásadami tejto kapitoly, najmä pokiaľ ide o zverejnenie oznámenia o plánovanom obstarávaní, a
 - ii) účastníkov súťaže hodnotí nezávislá porota s cieľom zadať víťazovi zákazku na návrh.

2. Obstarávateľský subjekt vypracuje písomnú správu o každej zákazke zadanej podľa odseku 1. V správe sa uvedie názov obstarávateľského subjektu, hodnota a druh obstarávaného tovaru alebo služieb a opis okolností a podmienok uvedených v odseku 1, ktorými sa odôvodňuje použitie obmedzeného postupu obstarávania.

ČLÁNOK 21.15

Elektronické aukcie

Ak má obstarávateľský subjekt v úmysle uskutočniť obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, prostredníctvom elektronickej aukcie, poskytne pred jej začatím každému účastníkovi:

- a) metódu automatického hodnotenia vrátane matematického vzorca, ktorá sa zakladá na kritériách hodnotenia stanovených v súťažných podkladoch a ktorá bude počas aukcie použitá na automatické zostavenie poradia alebo nového poradia;
- b) výsledky všetkých prvotných hodnotení prvkov ponúk, ak má byť zákazka zadaná na základe najvýhodnejšej ponuky, a
- c) akékoľvek ďalšie relevantné informácie súvisiace s uskutočnením aukcie.

ČLÁNOK 21.16

Zaobchádzanie s ponukami a zadávanie zákaziek

Zaobchádzanie s ponukami

1. Obstarávateľský subjekt je povinný prijímať a otvárať všetky ponuky a zaobchádzať s nimi podľa postupov, ktoré zaručujú spravodlivosť a nestrannosť procesu obstarávania, ako aj ochranu dôverných údajov uvedených v ponukách.

2. Obstarávateľský subjekt neuplatní sankcie proti dodávateľovi, ktorého ponuka bola prijatá po uplynutí stanovenej lehoty, ak je jediným dôvodom tohto oneskorenia nesprávny postup obstarávateľského subjektu.

3. Ak obstarávateľský subjekt v čase od otvorenia ponúk do zadania zákazky umožní niektorému dodávateľovi opraviť neúmyselné chyby formálneho charakteru, musí takúto možnosť dať všetkým zúčastňujúcim sa dodávateľom.

Zadávanie zákaziek

4. Na to, aby ponuka mohla byť predmetom hodnotenia na účely zadania zákazky, musí byť predložená písomne, v okamihu otvárania musí spĺňať základné požiadavky stanovené v oznámeniach a v súťažných podkladoch a musí byť predložená dodávateľom, ktorý spĺňa podmienky účasti.

5. Pokiaľ obstarávateľský subjekt nedospeje k záveru, že zadanie zákazky nie je vo verejnom záujme, zadá zákazku tomu dodávateľovi, v prípade ktorého konštatoval schopnosť splniť podmienky zákazky a ktorý výhradne na základe kritérií hodnotenia stanovených v oznámeniach a v súťažných podkladoch predložil:

a) najvýhodnejšiu ponuku alebo

b) ponuku s najnižšou cenou, ak je jediným kritériom cena.

6. Ak obstarávateľský subjekt dostane ponuku s neobvykle nízkou cenou v porovnaní s cenami v ostatných predložených ponukách, môže u dodávateľa overiť, či dodávateľ spĺňa podmienky účasti a či je schopný splniť podmienky zákazky.

7. Obstarávateľský subjekt nevyužíva alternatívy, nezruší obstarávanie ani neupraví zadané zákazky spôsobom, ktorý by znamenal obchádzanie povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly.

8. Každá zmluvná strana vynaloží maximálne úsilie, aby spravidla stanovila odkladnú lehotu medzi zadaním zákazky a uzavretím zmluvy s cieľom poskytnúť neúspešným uchádzačom dostatočný čas na preskúmanie a namietanie rozhodnutia o zadaní zákazky.

ČLÁNOK 21.17

Transparentnosť informácií o obstarávaní

Informácie poskytované dodávateľom

1. Obstarávateľský subjekt bezodkladne informuje zúčastnených dodávateľov o svojich rozhodnutiach o udelení zákazky, pričom tak na požiadanie dodávateľa urobí písomne. S výhradou článku 21.18 ods. 2 a 3 platí, že obstarávateľský subjekt na požiadanie poskytne neúspešnému dodávateľovi vysvetlenie, prečo nevybral jeho ponuku, ako aj informácie o relatívnych výhodách ponuky úspešného dodávateľa.

Uverejnenie informácií o zadaní zákazky

2. Obstarávateľský subjekt najneskôr do 72 dní po zadaní každej zákazky, na ktorú sa vzťahuje táto kapitola, uverejní oznámenie prostredníctvom príslušného tlačeneého alebo elektronického média uvedeného v oddiele I príloh 21-A a 21-B. Ak obstarávateľský subjekt uverejní oznámenie len v elektronickom médiu, informácie zostanú jednoducho prístupné počas primeraného obdobia. Oznámenie obsahuje aspoň tieto informácie:

- a) opis obstaraného tovaru alebo služieb;
- b) názov a adresu obstarávateľského subjektu;
- c) názov úspešného dodávateľa;
- d) hodnotu úspešnej ponuky alebo najvyššiu a najnižšiu ponuku zohľadnenú pri zadávaní zákazky;
- e) dátum zadania zákazky a
- f) použitý postup obstarávania a ak bol použitý obmedzený postup obstarávania v súlade s článkom 21.14, aj opis okolností, ktoré odôvodňujú použitie tohto postupu.

Uchovávanie dokumentácie, správy a elektronická sledovateľnosť

3. Každý obstarávateľský subjekt uchováva počas obdobia aspoň troch rokov odo dňa zadania zákazky:

- a) dokumentáciu a správy o výberových postupoch a o zadávaní zákaziek v súvislosti s obstarávaním, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, vrátane správ požadovaných podľa článku 21.14 a
- b) údaje, ktorými sa zabezpečí primeraná sledovateľnosť uskutočnenia obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, elektronickými prostriedkami.

Výmena štatistických údajov

4. Na žiadosť druhej zmluvnej strany a na účely diskusií v podvýbore, na ktorý sa odkazuje v článku 21.21, každá zmluvná strana sprístupní druhej zmluvnej strane štatistiku verejného obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, v oblasti tovaru, služieb a stavebných služieb vrátane štatistiky koncesií na stavebné práce, a to v maximálnej možnej miere. V súlade s článkom 21.23 budú zmluvné strany spolupracovať, aby vzájomne lepšie porozumeli svojim štatistikám verejného obstarávania.

5. Ak zmluvná strana požaduje, aby sa oznámenia o udelených zákazkách podľa odseku 2 tohto článku uverejňovali elektronicky, a ak sú tieto oznámenia dostupné verejnosti cez jednu databázu spôsobom, ktorý umožňuje analýzu zákaziek upravených touto dohodou, táto zmluvná strana môže namiesto oznámenia podvýboru, na ktorý sa odkazuje v článku 21.21, poskytnúť adresu daného webového sídla spolu s pokynmi potrebnými na prístup k takýmto údajom a ich používanie.

ČLÁNOK 21.18

Zverejňovanie informácií

Poskytovanie informácií zmluvným stranám

1. Zmluvná strana poskytne na žiadosť druhej zmluvnej strany bezodkladne akékoľvek informácie, ktoré sú potrebné na určenie toho, či sa obstarávanie uskutočnilo spravodlivo, nestranne a v súlade s touto kapitolou, ako aj informácie o charakteristikách a relatívnych výhodách úspešnej ponuky. Ak by poskytnutie týchto informácií mohlo narušiť hospodársku súťaž pri budúcich obstarávaniach, nesmie zmluvná strana, ktorej boli tieto informácie poskytnuté, tieto informácie poskytnúť žiadnemu dodávateľovi s výnimkou prípadov, keď sa uskutočnili konzultácie so zmluvnou stranou, ktorá tieto informácie poskytla, a keď s tým táto zmluvná strana súhlasila.

Neposkytovanie informácií

2. Bez ohľadu na akékoľvek iné ustanovenie tejto kapitoly neposkytne zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov žiadne informácie, ktoré by mohli poškodzovať oprávnené komerčné záujmy konkrétneho dodávateľa alebo narušiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi dodávateľmi, s výnimkou zverejnenia informácií v rozsahu vyžadovanom v právnych predpisoch alebo s písomným súhlasom dodávateľa, ktorý informácie poskytol.

3. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvným stranám vrátane ich obstarávateľských subjektov, orgánov a subjektov zodpovedných za preskúmanie ukladá povinnosť poskytnúť dôverné informácie v prípade, že by takéto poskytnutie:

- a) bránilo presadzovaniu práva;
- b) mohlo narušiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi dodávateľmi;

- c) poškodilo oprávnené obchodné záujmy určitých osôb vrátane ochrany práv duševného vlastníctva alebo
- d) bolo inak v rozpore s verejným záujmom.

ČLÁNOK 21.19

Domáce postupy preskúmania

1. Každá zo zmluvných strán zabezpečí včasný, účinný, transparentný a nediskriminačný postup správneho alebo súdneho preskúmania, prostredníctvom ktorého môže dodávateľ namietat' proti týmto skutočnostiam, ak vzniknú v súvislosti s obstarávaním, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a na ktorom má alebo mal dodávateľ záujem:

- a) porušenie tejto kapitoly alebo
- b) nedodržanie opatrení, ktoré zmluvná strana prijala na vykonávanie tejto kapitoly, ak podľa právnych predpisov zmluvnej strany dodávateľ nemá právo priamo namietat' proti porušeniu tejto kapitoly.

Procesné pravidlá upravujúce akékoľvek námietky majú písomnú formu a sú všeobecne dostupné.

2. Ak dodávateľ podá v kontexte obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a na ktorom má alebo mal záujem, sťažnosť, že došlo k porušeniu alebo nedodržaniu uvedených v odseku 1, zmluvná strana obstarávateľského subjektu, ktorý vykonáva obstarávanie, vedie tento subjekt a dodávateľa k tomu, aby našli riešenie predmetnej sťažnosti prostredníctvom konzultácií. Subjekt sa každou takouto sťažnosťou zaoberá nestranne, včas a takým spôsobom, aby to nepoškodilo dodávateľovu účasť na prebiehajúcich alebo budúcich obstarávaniach ani jeho právo na opravné prostriedky v rámci postupu správneho alebo súdneho preskúmania.

3. Každému dodávateľovi sa poskytne dostatočná lehota na vypracovanie a podanie námietky, a to prinajmenšom v trvaní 10 dní odo dňa, keď sa dodávateľ dozvedel o dôvodoch na podanie námietky alebo odkedy možno rozumne predpokladať, že sa o ňom mohol dozvedieť.
4. Každá zmluvná strana zriadi alebo určí najmenej jeden nestranný správny alebo súdny orgán, ktorý je nezávislý od jej obstarávateľských subjektov a ktorý prijme a preskúma námietky dodávateľov súvisiace s obstarávaním, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda.
5. Ak námietku preskúmava najprv iný subjekt ako orgán uvedený v odseku 4, zmluvná strana zabezpečí, aby mal dodávateľ právo odvolať sa proti prvotnému rozhodnutiu na nestranný správny alebo súdny orgán, ktorý je nezávislý od obstarávateľského subjektu, ktorého obstarávanie je predmetom námietky.
6. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby rozhodnutia orgánu zodpovedného za preskúmanie, ktorý nie je súdom, podliehali súdnemu preskúmaniu alebo aby orgán zodpovedný za preskúmanie mal postupy, ktoré zabezpečia, aby:
- a) obstarávateľský subjekt odpovedal na námietku písomne a aby poskytol orgánu zodpovednému za preskúmanie všetky relevantné dokumenty;
 - b) účastníci konania (ďalej len „účastníci“) mali právo byť vypočutí pred tým, ako orgán zodpovedný za preskúmanie prijme rozhodnutie o námietke;
 - c) účastníci mali právo na zastúpenie a sprievod;
 - d) účastníci mali prístup na všetky konania;

- e) účastníci mali právo žiadať verejné konanie a prítomnosť svedkov a
 - f) orgán zodpovedný za preskúmanie prijal svoje rozhodnutia alebo odporúčania včas, písomne a zahrnul do nich vysvetlenie dôvodov každého svojho rozhodnutia alebo odporúčania.
7. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová režimy, ktoré zaisťujú:
- a) rýchle predbežné opatrenia zabezpečujúce, že dodávateľ nestratí možnosť zúčastniť sa na obstarávaní; dôsledkom týchto dočasných opatrení môže byť pozastavenie procesu obstarávania; postupy môžu zaisťovať, že pri rozhodovaní o tom, či by sa takéto opatrenia mali uplatniť, sa môžu zohľadniť osobitné negatívne dosahy na príslušné záujmy vrátane verejného záujmu; v prípade nekonania sa písomne uvedie náležitý dôvod a
 - b) nápravu alebo kompenzáciu za vzniknuté straty alebo škody, ktoré môžu byť obmedzené na náklady spojené s prípravou ponuky, alebo na náklady súvisiace s námietkou, alebo na oboje, ak orgán zodpovedný za preskúmanie zistil, že došlo k porušeniu alebo nedodržaniu uvedených v odseku 1.

ČLÁNOK 21.20

Úpravy a opravy rozsahu pôsobnosti

1. Európska únia môže upraviť alebo opraviť prílohu 21-A a Čile môže vykonávať úpravy alebo opravy prílohy 21-B.

Úpravy

2. Ak má zmluvná strana v úmysle upraviť svoju prílohu v súlade s odsekom 1, táto zmluvná strana:

- a) to písomne oznámi druhej zmluvnej strane a
- b) v oznámení uvedie, aké vhodné kompenzačné vyrovnania ponúka druhej zmluvnej strane v záujme zachovania rozsahu pôsobnosti na porovnateľnej úrovni, aká existovala pred predmetnou úpravou.

3. Bez ohľadu na odsek 2 písm. b) tohto článku zmluvná strana nemusí ponúknuť kompenzačné vyrovnania, ak sa úprava týka subjektu, v prípade ktorého sa zmluvná strana fakticky zbavila kontroly alebo vplyvu. Kontrola vlády nad obstarávaním, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré vykonávajú subjekty uvedené v oddiele A, B alebo C prílohy 21-A alebo 21-B, ako aj vládny vplyv naň sa v súvislosti s obstarávaním subjektu považujú za fakticky zrušené, ak je subjekt vystavený hospodárskej súťaži na trhoch, na ktoré nie je obmedzený vstup.

4. Ak zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane plánovanú úpravu svojej prílohy podľa odseku 2, druhá zmluvná strana môže písomne namietat', ak nesúhlasí, že:

- a) vyrovnanie ponúknuté podľa odseku 2 písm. b) je vhodné na zachovanie porovnateľnej úrovne vzájomne dohodnutej pôsobnosti alebo
- b) úprava sa týka subjektu, v prípade ktorého fakticky skončila kontrola aj vplyv zmluvnej strany v súlade s odsekom 3.

Druhá zmluvná strana podá akúkoľvek písomnú námietku podľa tohto odseku do 45 dní od prijatia oznámenia uvedeného v odseku 2 písm. a) tohto článku. Ak uvedená zmluvná strana nepodá žiadne písomné námietky v uvedenej lehote, má sa za to, že prijíma vyrovnanie alebo úpravu, a to aj na účely kapitoly 31.

Opravy

5. Zmluvné strany považujú tieto zmeny prílohy 21-A alebo 21-B za čisto formálnu opravu predpokladu, že nemajú vplyv na vzájomne dohodnutý rozsah pôsobnosti stanovený v tejto kapitole:

- a) zmena názvu subjektu;
- b) fúzia dvoch alebo viacerých subjektov uvedených v oddiele A, B alebo C prílohy 21-A alebo 21-B;
- c) rozdelenie subjektu uvedeného v oddiele A, B alebo C prílohy 21-A alebo 21-B na dva alebo viaceré subjekty, ktoré sa všetky pridávajú medzi subjekty uvedené v rovnakom oddiele prílohy 21-A alebo 21-B.

6. Ak zmluvná strana navrhne opravu prílohy 21-A alebo 21-B, oznamuje to druhej zmluvnej strane každé dva roky od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody.

7. Zmluvná strana môže oznámiť druhej zmluvnej strane námietku proti navrhutej oprave do 45 dní po doručení tohto oznámenia. Ak zmluvná strana predloží námietku, uvedie dôvody, prečo sa domnieva, že navrhnutá oprava nie je zmenou uvedenou v odseku 5, a opíše účinok navrhutej opravy na vzájomne dohodnutý rozsah úpravy stanovený v tejto kapitole. Ak zmluvná strana do 45 dní od doručenia oznámenia písomne nepredloží žiadnu takúto námietku, považuje sa to za jej súhlas s navrhnutou opravou.

Konzultácie a urovnávanie sporov

8. Ak druhá zmluvná strana predloží námietku proti navrhovanej úprave alebo oprave do 45 dní, zmluvné strany sa po doručení oznámenia usilujú záležitosť vyriešiť prostredníctvom konzultácií. Ak zmluvné strany do 60 dní od doručenia námietky nedospejú k dohode, zmluvná strana, ktorá sa usiluje o úpravu alebo opravu svojej prílohy, môže danú vec predložiť na konanie o urovnaní sporu v súlade s touto dohodou. Navrhovaná úprava alebo oprava nadobudne platnosť len vtedy, keď sa na nej dohodnú obe zmluvné strany, alebo na základe konečného rozhodnutia podľa postupu stanoveného v kapitole 31.

9. Ak sa nedospeje k dohode v rámci konzultačného postupu v súlade s odsekom 8 tohto článku, neznamená to, že zmluvné strany už nemajú povinnosť uskutočňovať konzultácie podľa kapitoly 31.

ČLÁNOK 21.21

Podvýbor pre verejné obstarávanie

Na žiadosť zmluvnej strany bude zasadať Podvýbor pre verejné obstarávanie (ďalej len „podvýbor“) zriadený v zmysle článku 33.4 ods. 1, aby sa zaoberal otázkami súvisiacimi s vykonávaním a fungovaním tejto kapitoly, ku ktorým patria:

- a) otázky záležitosti sa verejného obstarávania, ktoré mu predloží jedna zo zmluvných strán;
- b) monitorovanie činností spolupráce, ktoré vykonávajú zmluvné strany podľa článku 21.23;

- c) uľahčovanie účasti malých a stredných podnikov na obstarávaní, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, ako sa uvádza v článku 21.22, a
- d) diskusia o stave zavádzania jednotného prístupového miesta v súlade s článkom 21.6 ods. 7.

ČLÁNOK 21.22

Uľahčenie účasti malých a stredných podnikov

1. Zmluvné strany uznávajú, že malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) môžu významne prispieť k hospodárskemu rastu a zamestnanosti, a chápu, aké dôležité je uľahčiť účasť MSP na verejnom obstarávaní.
2. Zmluvné strany si uvedomujú význam elektronického obstarávania, pokiaľ ide o uľahčenie účasti MSP na postupoch obstarávania prostredníctvom zaistenia transparentnosti.
3. Zmluvné strany sú si takisto vedomé dôležitosti obchodných spojení medzi dodávateľmi každej zmluvnej strany, najmä medzi MSP, a to vrátane spoločnej účasti na postupoch zadávania zákaziek.
4. Zmluvné strany môžu:
 - a) poskytovať informácie týkajúce sa ich zavedených opatrení, aby posilnili, podporili, podnietili alebo uľahčili účasť MSP na verejnom obstarávaní;
 - b) spolupracovať na vývoji mechanizmov, ktorými sa MSP poskytnú informácie o spôsoboch účasti na obstarávaní, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.

5. S cieľom uľahčiť účasť MSP na obstarávaní, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, každá zmluvná strana v maximálnej možnej miere:

- a) poskytne vymedzenie pojmu MSP na elektronickom portáli;
- b) vynaloží úsilie na bezplatné sprístupnenie všetkých súťažných podkladov;
- c) prijme akékoľvek iné opatrenie zamerané na uľahčenie účasti MSP na verejnom obstarávaní, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, pokiaľ takéto opatrenia nie sú diskriminačné voči podnikom druhej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 21.23

Spolupráca

1. Zmluvné strany vyvinú maximálne úsilie na rozvoj činností spolupráce s cieľom lepšie porozumieť príslušným systémom verejného obstarávania druhej strany a získať lepší vzájomný prístup na trh, pokiaľ ide o záležitosti, ako je:

- a) výmena skúseností a informácií o takých záležitostiach, ako sú napr. regulačné rámce, najlepšie postupy a štatistika;
- b) uľahčenie účasti dodávateľov na obstarávaní, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, najmä v súvislosti s MSP;
- c) vývoj a rozšírenie používania elektronických prostriedkov v systémoch verejného obstarávania;

- d) rozvoj spôsobilosti prostredníctvom podpory vzájomného učenia sa medzi vládnymi úradníkmi a zamestnancami obstarávateľských subjektov s cieľom splniť ustanovenia tejto kapitoly.
2. Zmluvné strany o takejto činnosti informujú podvýbor, na ktorý sa odkazuje v článku 21.21.

ČLÁNOK 21.24

Ďalšie rokovania

Podvýbor pre verejné obstarávanie uvedený v článku 21.21 preskúma fungovanie tejto kapitoly a najneskôr štyri roky od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody môže navrhnúť, aby Výbor pre obchod odporučil zmluvným stranám viesť ďalšie rokovania s cieľom ďalej otvoriť prístup na trh.

KAPITOLA 22

ŠTÁTOM VLASTNENÉ PODNIKY, PODNIKY, KTORÝM BOLI UDELENÉ OSOBITNÉ PRÁVA ALEBO VÝSADY, A URČENÉ MONOPOLY

ČLÁNOK 22.1

Rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti podľa článku XVII ods. 1 až 3 dohody GATT z roku 1994, Dohovoru o interpretácii článku XVII dohody GATT 1994, ako aj podľa článku VIII ods. 1, 2 a 5 dohody GATS.
2. Táto kapitola sa vzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a na určené monopoly (ďalej len „subjekt“), ktoré vykonávajú obchodné činnosti. Ak subjekt vykonáva obchodné aj neobchodné činnosti¹, táto kapitola sa vzťahuje len na obchodné činnosti.
3. Táto kapitola sa vzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a na určené monopoly na všetkých úrovniach verejnej správy.

¹ Medzi neobchodné činnosti môže patriť vykonávanie legitímneho mandátu služby vo verejnom záujme alebo každá činnosť, ktorá priamo súvisí so zabezpečením národnej obrany alebo verejnej bezpečnosti.

4. Táto kapitola sa nevzťahuje na obstarávanie tovaru alebo služby zmluvnou stranou, ktoré sa nakupujú na vládne účely a nie s cieľom ďalšieho komerčného predaja, alebo s cieľom dodania tovaru alebo poskytnutia služby na komerčný predaj, a to bez ohľadu na to, či ide o „obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda“ v zmysle článku 21.2.
5. Táto kapitola sa nevzťahuje na žiadne služby poskytované pri výkone vládnej moci.
6. Táto kapitola sa nevzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly v prípadoch, keď v ktoromkoľvek z troch predchádzajúcich, po sebe nasledujúcich finančných rokoch ročné príjmy pochádzajúce z obchodných činností daného subjektu boli nižšie ako 100 miliónov SDR (zvláštne práva čerpania)¹.
7. Článok 22.4 sa nevzťahuje na odvetvia služieb, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody.
8. Článok 22.4 sa neuplatňuje v rozsahu, v akom štátom vlastnený podnik, podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určený monopol zmluvnej strany uskutočňujú nákup a predaj tovaru alebo služieb podľa:
- a) akéhokoľvek existujúceho nesúladného opatrenia, ktoré zmluvná strana zachováva, v ktorom pokračuje, ktoré obnovuje alebo mení v súlade s článkami 10.11, 11.8 alebo 18.10, ako je stanovené v jej listine v prílohe 10-A, alebo
 - b) akéhokoľvek nesúladného opatrenia, ktoré zmluvná strana prijme alebo zachová, pokiaľ ide o odvetvia, pododvetvia alebo činnosti v súlade s článkami 10.11, 11.8 alebo 18.10, ako je stanovené v jej listine v prílohe 10-B.

¹ Počas prvých päť rokov od nadobudnutia platnosti tejto dohody je touto prahovou hodnotou suma nižšia ako 200 miliónov SDR.

ČLÁNOK 22.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a prílohy 22:

- a) „obchodné činnosti“ sú činnosti uskutočňované podnikom, ktorých konečným výsledkom je výroba tovaru alebo poskytnutie služby, ktoré sa budú predávať na relevantnom trhu v množstvách a za ceny, ktoré určí podnik, a ktoré sa uskutočňujú s cieľom dosiahnuť zisk¹;
- b) „obchodné hľadiská“ sú hľadiská ceny, kvality, dostupnosti, predajnosti, dopravy a iné podmienky nákupu alebo predaja, alebo iné faktory, ktoré by sa bežne zohľadňovali pri obchodných rozhodnutiach podniku v súkromnom vlastníctve fungujúceho podľa zásad trhového hospodárstva v príslušnom obchodnom alebo priemyselnom odvetví;
- c) „určiť“ je stanoviť alebo schváliť monopol, alebo rozšíriť rozsah pôsobnosti monopolu, aby zahŕňal ďalší tovar alebo službu;
- d) „určený monopol“ je subjekt vrátane skupiny subjektov alebo vládnej agentúry, ktorý je na relevantnom trhu na území zmluvnej strany určený ako jediný dodávateľ alebo kupujúci tovaru alebo služby, ale nezahŕňa subjekt, ktorému bolo priznané výhradné právo duševného vlastníctva, len na základe takéhoto priznania;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že medzi „obchodné činnosti“ nepatria činnosti vykonávané podnikom, ktorý vykonáva svoju činnosť na neziskovom základe alebo ktorý vykonáva svoju činnosť na základe úhrady nákladov.

- e) „podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady,“¹ je akýkoľvek verejný alebo súkromný podnik, ktorému zmluvná strana právne alebo fakticky udelila osobitné práva alebo výsady; osobitné práva alebo výsady zmluvná strana udelí, ak určí alebo obmedzí počet podnikov, ktoré môžu dodávať tovar alebo poskytovať službu, na dva alebo viac, pričom sa zohľadňuje osobitný odvetvový predpis, na základe ktorého došlo k udeleniu práva alebo výsady, a to inak než na základe objektívnych, primeraných a nediskriminačných kritérií, čím podstatným spôsobom ovplyvní schopnosť iných podnikov dodávať rovnaký tovar alebo poskytovať rovnakú službu v tej istej zemepisnej oblasti za v podstate rovnocenných podmienok;
- f) „služba poskytovaná pri výkone vládnej moci“ je služba poskytovaná pri výkone vládnej moci v zmysle jej vymedzenia v článku 1 ods. 3 písm. b) dohody GATS, a to prípadne aj vrátane vymedzenia v prílohe o finančných službách k dohode GATS a
- g) „štátnom vlastnený podnik“ je podnik, ktorý je vo vlastníctve alebo pod kontrolou zmluvnej strany².

ČLÁNOK 22.3

Všeobecné ustanovenia

Bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvnej strany podľa tejto kapitoly, žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane, aby zriadila alebo zachovala štátom vlastnené podniky, určila či zachovala monopoly alebo udelila podnikom osobitné práva alebo výsady.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že udelenie licencie alebo povolenia obmedzenému počtu podnikov v rámci pridelenia obmedzených zdrojov v súlade s objektívnymi, primeranými a nediskriminačnými kritériami nie je samo osebe osobitným právom alebo výsadou.

² Na účely zistenia vlastníctva alebo kontroly sa v závislosti od konkrétneho prípadu preskúmajú všetky relevantné právne a faktické prvky.

ČLÁNOK 22.4

Nediskriminačné zaobchádzanie a obchodné hľadiská

1. Zmluvná strana zabezpečí, aby každý z jej štátom vlastnených podnikov, podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určených monopolov pri vykonávaní obchodných činností:

- a) konal v súlade s obchodnými hľadiskami pri nákupe alebo predaji tovaru alebo služby s výnimkou plnenia akýchkoľvek podmienok svojho mandátu služby vo verejnom záujme, ktoré nie sú v rozpore s písmenom b) alebo c) tohto odseku;
- b) pri kúpe tovaru alebo služby:
 - i) poskytol tovaru alebo službe, ktoré dodáva alebo poskytuje podnik druhej zmluvnej strany, nemenej priaznivé zaobchádzanie než to, ktoré poskytuje obdobnému tovaru alebo obdobnej službe, ktoré dodávajú alebo poskytujú podniky dotknutej zmluvnej strany, a
 - ii) poskytol tovaru alebo službe, ktoré dodáva alebo poskytuje podnik, ktorý je podnikom, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, ako sa vymedzuje v článku 10.2 ods. 1 písm. d), na území uvedenej zmluvnej strany, nemenej priaznivé zaobchádzanie než to, ktoré poskytuje podobnému tovaru alebo podobnej službe, ktoré dodávajú alebo poskytujú podniky na relevantnom trhu na území uvedenej zmluvnej strany, ktoré predstavujú investície investorov uvedenej zmluvnej strany, a
- c) pri predaji tovaru alebo služby:
 - i) poskytol podniku druhej zmluvnej strany nemenej priaznivé zaobchádzanie než to, ktoré poskytuje podnikom dotknutej zmluvnej strany, a

ii) poskytol podniku, ktorý je podnikom, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, ako sa vymedzuje v článku 10.2 ods. 1 písm. d), na území uvedenej zmluvnej strany nemenej priaznivé zaobchádzanie než to, ktoré poskytuje podnikom na relevantnom trhu na území uvedenej zmluvnej strany, ktoré predstavujú investície investorov uvedenej zmluvnej strany.

2. Ustanovenia odseku 1 nebránia štátom vlastným podnikom, podnikom, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, ani určeným monopolom:

- a) nakupovať alebo dodávať tovar alebo nakupovať alebo poskytovať služby za rôznych podmienok vrátane podmienok súvisiacich s cenou, a to za predpokladu, že takéto rôzne podmienky sú stanovené v súlade s obchodnými hľadiskami, alebo
- b) odmietnuť nákup alebo predaj tovaru alebo služby za predpokladu, že takéto odmietnutie sa uskutočňuje v súlade s obchodnými hľadiskami.

ČLÁNOK 22.5

Regulačný rámec

1. Zmluvné strany podľa potreby čo najlepšie využívajú medzinárodné normy, a to prípadne vrátane Usmernení OECD pre správu a riadenie štátom vlastnených podnikov.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý regulačný orgán alebo každý iný orgán vykonávajúci regulačnú funkciu, ktorý zriadi alebo zachová:

- a) bol v záujme zaistenia účinnosti jeho regulačnej funkcie nezávislý od všetkých podnikov, ktoré reguluje, a nezodpovedal sa žiadnemu takémuto podniku a

b) konal za podobných okolností nestranné¹ vo vzťahu ku všetkým podnikom, ktoré reguluje, vrátane štátom vlastnených podnikov, podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určených monopolov².

3. Každá zmluvná strana uplatňuje svoje zákony a iné právne predpisy na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a na určené monopoly konzistentným a nediskriminačným spôsobom.

ČLÁNOK 22.6

Transparentnosť

1. Zmluvná strana (ďalej len „žiadajúca zmluvná strana“), ktorá má dôvod domnievať sa, že jej záujmy podľa tejto kapitoly sú nepriaznivo ovplyvnené obchodnými činnosťami štátom vlastneného podniku, podniku, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určeného monopolu druhej zmluvnej strany, môže požiadať, aby jej druhá zmluvná strana (ďalej len „požiadaná zmluvná strana“) písomne poskytla informácie o obchodných činnostiach uvedeného subjektu týkajúcich sa vykonávania tejto kapitoly.

2. Žiadajúca zmluvná strana v žiadosti podľa odseku 1 uvedie vysvetlenie, ako podľa názoru uvedenej zmluvnej strany činnosti subjektu môžu ovplyvňovať záujmy uvedenej zmluvnej strany podľa tejto kapitoly, a určí, ktoré informácie uvedené v odseku 3 požaduje.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že nestrannosť, s ktorou regulačný orgán vykonáva svoje regulačné funkcie, sa posudzuje na základe zvyčajných metód alebo praxe tohto regulačného orgánu.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade odvetví, v ktorých si zmluvné strany v iných kapitolách tejto dohody dohodli osobitné povinnosti v súvislosti s regulačným orgánom, majú prednosť príslušné ustanovenia týchto iných kapitol.

3. Požadovaná zmluvná strana poskytne v súlade s odsekmi 1 a 2 tieto údaje:
- a) vlastnícka a hlasovacia štruktúra subjektu s uvedením percentuálneho podielu akcií, ktoré zmluvná strana, jej štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určené monopoly kumulatívne vlastní, a percentuálneho podielu hlasovacích práv, ktoré spoločne držia v tomto subjekte;
 - b) opis akýchkoľvek osobitných akcií alebo osobitných hlasovacích alebo iných práv, ktoré zmluvná strana, jej štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určené monopoly držia, ak sa takéto práva líšia od práv spojených so všeobecnými kmeňovými akciami takéhoto subjektu;
 - c) organizačná štruktúra subjektu a zloženie predstavenstva alebo rovnocenného orgánu;
 - d) opis toho, ktoré vládne útvary alebo verejné orgány regulujú alebo monitorujú subjekt, opis požiadaviek na podávanie správ, ktoré mu uvedené vládne útvary alebo verejné orgány uložili, a práva a postupy uvedených vládnych útvarov alebo akýchkoľvek verejných orgánov, pokiaľ ide o vymenúvanie, odvolávanie alebo odmeňovanie vedúcich pracovníkov a členov predstavenstva alebo akéhokoľvek iného rovnocenného riadiaceho orgánu;
 - e) ročné príjmy a celkové aktíva subjektu za posledné tri roky, za ktoré sú informácie k dispozícii;
 - f) akékoľvek výnimky, imunity a súvisiace opatrenia, ktoré subjekt využíva podľa zákonov a iných právnych predpisov požiadanej zmluvnej strany, a

- g) akékoľvek doplňujúce informácie týkajúce sa subjektu, ktoré sú verejne prístupné, vrátane výročných finančných správ a auditov vykonaných tretími stranami.
4. Podľa odsekov 1, 2 a 3 sa od zmluvnej strany nevyžaduje sprístupnenie dôverných informácií, ktoré by bolo v rozpore s jej zákonmi a inými právnymi predpismi, ktoré by bránilo presadzovaniu práva alebo by bolo inak v rozpore s verejným záujmom alebo ktoré by poškodzovalo oprávnené obchodné záujmy určitých podnikov.
5. Ak požadovaná zmluvná strana nemá požadované informácie k dispozícii, táto zmluvná strana písomne oznámi žiadajúcej zmluvnej strane dôvody, prečo je to tak.

ČLÁNOK 22.7

Príloha zmluvnej strany

1. Článok 22.4 sa nevzťahuje na nesúladné činnosti štátom vlastnených podnikov alebo určených monopolov, ktoré zmluvná strana uvádza vo svojej listine v prílohe 22 v súlade s podmienkami listiny zmluvnej strany.
2. Na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany môže Rada pre obchod prijať rozhodnutie zmeniť prílohu 22 na základe článku 33.1 ods. 6 písm. a) a v každom prípade posúdi zmeny prílohy 22 do piatich rokov od dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody.

KAPITOLA 23

POLITIKA HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

ČLÁNOK 23.1

Zásady

Zmluvné strany uznávajú význam voľnej a nenarušenej hospodárskej súťaže v oblasti obchodu a investícií. Uznávajú, že protisúťažné postupy majú potenciál narušiť riadne fungovanie trhov a oslabujú výhody liberalizácie obchodu.

ČLÁNOK 23.2

Regulačný rámec

1. Každá zmluvná strana zachová alebo prijme právo hospodárskej súťaže, ktoré sa vzťahuje na všetky odvetvia hospodárstva¹ a ktorým sa účinne riešia tieto postupy:
 - a) dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy, ktorých cieľom alebo následkom je vylúčenie, obmedzovanie alebo narušenie hospodárskej súťaže;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že právo hospodárskej súťaže v Európskej únii sa vzťahuje na odvetvie poľnohospodárstva v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671).

- b) zneužitie dominantného postavenia jedným alebo viacerými podnikmi a
- c) fúzií medzi podnikmi, ktoré významne bránia efektívnej hospodárskej súťaži, najmä v dôsledku vytvárania alebo posilňovania dominantného postavenia.

2. Každá zmluvná strana zaistí, aby právu hospodárskej súťaže uvedenému v odseku 1 podliehali všetky súkromné, ako aj verejné podniky.

3. Uplatňovanie práva hospodárskej súťaže by nemalo právne ani fakticky brániť dotknutým podnikom v plnení konkrétnych úloh verejného záujmu, ktoré im boli zverené. Výnimky z práva hospodárskej súťaže zmluvnej strany majú byť obmedzené na úlohy verejného záujmu, obmedzené na to, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie požadovaného cieľa verejnej politiky, a transparentné.

ČLÁNOK 23.3

Vykonávanie

1. Každá zmluvná strana zachová funkčne nezávislý orgán zodpovedný za úplné uplatňovanie a účinné presadzovanie práva hospodárskej súťaže uvedeného v článku 23.2, pričom tento orgán má príslušné právomoci a zdroje potrebné tento účel.
2. Každá zmluvná strana uplatňuje svoje právo hospodárskej súťaže transparentným a nediskriminačným spôsobom, pričom dodržiava zásady spravodlivosti v konaní a právo na obhajobu dotknutých podnikov, a to bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť alebo vlastníctvo.

ČLÁNOK 23.4

Spolupráca

1. Zmluvné strany uznávajú, že je v ich spoločnom záujme podporovať spoluprácu v záležitostiach týkajúcich sa politiky hospodárskej súťaže a jej presadzovania.
2. S cieľom uľahčiť spoluprácu si orgány zmluvných strán na ochranu hospodárskej súťaže môžu vymieňať informácie za podmienky dodržania pravidiel dôvernosti stanovených v ich príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch.
3. Orgány zmluvných strán na ochranu hospodárskej súťaže sa usilujú v čo najväčšej miere a podľa potreby koordinovať svoje činnosti v oblasti presadzovania práva, pokiaľ ide o rovnaké alebo súvisiace konanie alebo veci.

ČLÁNOK 23.5

Konzultácie

1. Na podporu vzájomného porozumenia medzi zmluvnými stranami alebo na riešenie osobitných otázok týkajúcich sa výkladu alebo uplatňovania tejto kapitoly zmluvné strany na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany bezodkladne začnú konzultácie o záležitostiach týkajúcich sa výkladu alebo uplatňovania tejto kapitoly¹. Zmluvná strana žiadajúca o konzultácie v relevantných prípadoch uvedie, ako daná záležitosť ovplyvňuje obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami.

¹ V prípade Európskej únie je partnerom Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre hospodársku súťaž.

2. V záujme uľahčenia konzultácií uvedených v odseku 1 sa každá zmluvná strana usiluje poskytnúť druhej zmluvnej strane príslušné informácie, ktoré nemajú dôverný charakter.

ČLÁNOK 23.6

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa nevzťahuje na túto kapitolu.

KAPITOLA 24

SUBVENCIE

ČLÁNOK 24.1

Zásady

Zmluvné strany uznávajú, že subvencie možno udeľovať, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie cieľov verejnej politiky. Zmluvné strany však uznávajú, že určité subvencie majú potenciál narušiť riadne fungovanie trhov a oslabujú výhody liberalizácie obchodu a hospodárskej súťaže. Zmluvná strana by preto v zásade nemala udeľovať subvencie, ak majú alebo by mohli mať negatívny vplyv na obchod alebo hospodársku súťaž medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 24.2

Vymedzenie pojmu a rozsah pôsobnosti

1. Na účely tejto kapitoly je „subvencia“ opatrenie, ktoré spĺňa podmienky stanovené v článku 1.1 dohody SCM, a to bez ohľadu na to, či je poskytnutá podniku, ktorý dodáva tovar, alebo podniku, ktorý poskytuje služby¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že týmto článkom nie je dotknutý výsledok budúcich diskusií v rámci WTO alebo súvisiacich mnohostranných fór o vymedzení pojmu subvencie na služby.

2. Táto kapitola sa vzťahuje na subvencie, ktoré sú špecifické v súlade s článkom 2 dohody SCM.
3. Táto kapitola sa vzťahuje na subvencie pre všetky podniky vrátane súkromných a verejných podnikov.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa na subvencie pre podniky poverené vykonávaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu vzťahovali pravidlá stanovené v tejto kapitole, pokiaľ uplatňovanie týchto pravidiel právne alebo fakticky nebráni plneniu konkrétnych úloh, ktoré boli uvedeným podnikom zverené. Zverené úlohy musia byť transparentné a akékoľvek obmedzenie uplatňovania pravidiel stanovených v tejto kapitole alebo odchýlka od neho nesmie prekročiť rámec toho, čo je potrebné na splnenie pridelených úloh.
5. Článok 24.5 sa nevzťahuje na subvencie týkajúce sa obchodu s tovarom, na ktoré sa vzťahuje príloha 1 k dohode o poľnohospodárstve.
6. Články 24.5 a 24.6 sa nevzťahujú na audiovizuálne odvetvie.
7. Články 24.5 a 24.6 sa nevzťahujú na subvencie udelené na pomoc pôvodnému obyvateľstvu a jeho komunitám v súvislosti s ich hospodárskym rozvojom¹. Takéto subvencie musia byť ciele, primerané a transparentné.
8. Články 24.5 a 24.6 sa nevzťahujú na subvencie udelené na nápravu škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo inými mimoriadnymi udalosťami.

¹ Na účely tohto odseku sa pojem „pôvodné obyvateľstvo a jeho komunity“ chápe tak, ako je vymedzený v práve každej zmluvnej strany. V prípade Európskej únie jej právo zahŕňa právo Európskej únie a právo každého z jej členských štátov.

9. Článok 24.5 sa nevzťahuje na subvencie, ktoré sa udeľujú dočasne v rámci reakcie na hospodársku núdzovú situáciu¹. Takéto subvencie musia byť primerané a cielené na nápravu uvedenej hospodárskej núdzovej situácie.

10. Rada pre obchod môže podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a) prijať rozhodnutie, ktorým sa mení vymedzenie pojmu „subvencia“ v odseku 1 tohto článku, pokiaľ ide o podniky poskytujúce služby, s cieľom začleniť výsledok budúcich diskusií v rámci WTO alebo súvisiacich mnohostranných fór týkajúcich sa uvedenej záležitosti.

ČLÁNOK 24.3

Vzťah k Dohode o založení WTO

Táto kapitola sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvnej strane podľa článku XV dohody GATS, článku XVI dohody GATT z roku 1994, dohody SCM a dohody o poľnohospodárstve.

¹ „Hospodárska núdzová situácia“ sa chápe ako hospodárska udalosť, ktorá spôsobuje závažné narušenie hospodárstva zmluvnej strany. V prípade Európskej únie sa pojmom „hospodárstvo zmluvnej strany“ chápe hospodárstvo Európskej únie alebo jedného či viacerých jej členských štátov.

ČLÁNOK 24.4

Transparentnosť

1. Každá zmluvná strana v súvislosti s každou subvenciou udelenou alebo zachovanou na jej území sprístupní tieto informácie:

- a) právny základ a účel subvencie;
- b) forma subvencie;
- c) výška subvencie alebo výška rozpočtu na subvenciu a
- d) ak je to možné, názov príjemcu subvencie

2. Zmluvná strana splní požiadavky stanovené v odseku 1 tohto článku prostredníctvom:

- a) oznámenia podľa článku 25 dohody SCM za predpokladu, že oznámenie obsahuje všetky informácie uvedené v odseku 1 tohto článku a poskytne sa najmenej každé dva roky;
- b) oznámenia podľa článku 18 dohody o poľnohospodárstve alebo
- c) uverejnenia na verejne dostupnom webovom sídle zmluvnou stranou alebo v jej mene do 31. decembra kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom bola subvencia udelená alebo zachovaná.

ČLÁNOK 24.5

Konzultácie

1. Ak sa zmluvná strana domnieva, že subvencia udelená druhou zmluvnou stranou má alebo by mohla mať negatívny vplyv na jej obchodné záujmy alebo na hospodársku súťaž, táto strana (ďalej len „žiadajúca zmluvná strana“) môže druhú zmluvnú stranu (ďalej len „odpovedajúca zmluvná strana“) písomne informovať o svojich obavách a požiadať o konzultácie v tejto záležitosti. Takáto žiadosť obsahuje vysvetlenie, akým spôsobom subvencia má alebo by mohla mať negatívny vplyv na obchodné záujmy žiadajúcej zmluvnej strany alebo na hospodársku súťaž.
2. Na účely odseku 1 môže žiadajúca zmluvná strana požiadať požiadajúcu zmluvnú stranu, aby o subvencii poskytla tieto informácie:
 - a) právny základ a cieľ politiky alebo účel subvencie;
 - b) forma subvencie;
 - c) dátumy a dĺžka trvania subvencie a akékoľvek iné lehoty, ktoré sú s ňou spojené;
 - d) požiadavky oprávnenosti na subvenciu;
 - e) celková suma alebo ročná suma zahrnutá do rozpočtu na subvenciu;
 - f) ak je to možné, meno príjemcu subvencie a
 - g) akékoľvek ďalšie informácie umožňujúce posúdenie negatívneho účinku subvencie.

3. Požiadaná zmluvná strana poskytne požadované informácie podľa odseku 2 písomne do 60 dní odo dňa prijatia žiadosti.
4. Ak požiadaná zmluvná strana úplne alebo čiastočne neposkytne informácie požadované podľa odsekov 2 a 3, písomne vysvetlí príslušné dôvody.
5. Ak sa žiadajúca zmluvná strana po prijatí požadovaných informácií a po konzultáciách domnieva, že dotknutá subvencia má alebo by mohla mať významný negatívny vplyv na jej obchodné záujmy alebo na hospodársku súťaž, požiadaná zmluvná strana vynaloží maximálne úsilie na odstránenie alebo minimalizáciu uvedeného vplyvu.

ČLÁNOK 24.6

Subvencie podliehajúce podmienkam

1. Každá zmluvná strana pri udeľovaní týchto subvencií uplatňuje tieto podmienky:
 - a) subvencie, na základe ktorých je vláda priamo alebo nepriamo zodpovedná za záruky za dlhy alebo záväzky určitých podnikov, sú podmienené tým, že pokrytie týchto dlhov alebo záväzkov nie je neobmedzené, pokiaľ ide o sumu týchto dlhov alebo záväzkov, alebo trvanie zodpovednosti vlády nie je neobmedzené, a

b) subvencie insolventným podnikom alebo podnikom v ťažkostiach, ako sú úvery a záruky, hotovostné granty, kapitálové injekcie, poskytnutie aktív za nižšiu ako trhovú cenu a oslobodenia od daní, ktoré trvajú viac než jeden rok, sú podmienené vypracovaním dôveryhodného plánu reštrukturalizácie, ktorý je založený na realistických predpokladoch s cieľom zabezpečiť návrat insolventných podnikov alebo podnikov v ťažkostiach v primeranej lehote k dlhodobej životaschopnosti, pričom uvedený podnik, s výnimkou malých a stredných podnikov, sám prispieva na náklady spojené s reštrukturalizáciou.

2. Odsek 1 písm. b) sa nevzťahuje na subvencie udelené podnikom ako dočasná podpora likvidity vo forme záruk za úvery alebo úverov obmedzených len na sumu potrebnú na udržanie fungovania podniku v ťažkostiach dostatočne dlhý čas na prijatie plánu reštrukturalizácie alebo likvidácie.

3. Tento článok sa vzťahuje len na subvencie, ktoré majú alebo by pravdepodobne mali negatívny vplyv na obchod alebo hospodársku súťaž druhej zmluvnej strany.

4. Tento článok sa nevzťahuje na subvencie:

a) ktoré sú udelené na zabezpečenie riadneho odchodu spoločnosti z trhu alebo

b) ktorých kumulatívne sumy alebo rozpočty sú nižšie ako 170 000 SDR na podnik počas obdobia troch po sebe nasledujúcich rokov.

ČLÁNOK 24.7

Používanie subvencií

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby podniky využívali subvencie len na výslovne stanovený cieľ politiky, na ktorý sa tieto subvencie udelili¹.

ČLÁNOK 24.8

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa nevzťahuje na článok 24.5 ods. 5

ČLÁNOK 24.9

Dôvernosť

1. Keď si zmluvné strany vymieňajú informácie podľa tejto kapitoly, zohľadnia obmedzenia uložené ich príslušnými právnymi predpismi, pokiaľ ide o služobné a obchodné tajomstvo, a zaisťujú ochranu obchodného tajomstva a iných dôverných informácií.
2. Ak zmluvná strana oznamuje informácie podľa tejto kapitoly, prijímajúca zmluvná strana zachová dôvernosť týchto informácií.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že keď zmluvná strana na tento účel vytvorí vhodné legislatívne rámce a administratívne postupy, táto povinnosť sa považuje za splnenú.

KAPITOLA 25

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

ODDIEL A

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 25.1

Ciele

1. Cieľom tejto kapitoly je:
 - a) uľahčovať výrobu a obchodné zhodnocovanie inovatívneho a tvorivého tovaru a služieb medzi zmluvnými stranami, čo prispieva k udržateľnejšiemu a inkluzívnejšiemu hospodárstvu pre zmluvné strany;
 - b) uľahčovať a upravovať obchod medzi zmluvnými stranami, ako aj znižovať deformácie a prekážky v takomto obchode a
 - c) dosiahnuť primeranú a účinnú úroveň ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva.
2. Ciele stanovené v článku 7 dohody TRIPS sa uplatňujú *mutatis mutandis* na túto kapitolu.

ČLÁNOK 25.2

Rozsah pôsobnosti

1. Každá zmluvná strana dodržiava svoje záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv v oblasti duševného vlastníctva, na ktorých sa zúčastňuje, vrátane dohody TRIPS.
2. V tejto kapitole sa dopĺňajú a ďalej spresňujú práva a povinnosti každej zmluvnej strany, ktoré je vyplývajú z dohody TRIPS a ostatných medzinárodných dohôd v oblasti duševného vlastníctva
3. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane, aby uplatňovala ustanovenia svojich právnych predpisov, ktorými sa zavádzajú vyššie normy ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva, za predpokladu, že sú uvedené ustanovenia zlučiteľné s touto kapitolou. Každá zmluvná strana môže slobodne určiť vhodný spôsob vykonávania tejto kapitoly v rámci vlastného právneho systému a praxe.

ČLÁNOK 25.3

Zásady

1. Zásady stanovené v článku 8 dohody TRIPS sa uplatňujú *mutatis mutandis* na túto kapitolu.

2. Vzhľadom na základné ciele verejnej politiky vnútroštátnych systémov zmluvné strany uznávajú potrebu vykonávať prostredníctvom svojich príslušných systémov duševného vlastníctva pri súčasnom dodržiavaní zásad transparentnosti, berúc do úvahy záujmy príslušných zainteresovaných strán vrátane nositeľov práv, používateľov a širokej verejnosti, tieto činnosti:

- a) podporovať inovácie a tvorivosť; a
- b) uľahčovať šírenie informácií, znalostí, technológie, kultúry a umenia.

ČLÁNOK 25.4

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 25-A, 25-B a 25-C:

- a) „Bernský dohovor“ je Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel, podpísaný v Berne 9. septembra 1886 a zmenený 28. septembra 1979;
- b) „duševné vlastníctvo“ sú všetky kategórie práv duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahuje oddiel B pododdiely 1 až 7 tejto kapitoly alebo časť II oddiely 1 až 7 dohody TRIPS; ochrana duševného vlastníctva zahŕňa ochranu proti nekalej súťaži podľa článku 10*bis* Parížskeho dohovoru;
- c) „Parížsky dohovor“ je Parížsky dohovor na ochranu priemyselného vlastníctva z 20. marca 1883, naposledy revidovaný v Štokholme 14. júla 1967 a zmenený 28. septembra 1979;

- d) „Rímsky dohovor“ je Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií, podpísaný prijatý v Ríme 26. októbra 1961
a
- e) „WIPO“ je Svetová organizácia duševného vlastníctva.

ČLÁNOK 25.5

Národné zaobchádzanie

1. Pokiaľ ide o všetky kategórie práv duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, každá zmluvná strana poskytne štátnym príslušníkom druhej zmluvnej strany zaobchádzanie nemenej priaznivé, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným štátnym príslušníkom, pokiaľ ide o ochranu¹ práv duševného vlastníctva, s výhradou výnimiek už stanovených v Parížskom dohovore, Bernskom dohovore, Rímskom dohovore alebo v Zmluve o duševnom vlastníctve vo vzťahu k integrovaným obvodom, podpísanej vo Washingtone 26. mája 1989, a Zmluve WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch (ďalej len „WPPT“) podpísanej v Ženeve 20. decembra 1996. Pokiaľ ide o výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a vysielacie organizácie, táto povinnosť sa vzťahuje iba na práva stanovené v tejto kapitole.

¹ Na účely tohto odseku pojem „ochrana“ zahŕňa záležitosti, ktoré majú vplyv na dostupnosť, nadobúdanie, rozsah, zachovávanie, a presadzovanie práv duševného vlastníctva, ako aj záležitosti, ktoré ovplyvňujú využívanie práv duševného vlastníctva a ktoré sú osobitne upravené v tejto kapitole. Okrem toho na účely tohto odseku pojem „ochrana“ zahŕňa aj opatrenia na zabránenie obchádzaniu účinných technologických opatrení a opatrení týkajúcich sa informácií na správu práv.

2. Zmluvná strana môže využiť výnimky povolené v odseku 1 v súvislosti so svojimi súdnymi a administratívnymi postupmi vrátane požiadavky, aby štátny príslušník druhej zmluvnej strany určil adresu na doručovanie v rámci postupu na jej území alebo vymenoval zástupcu na jej území, za predpokladu, že takáto výnimka:

- a) je potrebná na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo s inými právnymi predpismi dotknutej zmluvnej strany, ktoré nie sú v rozpore s touto kapitolou, a
- b) sa neuplatňuje spôsobom, ktorý by predstavoval skryté obmedzenie obchodu.

3. Odsek 1 sa nevzťahuje na postupy uvedené v mnohostranných dohodách uzavretých pod záštitou WIPO v súvislosti s nadobudnutím alebo zachovaním práv duševného vlastníctva.

ČLÁNOK 25.6

Duševné vlastníctvo a verejné zdravie

1. Zmluvné strany uznávajú význam Vyhlásenia o dohode TRIPS a verejnom zdraví prijatého 14. novembra 2001 na konferencii ministrov WTO v Dauhe (ďalej len „vyhlásenie z Dauhy“).

Zmluvné strany pri výklade a vykonávaní práv a povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly zabezpečia súlad s týmto vyhlásením.

2. Každá zmluvná strana vykoná článok 31*bis* dohody TRIPS, ako aj prílohu a dodatok k uvedenej prílohe, ktoré nadobudli platnosť 23. januára 2017.

ČLÁNOK 25.7

Vyčerpanie práv

Žiadnym z ustanovení tejto dohody sa nebráni zmluvnej strane určiť, či alebo za akých podmienok sa podľa jej právneho systému uplatňuje vyčerpanie práv duševného vlastníctva.

ODDIEL B

NORMY TÝKAJÚCE SA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PODODDIEL 1

AUTORSKÉ PRÁVO A PRÁVA SÚVISIACE S AUTORSKÝM PRÁVOM

ČLÁNOK 25.8

Medzinárodné dohody

1. Každá zmluvná potvrdzuje svoj záväzok a dodržiava:
 - a) Bernský dohovor;
 - b) Rímsky dohovor;

- c) Zmluvu WIPO o autorskom práve (WCT), podpísanú v Ženeve 20. decembra 1996;
- d) WPPT; a
- e) Marrákešsku zmluvu o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, podpísanú v Marrákeši 27. júna 2013.

2. Každá zmluvná strana vynaloží všetko primerané úsilie na ratifikáciu Pekinskej zmluvy o audiovizuálnych umeleckých výkonoch, ktorá bola prijatá v Pekingu 24. júna 2012, alebo na pristúpenie k nej.

ČLÁNOK 25.9

Autori

Každá zmluvná strana stanoví pre autorov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie ich diel, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- b) každú formu verejného rozširovania originálu alebo rozmnoženiny diela predajom alebo iným spôsobom;
- c) každý verejný prenos ich diel po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí, a

- d) obchodný prenájom originálov alebo rozmnoženín ich počítačových programov alebo kinematografických diel verejnosti.

ČLÁNOK 25.10

Výkonní umelci

Každá zmluvná strana stanoví pre výkonných umelcov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) vyhotovovanie záznamov¹ ich umeleckých výkonov;
- b) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie záznamov ich umeleckých výkonov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- c) verejné rozširovanie záznamov ich umeleckých výkonov predajom alebo iným spôsobom;
- d) sprístupňovanie záznamov ich umeleckých výkonov verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom; a
- e) bezdrôtové vysielanie a verejný prenos ich umeleckých výkonov, s výnimkou prípadu, keď výkon je sám už vysielaným výkonom alebo keď sa uskutočňuje zo záznamu.

¹ „Záznam“ je zachytenie zvukov alebo ich vyjadrenia, z ktorého ich možno pomocou zariadenia vnímať, rozmnožovať alebo rozširovať.

ČLÁNOK 25.11

Výrobcovia zvukových záznamov

Každá zmluvná strana stanoví pre výrobcov zvukových záznamov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie ich zvukových záznamov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- b) verejné rozširovanie ich zvukových záznamov vrátane ich rozmnoženín predajom alebo iným prevodom vlastníctva;
- c) sprístupňovanie ich zvukových záznamov verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí; a
- d) obchodný prenájom ich zvukových záznamov verejnosti.

ČLÁNOK 25.12

Vysielacie organizácie

Každá zmluvná strana stanoví pre vysielacie organizácie výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) záznam ich vysielania prenášaného bezdrôtovými prostriedkami;

- b) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie záznamov ich vysielania prenášaného bezdrôtovými prostriedkami, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti a
- c) bezdrôtový prenos ich vysielania, ako aj verejný prenos¹ ich televízneho vysielania, ak sa tento verejný prenos uskutočňuje na miestach prístupných verejnosti za vstupné.

ČLÁNOK 25.13

Vysielanie a verejný prenos zvukových záznamov vydaných na obchodné účely²

1. Každá zmluvná strana stanoví právo s cieľom zabezpečiť, aby používateľ zaplatil jednorazovú primeranú odmenu výkonným umelcom a výrobcom zvukových záznamov, ak sa zvukový záznam vydaný na obchodné účely alebo jeho rozmnoženina použijú vo vysielaní alebo verejnom prenose³.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tohto odseku nebráni zmluvnej strane určiť podmienky, na základe ktorých sa toto právo môže uplatňovať, v súlade s článkom 13 písm. d) Rímskeho dohovoru.

² Každá zmluvná strana môže priznať výkonným umelcom a výrobcom zvukových záznamov rozsiahlejšie práva, pokiaľ ide o vysielanie a verejný prenos zvukových záznamov vydaných na obchodné účely.

³ Na účely tohto článku „verejný prenos“ nezahŕňa sprístupňovanie zvukového záznamu verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nemu môže mať prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa jednorazová primeraná odmena uvedená v odseku 1 rozdelila medzi príslušných výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov. Ak neexistuje dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami zvukových záznamov, každá zmluvná strana môže prijať právne predpisy, ktorými sa stanovujú podmienky rozdelenia takejto jednorazovej primeranej odmeny medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

ČLÁNOK 25.14

Trvanie ochrany

1. Práva autora diela trvajú počas života autora a najmenej 70 rokov po smrti autora bez ohľadu na dátum, keď bolo dielo oprávnené sprístupnené verejnosti¹.
2. V prípade spoluautorského diela platí, že trvanie ochrany uvedené v odseku 1 sa počíta od smrti autora, ktorý žil najdlhšie.
3. Pri anonymných alebo pseudonymných dielach trvá ochrana najmenej 70 rokov po tom, čo bolo dielo oprávnené sprístupnené verejnosti. Ak však autorom prijatý pseudonym nevzbudzuje pochybnosti o totožnosti autora alebo ak autor prezradí svoju totožnosť počas obdobia uvedeného v tomto odseku, uplatňuje sa trvanie ochrany uvedené v odseku 1.

¹ Ak zmluvná strana poskytuje osobitné trvanie ochrany v prípadoch, keď je ako nositeľ práv určená právnická osoba, ochrana trvá najmenej 70 rokov po tom, čo bolo dielo oprávnené sprístupnené verejnosti.

4. Trvanie ochrany filmového alebo audiovizuálneho diela uplynie najskôr 70 rokov po smrti autora, ktorý žil najdlhšie. Osoby, ktoré sa majú považovať za autorov filmového alebo audiovizuálneho diela, sa určia na základe zákonov a iných právnych predpisov zmluvných strán.
5. Práva vysielacích organizácií uplynú 50 rokov po dni prvého vysielania.
6. Práva výkonných umelcov uplynú najskôr 50 rokov po dni vyhotovenia záznamu ich umeleckého výkonu; pričom:
- a) ak bol záznam umeleckého výkonu oprávnene uverejnený alebo, ak tak zmluvná strana stanoví, oprávnene uvedený na verejnosti v období 50 rokov uvedenom v tomto odseku, trvanie ochrany sa počíta od dátumu prvého takéhoto uverejnenia alebo, ak tak zmluvná strana stanoví, prvého takéhoto uvedenia na verejnosti; ak zmluvná strana stanoví obe možnosti, trvanie ochrany sa počíta na základe toho, ktorá udalosť nastane skôr; a
 - b) ak bol zvukový záznam umeleckého výkonu oprávnene uverejnený alebo, ak tak zmluvná strana stanoví, oprávnene uvedený na verejnosti v období 50 rokov uvedenom v tomto odseku, trvanie ochrany uplynie najskôr 70 rokov po dátume prvého takéhoto uverejnenia alebo, ak tak zmluvná strana stanoví, prvého takéhoto uvedenia na verejnosti; ak zmluvná strana stanoví obe možnosti, trvanie ochrany sa počíta na základe toho, ktorá udalosť nastane skôr.

7. Práva výrobcov zvukových záznamov uplynú najskôr 50 rokov po vyhotovení záznamu. Ak bol však zvukový záznam oprávnenne uverejnený alebo prípade, ak tak zmluvná strana stanoví, oprávnenne uvedený na verejnosti v uvedenom období, takéto práva uplynú najskôr 70 rokov po dátume prvého takéhoto uverejnenia alebo v prípade, ak tak zmluvná strana stanoví, prvého takéhoto uvedenia na verejnosti. Zmluvné strany môžu prijať alebo zachovať účinné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa zisk vytvorený počas 20 rokov ochrany po uplynutí 50 rokov spravodlivo rozdelil medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

ČLÁNOK 25.15

Právo na ďalší predaj

1. Každá zmluvná strana stanoví v prospech autora pôvodného umeleckého grafického alebo výtvarného diela „právo na ďalší predaj“, ktoré sa vymedzuje ako nescudziteľné právo, ktorého sa nemožno vzdať, a to ani vopred, na získanie licenčného poplatku vychádzajúceho z predajnej ceny získanej za každý ďalší predaj diela po prvom prevode diela autorom¹.
2. Právo na ďalší predaj uvedené v odseku 1 sa vzťahuje na všetky úkony ďalšieho predaja, na ktorých sa v úlohe predávajúcich, kupujúcich alebo sprostredkovateľov zúčastňujú odborníci na trh s umením, ako sú aukčné siene, umelecké galérie a vo všeobecnosti všetci obchodníci s umeleckými dielami.

¹ Bez ohľadu na tento článok sa v prípade Čile môže v súvislosti s výpočtom licenčných poplatkov naďalej uplatňovať článok 36 prvý odsek zákona č. 17.366 z 28. augusta 1970, zmeneného zákonom č. 21.045 z 13. októbra 2017.

3. Každá zmluvná strana môže stanoviť, že právo na ďalší predaj uvedené v odseku 1 sa nevzťahuje na úkony ďalšieho predaja, ak predávajúci nadobudol dielo priamo od autora maximálne do troch rokov pred týmto ďalším predajom a ak cena ďalšieho predaja nepresiahne určitú minimálnu sumu.

ČLÁNOK 25.16

Kolektívna správa práv

1. Zmluvné strany podporujú spoluprácu medzi svojimi príslušnými organizáciami kolektívnej správy na účely podpory dostupnosti diel a iných predmetov ochrany na územiach zmluvných strán a prevodu príjmov z práv medzi príslušnými organizáciami kolektívnej správy na použitie týchto diel alebo iných predmetov ochrany.
2. Zmluvné strany podporujú transparentnosť organizácií kolektívnej správy, najmä pokiaľ ide o príjmy z práv, ktoré vyberajú, zrážky, ktoré uplatňujú na vybrané príjmy z práv, použitie vybraných príjmov z práv, politiku distribúcie a ich repertoár.
3. Každá zmluvná strana zaistí, aby sa organizácie kolektívnej správy usadené na jej území, ktoré zastupujú inú organizáciu kolektívnej správy usadenú na území druhej zmluvnej strany prostredníctvom dohody o zastúpení, podporovali v tom, aby presne, pravidelne a riadne vyplácali sumy dlžné zastupovanej organizácii kolektívnej správy a takisto poskytovali zastupovanej organizácii kolektívnej správy informácie o výške príjmov z práv vybraných v jej mene a o všetkých zrážkach vykonaných z tohto príjmu z práv.

ČLÁNOK 25.17

Obmedzenia a výnimky

Každá zmluvná strana stanoví obmedzenia práv alebo výnimky z práv stanovených v článkoch 25.9 až 25.13 len v určitých osobitných prípadoch, ktoré nie sú v rozpore s bežným použitím diela alebo iného predmetu ochrany a ktoré neodôvodnene nezasahujú do oprávnených záujmov nositeľov práv.

ČLÁNOK 25.18

Ochrana technologických opatrení

1. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu proti obchádzaniu akýchkoľvek účinných technologických opatrení, ktoré dotknutá osoba uskutočňuje, vediac, alebo za odôvodneného predpokladu, že si je vedomá toho, že sleduje cieľ obchádzať tieto opatrenia.
2. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu proti výrobe, dovozu, rozširovaniu, predaju, nájmu, propagovaniu predaja alebo nájmu, alebo vlastneniu na obchodné účely zariadení, výrobkov alebo súčiastok, alebo poskytovaniu služieb, ktoré:
 - a) sa ponúkajú, propagujú alebo predávajú na účely obchádzania akýchkoľvek účinných technologických opatrení;
 - b) z komerčného hľadiska majú okrem obchádzania akýchkoľvek účinných technologických opatrení iba obmedzený účel alebo použitie alebo

c) sú predovšetkým navrhnuté, vyrobené, prispôbené alebo prevádzkované na to, aby umožnili alebo uľahčili obchádzanie akýchkoľvek účinných technologických opatrení.

3. Na účely tohto poddielu „technologické opatrenie“ je akákoľvek technológia, zariadenie alebo súčiastka, ktorá je pri bežnom spôsobe svojho použitia navrhnutá na to, aby predchádzala konaniu alebo obmedzovala konanie vo vzťahu k dielam alebo iným predmetom ochrany¹, ktoré nie je povolené nositeľom akéhokoľvek autorského práva alebo práva súvisiaceho s autorským právom, podľa právnych predpisov zmluvnej strany. Technologické opatrenia sa pokladajú za účinné, keď je použitie chráneného diela alebo iného predmetu ochrany pod kontrolou nositeľov práv prostredníctvom uplatňovania kontroly prístupu alebo ochranného procesu, ako je šifrovanie, kódovanie alebo iná úprava diela alebo iného predmetu ochrany, alebo mechanizmu kontroly kopírovania, ktorým sa dosahuje cieľ ochrany.

4. Bez ohľadu na právnu ochranu stanovenú v odseku 1 tohto článku, ak nositelia práv neprijmú dobrovoľné opatrenia, každá zmluvná strana môže podľa potreby prijať vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby primeraná právna ochrana proti obchádzaniu účinných technologických opatrení stanovená v súlade s týmto článkom nebránila osobám oprávneným využívať výnimky alebo obmedzenia stanovené v súlade s článkom 25.17 v tom, aby takéto výnimky alebo obmedzenia využívali.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pojem „dielo alebo iný predmet ochrany“ sa nevzťahuje na diela alebo iné predmety ochrany, v prípade ktorých uplynulo trvanie ochrany.

ČLÁNOK 25.19

Povinnosti týkajúce sa informácií o správe práv

1. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu proti akejkoľvek osobe, ktorá vedome bez oprávnenia uskutočňuje ktorúkoľvek z ďalej uvedených činností, ak táto osoba vie alebo má opodstatnené dôvody vedieť, že svojím konaním spôsobuje, umožňuje, uľahčuje alebo zatajuje porušovanie akéhokoľvek autorského práva alebo práv súvisiacich s autorským právom, ktoré sú stanovené v práve zmluvnej strany:
 - a) odstránenie alebo zmena akýchkoľvek elektronických informácií na správu práv a
 - b) distribúciu, dovoz na účel distribúcie, vysielanie, verejný prenos alebo sprístupňovanie verejnosti diel alebo iných predmetov ochrany podľa tohto pododdielu, z ktorých boli bez oprávnenia odstránené alebo na ktorých boli zmenené elektronické informácie na správu práv.
2. Na účely tohto článku „informácie na správu práv“ sú akékoľvek informácie poskytnuté nositeľmi práv, ktoré označujú dielo alebo iný predmet ochrany uvedený v tomto článku, autora alebo akéhokoľvek iného nositeľa práv, alebo informácie o podmienkach používania diela alebo iného predmetu ochrany a akékoľvek čísla alebo kódy, ktoré predstavujú takéto informácie.
3. Odsek 2 sa uplatňuje, ak je ktorákoľvek z informácií uvedených v uvedenom odseku spojená s rozmnožením diela alebo iného predmetu ochrany uvedeného v tomto článku alebo sa zdá, že je spojená s ich verejným prenosom.

PODODDIEL 2

OCHRANNÉ ZNÁMKY

ČLÁNOK 25.20

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana:

- a) dodržiava Protokol k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise ochranných známk prijatý v Madride 27. júna 1989, zmenený 12. novembra 2007;
- b) dodržiava Dohovor o práve ochrannej známky prijatý v Ženeve 27. októbra 1994 a Niceskú dohodu o medzinárodnom triedení výrobkov a služieb pre zápis známk z 15. júna 1957, zmenenú 28. septembra 1979, a
- c) vynaloží všetko primerané úsilie na pristúpenie k Singapurskému dohovoru o práve ochrannej známky podpísanému v Singapure 27. marca 2006.

ČLÁNOK 25.21

Práva z ochrannej známky

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby majiteľ zapísanej ochrannej známky mal výhradné právo zabrániť tretím stranám, ktoré nemajú jeho súhlas, používať v obchodnom styku zhodné alebo podobné označenia s tými, pre ktoré je ochranná známka zapísaná, ak by takéto použitie spôsobilo pravdepodobnosť zámieny. V prípade používania zhodného označenia pre zhodné tovary alebo služby sa predpokladá, že existuje pravdepodobnosť zámieny.

ČLÁNOK 25.22

Postup pri zápise

1. Každá zmluvná strana zavedie systém zápisu ochranných známk, v ktorom sa každé konečné zamietavé rozhodnutie vrátane čiastočného zamietnutia zápisu, ktoré prijme príslušná správa ochranných známk, riadne odôvodní a písomne oznámi príslušnej strane.
2. Každá zmluvná strana poskytne tretím osobám možnosť namietat' proti prihláškam ochranných známk alebo, ak je to možné na základe jej práva, proti zápisom ochranných známk. Konanie o takýchto námietkach musí mať kontradiktórny charakter.
3. Každá zmluvná strana zriadi verejne dostupnú elektronickú databázu prihlášok ochranných známk a zapísaných ochranných známk.

ČLÁNOK 25.23

Všeobecne známe ochranné známky

Na účely naplnenia ochrany všeobecne známych ochranných známok, ako sa stanovuje v článku 6a Parížskeho dohovoru a článku 16 ods. 2 a 3 dohody TRIPS, zmluvné strany potvrdzujú dôležitosť spoločných odporúčaní o ustanoveniach týkajúcich sa ochrany všeobecne známych ochranných známok prijatých zhromaždením Únie na ochranu priemyslového vlastníctva a valným zhromaždením WIPO na tridsiatej štvrtej sérii zasadnutí zhromaždení členských štátov WIPO od 20. do 29. septembra 1999.

ČLÁNOK 25.24

Výnimky z práv vyplývajúcich z ochrannej známky

1. Každá zmluvná strana:
 - a) stanoví spravodlivé používanie opisných výrazov ako obmedzenej výnimky z práv z ochranných známok a
 - b) môže stanoviť ďalšie obmedzené výnimky.
2. Odsek 1 sa uplatňuje, ak sa v rámci týchto výnimiek zohľadnia oprávnené záujmy majiteľa ochrannej známky a tretích strán.

3. Ochranná známka neoprávňuje majiteľa zakázať tretej strane používať v rámci obchodného styku:

- a) svoje vlastné meno alebo adresu;
- b) údaje týkajúce sa druhu, kvality, množstva, zamýšľaného účelu, hodnoty, zemepisného pôvodu, času výroby tovaru alebo poskytnutia služby alebo iných vlastností tovaru alebo služieb alebo
- c) ochrannú známku tam, kde je nevyhnutné uviesť zamýšľaný účel tovaru alebo služby, najmä pokiaľ ide o príslušenstvo alebo náhradné diely.

4. Odsek 3 sa uplatňuje, ak je používanie treťou stranou v súlade s čestným konaním v priemysle alebo obchode¹.

5. Zmluvná strana môže stanoviť, že ochranná známka neoprávňuje majiteľa zakázať tretej strane používať v obchodnom styku skoršie právo, ktoré sa vzťahuje len na istú oblasť, ak je toto právo uznané právnymi predpismi danej zmluvnej strany a je využívané len na území, na ktorom je uznané.

¹ Zmluvná strana môže alternatívne podmieniť takéto používanie tým, že nesmie byť zavádzajúce ani vytvárať možnosť zámieny u významnej časti verejnosti.

ČLÁNOK 25.25

Dôvody na zrušenie

1. Každá zmluvná strana stanoví, že ochranná známka môže byť zrušená, ak nebola počas nepretržitého obdobia piatich rokov skutočne používaná na príslušnom území v spojení s tovarom alebo so službami, pre ktoré bola zapísaná, a na jej nepoužívanie neexistujú žiadne náležité dôvody. Zmluvná strana však môže stanoviť, že žiadna osoba nesmie žiadať, aby práva majiteľa na ochrannú známku boli zrušené, ak sa ochranná známka začala v období medzi uplynutím uvedeného päťročného obdobia a podaním návrhu na zrušenie skutočne používať alebo sa jej používanie obnovilo. Začatie alebo obnovenie používania počas obdobia troch mesiacov pred podaním návrhu na zrušenie, ktoré začalo najskôr po uplynutí nepretržitého päťročného obdobia nepoužívania, sa však nebude brať do úvahy, ak prípravy na toto začatie alebo obnovenie začali až potom, ako sa majiteľ dozvedel, že môže byť podaný návrh na zrušenie.
2. Ochranná známka môže byť zrušená aj vtedy, ak po dni, keď bola zapísaná, sa v dôsledku konania alebo nekonania majiteľa ochranná známka stane obvyklým pomenovaním v obchode pre tovar alebo službu, pre ktoré je zapísaná¹.

¹ Ochranná známka takisto môže byť zrušená, ak po dni, keď bola zapísaná, by sa ňou v dôsledku jej používania majiteľom ochrannej známky alebo s jeho súhlasom v súvislosti s tovarom alebo službami, pre ktoré bola zapísaná, mohla zavádzať verejnosť, predovšetkým pokiaľ ide o povahu, kvalitu alebo zemepisný pôvod tohto tovaru alebo týchto služieb.

ČLÁNOK 25.26

Prihlášky v zlej viere

Ochranná známka môže byť vyhlásená za neplatnú, ak prihlasovateľ podal prihlášku ochrannej známky v zlej viere. Každá zmluvná strana môže takisto stanoviť, že takáto ochranná známka sa nezapíše.

PODODDIEL 3

DIZAJNY¹

ČLÁNOK 25.27

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana vynaloží všetko primerané úsilie, aby pristúpila k Ženevskému aktu Haagskej dohody o medzinárodnom zápise priemyselných dizajnov prijatému v Ženeve 2. júla 1999.

¹ Odkazy na dizajny v tejto kapitole sa považujú za odkazy na zapísané priemyselné dizajny.

ČLÁNOK 25.28

Ochrana zapísaných dizajnov¹

1. Každá zmluvná strana poskytne ochranu nezávisle vytvoreným dizajnom, ktoré sú nové alebo pôvodné². Táto ochrana sa poskytuje prostredníctvom zápisu a majiteľovi dizajnu z nej vyplývajú výhradné práva v súlade s ustanoveniami tohto článku.
2. Majiteľ zapísaného dizajnu má právo zabrániť tretím osobám, ktoré nemajú jeho súhlas, aby prinajmenšom vytvárali, predávali, dovážali či vyvážali výrobok, na ktorom sa používa alebo v ktorom je zahrnutý chránený dizajn alebo v ktorom sa používajú prvky, na ktorých sa používa alebo v ktorých je stelesnený chránený dizajn, ak sa takéto činnosti vykonávajú na obchodné účely, neodôvodnene zasahujú do bežného použitia dizajnu alebo nie sú zlučiteľné s poctivým obchodným stykom.
3. Dizajn aplikovaný na výrobku alebo začlenený do výrobku, ktorý tvorí súčasť zloženého výrobku, sa považuje za nový alebo pôvodný:
 - a) ak súčasť po začlenení do zloženého výrobku zostáva viditeľná počas bežného používania zloženého výrobku a

¹ Únia poskytuje ochranu aj nezapísaným dizajnom, ak spĺňajú požiadavky nariadenia Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch Spoločenstva (Ú. v. ES L 3, 5.1.2002, s. 1).

² Zmluvná strana môže vo svojich právnych predpisoch stanoviť, že dizajny tiež musia mať jedinečný charakter. Európska únia považuje dizajn za dizajn s osobitým charakterom, ak sa celkový dojem, ktorý vyvoláva u informovaného používateľa, odlišuje od celkového dojmu vyvolaného u takéhoto používateľa akýmkoľvek dizajnom, ktorý už bol sprístupnený verejnosti.

b) ak viditeľné znaky súčasti uvedenej v písmene a) spĺňajú požiadavku týkajúcu sa novosti alebo pôvodnosti.

4. Na účely odseku 3 písm. a) „bežné používanie“ je používanie koncovým používateľom, s výnimkou údržby, servisu alebo opravy.

ČLÁNOK 25.29

Trvanie ochrany

Trvanie využiteľnej doby ochrany je najmenej 15 rokov odo dňa podania prihlášky.

ČLÁNOK 25.30

Výnimky a vylúčenia

1. Každá zmluvná strana môže zaviesť obmedzené výnimky z ochrany dizajnov pod podmienkou, že takéto výnimky nebudú neprimerane v rozpore s bežným využitím chránených dizajnov, ani nebudú neodôvodnene zasahovať do oprávnených záujmov majiteľa chráneného dizajnu a že sa zohľadnia oprávnené záujmy tretích strán.

2. Ochrana dizajnov sa nevzťahuje na dizajny, ktoré sú dané najmä technickými alebo funkčnými hľadiskami.

3. Dizajn nespočíva v znakoch vonkajšej úpravy výrobku, ktoré sa nevyhnutne musia reprodukovať v ich presnej forme a rozmeroch, aby výrobok, do ktorého je dizajn začlenený alebo na ktorom je dizajn použitý, mohol byť mechanicky spojený s iným výrobkom alebo umiestnený do tohto iného výrobku, okolo tohto iného výrobku alebo oproti tomuto inému výrobku tak, aby každý výrobok mohol plniť svoju funkciu.

4. Odchylné od odseku 3 dizajn môže spočívať v dizajne, ktorého účelom je umožniť viacnásobné zostavenie alebo spojenie vzájomne zameniteľných výrobkov v rámci stavebnicového systému.

ČLÁNOK 25.31

Vzťah k autorskému právu

Na dizajn sa môže vzťahovať aj ochrana podľa zákona zmluvnej strany o autorskom práve, a to odo dňa, keď bol dizajn vytvorený alebo akejkoľvek forme zaznamenaný. Každá zmluvná strana určí rozsah a podmienky, za ktorých sa takáto ochrana poskytuje, vrátane požadovaného stupňa pôvodnosti.

PODODDIEL 4

ZEMEPISNÉ OZNAČENIA

ČLÁNOK 25.32

Vymedzenie pojmu a rozsah pôsobnosti

1. Na účely tejto dohody „zemepisné označenie“ je označenie, ktoré označuje určitý tovar ako tovar s pôvodom na území zmluvnej strany alebo v regióne či lokalite nachádzajúcej sa na jej území, ak možno pripísať danú kvalitu, povest' alebo iné charakteristické vlastnosti tovaru v podstatnej miere jeho zemepisnému pôvodu.
2. Tento pododdiel sa uplatňuje na zemepisné označenia, ktoré označujú výrobky uvedené v prílohe 25-C.
3. Zmluvné strany sa dohodli, že po nadobudnutí platnosti tejto dohody zvážia rozšírenie rozsahu pôsobnosti zemepisných označení, na ktoré sa vzťahuje tento pododdiel, na zemepisné označenia iných druhov výrobkov, na ktoré sa nevzťahuje odsek 2, a najmä na remeselné výrobky, a to na základe zohľadnenia legislatívneho vývoja zmluvných strán.
4. Zmluvná strana chráni zemepisné označenia druhej zmluvnej strany v súlade s týmto pododdielom, ak sú tieto zemepisné označenia ako také chránené v krajine pôvodu.

ČLÁNOK 25.33

Zoznam zemepisných označení

Každá zmluvná strana po preskúmaní právnych predpisov druhej zmluvnej strany uvedených v prílohe 25-A a zemepisných označení druhej zmluvnej strany uvedených v prílohe 25-C a po vykonaní vhodných opatrení na účely uverejňovania v súlade s jej právnymi predpismi a postupmi chráni zemepisné označenia druhej zmluvnej strany uvedené v prílohe 25-C v súlade s úrovňou ochrany stanovenou v tomto pododdiele.

ČLÁNOK 25.34

Zmena zoznamu zemepisných označení

1. Zmluvné strany sa dohodli na možnosti zmeniť zoznam zemepisných označení v prílohe 25-C podľa článku 25.40 ods. 1. Žiadne doplnenie zmluvnou stranou do jej zoznamu zemepisných označení v prílohe 25-C nesmie presiahnuť 45 zemepisných označení každé tri roky odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody. Zmluvné strany doplnia nové zemepisné označenia po ukončení námietkového konania v súlade s kritériami stanovenými v prílohe 25-B a po preskúmaní zemepisných označení k obojstrannej spokojnosti zmluvných strán.
2. Keď sa zmena zoznamu zemepisných označení v prílohe 25-C týka malej zmeny súvisiacej s pravopisom zemepisného označenia uvedeného v zozname alebo odkazu na pomenovanie zemepisnej oblasti, ku ktorej ho možno pripísať, uplatňuje sa postup uvedený v článku 25.40 ods. 4.

3. Akékoľvek doplnenie alebo akákoľvek zmena zemepisného označenia podľa odseku 1 alebo 2 sa uskutočňuje na základe vzájomnej dohody zmluvných strán

ČLÁNOK 25.35

Rozsah ochrany zemepisných označení

1. Zemepisné označenia uvedené v prílohe 25-C, ako aj označenia doplnené podľa článku 25.34, sú chránené proti:

- a) každému obchodnému použitiu zemepisného označenia pre výrobok, ktorý je výrobkom rovnakého typu a ktorý
 - i) nemá pôvod v mieste pôvodu uvedenom v prílohe 25-C pre toto zemepisné označenie, alebo
 - ii) má pôvod v mieste pôvodu uvedenom v prílohe 25-C pre toto zemepisné označenie, ale nebol zhotovený ani vyrobený v súlade so špecifikáciami výrobku s chráneným názvom, a to ani v prípade, že k názvu sú doplnené výrazy ako „druh“, „typ“, „štýl“, „imitácia“, „aróma“ alebo iné podobné výrazy;
- b) použitiu akéhokoľvek spôsobu označovania alebo prezentácie výrobku, ktorým sa uvádza alebo naznačuje, že príslušný výrobok pochádza z inej zemepisnej oblasti, ako je skutočné miesto jeho pôvodu, spôsobom, ktorý predstavuje riziko, že sa verejnosť uvedie do omylu, pokiaľ ide o zemepisný pôvod výrobku;

- c) akémukoľvek inému použitiu, ktoré predstavuje akt nekalej súťaže v zmysle článku 10*bis* Parížskeho dohovoru, vrátane využívania dobrého mena zemepisného označenia alebo akéhokoľvek nepravdivého alebo zavádzajúceho označenia, pokiaľ ide o miesto pôvodu, pôvod, povahu alebo podstatné vlastnosti výrobku, na vnútornom alebo vonkajšom obale, reklamnom materiáli alebo v dokumentoch súvisiacich so samotným tovarom alebo akýchkoľvek praktík, ktoré môžu viesť spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.
2. Chránené zemepisné označenia sa na územiach zmluvných strán nesmú stať generickými názvami.
3. Na základe tohto pododdielu nevzniká povinnosť chrániť zemepisné označenia, ktoré nie sú chránené na území ich pôvodu alebo ktoré na ňom prestali byť chránené.
4. Zmluvná strana nevyklučuje možnosť, že ochranu alebo uznanie zemepisného označenia môžu zrušiť príslušné orgány na území jeho pôvodu na základe toho, že chránený alebo uznaný výraz prestal spĺňať podmienky, na základe ktorých sa mu pôvodne priznala ochrana alebo uznanie na území jeho pôvodu.
5. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane, ak určité zemepisné označenie prestane byť na jej území pôvodu chránené. Takéto oznámenie sa uskutoční v súlade s postupmi stanovených v článku 25.40.
6. Žiadnym z ustanovení tohto pododdielu nie sú dotknuté práva akejkolvek osoby používať v rámci obchodného styku svoje meno alebo meno svojho predchodcu v podnikaní, okrem prípadov, keď sa takéto meno používa so zámerom uvádzať verejnosť do omylu.

7. Ochrana stanovená na základe tohto pododdielu sa uplatňuje na preklad zemepisných označení uvedených v prílohe 25-C, ak je s používaním takéhoto prekladu spojené riziko uvedenia verejnosti do omylu.

8. Ak je preklad zemepisného označenia zhodný so všeobecnými alebo opisnými výrazmi vrátane podstatných a prídavných mien alebo s výrazmi, ktoré sú v bežnom jazyku zaužívané ako bežný názov pre výrobok na území zmluvnej strany, alebo obsahuje takéto výrazy, alebo ak zemepisné označenie s takýmto výrazom nie je zhodné, avšak obsahuje takýto výraz, týmto pododdielom nie je dotknuté právo žiadnej osoby používať tento výraz v spojení s daným výrobkom.

9. Ochrana stanovená na základe tohto pododdielu sa nevzťahuje na jednotlivú zložku viaczložkového výrazu, ktorý je chránený ako zemepisné označenie uvedené v dodatku 25-C-1, ak je jednotlivá zložka¹ výrazom, ktorý je v bežnom jazyku zaužívaný ako bežný názov pre súvisiaci výrobok.

10. Žiadnym z ustanovení tohto pododdielu sa nebráni používaniu názvu odrody rastlín alebo plemena zvierat² na území zmluvnej strany v súvislosti s akýmkoľvek výrobkom.

¹ Ako sa stanovuje v dodatku 25-C-1, ktorý obsahuje výrazy, pre ktoré sa nepožaduje ochrana.

² Vo vysvetlivkách v prílohe 25-C sa vymedzujú odrody rastlín a plemena zvierat, ktorých používaniu sa nebráni.

11. V prípade nových zemepisných označení, ktoré zmluvná strana zamýšľa doplniť v súlade s článkom 25.34, sa žiadnym ustanovením od zmluvnej strany nevyžaduje, aby chránila zemepisné označenie, ktoré je zhodné s výrazom, ktorý je v bežnom jazyku zaužívaný ako bežný názov pre súvisiaci výrobok na území danej zmluvnej strany¹.

ČLÁNOK 25.36

Právo na používanie zemepisných označení

1. Názov chránený podľa tohto pododdielu ako zemepisné označenie môže používať ktorýkoľvek hospodársky subjekt uvádzajúci na trh výrobok, ktorý je v súlade s príslušnou špecifikáciou.
2. V prípade názvu chráneného podľa tohto pododdielu ako zemepisné označenie sa nevyžaduje žiadny zápis používateľov do registra ani ďalšie poplatky.

¹ Keď zmluvná strana pri rozhodovaní o tom, či pridať nové zemepisné označenie, určuje, či je výraz v bežnom jazyku zaužívaný ako bežný názov relevantného tovaru na jej území, sú orgány tejto zmluvnej strany oprávnené zohľadniť spôsob, akým spotrebiteľia chápu tento výraz na území uvedenej zmluvnej strany. Faktory relevantné pre takéto chápanie spotrebiteľa môžu zahŕňať: a) či sa výraz používa na označenie druhu predmetného výrobku, ako sa uvádza v príslušných zdrojoch, ako sú slovníky, noviny a príslušné webové sídla, alebo b) ako sa výrobok označovaný týmto výrazom uvádza na trh a používa v obchode na území danej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 25.37

Vzťah medzi ochrannými známkami a zemepisnými označeniami

1. Zmluvné strany odmietnu zapísať ochrannú známku, používanie ktorej by bolo v rozpore s článkom 25.35 a ktorá sa vzťahuje na rovnaký druh výrobku ako zemepisné označenie, za predpokladu, že žiadosť o zápis takejto ochrannej známky je predložená po dátume predloženia žiadosti o ochranu zemepisného označenia na území dotknutej zmluvnej strany.
2. Ochranné známky zapísané v rozpore s odsekom 1 sa vyhlásia za neplatné, a to z úradnej moci alebo na žiadosť zainteresovanej strany a v súlade s právnymi predpismi a praxou zmluvných strán.
3. V prípade zemepisných označení uvedených v článku 25.33 dátumom predloženia žiadosti o ochranu uvedenej v odsekoch 1 a 2 je 1. november 2022.
4. V prípade zemepisných označení doplnených do prílohy 25-C v súlade s článkom 25.34 je dátumom predloženia žiadosti o ochranu dátum predloženia žiadosti o ochranu zemepisného označenia druhej zmluvnej strane za predpokladu úspešného ukončenia postupu zmeny zoznamu zemepisných označení uvedeného v článku 25.34.
5. Zmluvné strany chránia zemepisné označenia, aj keď existuje predchádzajúca ochranná známka. Predchádzajúca ochranná známka zapísaná v dobrej viere môže byť obnovená a môže byť predmetom zmien, ktoré vyžadujú podanie novej prihlášky ochrannej známky, za predpokladu, že tieto zmeny nenarúšajú ochranu zemepisných označení a neexistujú dôvody na vyhlásenie ochrannej známky za neplatnú na základe práva zmluvných strán.

6. Na účely odseku 5 tohto článku „predchádzajúca ochranná známka“ je ochranná známka, ktorej používanie je v rozpore s článkom 25.35, pre ktorú bola podaná prihláška alebo ktorá bola zaužívaná, ak je táto možnosť stanovená v dotknutých právnych predpisoch, v dobrej viere na území zmluvnej strany pred dňom predloženia žiadosti o ochranu zemepisného označenia druhou zmluvnou stranou podľa tejto dohody.

ČLÁNOK 25.38

Presadzovanie ochrany

Každá zmluvná strana bude presadzovať ochranu stanovenú v článkoch 25.35, 25.36 a 25.37 pomocou správnych opatrení na žiadosť zainteresovanej strany. Každá zmluvná strana zabezpečí v rámci svojich právnych predpisov a praxe dodatočné administratívne a súdne opatrenia s cieľom zabrániť neoprávnenému používaniu chránených zemepisných označení alebo ho zastaviť.

ČLÁNOK 25.39

Všeobecné pravidlá

1. Od zmluvnej strany sa nevyžaduje, aby chránila názov ako zemepisné označenie podľa tohto pododdielu, ak je tento názov v rozpore s názvom odrody rastlín alebo plemena zvierat a v dôsledku toho by mohol uviesť spotrebiteľov do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.

2. Ak sú zemepisné označenia zmluvných strán homonymné, zmluvná strana udelí ochranu každému zemepísanému označeniu druhej zmluvnej strany za predpokladu, že sa v praxi dostatočne rozlišuje medzi podmienkami používania a prezentácie týchto názvov, aby nebol spotrebiteľ uvedený do omylu.
3. Ak zmluvná strana v kontexte dvojstranných rokovaní s treťou krajinou navrhne chrániť zemepisné označenie tejto tretej krajiny, ktoré je homonymné so zemepisným označením druhej zmluvnej strany, informuje o tejto skutočnosti druhú zmluvnú stranu, pričom jej umožní vyjadriť sa pred tým, ako sa toto zemepisné označenie začne chrániť.
4. Dovoz, vývoz a uvádzanie na trh výrobkov zodpovedajúcich zemepisným označeniam uvedeným v prílohe 25-C sa uskutočňujú v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, ktorá sa uplatňujú na území zmluvnej strany, na ktorom sa tieto výrobky uvádzajú na trh.
5. Akúkoľvek záležitosť vyplývajúcu zo špecifikácií výrobku v súvislosti s chránenými zemepisnými označeniami rieši podvýbor uvedený v článku 25.40.
6. Zemepisné označenia chránené podľa tohto pododdielu môže zrušiť len zmluvná strana, v ktorej má predmetný výrobok pôvod. Zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane, ak určité zemepisné označenie uvedené v prílohe 25-C prestane byť na jej území chránené. Po takomto oznámení sa príloha 25-C zmení podľa článku 25.40 ods. 3.
7. Špecifikácia výrobku uvedená v tomto pododdieli je špecifikácia výrobku schválená orgánmi zmluvnej strany na území, na ktorom má výrobok pôvod, vrátane jej všetkých schválených zmien.

ČLÁNOK 25.40

Podvýbor, spolupráca a transparentnosť

1. Na účely tohto pododdielu môže podvýbor uvedený v článku 25.66 odporučiť Rade pre obchod, aby podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a) zmenila:

- a) prílohu 25-A, pokiaľ ide o odkazy na právo uplatniteľné v zmluvných stranách;
- b) prílohu 25-B, pokiaľ ide o kritériá, ktoré sa majú zahrnúť do námietkového konania, a
- c) prílohu 25-C, pokiaľ ide o zemepisné označenia.

2. Na účely tohto pododdielu podvýbor uvedený v článku 25.66 zodpovedá za výmenu informácií o:

- a) vývoji v oblasti právnych predpisov a politiky v súvislosti so zemepisnými označeniami;
- b) zemepisných označeniach na účely posúdenia ich ochrany v súlade s týmto pododdielom a
- c) akejkoľvek inej otázke spoločného záujmu v oblasti zemepisných označení.

3. Po oznámení uvedenom v článku 25.39 ods. 6 podvýbor odporučí, aby Rada pre obchod zmenila prílohu 25-C v súlade s odsekom 1 písm. c) tohto článku s cieľom ukončiť ochranu podľa tejto dohody.

4. V prípade malej zmeny súvisiacej s pravopisom zemepisného označenia uvedeného v zozname alebo odkazu na pomenovanie zemepisnej oblasti, ku ktorej ho možno pripísať, zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane v podvýbore takúto zmenu spoločne s vysvetlením zmeny. V prípade takej malej zmeny podvýbor odporučí, aby Rada pre obchod zmenila prílohu 25-C podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a).

5. Zmluvné strany priamo alebo prostredníctvom podvýboru zostanú v kontakte vo všetkých záležitostiach súvisiacich s vykonávaním a fungovaním tohto pododdielu. Zmluvná strana môže od druhej zmluvnej strany požadovať najmä poskytnutie informácií o špecifikáciách výrobku a ich zmenách, ako aj o príslušných kontaktných miestach na účely administratívneho presadzovania.

6. Zmluvné strany môžu sprístupniť špecifikácie výrobkov alebo ich zhrnutie, ako aj kontaktné miesta na účely administratívneho presadzovania týkajúce sa zemepisných označení druhej zmluvnej strany, ktoré sú chránené podľa tohto pododdielu.

ČLÁNOK 25.41

Iná ochrana

1. Tento pododdiel sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán v súlade s Dohodou o založení WTO alebo inými mnohostrannými dohodami o práve duševného vlastníctva, v prípade ktorých sú Európska únia a Čile zmluvnými stranami.

2. Týmto pododdielom nie je dotknuté právo žiadať o uznanie a ochranu zemepisného označenia podľa príslušných právnych predpisov zmluvných strán.

PODODDIEL 5

PATENTY

ČLÁNOK 25.42

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana¹ dodržiava Zmluvu o patentovej spolupráci, podpísanú vo Washingtone 19. júna 1970, v znení zmien z 28. septembra 1979 a naposledy upravenú 3. októbra 2001.

ČLÁNOK 25.43

Doplňujúca ochrana v prípade oneskoreného povolenia na uvedenie liekov na trh

1. Zmluvné strany uznávajú, že lieky chránené patentom na ich území môžu podliehať pred uvedením na trh postupu povolenia na uvedenie na trh alebo sanitárneho povolenia.

¹ V prípade Európskej únie povinnosť podľa tohto článku plnia členské štáty.

2. Každá zmluvná strana stanoví primeraný a účinný mechanizmus, ktorým sa poskytuje dodatočné trvanie ochrany s cieľom kompenzovať majiteľovi patentu skrátenie účinnej patentovej ochrany vyplývajúce z neprimeraných oneskorení¹ pri udeľovaní prvého povolenia na uvedenie na trh alebo sanitárneho povolenia na svojom území. Dodatočné trvanie ochrany nesmie presiahnuť päť rokov.

3. Bez ohľadu na odsek 2 môže zmluvná strana poskytnúť ďalšiu ochranu v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi výrobku, ktorý je chránený patentom a ktorý podliehal postupu povolenia na uvedenie na trh alebo sanitárneho povolenia, ako kompenzáciu majiteľovi patentu za skrátenie účinnej patentovej ochrany. Trvanie takejto ďalšej ochrany nesmie presiahnuť päť rokov².

4. V záujme väčšej istoty môže pri vykonávaní povinností vyplývajúcich z tohto článku každá zmluvná strana stanoviť podmienky a obmedzenia za predpokladu, že zmluvná strana naďalej napĺňa ustanovenia tohto článku.

5. Každá zmluvná strana vynaloží maximálne úsilie na účinné a včasné spracovanie žiadostí o povolenie na uvedenie liekov na trh alebo o ich sanitárne povolenie s cieľom predchádzať neprimeraným alebo zbytočným oneskoreniam. S cieľom vyhnúť sa neprimeraným oneskoreniam môže zmluvná strana prijať alebo zachovať postupy, ktorými sa urýchli spracovanie žiadostí o povolenie na uvedenie na trh alebo o sanitárne povolenie.

¹ Na účely tohto článku neprimerané oneskorenie zahŕňa oneskorenie o viac ako dva roky v prípade prvej vecnej odpovede žiadateľovi odo dňa podania žiadosti o povolenie na uvedenie na trh alebo sanitárne povolenie. Prípadné oneskorenia, ktoré nastanú pri udeľovaní povolenia na uvedenie na trh alebo sanitárneho povolenia z dôvodu prietahov, ktoré možno pripísať žiadateľovi, alebo prietahov, nad ktorými orgán spracúvajúci žiadosti o povolenie na uvedenie na trh alebo sanitárnu registráciu nemá kontrolu, sa pri určovaní trvania takejto oneskorenia nemusia započítavať.

² Týmto maximálnym trvaním nie je dotknuté možné ďalšie predĺženie obdobia ochrany v prípade liekov, pri ktorých sa vykonali pediatrické štúdie a výsledky týchto štúdií sa zohľadnili v informáciách o výrobku.

PODODDIEL 6

OCHRANA NEZVEREJNENÝCH INFORMÁCIÍ

ČLÁNOK 25.44

Rozsah ochrany obchodných tajomstiev

1. Každá zmluvná strana pri plnení svojej povinnosti dodržiavať dohodu TRIPS, najmä článok 39 ods. 1 a 2, stanoví primerané občianskoprávne súdne postupy a prostriedky nápravy pre každého vlastníka obchodného tajomstva s cieľom zabrániť získaniu, využitiu alebo sprístupneniu obchodného tajomstva a dosiahnuť nápravu za takéto získanie, využitie alebo sprístupnenie vždy, keď sa uskutoční spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami.
2. Na účely tohto pododdielu:
 - a) „obchodné tajomstvo“ sú informácie:
 - i) ktoré sú tajné v tom zmysle, že nie sú ako celok alebo pri presnom usporiadaní a spojení ich častí všeobecne známe alebo bežne prístupné osobám v kruhoch, ktoré sa dotknutým druhom informácií bežne zaoberajú;
 - ii) ktoré majú obchodnú hodnotu z dôvodu svojho utajenia a
 - iii) v súvislosti s ktorými osoba, ktorá ich má právoplatne vo svojej držbe, prijala za daných okolností primerané kroky, aby ich udržala v tajnosti;

b) „vlastník obchodného tajomstva“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá oprávnené nakladá s obchodným tajomstvom.

3. Na účely tohto pododdielu sa za konanie v rozpore s čestnými obchodnými praktikami považuje prinajmenšom takéto konanie:

- a) nadobudnutie obchodného tajomstva bez súhlasu vlastníka obchodného tajomstva, ak k nemu došlo prostredníctvom neoprávneného prístupu, privlastnenia si alebo kopírovania akýchkoľvek dokumentov, predmetov, materiálov, chemických látok alebo elektronických súborov, s ktorými oprávnené nakladá vlastník obchodného tajomstva a ktoré obsahujú obchodné tajomstvo alebo z ktorých možno obchodné tajomstvo odvodiť;
- b) použitie alebo zverejnenie obchodného tajomstva vykonané bez súhlasu vlastníka obchodného tajomstva osobou, ktorá spĺňa ktorúkoľvek z týchto podmienok:
 - i) nadobudla obchodné tajomstvo spôsobom uvedeným v písmene a);
 - ii) porušuje dohodu o zachovaní dôvernosti alebo akúkoľvek inú povinnosť týkajúcu sa nesprístupnenia obchodného tajomstva alebo
 - iii) porušuje zmluvnú alebo akúkoľvek inú povinnosť týkajúcu sa obmedzenia použitia obchodného tajomstva;
- c) nadobudnutie, použitie alebo zverejnenie obchodného tajomstva, ak je vykonané osobou, ktorá v čase nadobudnutia, použitia alebo zverejnenia obchodného tajomstva vedela alebo za daných okolností mala vedieť, že obchodné tajomstvo sa získalo priamo alebo nepriamo od inej osoby, ktorá obchodné tajomstvo používala alebo zverejňovala neoprávnené v zmysle písmena b).

4. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu nemožno vykladať tak, že sa ním vyžaduje, aby ktorákoľvek zmluvná strana považovala ktorékoľvek z nasledujúcich konaní za konanie v rozpore s čestnými obchodnými praktikami:

- a) nezávislé objavenie alebo vytvorenie príslušnej informácie osobou;
- b) reverzné inžinierstvo výrobku osobou, ktorá ho oprávnene vlastní a ktorá nemá žiadnu právoplatnú povinnosť obmedziť získavanie príslušných informácií;
- c) nadobudnutie, používanie alebo zverejňovanie informácií požadovaných alebo povolených právnymi predpismi zmluvnej strany; alebo
- d) využitie skúseností a zručností zamestnancov, ktoré boli čestne nadobudnuté v priebehu bežného výkonu ich zamestnania.

5. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu nemožno vykladať tak, že sa ním obmedzuje sloboda prejavu a právo na informácie vrátane slobody médií, ktoré sú chránené v každej zmluvnej strane.

ČLÁNOK 25.45

Občianske súdne konania a prostriedky nápravy v súvislosti s obchodnými tajomstvami

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby žiadna osoba, ktorá sa zúčastňuje na občianskom súdnom konaní uvedenom v článku 25.44 alebo ktorá má prístup k dokumentom, ktoré sú súčasťou týchto súdnych konaní, nemala povolenie používať alebo zverejňovať žiadne obchodné tajomstvo alebo údajné obchodné tajomstvo, ktoré príslušné súdne orgány v reakcii na riadne odôvodnený návrh dotknutej strany označili za dôverné a o ktorom sa dozvedela v dôsledku takejto účasti alebo prístupu.

2. V občianskom súdnom konaní uvedenom v článku 25.44 každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej súdne orgány mali prinajmenšom právomoc:

- a) nariadiť predbežné opatrenia v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany s cieľom zabrániť nadobudnutiu, použitiu alebo zverejneniu obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami;
- b) nariadiť súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého konania s cieľom zabrániť získaniu, použitiu alebo zverejneniu obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami;
- c) nariadiť osobe, ktorá vedela alebo mala vedieť, že nadobudla, používala alebo zverejnila obchodné tajomstvo spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami, aby zaplatila vlastníčkovi obchodného tajomstva náhradu škody zodpovedajúcu skutočnej ujme spôsobenej v dôsledku nadobudnutia, použitia alebo zverejnenia obchodného tajomstva;
- d) prijať osobitné opatrenia na zachovanie dôvernosti obchodného tajomstva alebo údajného obchodného tajomstva uvedeného v občianskom súdnom konaní v súvislosti s údajným nadobudnutím, použitím alebo zverejnením obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami; takéto osobitné opatrenia môžu v súlade s právnymi predpismi dotknutej zmluvnej strany zahŕňať možnosť:
 - i) úplného alebo čiastočného obmedzenia prístupu k určitým dokumentom;
 - ii) obmedzenia prístupu k vypočutiam a ich príslušným záznamom alebo prepisom;
 - iii) sprístupnenia verzie súdneho rozhodnutia, ktorá nemá dôverný charakter a v ktorej boli odstránené alebo redigované pasáže obsahujúce obchodné tajomstvá;

e) uložiť sankcie stranám alebo akýmkoľvek iným osobám zúčastneným na súdnom konaní, ktoré nesplnia alebo odmietnu splniť nariadenia príslušných súdnych orgánov, ktoré sa týkajú ochrany obchodného tajomstva alebo údajného obchodného tajomstva.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej súdne orgány nemali povinnosť uplatniť súdne postupy a prostriedky nápravy uvedené v článku 25.44, ak sa konanie, ktoré je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami, vykoná v súlade s jej právnymi predpismi v záujme odhalenia nevhodného správania, protiprávneho konania alebo nezákonnej činnosti, alebo na účely ochrany oprávneného záujmu uznaného právnymi predpismi danej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 25.46

Ochrana nezverejnených údajov v súvislosti s liekmi

1. Ak zmluvná strana ako podmienku udelenia povolenia na uvedenie na trh alebo sanitárneho povolenia lieku, v ktorom sa používa nová chemická látka, ktorá nebola predtým schválená, vyžaduje predloženie nezverejnených údajov o skúškach alebo iných údajov potrebných na určenie toho, či je použitie daného výrobku bezpečné a účinné, uvedená zmluvná strana chráni tieto údaje pred zverejnením tretím osobám, ak si vytvorenie týchto údajov vyžaduje značné úsilie, okrem prípadov, keď je zverejnenie nutné z dôvodu prevažujúceho verejného záujmu, alebo pokiaľ neboli podniknuté kroky na zabezpečenie ochrany týchto údajov pred nekalým obchodným použitím.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby najmenej päť rokov od dátumu prvého povolenia na uvedenie na trh alebo sanitárneho povolenia u dotknutej zmluvnej strany liek, ktorý bol následne schválený na základe výsledkov predklinických alebo klinických skúšaní predložených v žiadosti o prvé povolenie na uvedenie na trh alebo sanitárne povolenie, nebol uvedený na trh bez výslovného súhlasu vlastníka prvého povolenia na uvedenie na trh alebo sanitárneho povolenia.

3. Nesmú existovať žiadne obmedzenia, ktorými by sa niektorej zmluvnej strane bránilo zaviesť skrátené povoľovacie postupy v prípade takýchto liekov na základe štúdie bioekvivalencie a biologickej dostupnosti.

4. Pri vykonávaní povinností vyplývajúcich z tohto článku môže každá zmluvná strana stanoviť podmienky a obmedzenia za predpokladu, že táto zmluvná strana naďalej napĺňa ustanovenia tohto článku.

ČLÁNOK 25.47

Ochrana nezverejnených údajov v súvislosti s agrochemickými produktmi

1. Ak zmluvná strana ako podmienku udelenia povolenia na uvedenie na trh v prípade agrochemického výrobku, v ktorom sa používa nová chemická látka, vyžaduje predloženie správ o skúškach alebo štúdiách týkajúcich sa bezpečnosti a účinnosti uvedeného výrobku, uvedená zmluvná strana neudelí takéto povolenie inému agrochemickému výrobku na základe uvedených správ o skúškach alebo štúdiách bez súhlasu osoby, ktorá ich predtým predložila, najmenej desať rokov od dátumu vydania prvého povolenia na uvedenie agrochemického výrobku na trh.

2. Zmluvná strana môže obmedziť ochranu podľa tohto článku na správy o skúškach alebo štúdiách, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

- a) sú nevyhnutné na účely získania povolenia alebo na účely zmeny povolenia s cieľom umožniť použitie agrochemického výrobku na iné plodiny a
- b) sú certifikované, že spĺňajú zásady správnej laboratórnej praxe alebo správnej experimentálnej praxe.

3. Každá zmluvná strana môže stanoviť pravidlá, aby sa zabránilo duplicitnému testovaniu na stavovcoch.

4. Každá zmluvná strana môže stanoviť podmienky a obmedzenia pri vykonávaní povinností vyplývajúcich z tohto článku za predpokladu, že zmluvná strana naďalej naplňa ustanovenia tohto článku.

PODODDIEL 7

ODRODY RASTLÍN

ČLÁNOK 25.48

Ochrana práv k odrodám rastlín

Zmluvné strany chránia práva k odrodám rastlín v súlade s Medzinárodným dohovorom o ochrane nových odrôd rastlín z 2. decembra 1961, naposledy revidovaným v Ženeve 19. marca 1991 (ďalej len „Dohovor UPOV“), vrátane výnimiek z práv šľachtiteľa uvedených v článku 15 Dohovoru UPOV a spolupracujú v záujme podpory a presadzovania uvedených práv.

ODDIEL C

PRESADZOVANIE PRÁVA DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PODODDIEL 1

OBČIANSKOPRÁVNE A SPRÁVNE PRESADZOVANIE

ČLÁNOK 25.49

Všeobecné povinnosti

1. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoje záväzky na základe dohody TRIPS a zaistí presadzovanie práv duševného vlastníctva v súlade s jej právnymi predpismi a praxou. Zmluvné strany zabezpečenia opatrenia, postupy a prostriedky nápravy stanovené v tomto pododdiel.
2. Tento oddiel sa nevzťahuje na práva, na ktoré sa vzťahuje oddiel B pododdiel 6.
3. Zmluvná strana zabezpečí opatrenia, postupy a prostriedky nápravy, ktorú sú spravodlivé a nestranné a ktoré nie sú zbytočne zložité ani nákladné, ani neobsahujú neprimerané lehoty, ani nemajú za následok bezdôvodné zdržania.
4. Opatrenia, postupy a prostriedky nápravy uvedené v odseku 3 musia byť účinné, primerané a odradzujúce a musia sa uplatňovať takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu a aby boli stanovené ochranné opatrenia proti ich zneužívaniu.

5. Žiadnym ustanovením tohto oddielu nevzniká ani jednej zmluvnej strane povinnosť:
- a) zaviesť súdny systém na presadzovanie práv duševného vlastníctva odlišný od právneho systému, ktorého cieľom je presadzovanie práva vo všeobecnosti, alebo
 - b) pokiaľ ide o rozdelenie zdrojov na účely presadzovania práv duševného vlastníctva a na účely presadzovania práva vo všeobecnosti.

ČLÁNOK 25.50

Osoby oprávnené žiadať uplatnenie vynucovacích opatrení, postupov a prostriedkov nápravy

Každá zmluvná strana uzná tieto osoby za oprávnené žiadať uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov nápravy uvedených v tomto oddiele a v časti III dohody TRIPS:

- a) nositeľov práv duševného vlastníctva v súlade s právnymi predpismi každej zmluvnej strany;
- b) všetky ostatné osoby oprávnené na využívanie týchto práv, najmä nadobúdateľov licencií, a to v rozsahu povolenom právom každej zmluvnej strany a v súlade s ním;
- c) organizácie kolektívnej správy práv duševného vlastníctva, ktoré sa zvyčajne považujú za oprávnené zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva, a to v rozsahu povolenom právom každej zmluvnej strany a v súlade s ním;

- d) subjekty¹, ktoré sa zvyčajne považujú za oprávnené zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva, a to v rozsahu povolenom právom každej zmluvnej strany a v súlade s ním.

ČLÁNOK 25.51

Dôkazy

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby ešte pred začatím konaní vo veci príslušné súdne orgány mohli na základe podania žiadosti jednej zo strán, ktorá predložila dostatočne dostupné dôkazy na podporu svojich tvrdení, že boli porušené jej práva duševného vlastníctva alebo že k ich porušeniu čoskoro dôjde, nariadiť okamžité a účinné predbežné opatrenia na účely zachovania relevantných dôkazov v súvislosti s údajným porušením, s výhradou ochrany dôverných informácií na základe právnych predpisov danej zmluvnej strany. Pri nariadení predbežných opatrení súdne orgány zohľadnia oprávnené záujmy údajného porušovateľa.
2. Predbežné opatrenia uvedené v odseku 1 môžu obsahovať podrobný opis, s odberom vzoriek alebo bez neho, alebo fyzické zaistenie tovaru údajne porušujúceho práva a, vo vhodných prípadoch, materiálov a prostriedkov prevažne použitých na výrobu alebo distribúciu tohto tovaru a súvisiacich dokumentov.
3. V prípade, keď dôjde k porušeniu práv duševného vlastníctva v komerčnom rozsahu, každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na to, aby sa umožnilo príslušným súdnym orgánom v prípade potreby na základe žiadosti jednej strany nariadiť protistrane, aby predložila bankové, finančné alebo obchodné dokumenty, ktoré sa nachádzajú pod jej kontrolou, a to s výhradou ochrany dôverných informácií.

¹ V prípade Čile pojem „subjekty“ znamená „federácie a združenia“. V prípade Európskej únie pojem „subjekty“ znamená „subjekty, ktoré sa profesionálne zaoberajú obhajobou“.

ČLÁNOK 25.52

Právo na informácie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v priebehu občianskych súdnych konaní týkajúcich sa porušenia práv duševného vlastníctva a na základe odôvodnenej a primeranej žiadosti navrhovateľa príslušné súdne orgány mohli nariadiť porušovateľovi alebo každej inej osobe, aby poskytli informácie o pôvode a distribučných sieťach tovaru alebo služieb, ktoré porušujú práva duševného vlastníctva.
2. Na účely odseku 1 „každá iná osoba“ je prinajmenšom osoba:
 - a) v súvislosti s ktorou sa zistilo, že vlastní tovar, ktorý tieto práva porušuje v komerčnom rozsahu;
 - b) v súvislosti s ktorou sa zistilo, že používa služby, ktoré tieto práva porušujú v komerčnom rozsahu;
 - c) v súvislosti s ktorou sa zistilo, že v komerčnom rozsahu poskytuje služby využívané pri porušovaní týchto práv, alebo
 - d) v súvislosti s ktorou sa osoba uvedená v tomto odseku vyjadrila, že je zapojená do výroby, produkcie alebo distribúcie tovaru alebo poskytovania služieb, ktorými sa porušujú tieto práva.
3. Súčasťou informácií uvedených v odseku 1 podľa potreby sú:
 - a) mená a adresy výrobcov, producentov, distribútorov, dodávateľov alebo poskytovateľov a iných predchádzajúcich vlastníkov tovaru alebo služieb, ako aj predpokladaných veľkoobchodníkov a maloobchodníkov a

b) vyrobené, vyprodukované, dodané, prijaté alebo objednané množstvá, ako aj o cena za daný tovar alebo služby.

4. Tento článok sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy zmluvnej strany, ktorými:

- a) sa nositeľovi práv udeľuje právo na získanie kompletnejších informácií;
- b) sa upravuje používanie informácií poskytnutých podľa tohto článku v občianskom súdnom konaní;
- c) sa upravuje zodpovednosť za zneužitie práva na informácie;
- d) sa poskytuje možnosť odmietnuť poskytnúť informácie, ktoré by prinútili osobu uvedenú v odseku 1 priznať svoju účasť alebo účasť svojich blízkych príbuzných na porušení práva duševného vlastníctva, alebo
- e) je upravená ochrana dôvernosti zdrojov informácií alebo spracúvanie osobných údajov.

ČLÁNOK 25.53

Predbežné a preventívne opatrenia

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby súdne orgány mohli na žiadosť navrhovateľa vydať proti údajnému porušovateľovi predbežný súdny príkaz s cieľom zabrániť akémukoľvek hroziacemu porušeniu práv duševného vlastníctva, alebo predbežne a prípadne s následkom opakovaného uloženia pokuty, ak to stanovuje právo uvedenej zmluvnej strany, zakázať pokračovanie údajného porušovania týchto práv či podmieniť toto pokračovanie zložením záruk určených na zabezpečenie kompenzácie pre nositeľa práv. Predbežný súdny príkaz možno za tých istých podmienok vydať v príslušných prípadoch aj proti tretej strane¹, vo vzťahu ku ktorej vykonáva príslušný súdny orgán súdnu právomoc a služby ktorej sú využívané na porušovanie práva duševného vlastníctva.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej súdne orgány mohli na žiadosť navrhovateľa nariadiť zadržanie alebo vydanie² tovaru podozrivého z porušovania práv duševného vlastníctva s cieľom zabrániť jeho vstupu do obchodných kanálov alebo jeho pohybu v nich.

¹ Na účely tohto článku môže zmluvná strana stanoviť, že pojem „tretia strana“ zahŕňa aj sprostredkovateľa.

² Na účely vykonania tohto odseku si môže zmluvná strana vybrať medzi zadržaním a vydaním.

3. V prípade porušovania, ku ktorému údajne dochádza v komerčnom rozsahu, každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, keď navrhovateľ preukáže, že existujú okolnosti pravdepodobne ohrozujúce získanie náhrady škody, mohli súdne orgány nariadiť ochranné zadržanie hnutel'ného a nehnuteľného majetku údajného porušovateľa vrátane zablokovania jeho bankových účtov a iného majetku. Na uvedený účel môžu príslušné orgány nariadiť poskytnutie bankových, finančných alebo obchodných dokumentov, alebo primeraný prístup k príslušným informáciám.

ČLÁNOK 25.54

Prostriedky nápravy

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby súdne orgány mali právomoc na žiadosť navrhovateľa a bez toho, aby tým bola dotknutá akákoľvek náhrada škody vzniknutej nositeľovi práv z dôvodu porušenia práv, a bez akejkoľvek kompenzácie, nariadiť zničenie alebo prinajmenšom úplné odstránenie tovaru z obchodných kanálov, ak v súvislosti s týmto tovarom zistili, že dochádza k porušovaniu práva duševného vlastníctva. Súdne orgány môžu v príslušných prípadoch nariadiť aj zničenie materiálov a prostriedkov prevažne použitých pri výrobe alebo produkcii tohto tovaru.
2. Súdne orgány každej zmluvnej strany majú právomoc nariadiť, aby sa tieto opatrenia vykonali na účet porušovateľa, pokiaľ nie sú uvedené osobitné dôvody, aby sa tak nestalo.
3. Pri posudzovaní žiadosti o prostriedky nápravy sa zohľadní potreba proporcionality medzi závažnosťou porušenia a nariadenými prostriedkami nápravy, ako aj záujmami tretích osôb.

ČLÁNOK 25.55

Súdne príkazy

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, že sa v súdnom rozhodnutí konštatuje porušenie práva duševného vlastníctva, mohli súdne orgány vydať proti porušovateľovi a v príslušných prípadoch aj proti tretej strane¹, vo vzťahu ku ktorej vykonáva príslušný súdny orgán súdnu právomoc a služby ktorej sú využívané na porušovanie práva duševného vlastníctva, súdny príkaz zakazujúci pokračovanie porušovania.

ČLÁNOK 25.56

Alternatívne opatrenia

Každá zmluvná strana môže stanoviť, že súdne orgány vo vhodných prípadoch a na žiadosť osoby, na ktorú sa majú vzťahovať opatrenia stanovené v článku 25.54 alebo 25.55, môžu nariadiť zaplatenie finančnej kompenzácie poškodenej strane namiesto uplatnenia opatrení stanovených v článku 25.54 alebo 25.55, ak táto osoba nekonala úmyselne ani z nedbanlivosti, v prípade, že vykonanie dotknutých opatrení by tejto osobe spôsobilo neprimeranú škodu, a ak sa finančná kompenzácia pre poškodenú stranu javí ako dostatočne uspokojivá.

¹ Na účely tohto článku môže zmluvná strana stanoviť, že pojem „tretia strana“ zahŕňa aj sprostredkovateľa.

ČLÁNOK 25.57

Náhrada škody

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby súdne orgány na žiadosť poškodenej strany mohli nariadiť porušovateľovi, ktorý vedel, alebo mal dostatočné dôvody vedieť, že sa podieľa na porušovaní, aby zaplatil nositeľovi práv náhradu škody primeranú ujme, ktorú nositeľ práv utrpel v dôsledku porušenia.
2. Pri stanovovaní výšky náhrady škody podľa odseku 1 sú súdne orgány každej zmluvnej strany oprávnené zvážiť okrem iného akúkoľvek oprávnenú mieru hodnoty predloženú nositeľom práva, ktorá môže zahŕňať ušlý zisk, hodnotu tovaru alebo služieb porušujúcich práva meranú trhovou cenou alebo odporúčanou maloobchodnou cenou¹. Aspoň v prípadoch porušenia autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom a falšovania ochrannej známky každá zmluvná strana stanoví, že v občianskych súdnych konaniach sú jej súdne orgány oprávnené nariadiť porušovateľovi, aby zaplatil nositeľovi práv tú časť zisku porušovateľa, ktorú možno pripísať porušeniu, a to buď namiesto náhrady škody, ako doplnok k náhrade škody alebo ako súčasť náhrady škody.
3. Ako alternatívu k odseku 2 môže každá zmluvná strana stanoviť, že jej súdne orgány sú oprávnené vo vhodných prípadoch stanoviť náhradu škody ako paušálnu sumu na základe takých prvkov, ako je prinajmenšom suma licenčných poplatkov alebo iných poplatkov, ktorá by nositeľovi práv prináležala, keby porušovateľ požiadal o oprávnenie využívať dotknuté práva duševného vlastníctva.

¹ V prípade Európskej únie by sa podľa potreby zohľadňovali aj iné prvky ako ekonomické faktory, napríklad morálna ujma spôsobená nositeľovi práv v dôsledku porušenia.

4. Žiadne z ustanovení tohto článku nebráni žiadnej zmluvnej strane stanoviť, že jej súdne orgány môžu nariadiť v prospech poškodenej strany vymáhanie ziskov alebo vyplatenie náhrady škody, ktorých výška môže byť vopred stanovená, ak sa porušovateľ podieľal na činnosti porušujúcej práva nevedome alebo bez dôvodného predpokladu vedomosti.

ČLÁNOK 25.58

Trovy konania

Každá zmluvná strana stanoví, aby jej súdne orgány mohli v prípade potreby pri skončení občianskeho súdneho konania týkajúceho sa presadzovania práv duševného vlastníctva nariadiť, aby bola úspešnej strane neúspešná strana povinná poskytnúť náhradu trov konania a iných výdavkov, ako sa stanovuje v právnych predpisoch dotknutej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 25.59

Uverejňovanie súdnych rozhodnutí

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v rámci súdnych konaní vo veci porušenia práv duševného vlastníctva mohli súdne orgány na žiadosť navrhovateľa a na náklady porušovateľa nariadiť primerané opatrenia na zverejnenie informácií týkajúcich sa rozhodnutia vrátane jeho uverejnenia v celom rozsahu alebo čiastočne.

ČLÁNOK 25.60

Predpoklad autorstva alebo vlastníctva

Zmluvné strany na účely uplatňovania opatrení, postupov a prostriedkov nápravy stanovených v tomto oddiele uznajú, že:

- a) v prípade autorov literárnych a umeleckých diel na to, aby boli uznaní za autorov týchto diel a v dôsledku toho následne boli oprávnení na podanie návrhu na začatie konania vo veci porušenia práv duševného vlastníctva, postačí, pokiaľ neexistuje dôkaz o opaku, aby bolo na diele obvyklým spôsobom uvedené meno autora, a
- b) písmeno a) sa *mutatis mutandis* uplatňuje na nositeľov práv súvisiacich s autorským právom, pokiaľ ide o ich predmet ochrany.

ČLÁNOK 25.61

Správne postupy

V rozsahu, v akom možno nariadiť akýkoľvek občianskoprávny prostriedok nápravy ako výsledok správneho konania vo veci samej, je potrebné zabezpečiť, aby takéto postupy boli v súlade so zásadami, ktoré sú vo svojej podstate rovnocenné zásadám uvedeným v príslušných ustanoveniach tohto pododdielu.

PODODDIEL 2

PRESADZOVANIE NA HRANICIACH

ČLÁNOK 25.62

Opatrenia na hraniciach

1. Pokiaľ ide o tovar pod colnou kontrolou, každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy, podľa ktorých nositeľ práv môže predložiť žiadosti, v ktorých požiada príslušné orgány, aby pozastavili prepustenie podozrivého tovaru alebo zaistili podozrivý tovar. Na účely tohto pododdielu „podozrivý tovar“ je tovar podozrivý z porušenia práv ochrannej známky, autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom, zemepisných označení, patentov, úžitkových vzorov, priemyselných dizajnov alebo topografií integrovaných obvodov.
2. Každá zmluvná strana zavedie elektronické systémy správy žiadostí, ktorým príslušné orgány vyhoveľi alebo ktoré zaznamenali.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné orgány nevyberali poplatok na úhradu administratívnych nákladov vyplývajúcich zo spracovania žiadosti alebo jej zaznamenania.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné orgány rozhodovali o vyhovení žiadosti alebo o jej zaznamenaní v primeranej lehote.
5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa schválená alebo zaznamenaná žiadosť vzťahovala na viacnásobné zásielky.

6. Pokiaľ ide o tovar pod colnou kontrolou, každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné orgány mohli z vlastného podnetu pozastaviť prepustenie tovaru, pri ktorom existuje podozrenie z porušovania práva vyplývajúceho z ochrannej známky alebo autorského práva, alebo zaistiť takýto tovar.
7. Colné orgány použijú analýzu rizika na identifikovanie podozrivého tovaru. Každá zmluvná strana vykoná tento odsek v súlade so svojim právom.
8. Každá zmluvná strana môže mať zavedené postupy, ktoré umožňujú zničenie podozrivého tovaru bez potreby predchádzajúceho správneho alebo súdneho konania na formálne určenie porušenia v prípadoch, keď dotknuté osoby so zničením súhlasia alebo proti zničeniu nenamietajú. Ak takýto tovar nie je zničený, každá zmluvná strana zabezpečí, aby, okrem výnimočných okolností, bol takýto tovar odstránený z obchodných kanálov takým spôsobom, aby sa zabránilo poškodeniu nositeľa práva.
9. Každá zmluvná strana môže mať zavedené postupy umožňujúce okamžité zničenie falšovaného tovaru s ochrannou známkou a pirátskeho tovaru posielaných v zásielkach pošty alebo rýchlej kuriérskej služby.
10. Zmluvná strana sa môže rozhodnúť neuplatňovať tento článok na dovoz tovaru, ktorý sa umiestňuje na trh v tretej krajine nositeľmi práv alebo s ich súhlasom. Zmluvná strana sa takisto môže rozhodnúť neuplatňovať tento článok na tovar neobchodnej povahy, ktorý sa nachádza v osobnej batožine cestujúcich.
11. Colné orgány zmluvných strán udržiavajú pravidelný dialóg a podporujú spoluprácu s príslušnými zainteresovanými stranami a s inými orgánmi zapojenými do presadzovania práv duševného vlastníctva.
12. Zmluvné strany spolupracujú v oblasti medzinárodného obchodu s podozrivým tovarom. Zmluvné strany si predovšetkým, pokiaľ je to možné, vymieňajú informácie o obchode s podozrivým tovarom, ktorý ovplyvňuje druhú zmluvnú stranu.

13. Bez toho, aby boli dotknuté iné formy spolupráce, sa protokol k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach uplatňuje na porušovanie právnych predpisov o právach duševného vlastníctva, pri presadzovaní ktorých sú v súlade s týmto článkom príslušnými colné orgány zmluvnej strany.

ČLÁNOK 25.63

Súlad s dohodou GATT a s dohodou TRIPS

Pri vykonávaní opatrení na hraniciach na účely presadzovania práv duševného vlastníctva colnými orgánmi bez ohľadu na to, či sa to stanovuje v tomto pododdiely, každá zmluvná strana zabezpečí splnenie povinností, ktoré jej vyplývajú z dohody GATT z roku 1994 a dohody TRIPS, a najmä z článku V dohody GATT z roku 1994 a z článku 41 a z časti III oddielu 4 dohody TRIPS.

ODDIEL D

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 25.64

Spolupráca

1. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom podporovať plnenie záväzkov a povinností prijatých podľa tejto kapitoly.

2. Oblasti spolupráce v otázkach ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva môžu zahŕňať tieto činnosti:

- a) výmena informácií o právnom rámci týkajúcom sa práv duševného vlastníctva a príslušných pravidiel ich ochrany a presadzovania;
- b) výmena skúseností medzi zmluvnými stranami o legislatívnom pokroku;
- c) výmena skúseností medzi zmluvnými stranami v oblasti presadzovania práv duševného vlastníctva;
- d) výmena skúseností medzi zmluvnými stranami v oblasti presadzovania na ústrednej a nižšej úrovni colnými orgánmi, políciou, správnyymi a súdnymi orgánmi;
- e) koordinácia v záujme predchádzania vývozu falšovaného tovaru, a to aj s tretími krajinami;
- f) technická pomoc, budovanie kapacít a výmena a odborná príprava pracovníkov;
- g) ochrana a obhajoba práv duševného vlastníctva a šírenie informácií v tejto súvislosti okrem iného v podnikateľských kruhoch a občianskej spoločnosti;
- h) informovanosť spotrebiteľov a nositeľov práv, ako aj zlepšovanie inštitucionálnej spolupráce, najmä medzi úradmi pre duševné vlastníctvo;
- i) aktívna podpora povedomia širokej verejnosti a jej vzdelávanie v oblasti politík týkajúcich sa práv duševného vlastníctva;

- j) spolupráca verejného a súkromného sektora so zapojením MSP, a to aj na podujatiach alebo stretnutiach zameraných na MSP, pokiaľ ide o ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva a znižovanie miery ich porušovania, a
- k) vytváranie účinných stratégií na identifikovanie cieľového publika a komunikačných programov v záujme zvyšovania informovanosti spotrebiteľov a médií o dosahoch porušovania práv duševného vlastníctva vrátane zdravotných a bezpečnostných rizík a prepojenia na organizovaný zločin.
3. Každá zmluvná strana sprístupní verejnosti špecifikácie výrobkov alebo zhrnutia uvedených špecifikácií, ako aj príslušné kontaktné miesta na účely kontroly alebo správy zemepisných označení druhej zmluvnej strany, ktoré sú chránené podľa oddielu B pododdielu 4.
4. Zmluvné strany priamo alebo prostredníctvom podvýboru uvedeného v článku 25.66 udržiavajú kontakt vo všetkých záležitostiach súvisiacich s vykonávaním a fungovaním tejto kapitoly.

ČLÁNOK 25.65

Dobrovoľné iniciatívy zainteresovaných strán

Každá zmluvná strana sa snaží uľahčovať dobrovoľné iniciatívy zainteresovaných strán, ktorých cieľom je obmedziť porušovanie práv duševného vlastníctva, a to aj online a na ďalších trhoch, a ktoré sa zameriavajú na konkrétne problémy a hľadanie praktických riešení, ktoré sú realistické, vyvážené, primerané a spravodlivé pre všetkých dotknutých, a to okrem iného týmito spôsobmi:

- a) každá zmluvná strana sa snaží po vzájomnej dohode so zainteresovanými stranami na svojom území uľahčovať dobrovoľné iniciatívy s cieľom hľadať riešenia a riešiť rozdiely v oblasti ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva a znižovania miery ich porušovania;

- b) každá zmluvná strana sa snaží o výmenu informácií s druhou zmluvnou stranou v súvislosti s úsilím o uľahčenie dobrovoľných iniciatív zainteresovaných strán na svojom území a
- c) zmluvné strany sa snažia podporovať otvorený dialóg a spoluprácu medzi zainteresovanými stranami zmluvných strán a podnecovať zainteresované strany zmluvných strán, aby spoločne hľadali riešenia a riešili rozdiely v oblasti ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva a znižovania ich porušovania.

ČLÁNOK 25.66

Podvýbor pre duševné vlastníctvo

Podvýbor pre duševné vlastníctvo (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 33.4 ods. 1 monitoruje a zaisťuje riadne vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly a príloh 25-A, 25-B a 25-C. Podvýbor vykonáva aj osobitné úlohy, ktoré sú mu zverené v tejto kapitole vrátane článku 25.40.

KAPITOLA 26

OBCHOD A UDRŽATELNÝ ROZVOJ

ODDIEL A

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 26.1

Ciele

1. Zmluvné strany pripomínajú Agendu 21 o životnom prostredí a rozvoji prijatú na konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji, ktorá sa konala v Riu de Janeiro 3. až 14. júna 1992, Johannesburgský plán vykonávania v oblasti udržateľného rozvoja prijatý na Svetovom samite o udržateľnom rozvoji v roku 2002, Deklaráciu Medzinárodnej organizácie práce („MOP“) o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu, ktorú prijala Medzinárodná konferencia práce na svojom 97. zasadnutí v Ženeve 10. júna 2008 (ďalej len „Deklarácia MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu“), výsledný dokument konferencie OSN o udržateľnom rozvoji z roku 2012 s názvom „Budúcnosť, ktorú chceme“, ako aj Agendu 2030 a jej ciele udržateľného rozvoja.
2. Zmluvné strany uznávajú, že udržateľný rozvoj zahŕňa hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré sú navzájom prepojené a vzájomne sa posilňujú v záujme blaha súčasnej a budúcich generácií.

3. Vzhľadom na to je cieľom tejto kapitoly posilnenie obchodného a investičného vzťahu medzi zmluvnými stranami spôsobom, ktorý prispieva k udržateľnému rozvoju, najmä pokiaľ ide o jeho pracovné¹ a environmentálne rozmery, ktoré sú relevantné pre obchod a investície.

4. Táto kapitola predstavuje prístup založený na spolupráci, ktorý vychádza zo spoločných hodnôt a záujmov.

ČLÁNOK 26.2

Právo na reguláciu a úrovne ochrany

1. Zmluvné strany uznávajú právo každej zmluvnej strany určovať svoje politiky a priority v oblasti udržateľného rozvoja, najmä stanovovať svoje vlastné úrovne vnútroštátnej ochrany práce a životného prostredia a vlastné priority v oblasti práce a životného prostredia a prijímať alebo príslušne upravovať svoje právo a politiky týkajúce sa práce a životného prostredia a politiky.

2. Úrovne ochrany, právne predpisy a politiky uvedené v odseku 1 sú v súlade so záväzkom každej zmluvnej strany dodržiavať mnohostranné environmentálne dohody a mnohostranné pracovné normy a dohody uvedené v tejto kapitole, ktorých je zmluvnou stranou.

3. Každá zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby jej environmentálne a pracovné zákony, iné právne predpisy a politiky stanovovali a podporovali vysokú úroveň ochrany životného prostredia a práce, a usiluje sa ďalej zlepšovať svoje úrovne ochrany životného prostredia a práce stanovené v jej zákonoch, iných právnych predpisoch a politikách.

¹ Na účely tejto kapitoly pojem „pracovný“ označuje strategické ciele MOP v rámci programu dôstojnej práce, ktorý je vyjadrený v Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu.

4. Zmluvná strana neoslabí ani nezniží úroveň ochrany, ktorá sa poskytuje v jej environmentálnych a pracovných zákonoch a iných právnych predpisoch, s cieľom podporiť obchod alebo investície.
5. Zmluvná strana neupustí ani sa neodchýli od svojich environmentálnych a pracovných zákonov a iných právnych predpisov spôsobom, ktorý by oslabil alebo znížil úroveň ochrany poskytnutej v týchto zákonoch a iných právnych predpisoch, ani neponúkne takéto upustenie alebo odchýlenie sa s cieľom podporiť obchod alebo investície.
6. Zmluvná strana neupustí od účinného presadzovania svojich environmentálnych a pracovných zákonov a iných právnych predpisov, či už prostredníctvom trvalého, alebo opakovaného konania, alebo nekonania strana spôsobom ovplyvňujúcim obchod alebo investície.
7. Každá zmluvná strana si ponecháva právo na uplatnenie primeranej diskrečnej právomoci a prijímanie rozhodnutí v dobrej viere v súvislosti s pridelovaním zdrojov na presadzovanie v súlade s prioritami presadzovania svojich environmentálnych a pracovných zákonov a iných právnych predpisov
8. Zmluvná strana neuplatňuje environmentálne a pracovné zákony a iné právne predpisy spôsobom, ktorý by predstavoval skryté obmedzenie obchodu alebo investícií.

ČLÁNOK 26.3

Obchod a zodpovedné obchodné správanie a riadenie dodávateľských reťazcov

1. Zmluvné strany uznávajú význam zodpovedného riadenia dodávateľských reťazcov prostredníctvom zodpovedného obchodného správania alebo postupov sociálnej zodpovednosti podnikov a úlohu obchodu pri dosahovaní tohto cieľa.

2. V súlade s odsekom 1 každá zmluvná strana:
 - a) podporuje zodpovedné obchodné správanie alebo sociálnu zodpovednosť podnikov podnecovaním podnikov, aby zavádzali príslušné postupy, ktoré sú v súlade s medzinárodne uznávanými zásadami, normami a usmerneniami vrátane odvetvových usmernení v oblasti náležitej starostlivosti, ktoré daná zmluvná strana schválila alebo ktoré podporuje, a
 - b) podporuje šírenie a využívanie príslušných medzinárodných nástrojov, ktoré daná zmluvná strana schválila alebo ktoré podporuje, ako sú usmernenia OECD pre nadnárodné podniky, Tripartitná deklarácia MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky prijatá v Ženeve v novembri 1977 (ďalej len „Tripartitná deklarácia MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky“), globálny pakt OSN a hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv schválené Radou pre ľudské práva v jej rezolúcii č. 17/4 zo 16. júna 2011.

3. Zmluvné strany uznávajú užitočnosť medzinárodných odvetvových usmernení v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov alebo zodpovedného obchodného správania a v tejto súvislosti podporujú spoločnú prácu. Zmluvné strany vykonávajú aj opatrenia s cieľom podporiť dodržiavanie usmernení OECD o náležitej starostlivosti.

4. Zmluvné strany uznávajú význam podporovania obchodu s tovarom, ktorý prispieva k zlepšeniu sociálnych podmienok a postupov nepoškodzujúcich životné prostredie vrátane environmentálneho tovaru a služieb, ktoré prispievajú k nízkouhlíkovému hospodárstvu s efektívnym využívaním zdrojov, tovaru, ktorého výroba nie je spojená s odlesňovaním, a tovaru, na ktorý sa vzťahujú dobrovoľné systémy a mechanizmy na zaistenie udržateľnosti.

5. Zmluvné strany si vymieňajú informácie, ako aj najlepšie postupy a podľa potreby spolupracujú na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach v otázkach, na ktoré sa vzťahuje tento článok.

ČLÁNOK 26.4

Vedecké a technické informácie

1. Pri stanovovaní alebo vykonávaní opatrení zameraných na ochranu životného prostredia alebo pracovných podmienok, ktoré môžu mať vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami, každá zmluvná strana zohľadní dostupné vedecké a technické dôkazy, pokiaľ možno od uznaných technických a vedeckých subjektov, ako aj príslušné medzinárodné normy, usmernenia alebo odporúčania, ak také existujú.
2. Ak sú vedecké dôkazy alebo informácie nedostatočné alebo nejednoznačné a existuje riziko vážneho zhoršovania životného prostredia alebo riziko z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na území zmluvnej strany, zmluvná strana môže prijať opatrenia založené na zásade predbežnej opatrnosti. Takéto opatrenia sa preskúmajú, ak budú k dispozícii nové alebo dodatočné vedecké informácie.
3. Ak opatrenie prijaté v súlade s odsekom 2 má vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami, zmluvná strana môže požadovať od zmluvnej strany, ktorá toto opatrenie prijala, aby poskytla informácie, ktorými sa potvrdzuje, že opatrenie je v súlade s jej vlastnými úrovňami ochrany, a môže požadovať, aby sa záležitosť prediskutovala v Podvýbore pre obchod a udržateľný rozvoj.
4. Takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by predstavoval prostriedok svojoľnej alebo neopodstatnenej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu alebo investícií.

ČLÁNOK 26.5

Transparentnosť a osvedčené regulačné postupy

Zmluvné strany uznávajú význam uplatňovania pravidiel týkajúcich sa transparentnosti a osvedčených regulačných postupov v súlade s kapitolami 28 a 29, najmä pravidiel, ktorými sa zainteresovaným osobám poskytuje možnosť predložiť stanoviská, pokiaľ ide o:

- a) opatrenia zamerané na ochranu životného prostredia a pracovných podmienok, ktoré môžu mať vplyv na obchod alebo investície, a
- b) opatrenia v oblasti obchodu alebo investícií, ktoré môžu mať vplyv na ochranu životného prostredia alebo pracovných podmienok.

ČLÁNOK 26.6

Informovanosť verejnosti, informácie, účasť a procesné záruky

1. Každá zmluvná strana podporuje informovanosť verejnosti o jej environmentálnych a pracovných zákonoch a iných právnych predpisoch a to aj zabezpečením toho, aby boli jej environmentálne a pracovné zákony a iné právne predpisy a jej postupy presadzovania a dodržiavania súladu verejne dostupné.
2. Každá zmluvná strana sa usiluje vyhovieť žiadostiam o informácie od akejkoľvek osoby, pokiaľ ide o vykonávanie tejto kapitoly zmluvnou stranou.
3. Každá zmluvná strana využije mechanizmy uvedené v článkoch 33.5, 33.6 a 33.7 na získanie stanovísk v záležitostiach súvisiacich s vykonávaním tejto kapitoly.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí prijatie a náležité zváženie oznámení a stanovísk na základe písomných podaní od osoby danej zmluvnej strany v záležitostiach súvisiacich s vykonávaním tejto kapitoly v súlade s jej vnútroštátnymi postupmi. Zmluvná strana na takéto podania odpovie písomne a včas. Takéto oznámenia a stanoviská môže oznámiť svojej domácej poradnej skupine zriadenej podľa článku 33.6 a kontaktnému miestu druhej zmluvnej strany, ktoré je určené podľa článku 26.19 ods. 6.

5. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi právnymi predpismi zabezpečí, aby administratívne alebo súdne konania boli dostupné osobám s právne uznaným záujmom v konkrétnej veci alebo osobám, ktoré tvrdia, že bolo porušené ich právo, a to s cieľom umožniť konanie proti porušovaniu environmentálnych alebo pracovných právnych predpisov vrátane primeraných prostriedkov nápravy z dôvodu porušenia takýchto predpisov.

6. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi právnymi predpismi zabezpečí, aby konania uvedené v odseku 5 boli v súlade s riadnym procesom, neboli neúmerne nákladné, neobsahovali neprimerané lehoty ani bezdôvodné oneskorenia, podľa potreby umožňovali nariadenie súdneho príkazu ukladajúceho povinnosť zdržať sa určitého konania a boli spravodlivé, primerané a transparentné:

ČLÁNOK 26.7

Činnosti spolupráce

1. Zmluvné strany uznávajú význam činností spolupráce na aspektoch politík v oblasti životného prostredia a práce, ktoré súvisia s obchodom, pri dosahovaní cieľov tejto dohody a vykonávaní tejto kapitoly.

2. Činnosti spolupráce možno rozvíjať a vykonávať s medzinárodnými a regionálnymi organizáciami, ako aj s tretími krajinami, podnikmi, organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov, vzdelávacími a výskumnými organizáciami, prípadne inými mimovládnyimi organizáciami.
3. Činnosti spolupráce sa vykonávajú na základe otázok a tém, na ktorých sa dohodnú zmluvné strany s cieľom riešiť záležitosti spoločného záujmu.
4. Zmluvné strany môžu spolupracovať v otázkach uvedených v tejto kapitole a okrem iného v týchto oblastiach:
- a) pracovné a environmentálne aspekty obchodu a udržateľného rozvoja na medzinárodných fórach, najmä vrátane WTO, politického fóra OSN na vysokej úrovni pre udržateľný rozvoj, Programu OSN pre životné prostredie („UNEP“), MOP a mnohostranných environmentálnych dohôd;
 - b) vplyv pracovného a environmentálneho práva a pracovných a environmentálnych noriem na obchod a investície;
 - c) vplyv obchodného práva a práva v oblasti investícií na prácu a životné prostredie; a
 - d) obchodné aspekty:
 - i) iniciatívy v oblasti udržateľnej spotreby a výroby vrátane iniciatív zameraných na podporu obehového hospodárstva a zeleného rastu a znižovania znečisťovania a
 - ii) iniciatívy na podporu environmentálnych tovarov a služieb, a to aj riešením s nimi spojených necolných prekážok.

5. Zmluvné strany spoločne rozhodnú o prioritách činností spolupráce na základe oblastí spoločného záujmu a dostupných prostriedkov.
6. Zmluvné strany môžu uskutočniť činnosti v oblastiach spolupráce stanovených v tejto kapitole formou osobnej účasti alebo s použitím akýchkoľvek technických prostriedkov, ktoré majú zmluvné strany k dispozícii.

ODDIEL B

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A OBCHOD

ČLÁNOK 26.8

Ciele

1. Cieľom zmluvných strán je podporovať vzájomne sa podporujúce obchodné a environmentálne politiky, vysoké úrovne ochrany životného prostredia v súlade s mnohostrannými environmentálnymi dohodami, ktorých sú zmluvnými stranami, a účinné presadzovanie príslušných environmentálnych zákonov a iných právnych predpisov, ako aj zlepšovať svoje spôsobilosti riešiť environmentálne otázky týkajúce sa obchodu, a to aj prostredníctvom spolupráce.
2. Zmluvné strany uznávajú, že posilnená spolupráca s cieľom chrániť a zachovávať životné prostredie a udržateľne hospodáriť s ich prírodnými zdrojmi prináša výhody, ktoré môžu prispievať k udržateľnému rozvoju, posilňovať environmentálnu správu a dopĺňať ciele tejto dohody.

3. Zmluvné strany uznávajú význam vzájomne sa podporujúcich obchodných a environmentálnych politík a postupov s cieľom zlepšovať ochranu životného prostredia v rámci podpory udržateľného rozvoja.

ČLÁNOK 26.9

Mnohostranná environmentálna správa a mnohostranné environmentálne dohody

1. Zmluvné strany uznávajú význam Environmentálneho zhromaždenia Programu OSN pre životné prostredie. Zmluvné strany uznávajú rozhodujúcu úlohu mnohostranných environmentálnych dohôd pri riešení celosvetových, regionálnych a domácich environmentálnych výziev. Zmluvné strany ďalej uznávajú potrebu zlepšenia vzájomnej podpory medzi obchodnými a environmentálnymi politikami. Každá zmluvná strana preto účinne vykonáva mnohostranné environmentálne dohody, ktorých je zmluvnou stranou, vrátane protokolov k nim.
2. Zmluvné strany uznávajú právo každej zmluvnej strany prijať alebo zachovať opatrenia na podporu cieľov mnohostranných environmentálnych dohôd, na ktorých sa zúčastňuje.
3. Zmluvné strany vedú dialóg a podľa potreby spolupracujú v obchodných a environmentálnych otázkach spoločného záujmu, a to najmä vzhľadom na mnohostranné environmentálne dohody. Zahŕňa to pravidelnú výmenu informácií o iniciatívach každej zmluvnej strany v súvislosti s ratifikáciou mnohostranných environmentálnych dohôd vrátane protokolov k nim a ich zmien.

ČLÁNOK 26.10

Obchod a zmena klímy

1. Zmluvné strany uznávajú význam mnohostranných environmentálnych dohôd v oblasti zmeny klímy, najmä potrebu dosiahnuť cieľ Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy podpísaného v New Yorku 9. mája 1992 (ďalej len „UNFCCC“) a účel a ciele Parížskej dohody v záujme riešenia naliehavej hrozby zmeny klímy. Zmluvné strany na základe toho uznávajú úlohu obchodu pri dosahovaní cieľa udržateľného rozvoja a riešení zmeny klímy, ako aj význam individuálneho aj kolektívneho úsilia v záujme riešenia vplyvov zmeny klímy prostredníctvom opatrení na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na zmenu klímy.

2. V súlade s odsekom 1 každá zmluvná strana:

- a) účinne vykonáva UNFCCC a Parížsku dohodu vrátane jej záväzkov v súvislosti s jej vnútroštátne stanovenými príspevkami;
- b) podporuje pozitívny prínos obchodu k prechodu na hospodárstvo s nízkymi emisiami skleníkových plynov a obehové hospodárstvo a k rozvoju odolnému proti zmene klímy vrátane opatrení zameraných na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu a
- c) uľahčuje a podporuje obchod a investície v oblasti tovaru a služieb, ktoré sú osobitne relevantné z hľadiska zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, energie z udržateľných obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, a to spôsobom, ktorý je v súlade s ďalšími ustanoveniami tejto dohody.

3. V súlade s článkom 26.7 zmluvné strany podľa potreby spolupracujú v súvislosti s obchodnými aspektmi zmeny klímy, a to na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach vrátane UNFCCC, WTO a Montrealského protokolu o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu, uzavretého v Montreale 16. septembra 1987 (ďalej len „Montrealský protokol“). Zmluvné strany môžu ďalej podľa potreby spolupracovať v uvedených otázkach aj v Medzinárodnej námornej organizácii.
4. V súlade s odsekom 1 zmluvné strany spolupracujú v oblastiach ako:
- a) výmena vedomostí a skúseností v súvislosti s vykonávaním Parížskej dohody, ako aj s iniciatívami na podporu odolnosti proti zmene klímy, energie z obnoviteľných zdrojov, nízkoemisných technológií, energetickej efektívnosti, stanovovania cien uhlíka, udržateľnej dopravy, udržateľného a voči zmenám klímy odolného rozvoja infraštruktúry, monitorovania emisií a riešení blízkych prírode; ako aj skúmanie možností spolupráce v oblastiach, ako sú látky znečisťujúce klímu s krátkou životnosťou a sekvestrácia uhlíka do pôdy a
 - b) výmena vedomostí a skúseností v súvislosti s ambicióznym postupným vyradovaním látok, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu, a postupným obmedzovaním používania fluórovaných uhľovodíkov podľa Montrealského protokolu, a to podľa potreby prostredníctvom opatrení na kontrolu ich výroby, spotreby a obchodu s nimi, zavedením alternatív k uvedeným látkam poškodzujúcim ozónovú vrstvu a k fluórovaným uhľovodíkom, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu, aktualizáciou bezpečnostných a iných relevantných noriem a prostredníctvom boja proti nezákonnému obchodovaniu s látkami, ktoré sú regulované Montrealským protokolom.

ČLÁNOK 26.11

Obchod a lesy

1. Zmluvné strany uznávajú význam udržateľného obhospodarovania lesov a úlohu obchodu pri dosahovaní tohto cieľa.
2. V súlade s odsekom 1 každá zmluvná strana:
 - a) vykonáva opatrenia na boj proti nezákonnej ťažbe dreva a súvisiacemu obchodu, a to podľa potreby aj prostredníctvom činností spolupráce s tretími krajinami;
 - b) podporuje ochranu a udržateľné obhospodarovanie lesov;
 - c) podporuje obchod s drevom pochádzajúcim z lesov obhospodarovných udržateľným spôsobom a výrobkami z takéhoto dreva a
 - d) vymieňa si informácie a podľa potreby spolupracuje s druhou zmluvnou stranou v súvislosti s obchodnými iniciatívami týkajúcimi sa boja proti nezákonnej ťažbe dreva, udržateľného obhospodarovania lesov, odlesňovania a degradácie lesov, správy lesného hospodárstva a zachovania lesného porastu s cieľom dosiahnuť čo najväčší možný účinok svojich politík spoločného záujmu a zabezpečenia vzájomnej podpory týchto politík.
3. Uznávajúc, že lesy a ich udržateľné obhospodarovanie zohrávajú kľúčovú úlohu v boji proti zmene klímy a pri zachovaní biodiverzity, zmluvné strany podporujú iniciatívy, ktoré sa venujú odlesňovaniu, a to aj prostredníctvom dodávateľských reťazcov, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu. Okrem toho zmluvné strany v náležitých prípadoch a v súlade s článkom 26.7 spolupracujú na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na príslušných medzinárodných fórach s cieľom celosvetovo minimalizovať odlesňovanie a degradáciu lesov.

ČLÁNOK 26.12

Obchod a voľne žijúce živočíchy a voľne rastúce rastliny

1. Zmluvné strany uznávajú význam zabezpečenia toho, aby medzinárodný obchod s voľne žijúcimi živočíchmi a voľne rastúcimi rastlinami neohrozoval ich prežitie, ako sa stanovuje v Dohovore o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín podpísanom vo Washingtone D.C. 3. marca 1973 („CITES“).
2. V súlade s odsekom 1 každá zmluvná strana:
 - a) vykonáva účinné opatrenia na boj proti nezákonnému obchodu s voľne žijúcimi živočíchmi a voľne rastúcimi rastlinami, podľa potreby aj prostredníctvom činností spolupráce s tretími krajinami; a
 - b) podporuje dlhodobú ochranu a udržateľné využívanie druhov uvedených v dodatkoch k dohovoru CITES, a to aj spoluprácou v príslušných orgánoch dohovoru CITES na zaistenie toho, aby dodatky k dohovoru CITES boli aktuálne, a podpory zaradenia druhov, ktoré sa považujú za ohrozené z dôvodu medzinárodného obchodu a ďalších kritérií určených na základe dohovoru CITES.
3. V súlade s článkom 26.7 môžu zmluvné strany v náležitých prípadoch spolupracovať alebo si vymieňať informácie na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach, pokiaľ ide o otázky spoločného záujmu súvisiace s bojom proti nezákonnému obchodu s voľne žijúcimi živočíchmi a voľne rastúcimi rastlinami, a to aj zvyšovaním informovanosti na zníženie dopytu po nezákonných výrobkoch z voľne žijúcich druhov a iniciatívami na posilnenie spolupráce v oblasti výmeny informácií a presadzovania.

ČLÁNOK 26.13

Obchod a biologická diverzita

1. Zmluvné strany uznávajú význam zachovania a udržateľného využívania biologickej diverzity a úlohu obchodu pri dosahovaní týchto cieľov v súlade s Dohovorom o biologickej diverzite podpísaným v Riu de Janeiro 5. júna 1992, ďalšími príslušnými mnohostrannými environmentálnymi dohodami, ktorých sú zmluvnými stranami, a rozhodnutiami prijatými na ich základe.
2. V súlade s odsekom 1 každá zmluvná strana prijme opatrenia na zachovanie biologickej diverzity, ak je vystavená tlakom spojeným s obchodom a investíciami, a to aj prostredníctvom výmeny informácií a skúseností a opatrení na zabránenie šíreniu invázných nepôvodných druhov, pričom sa uznáva, že pohyb suchozemských a vodných invázných nepôvodných druhov cez hranice obchodnými cestami môže nepriaznivo ovplyvniť životné prostredie, hospodárske činnosti a rozvoj, ako aj ľudské zdravie.
3. Zmluvné strany uznávajú význam rešpektovania, zachovávanía a udržiavania vedomostí a postupov pôvodného obyvateľstva a miestnych komunit stelesňujúcich tradičný životný štýl, ktorý prispieva k zachovaniu a udržateľnému využívaniu biologickej diverzity, a súvisiacu úlohu obchodu.
4. Zmluvné strany uznávajú význam uľahčenia prístupu ku genetickým zdrojom a podpory spravodlivého a rovnocenného spoločného využívania prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov, a to v súlade s ich príslušnými vnútroštátnymi opatreniami a medzinárodnými záväzkami každej zmluvnej strany.
5. Zmluvné strany v súlade so svojimi príslušnými právnymi predpismi alebo politikou uznávajú aj význam účasti verejnosti a verejných konzultácií pri vývoji a vykonávaní opatrení, ktoré sa týkajú ochrany a udržateľného využívania biologickej diverzity.

6. V súlade s článkom 26.7 môžu zmluvné strany v náležitých prípadoch poskytovať podporu, spolupracovať alebo si vymieňať informácie na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach, pokiaľ ide o obchodné aspekty politik v oblasti biologickej diverzity a opatrení spoločného záujmu, ako sú:

- a) iniciatívy a osvedčené postupy týkajúce sa obchodovania s výrobkami z prírodných zdrojov, ktoré sa získavajú udržateľným využívaním biologických zdrojov a ktoré prispievajú k zachovaniu biodiverzity;
- b) zachovávanie a udržateľné využívanie biologickej diverzity a ochrana, obnova a oceňovanie ekosystémov a ich služieb a súvisiacich hospodárskych nástrojov a
- c) prístup ku genetickým zdrojom a spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z takeého používania.

ČLÁNOK 26.14

Obchod a udržateľné riadenie rybolovu a akvakultúry

1. Zmluvné strany uznávajú význam zachovania a udržateľného riadenia morských biologických zdrojov a morských ekosystémov a úlohy obchodu pri dosahovaní týchto cieľov.
2. Pri vypracúvaní a vykonávaní opatrení v oblasti zachovávanie a riadenia zmluvné strany zohľadnia sociálne otázky, otázky v oblasti obchodu, vývoja a životného prostredia a význam drobného alebo maloobjemového rybárstva pre živobytie miestnych rybárskych spoločenstiev.

3. Zmluvné strany uznávajú, že nezákonný, nenahlásený a neregulovaný (NNN) rybolov¹ môže mať významný negatívny vplyv na populácie rýb, udržateľnosť obchodu s produktmi rybárstva a na rozvoj a životné prostredie, a potvrdzujú potrebu konať s cieľom riešiť problémy nadmerného rybolovu a neudržateľného využívania rybolovných zdrojov.
4. V súlade s odsekmi 1, 2 a 3 tohto článku každá zmluvná strana:
- a) vykonáva zásady Dohovoru OSN o morskom práve podpísaného v Montego Bay 10. decembra 1982, Dohody OSN o uplatňovaní ustanovení Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982 o ochrane a využívaní transzonálnych populácií rýb a populácií rýb migrujúcich na veľké vzdialenosti prijatej v New Yorku 4. augusta 1995, Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (ďalej len „FAO“), Dohody o podporovaní dodržiavania medzinárodných ochranných a riadiacich opatrení rybárskymi plavidlami na šírom mori prijatej v Ríme 24. novembra 1993, Kódexu správania FAO pre zodpovedný rybolov prijatého 31. októbra 1995 v rezolúcii č. 4/95 a Dohody FAO o opatreniach prístavných štátov zameraných na prevenciu a odrádzanie od nezákonného, nenahláseného a neregulovaného rybolovu a na jeho odstránenie prijatej v Ríme 22. novembra 2009 a koná v súlade s nimi;
 - b) zúčastňuje sa na iniciatívach FAO týkajúcej sa globálneho registra rybárskych plavidiel, chladiacich prepravných plavidiel a zásobovacích plavidiel;

¹ Pojem „nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov“ sa má chápať v zmysle vymedzenia v odseku 3 Medzinárodného akčného plánu na zabraňovanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, na odrádzanie od neho a jeho odstránenie Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo, prijatého v Ríme v roku 2001 (ďalej len „Akčný plán proti NNN rybolovu z roku 2001“).

- c) usiluje sa prevádzkovať systém riadenia rybárstva založený na najlepšíh dostupných vedeckých dôkazoch a medzinárodne uznávaných najlepšíh postupoch v oblasti riadenia a zachovania rybárstva, ktoré sa zohľadňujú v príslušných ustanoveniach medzinárodných nástrojov zameraných na zabezpečovanie udržateľného využívania a zachovávanía morských druhov¹ a ktoré sú okrem iného navrhnuté s cieľom:
- i) zabrániť nadmernému rybolovu a nadmernej kapacite;
 - ii) minimalizovať vedľajšie úlovky necieľových druhov;
 - iii) podporovať obnovu nadmerne lovených populácií rýb v rámci celého morského rybolovu a
 - iv) podporovať riadenie rybárstva pomocou ekosystémového prístupu, a to aj prostredníctvom spolupráce medzi zmluvnými stranami;
- d) na podporu úsilia bojovať proti postupom NNN rybolovu a pomáhať pri odrádzaní od obchodovania s produktmi z druhov ulovených takýmito postupmi:
- i) vykonáva účinné opatrenia na boj proti NNN rybolovu;

¹ Medzi uvedené nástroje okrem iného v náležitých prípadoch patria Dohovor OSN o morskom práve, Dohoda OSN o uplatňovaní ustanovení Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z decembra 1982 o ochrane a využívaní transzonálnych populácií rýb a populácií rýb migrujúcich na veľké vzdialenosti, Kódex správania pre zodpovedný rybolov Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo, Dohoda Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo o podporovaní dodržiavania medzinárodných ochranných a riadiacich opatrení rybárskymi plavidlami na širom mori, Akčný plán proti NNN rybolovu z roku 2001 a Dohoda Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo o opatreniach prístavných štátov zameraných na prevenciu a odrádzanie od nezákonného, nenahláseného a neregulovaného rybolovu a na jeho odstránenie.

- ii) zabezpečuje využívanie systémov monitorovania, kontroly, dohľadu, súladu a presadzovania s cieľom:
 - A) v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami a svojím vnútroštátnym právom brániť plavidlám pod ich vlajkou a svojim fyzickým osobám v účasti na činnostiach NNN rybolovu a odrádzať ich od takejto účasti a
 - B) riešiť prekládky rýb alebo produktov rybárstva na mori na odrádzanie od činností NNN rybolovu a predchádzanie takýmto činnostiam;
- iii) vykonáva opatrenia prístavných štátov a
- iv) vykonáva opatrenia s cieľom zabrániť NNN rybolovu a vstupu produktov takéhoto rybárstva do dodávateľského reťazca zmluvných strán a spolupracuje na uvedený účel, a to aj uľahčovaním výmeny informácií;
- e) aktívne sa zúčastňuje na práci regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva (ďalej len „RFMO“), ktorých je členom, pozorovateľom alebo spolupracujúcou nezmluvnou stranou, s cieľom dosiahnuť dobrú správu rybárstva a udržateľné rybárstvo, napríklad prostredníctvom podpory vedeckého výskumu a prijatím ochranných opatrení založených na najlepších dostupných vedeckých dôkazoch, posilnením mechanizmov dodržiavania predpisov, vykonávaním pravidelných preskúmaní výkonnosti a zavedením účinnej kontroly, monitorovania a presadzovania opatrení RFMO v oblasti riadenia, a v náležitých prípadoch prijímaním a vykonávaním programov dokumentácie úlovkov alebo certifikácie a opatrení prístavných štátov;

- f) usiluje sa konať v súlade s príslušnými ochrannými a riadiacimi opatreniami prijatými organizáciami RFMO, ktorých nie je členom, aby uvedené opatrenia nenarušila, pričom sa usiluje nenarušiť programy dokumentácie úlovkov alebo obchodu prevádzkované organizáciami RFMO ani dohody, ktorých nie je členom; a
- g) podporuje rozvoj udržateľnej a zodpovednej akvakultúry s prihliadnutím na jej hospodárske, sociálne a environmentálne aspekty v súlade s plnením cieľov a dodržiavaním zásad obsiahnutých v Kódexe správania pre zodpovedný rybolov Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo.
5. Zmluvné strany primerane spolupracujú v súlade s článkom 26.7, dvojstranne a v rámci RFMO s cieľom podporovať udržateľné rybolovné postupy a obchod s produktmi rybárstva pochádzajúcimi z udržateľne riadeného rybárstva. Zmluvné strany môžu okrem toho spolupracovať s cieľom vymieňať si znalosti a osvedčené postupy na podporu vykonávania tohto článku.

ODDIEL C

PRÁCA A OBCHOD

ČLÁNOK 26.15

Ciele

1. Zmluvné strany uznávajú, že obchod a investície poskytujú príležitosti na vytváranie pracovných miest a dôstojnú prácu, a to aj pre mladých ľudí, s pracovnými podmienkami, ktoré sú v súlade so zásadami stanovenými v Deklarácii MOP o základných zásadách a právach pri práci prijatej na Medzinárodnej konferencii práce v Ženeve 18. júna 1998 a zmenenej v roku 2022 (ďalej len „Deklarácia MOP o základných zásadách a právach pri práci“) a v Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu prijatej 10. júna 2008 a zmenenej v roku 2022 (ďalej len „Deklarácia MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu“).
2. Cieľom zmluvných strán je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany práce v súlade s medzinárodnými pracovnými normami, ktoré dodržiavajú, a presadzovať vzájomne sa podporujúce obchodné a pracovné politiky v záujme zlepšenia pracovných podmienok a kvality pracovného života zamestnancov. Budú sa usilovať zlepšiť rozvoj a riadenie ľudského kapitálu v záujme väčšej zamestnateľnosti, excelentnosti v oblasti podnikania a zvýšenej produktivity v prospech pracovníkov aj firiem. Zmluvné strany sa v súlade s tým usilujú poskytovať mladým ľuďom príležitosti rozvíjať potrebné zručnosti na úspešný prístup k trhu práce a zotrvaníu na ňom.
3. Cieľom zmluvných strán je spolupracovať na otázkach týkajúcich sa práce, ktoré súvisia s obchodom a sú predmetom spoločného záujmu, v záujme posilnenia širšieho vzťahu medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 26.16

Mnohostranné pracovné normy a dohody

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok podporovať rozvoj medzinárodného obchodu spôsobom, ktorý prispieva k zabezpečeniu dôstojnej práce pre všetkých, najmä ženy, mladých ľudí a osoby so zdravotným postihnutím, v súlade s ich príslušnými záväzkami v rámci MOP vrátane záväzkov uvedených v Deklarácii MOP o základných zásadách a právach pri práci a Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu.
2. Odvolávajúc sa na Deklaráciu MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu zmluvné strany poznamenávajú, že porušovanie základných zásad a práv pri práci sa nemôže považovať za legitímnu komparatívnu výhodu ani inak použiť ako legitímna komparatívna výhoda, ako aj, že pracovné normy by sa nemali využívať na protekcionistické účely v oblasti obchodu.
3. Každá zmluvná strana účinne vykonáva dohovory MOP, ktoré ratifikovali členské štáty a Čile.
4. V súlade s Ústavou MOP prijatou ako časť XIII Versaillskej zmluvy podpísanej 28. júna 1919 a Deklaráciou MOP o základných zásadách a právach pri práci každá zmluvná strana dodržiava, podporuje a účinne vykonáva medzinárodne uznávané základné pracovné normy vymedzené v základných dohovoroch MOP, ktorými sú:
 - a) sloboda združovania a účinné uznávanie práva na kolektívne vyjednávanie;
 - b) odstránenie všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce;

- c) účinné zrušenie detskej práce vrátane zákazu najhorších foriem detskej práce;
- d) odstránenie diskriminácie v súvislosti so zamestnaním a povoláním a
- e) bezpečné a zdravé pracovné prostredie.

5. Zmluvné strany si pravidelne vymieňajú informácie o príslušnom pokroku dosiahnutom pri ratifikácii dohovorov MOP alebo protokolov, ktoré MOP klasifikuje ako aktuálne a ktorých zmluvnými stranami ešte nie sú.

6. Každá zmluvná strana podporuje program dôstojnej práce MOP stanovený v Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu, najmä pokiaľ ide o:

- a) dôstojné pracovné podmienky pre všetkých, okrem iného aj v súvislosti so mzdami a s príjmami, pracovným časom, ďalšími pracovnými podmienkami a so sociálnou ochranou, a
- b) sociálny dialóg o pracovných záležitostiach medzi pracovníkmi a zamestnávateľmi a ich príslušnými organizáciami, ako aj s príslušnými vládnyimi orgánmi.

7. V súlade so svojimi záväzkami v rámci MOP každá zmluvná strana:

- a) prijíma a vykonáva opatrenia a politiky týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a
- b) udržiava systém inšpekcie práce v súlade s príslušnými normami MOP v oblasti inšpekcie práce.

ČLÁNOK 26.17

Nútená alebo povinná práca

1. Pripomínajúc, že odstránenie nútenej práce patrí medzi ciele Agendy 2030, zmluvné strany zdôrazňujú význam ratifikácie a účinného vykonávania Protokolu z roku 2014 k Dohovoru o nútenej práci z roku 1930 prijatého v Ženeve 11. júna 2014.
2. Zmluvné strany uznávajú cieľ odstrániť všetky formy nútenej alebo povinnej práce vrátane detskej nútenej alebo povinnej práce.
3. Zmluvné strany preto identifikujú príležitosti spolupráce, spoločnej výmeny informácií, skúseností a osvedčených postupov v súvislosti s odstránením všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce.

ČLÁNOK 26.18

Spolupráca v otázkach obchodu a práce

V súlade s článkom 26.7 zmluvné strany v náležitých prípadoch dvojstranne konzultujú a spolupracujú v kontexte MOP na otázkach týkajúcich sa práce, ktoré súvisia s obchodom a sú predmetom spoločného záujmu okrem iného vrátane:

- a) vytvárania pracovných miest a podpory produktívneho a vysokokvalitného zamestnávania vrátane politik vytvárania rastu podporujúceho tvorbu pracovných miest a podpory udržateľných podnikov a podnikania;

- b) podpory vylepšení v obchodnej produktivite a produktivite práce, najmä v súvislosti s malými a strednými podnikmi;
- c) rozvoja ľudského kapitálu, prístupu na trh práce a zvyšovania zamestnateľnosti, najmä mladých ľudí, a to aj prostredníctvom celoživotného vzdelávania a odbornej prípravy, nepretržitého vzdelávania, odbornej prípravy a rozvoja a zvyšovania úrovne zručností, a to aj v novovznikajúcich a environmentálnych odvetviach;
- d) rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a inovačných postupov na pracovisku na zvýšenie pohody pracovníkov;
- e) podpory informovanosti o programe dôstojnej práce MOP vrátane informovanosti o prepojení medzi obchodom a plnou a produktívnou zamestnanosťou, prispôsobenia trhu práce, základných pracovných noriem, dôstojnej práce v globálnych dodávateľských reťazcoch, sociálnej ochrany a sociálneho začlenenia, sociálneho dialógu a rodovej rovnosti;
- f) podpory kvalitných pracovných miest prostredníctvom obchodu vrátane bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok, ktoré nedávno porodili;
- g) inšpekcií bezpečnosti a ochrany zdravia a pracovných inšpekcií, napríklad zlepšovania mechanizmov dodržiavania súladu a presadzovania;
- h) riešenia výziev a príležitostí rozmanitej, viacgeneračnej pracovnej sily, a to aj prostredníctvom:
 - i) podpory rovnosti a odstraňovania diskriminácie v súvislosti so zamestnaním a povoláním a

- ii) ochrany zraniteľných pracovníkov;
- i) zlepšovania pracovných vzťahov, napríklad prostredníctvom výmeny najlepších postupov alternatívneho riešenia sporov a trojstranných konzultácií;
- j) vykonávania základných, prioritných a iných aktuálnych dohovorov MOP, ako aj Tripartitnej deklarácie MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky a hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a
- k) štatistík práce.

ODDIEL D

INŠTITUCIONÁLNE DOHODY

ČLÁNOK 26.19

Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj a kontaktné miesta

1. Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj (ďalej len „podvýbor“) zriadený na základe článku 33.4 ods. 1 je v prípade Čile zložený z úradníkov inštitúcií zodpovedných za otázky obchodu, práce, životného prostredia a rodové otázky.

2. Podvýbor uskutočňuje osobitné zasadnutia v súvislosti s environmentálnymi, resp. pracovnými záležitosťami¹, ako aj s prierezovými otázkami týkajúcimi sa obchodu a udržateľného rozvoja.
3. Podvýbor plní tieto funkcie:
- a) uľahčovanie, sledovanie a preskúmanie vykonávania tejto kapitoly;
 - b) určovanie, organizácia, posudzovanie činností spolupráce stanovených v tejto kapitole a dohľad nad nimi vrátane výmeny informácií a skúseností v oblastiach spoločného záujmu;
 - c) podávanie správ a odporúčaní Výboru pre obchod v súvislosti so všetkými záležitosťami týkajúcimi sa tejto kapitoly, a to aj pokiaľ ide o témy na diskusiu s mechanizmami občianskej spoločnosti uvedené v článku 33.5;
 - d) vykonávanie úloh uvedených v článkoch 26.21 a 26.22;
 - e) koordinácia s ostatnými podvýbormi zriadenými v náležitých prípadoch podľa tejto dohody, a to aj v súvislosti s úsilím integrovať rodové otázky, úvahy a činnosti do svojej práce, ako sa uvádza v článku 27.4 ods. 8, a
 - f) vykonávanie akýchkoľvek ďalších funkcií, na ktorých sa zmluvné strany môžu dohodnúť.
4. Podvýbor môže na základe vzájomnej dohody konzultovať s príslušnými zainteresovanými stranami alebo odborníkmi alebo ich požiadať o radu v súvislosti s vykonávaním tejto kapitoly.

¹ O environmentálnych a pracovných záležitostiach možno diskutovať na samostatných alebo po sebe nasledujúcich zasadnutiach.

5. Podvýbor na základe konsenzu vypracuje správu o každom zasadnutí, ktorú po zasadnutí uverejní.

6. Každá zmluvná strana v rámci svojich orgánov verejnej správy určí kontaktné miesto s cieľom uľahčiť komunikáciu a koordináciu medzi zmluvnými stranami vo všetkých veciach súvisiacich s vykonávaním tejto kapitoly. V prípade Čile je osobitným kontaktným miestom pre pracovné, environmentálne a rodové záležitosti zástupca podsekretariátu pre medzinárodné hospodárske vzťahy ministerstva zahraničných vecí alebo jeho nástupcu. Každá zmluvná strana bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane svoje kontaktné miesta a poskytne ich kontaktné informácie.

7. Kontaktné miesta:

- a) uľahčujú pravidelnú komunikáciu a koordináciu medzi zmluvnými stranami;
- b) bez ohľadu na článok 33.3 ods. 2 pomáhajú podvýboru, a to aj stanovovaním programu a vykonávaním všetkých ďalších potrebných príprav na zasadnutia podvýboru;
- c) v náležitých prípadoch komunikujú so svojou príslušnou občianskou spoločnosťou a
- d) spolupracujú okrem iného s ostatnými príslušnými orgánmi svojej verejnej správy na rozvoji a vykonávaní činností spolupráce.

ČLÁNOK 26.20

Riešenie sporov

1. Zmluvné strany vyvinú prostredníctvom dialógu, výmeny informácií a spolupráce maximálne úsilie na riešenie akýchkoľvek rozporov medzi nimi pri výklade alebo uplatňovaní tejto kapitoly.
2. V prípade nezhody medzi zmluvnými stranami, pokiaľ ide o výklad alebo uplatňovanie tejto kapitoly, zmluvné strany využijú výlučne postupy riešenia sporov stanovené na základe článkov 26.21 a 26.22.

ČLÁNOK 26.21

Konzultácie

1. Zmluvná strana (ďalej len „žiadajúca zmluvná strana“) môže kedykoľvek požiadať o konzultácie s druhou zmluvnou stranou („ďalej len požiadaná zmluvná strana“) v akejkoľvek záležitosti vyplývajúcej v súvislosti s výkladom alebo uplatňovaním tejto kapitoly, a to prostredníctvom predloženia písomnej žiadosti kontaktnému miestu požiadanej zmluvnej strany. V žiadosti sa stanovujú dôvody požiadania o konzultácie vrátane dostatočne konkrétneho opisu spornej záležitosti a ustanovení tejto kapitoly, ktoré sa považujú za uplatniteľné.
2. Požiadaná zmluvná strana odpovie písomne najneskôr do 10 dní odo dňa prijatia žiadosti, pokiaľ sa so žiadajúcou zmluvnou stranou nedohodne inak.

3. Zmluvné strany začnú konzultácie do 30 dní odo dňa prijatia žiadosti požiadanou zmluvnou stranou, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

4. Konzultácie sa môžu uskutočniť formou osobnej účasti alebo s použitím akýchkoľvek technických prostriedkov, ktoré majú zmluvné strany k dispozícii. Ak sa konzultácie uskutočňujú osobne, uskutočnia sa na území požiadanej zmluvnej strany, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

5. V rámci konzultácií zmluvné strany:

a) poskytnú dostatočné informácie na umožnenie úplného preskúmania záležitosti a

b) zaobchádzajú so všetkými informáciami vymenenými v priebehu konzultácií ako s dôvernými.

6. Zmluvné strany pristúpia ku konzultáciám s cieľom dosiahnuť vzájomne uspokojivé riešenie záležitosti, pričom zohľadnia príležitosti spolupráce v súvislosti s danou záležitosťou. Pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa mnohostranných dohôd uvedených v tejto kapitole, zmluvné strany berú do úvahy informácie od MOP alebo príslušných orgánov zriadených podľa uvedených dohôd.

V prípade potreby sa zmluvné strany môžu dohodnúť, že požiadajú o radu také organizácie alebo orgány, prípadne iného odborníka alebo orgán, ktorý považujú za vhodný na to, aby im pri konzultáciách pomohol.

7. Ak zmluvné strany nedokážu záležitosť vyriešiť do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti o konzultácie na základe odseku 1, zmluvné strany môžu prostredníctvom doručenia písomnej žiadosti na kontaktné miesto druhej zmluvnej strany požiadať o zvolanie zasadnutia podvýboru v záujme posúdenia danej záležitosti. Podvýbor zasadne bezodkladne a bude sa usilovať o dosiahnutie dohody o riešení predmetnej záležitosti.

8. Každá zmluvná strana alebo podvýbor zasadajúci na základe odseku 7 tohto článku môže v náležitých prípadoch požiadať o názor domáce poradné skupiny uvedené v článku 33.6 alebo o iné odborné poradenstvo.

9. Ak zmluvné strany dokážu záležitosť vyriešiť, zdokumentujú výsledok riešenia vrátane prípadných dohodnutých osobitných krokov a harmonogramov. Zmluvné strany výsledok zverejnia, pokiaľ sa nedohodnú inak.

ČLÁNOK 26.22

Panel odborníkov

1. Ak zmluvné strany záležitosť nevyriešia do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti o zvolanie podvýboru, ako sa uvádza v článku 26.21 ods. 7 alebo ak sa žiadna takáto žiadosť nepredloží, žiadajúca zmluvná strana môže do 120 dní od doručenia písomnej žiadosti o konzultácie na základe článku 26.21 ods. 1 požiadať o zriadenie panelu odborníkov, aby záležitosť preskúmal.

Všetky takéto žiadosti sa podávajú písomne na kontaktné miesto požiadanej zmluvnej strany. V žiadosti sa uvedú dôvody požiadania o zriadenie panelu odborníkov vrátane dostatočne konkrétneho opisu spornej záležitosti a vysvetlí sa v nej, ako záležitosť porušuje osobitné ustanovenia tejto kapitoly

2. Pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak, články 31.6, 31.10, 31.13, článok 31.14 ods. 1, články 31.15, 31.19, článok 31.20 ods. 2 a články 31.21, 31.22, 31.24, 31.32, 31.33, 31.34 a 31.35, ako aj rokovací poriadok v prílohe 31-A a kódex správania v prílohe 31-B, sa uplatňujú *mutatis mutandis*.

3. Podvýbor na svojom prvom zasadnutí odporučí Výboru pre obchod, aby určil aspoň 15 osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu v paneli odborníkov. Na základe tohto odporúčania Výbor pre obchod najneskôr do jedného roka od nadobudnutia platnosti tejto dohody zostaví zoznam takýchto osôb. Tento zoznam tvoria tri čiastkové zoznamy:

- a) jeden čiastkový zoznam osôb zostavený na základe návrhov Európskej únie;
- b) jeden čiastkový zoznam osôb zostavený na základe návrhov Čile a
- c) jeden čiastkový zoznam osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej zo zmluvných strán a ktoré môžu zastávať funkciu predsedu panelu odborníkov.

4. Každý čiastkový zoznam obsahuje najmenej päť osôb. Výbor pre obchod zabezpečí, aby bol zoznam aktuálny a aby na ňom vždy bol tento minimálny počet osôb.

5. Osoby uvedené v odseku 3 majú osobitné vedomosti alebo odborné znalosti v oblasti pracovného alebo environmentálneho práva, v otázkach upravených v tejto kapitole alebo v oblasti riešenia sporov vyplývajúcich z medzinárodných dohôd. Musia byť nezávislé, musia vykonávať funkciu osobne a nesmú prijímať pokyny, pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa sporu, od žiadnej organizácie ani vlády, nesmú byť v spojení s vládou žiadnej zmluvnej strany a musia konať v súlade s kódexom správania v prílohe 31-B.

6. Ak je panel odborníkov zložený podľa postupov stanovených v článku 31.6 ods. 3, 4 a 6, odborníci sa vyberajú z príslušných čiastkových zoznamov uvedených v odseku 3 tohto článku.

7. Ak sa zmluvné strany do piatich dní odo dňa zriadenia panelu odborníkov nedohodnú inak, referenčným rámcom je:

„na základe príslušných ustanovení kapitoly 26 Dočasnej dohody o obchode medzi Európskou úniou a Čilskou republikou preskúmať záležitosť uvedenú v žiadosti o zriadenie panelu odborníkov a vydať správu v súlade s článkom 26.23 uvedenej dohody so zisteniami a odporúčaniami týkajúcimi sa riešenia predmetnej záležitosti“.

8. Pokiaľ ide o záležitosti súvisiace s mnohostrannými dohodami uvedenými v tejto kapitole, panel odborníkov by si mal vyžiadať informácie od MOP alebo príslušných orgánov zriadených podľa uvedených dohôd vrátane akýchkoľvek príslušných dostupných vysvetľujúcich usmernení, zistení alebo rozhodnutí, ktoré prijala MOP a uvedené orgány. Všetky takéto informácie sa poskytnú obom zmluvným stranám, aby k nim mohli predložiť svoje pripomienky.

9. Panel odborníkov vykladá ustanovenia tejto kapitoly podľa obyčajových pravidiel výkladu medzinárodného práva verejného vrátane tých, ktoré sú uvedené vo Viedenskom dohovore o zmluvnom práve.

10. Panel odborníkov vydá zmluvným stranám predbežnú správu a záverečnú správu, v ktorých uvedie zistenia skutkového stavu, uplatniteľnosť príslušných ustanovení a zdôvodnenie všetkých svojich zistení, záverov a odporúčaní.

11. Panel odborníkov doručí zmluvným stranám predbežnú správu do 100 dní odo dňa zriadenia panelu odborníkov. Ak panel odborníkov usúdi, že túto lehotu nemôže dodržať, predseda panelu odborníkov to písomne oznámi zmluvným stranám s uvedením dôvodov oneskorenia a dátumu, keď panel odborníkov plánuje predložiť svoju predbežnú správu. Zmluvné strany môžu na základe vzájomnej dohody predĺžiť akúkoľvek lehotu stanovenú v tomto odseku.

12. Zmluvná strana môže panelu odborníkov doručiť odôvodnenú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy v lehote 25 dní odo dňa jej doručenia. Zmluvná strana môže predložiť pripomienky k žiadosti druhej zmluvnej strany do 15 dní od doručenia žiadosti.
13. Panel odborníkov po zvážení žiadosti a pripomienok vypracuje záverečnú správu. Ak sa v lehote stanovenej v odseku 12 nedoručí žiadna žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy, predbežná správa sa stáva záverečnou správou panelu odborníkov.
14. Panel odborníkov doručí zmluvným stranám svoju záverečnú správu do 175 dní odo dňa zriadenia uvedeného panelu. Ak panel odborníkov usúdi, že túto lehotu nemôže dodržať, predseda panelu to písomne oznámi zmluvným stranám s uvedením dôvodov oneskorenia a dátumu, keď panel odborníkov plánuje predložiť svoju záverečnú správu. Zmluvné strany môžu na základe vzájomnej dohody predĺžiť akúkoľvek lehotu stanovenú v tomto odseku.
15. Záverečná správa musí obsahovať diskusiu o akejkoľvek písomnej žiadosti zmluvných strán týkajúcej sa predbežnej správy a jasne sa venovať všetkým pripomienkam predloženým zmluvnými stranami.
16. Zmluvné strany sprístupnia záverečnú správu verejnosti do 15 dní od jej doručenia panelom odborníkov.
17. Ak panel odborníkov v záverečnej správe usúdi, že zmluvná strana nesplnila svoje záväzky podľa tejto kapitoly, zmluvné strany prerokujú vhodné opatrenia, ktoré je potrebné vykonať, pričom zohľadnia správu a odporúčania panelu odborníkov. Požiadaná zmluvná strana informuje svoju domácu poradnú skupinu uvedenú v článku 33.6 a druhú zmluvnú stranu o svojich rozhodnutiach týkajúcich sa akýchkoľvek krokov alebo opatrení, ktoré sa majú vykonať, najneskôr do troch mesiacov po zverejnení správy.

18. Podvýbor monitoruje dianie v nadväznosti na záverečnú správu a odporúčania panelu odborníkov. Domáce poradné skupiny uvedené v článku 33.6 môžu v tejto súvislosti predkladať podvýboru pripomienky.

ČLÁNOK 26.23

Preskúmanie

1. Na účel zlepšenia dosahovania cieľov tejto kapitoly zmluvné strany na zasadnutiach podvýboru diskutujú o jej účinnom vykonávaní, pričom okrem iného zohľadnia najdôležitejší politický vývoj v každej zmluvnej strane a vývoj v oblasti medzinárodných dohôd.
2. Zmluvná strana môže pri zohľadnení výsledku takýchto diskusií požiadať o preskúmanie tejto kapitoly po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody. Na uvedený účel môže podvýbor zmluvným stranám odporučiť zmeny príslušných ustanovení tejto kapitoly v súlade s postupom prijímania zmien stanoveným v článku 33.10 ods. 1.

KAPITOLA 27

OBCHOD A RODOVÁ ROVNOSŤ

ČLÁNOK 27.1

Súvislosti a ciele

1. Zmluvné strany sa zhodli na význame začlenenia rodového hľadiska do podpory inkluzívneho hospodárskeho rastu a na kľúčovej úlohe, ktorú môžu v tejto súvislosti zohrávať rodovo responzívne politiky. Patrí sem odstraňovanie prekážok brániacich účasti žien v oblasti hospodárstva a medzinárodného obchodu vrátane zlepšovania rovnosti príležitostí v súvislosti s prístupom k pracovným funkciám a odvetviam pre mužov a ženy na trhu práce.
2. Zmluvné strany uznávajú, že medzinárodný obchod a investície sú motorom hospodárskeho rastu, a takisto oceňujú významný príspevok žien k hospodárskemu rastu prostredníctvom ich účasti na hospodárskej činnosti, a to aj v oblasti podnikania a medzinárodného obchodu.
3. Zmluvné strany uznávajú, že účasť žien na medzinárodnom obchode môže prispieť k napredovaniu v posilňovaní ich ekonomického postavenia a ekonomickej nezávislosti. Prístup žien k hospodárskym zdrojom a vlastníctvo hospodárskych zdrojov ženami okrem toho prispievajú k udržateľnému a inkluzívnemu hospodárskemu rastu, prosperite, konkurencieschopnosti a pohode spoločnosti. Zmluvné strany preto zdôrazňujú svoj zámer vykonávať túto dohodu spôsobom, ktorý podporuje a posilňuje rovnosť medzi mužmi a ženami.

4. Zmluvné strany pripomínajú Agendu Organizácie spojených národov 2030 pre udržateľný rozvoj a ciele udržateľného rozvoja týkajúce sa obchodu a rodovej rovnosti, najmä cieľ 5: dosiahnutie rodovej rovnosti a posilňovanie postavenia všetkých žien a dievčat.
5. Zmluvné strany pripomínajú ciele Spoločného vyhlásenia o obchode a posilnení ekonomického postavenia žien pri príležitosti konferencie ministrov WTO v Buenos Aires v decembri 2017.
6. Zmluvné strany pripomínajú svoje záväzky v oblasti uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a posilňovania postavenia žien a dievčat, ako aj dodržiavania demokratických zásad a ľudských práv a základných slobôd, ako sa stanovuje vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv prijatej Valným zhromaždením OSN 10. decembra 1948 a v iných relevantných medzinárodných nástrojoch týkajúcich sa ľudských práv súvisiacich s rodovou rovnosťou, ktorých sú zmluvnými stranami.
7. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje záväzky vyplývajúce z Pekinskej deklarácie a Akčnej platformy prijatých na Štvrtej svetovej konferencii o ženách, ktorá sa konala v Pekingu od 4. do 15. septembra 1995, pričom zdôrazňujú najmä ciele a ustanovenia týkajúce sa rovnocenného prístupu žien k zdrojom, zamestnaniu, trhom a obchodu.
8. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú význam inkluzívnych obchodných politík, ktoré prispievajú k podpore rovnakých práv, rovnakého zaobchádzania a rovnakých príležitostí medzi mužmi a ženami, ako aj k odstraňovaniu všetkých foriem diskriminácie žien.
9. Zmluvné strany zdôrazňujú úlohu súkromného sektora pri podpore rodovej rovnosti uplatňovaním politík nediskriminácie a rôznorodosti pri svojej podnikovej činnosti v súlade s medzinárodnými usmerneniami a normami, ktoré zmluvné strany schvaľujú alebo potvrdzujú.

10. Cieľom zmluvných strán je:

- a) zvýšiť úroveň svojich obchodných vzťahov, spolupráce a dialógu spôsobmi, ktoré vedú k rovnakým príležitostiam a rovnakému zaobchádzaniu so ženami a mužmi ako pracovníkmi, výrobcami, obchodníkmi alebo spotrebiteľmi, v súlade s ich medzinárodnými záväzkami;
- b) uľahčovať spoluprácu a dialóg s cieľom zlepšovať spôsobilosti a podmienky žien, aby mali prístup k príležitostiam vytváraným obchodom;
- c) ďalej zlepšovať svoje schopnosti riešiť rodové otázky týkajúce sa obchodu, a to aj prostredníctvom výmeny informácií a najlepších postupov.

ČLÁNOK 27.2

Mnohostranné dohody

1. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoj záväzok účinne vykonávať svoje povinnosti na základe Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 18. decembra 1979, pričom berie na vedomie najmä jeho ustanovenia týkajúce sa odstránenia diskriminácie žien v hospodárskom živote a v oblasti zamestnanosti.
2. Zmluvné strany pripomínajú svoje príslušné záväzky podľa článku 26.16 tejto dohody v súvislosti s dohovormi MOP týkajúcimi sa rodovej rovnosti a odstraňovania diskriminácie v súvislosti so zamestnaním a s povoláním ratifikovanými členskými štátmi a Čile.

3. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoj záväzok účinne vykonávať svoje povinnosti podľa iných mnohostranných dohôd, ktorých sú zmluvnými stranami a ktoré sa zaoberajú rodovou rovnosťou alebo právami žien.

ČLÁNOK 27.3

Všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany uznávajú právo každej zmluvnej strany stanoviť si svoj vlastný rozsah pôsobnosti a záruky rovnakých príležitostí pre mužov a ženy a primerane prijať alebo zmeniť svoje príslušné právne predpisy a politiky v súlade so svojimi záväzkami podľa medzinárodných dohôd uvedených v článku 27.2.

2. Každá zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby v jej príslušných právnych predpisoch a politikách boli stanovené a aby sa podporovali rovnaké práva, rovnaké zaobchádzanie a príležitosti mužov a žien v súlade s jej medzinárodnými záväzkami. Každá zmluvná strana sa usiluje takéto právne predpisy a politiky vylepšovať.

3. Každá zmluvná strana sa snaží zhromažďovať údaje rozčlenené podľa pohlavia týkajúce sa obchodu a rodu s cieľom lepšie porozumieť rozličným vplyvom nástrojov obchodnej politiky na ženy a mužov v ich úlohách pracovníkov, výrobcov, obchodníkov či spotrebiteľov.

4. Každá zmluvná strana na svojom území podporuje informovanosť verejnosti o svojich právnych predpisoch a politikách v oblasti rodovej rovnosti, a to aj pokiaľ ide o ich vplyv a význam z pohľadu inkluzívneho hospodárskeho rastu a obchodnej politiky.

5. Každá zmluvná strana v náležitých prípadoch zohľadní cieľ rovnosti medzi mužmi a ženami pri vypracúvaní, vykonávaní a preskúmvaní opatrení v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda.
6. Každá zmluvná strana podporuje obchod a investície podporovaním rovnakých príležitostí a účasti žien a mužov v oblasti hospodárstva a medzinárodného obchodu. Patria sem okrem iného aj opatrenia zamerané na: postupné odstraňovanie všetkých druhov diskriminácie na základe pohlavia; podporovanie zásady rovnakej odmeny za prácu rovnakej hodnoty s cieľom riešiť rozdiel v odmeňovaní žien a mužov a uľahčovanie nediskriminácie žien v zamestnaní a povolani, a to aj z dôvodov tehotenstva a materstva.
7. Zmluvná strana neoslabí ani nezniží úroveň ochrany poskytnutej na základe jej príslušných právnych predpisov zameraných na zabezpečenie rodovej rovnosti alebo rovnosti príležitostí pre ženy a mužov s cieľom podporiť obchod alebo investície.
8. Zmluvná strana neupustí ani sa neodchýli od svojich príslušných právnych predpisov zameraných na rodovú rovnosť alebo rovnosť príležitostí pre ženy a mužov spôsobom, ktorý by oslabil alebo znížil úroveň ochrany poskytnutej na základe uvedených právnych predpisov, ani neponúkne takéto upustenie alebo odchýlenie sa s cieľom podporiť obchod alebo investície.
9. Zmluvná strana prostredníctvom trvalého alebo opakovaného konania alebo nekonania nezlyhá v účinnom presadzovaní ochrany poskytnutej na základe jej príslušných právnych predpisov zameraných na zabezpečenie rodovej rovnosti alebo rovnosti príležitostí pre ženy a mužov spôsobom ovplyvňujúcim obchod alebo investície.

ČLÁNOK 27.4

Činnosti spolupráce

1. Zmluvné strany uznávajú prínosy výmeny svojich príslušných skúseností v oblasti navrhovania, vykonávania, monitorovania a posilňovania aspektov opatrení v oblasti rodovej rovnosti týkajúcich sa obchodu.
2. Zmluvné strany v súlade s odsekom 1 vykonávajú činnosti spolupráce navrhnuté na zlepšenie spôsobilostí a podmienok žien vrátane pracovníčok a podnikateľiek, aby mali prístup k príležitostiam vytvoreným touto dohodou a mohli ich naplno využiť.
3. Činnosti spolupráce sa vykonávajú na základe otázok a tém, na ktorých sa dohodnú zmluvné strany.
4. Činnosti spolupráce možno rozvíjať a vykonávať s účasťou OSN, WTO, MOP, OECD a iných medzinárodných organizácií, ako aj s tretími krajinami, podnikmi, organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov, vzdelávacími a výskumnými organizáciami, prípadne inými mimovládnyimi organizáciami.
5. Oblasť spolupráce môžu zahŕňať výmenu skúseností a najlepších postupov týkajúcich sa politik a programov na podporu vyššej účasti žien v medzinárodnom obchode, ako aj obchodných aspektov:
 - a) podpory finančnej inklúzie a finančného vzdelávania žien, ako aj prístupu k financovaniu a finančnej pomoci;
 - b) pokroku v oblasti vedúcich úloh žien a rozvoja sietí žien;

- c) podpory plnej účasti žien na hospodárskom živote podporovaním ich účasti, vedúceho postavenia a vzdelávania, najmä v oblastiach, v ktorých sú nedostatočne zastúpené, ako je veda, technológia, inžinierstvo, matematika (STEM), ako aj inovácie a podnikanie;
- d) podpory rodovej rovnosti v rámci podnikov;
- e) účasti žien na pozíciách s rozhodovacími právomocami vo verejnom a v súkromnom sektore;
- f) verejných a súkromných iniciatív zameraných na podporu podnikania žien vrátane začlenenia žien do formálneho sektora hospodárstva, zvýšenia konkurencieschopnosti podnikov vedených ženami, aby mali možnosť zúčastňovať sa a konkurovať v miestnych, regionálnych a svetových hodnotových reťazcoch, a činností na podporu internacionalizácie malých a stredných podnikov vedených ženami;
- g) politík a programov na zlepšenie digitálnych zručností žien a prístupu k obchodným nástrojom online a platformám elektronického obchodu;
- h) napredovania politík a programov v oblasti starostlivosti, ako aj opatrení týkajúcich sa rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom z rodového hľadiska;
- i) skúmania prepojenia medzi zvýšenou účasťou žien v medzinárodnom obchode a znížením rozdielu v odmeňovaní žien a mužov;
- j) rozvoja analýzy obchodných politík založenej na rode vrátane navrhovania, vykonávania a monitorovania ich účinkov;

- k) zberu údajov rozčlenených podľa pohlavia, používania ukazovateľov, metodík monitorovania a hodnotenia a analýzy štatistík týkajúcich sa obchodu z rodového hľadiska;
- l) skúmania prepojení medzi účasťou žien na medzinárodnom obchode a oblasťami, ako sú dôstojná práca, profesijná segregácia a pracovné podmienky žien vrátane bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok, ktoré nedávno porodili, v súlade s článkom 26.18 písm. f);
- m) politík a programov na zabránenie, zmiernenie a reakciu na líšiaci sa hospodársky vplyv kríz a núdzových situácií na ženy a mužov a
- n) všetkých ostatných otázok, na ktorých sa zmluvné strany dohodli.

6. Zmluvné strany spoločne rozhodnú o prioritách činností spolupráce na základe oblastí spoločného záujmu a dostupných prostriedkov.

7. Spolupráca, a to aj v oblastiach stanovených v odseku 5, sa môže uskutočňovať osobne alebo akýmikoľvek technologickými prostriedkami, ktoré majú zmluvné strany k dispozícii, prostredníctvom činností, ako sú workshopy, semináre, konferencie, programy spolupráce a projekty; výmena skúseností a najlepších postupov v oblasti politík a postupov a výmena odborníkov.

8. Zmluvné strany prostredníctvom Podvýboru pre obchod a udržateľný rozvoj zriadeného na základe článku 33.4 ods. 1 podporujú úsilie orgánov zriadených touto dohodou v súvislosti so začleňovaním otázok, úvah a činností týkajúcich sa rodu do svojej práce.

9. Zmluvné strany v náležitých prípadoch podporujú inkluzívnu účasť žien na vykonávaní činností spolupráce stanovených na základe tohto článku.

ČLÁNOK 27.5

Inštitucionálne dohody

1. Podvýbor pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj zriadený podľa článku 33.4 ods. 1 je zodpovedný za vykonávanie tejto kapitoly. Článok 26.19 sa na túto kapitolu uplatňuje *mutatis mutandis*¹.
2. Zmluvné strany pri interakcii s občianskou spoločnosťou v rámci domácich poradných skupín vytvorených alebo určených na základe článku 33.6 a v rámci fóra občianskej spoločnosti zorganizovaného podľa článku 33.7 podporujú účasť organizácií podporujúcich rovnosť medzi mužmi a ženami.

ČLÁNOK 27.6

Riešenie sporov

Články 26.20, 26.21 a 26.22 sa na túto kapitolu uplatňujú *mutatis mutandis*².

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že akýkoľvek odkaz na kapitolu 26 alebo environmentálne a pracovné otázky alebo záležitosti v uvedenom článku sa chápe ako odkaz na túto kapitolu, prípadne na rodové otázky alebo záležitosti.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že akýkoľvek odkaz na kapitolu 26 alebo environmentálne a pracovné otázky, záležitosti alebo právne predpisy v uvedených článkoch sa chápe ako odkaz na túto kapitolu, prípadne na rodové otázky, záležitosti alebo právne predpisy súvisiace s týmito otázkami alebo záležitosťami.

ČLÁNOK 27.7

Preskúmanie

1. Zmluvné strany sa zhodli na význame spoločného alebo individuálneho monitorovania a posudzovania prostredníctvom svojich príslušných procesov a inštitúcií, ako aj procesov a inštitúcií stanovených podľa tejto dohody, v súvislosti s vplyvom vykonávania tejto dohody na rovnosť medzi mužmi a ženami a príležitosťami poskytovanými ženám v súvislosti s obchodom.
2. Zmluvné strany môžu túto kapitolu preskúmať vzhľadom na skúsenosti získané pri jej vykonávaní a v prípade potreby navrhnúť, ako ju posilniť.

KAPITOLA 28

TRANSPARENTNOSŤ

ČLÁNOK 28.1

Cieľ

1. Keďže zmluvné strany uznávajú vplyv, ktorý môžu mať ich príslušné regulačné prostredia na obchod a investície medzi nimi, snažia sa zabezpečiť predvídateľné regulačné prostredie, ako aj efektívne postupy pre hospodárske subjekty, najmä malé a stredné podniky.
2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje príslušné záväzky vyplývajúce z Dohody o založení WTO, pričom v tejto kapitole vychádzajú z uvedených záväzkov a stanovujú ďalšie dohody týkajúce sa transparentnosti.

ČLÁNOK 28.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „správne rozhodnutie“ je rozhodnutie alebo opatrenie s právnym účinkom, ktoré sa vzťahuje na konkrétnu osobu, tovar alebo službu v konkrétnom prípade, pričom zahŕňa aj neprijatie správneho rozhodnutia, ak sa to vyžaduje v právnych predpisoch zmluvnej strany; a

- b) „všeobecne záväzné správne rozhodnutie“ je správne rozhodnutie alebo výklad, ktoré sú uplatniteľné na všetky osoby a faktické situácie, ktoré vo všeobecnosti patria do rozsahu pôsobnosti daného rozhodnutia alebo výkladu a ktorými sa ustanovuje určitá norma správania, pričom sem nepatrí:
- i) výrok alebo rozhodnutie prijaté v rámci správneho alebo kvázi-súdneho konania, ktoré sa uplatňujú len na určitú konkrétnu osobu, tovar alebo službu druhej zmluvnej strany v konkrétnom prípade, alebo
 - ii) rozhodnutie vo veci určitého konkrétneho konania alebo postupu.

ČLÁNOK 28.3

Uverejňovanie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa jej zákony, právne predpisy, postupy a všeobecne záväzné správne rozhodnutia a súdne rozhodnutia v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, urýchlene uverejnili prostredníctvom úradne určeného média, a ak je to možné, elektronickými prostriedkami, alebo aby sa inak sprístupnili takým spôsobom, aby sa s nimi mohla každá osoba oboznámiť.
2. Každá strana poskytne vysvetlenie cieľa a odôvodnenie svojich zákonov, právnych predpisov, postupov, všeobecne záväzných správnych rozhodnutí a súdnych rozhodnutí v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí primeranú lehotu medzi dátumom uverejnenia a dátumom nadobudnutia účinnosti zákonov a iných právnych predpisov v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, s výnimkou prípadov, keď to nie je možné z dôvodov naliehavosti. Tento odsek sa nevzťahuje na všeobecne záväzné správne rozhodnutia a súdne rozhodnutia.

ČLÁNOK 28.4

Žiadosti o informácie a poskytovanie informácií

1. Každá zmluvná strana stanoví alebo zachová vhodné mechanizmy umožňujúce odpovedať na žiadosti o informácie od akejkoľvek osoby týkajúce sa akýchkoľvek zákonov alebo iných právnych predpisov v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.

2. Na žiadosť zmluvnej strany druhá zmluvná strana bezodkladne poskytne informácie a odpovie na otázky týkajúce sa akéhokoľvek platného alebo plánovaného zákona alebo iného právneho predpisu v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, pokiaľ nie je zriadený osobitný mechanizmus podľa inej kapitoly tejto dohody.

ČLÁNOK 28.5

Správne konania

1. Každá zmluvná strana uplatňuje všetky všeobecne záväzné zákony, iné právne predpisy, postupy a správne rozhodnutia týkajúce sa akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, objektívnym, nestranným a primeraným spôsobom.

2. V prípade začatia správneho konania týkajúceho sa určitých osôb, tovaru alebo služieb druhej zmluvnej strany v súvislosti s uplatňovaním všeobecne záväzných zákonov, iných právnych predpisov, postupov alebo správnych rozhodnutí uvedených v odseku 1 každá zmluvná strana:

- a) sa usiluje osobám, ktorých sa správne konanie priamo týka, zaslať v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi primerané oznámenie o začatí konania vrátane opisu charakteru konania, vyhlásenia príslušného orgánu, ktorý začal konanie, aj všeobecný opis všetkých sporných otázok a
- b) poskytne takýmto osobám vhodnú príležitosť na predloženie skutočností a argumentov na podporu ich stanoviska, skôr ako sa pristúpi ku konečnému správne rozhodnutiu, ak to umožňuje čas, charakter konania a verejný záujem.

ČLÁNOK 28.6

Preskúmanie a odvolanie

1. Každá zmluvná strana zriadi alebo zachová súdne, arbitrážne alebo správne tribunály alebo postupy na účely rýchleho preskúmania a v odôvodnených prípadoch na účely nápravy správnych rozhodnutí týkajúcich sa akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej súdne, arbitrážne alebo správne tribunály vykonávali postupy na odvolanie alebo preskúmanie nediskriminačným a nestranným spôsobom. Takéto tribunály budú nestranné a nezávislé od úradu, ktorému je zverená právomoc presadzovať administratívne predpisy a nebudú mať žiadny záujem na výsledku predmetnej záležitosti.

3. Pokiaľ ide o tribunály alebo postupy uvedené v odseku 1, každá zmluvná strana zabezpečí, aby strany pred takýmito tribunálmi, resp. strany podliehajúce týmto postupom dostali:

- a) primeranú možnosť podporiť alebo obhájiť svoje príslušné stanoviská a
- b) rozhodnutie založené na dôkazoch a poskytnutých záznamoch alebo, ak sa to vyžaduje v jej právnych predpisoch, na záznamoch vypracovaných príslušným orgánom.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby rozhodnutia uvedené v odseku 3 písm. b) vykonal orgán, ktorému je zverená právomoc presadzovať správne predpisy, s výhradou odvolania alebo ďalšieho preskúmania, ako sa stanovuje v jej zákonoch a iných právnych predpisoch.

ČLÁNOK 28.7

Vzťah k ostatným kapitolám

Ustanovenia stanovené v tejto kapitole sa uplatňujú popri osobitných pravidlách stanovených v ostatných kapitolách.

KAPITOLA 29

OSVEDČENÉ REGULAČNÉ POSTUPY

ČLÁNOK 29.1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na regulačné opatrenia prijaté alebo iniciované regulačnými orgánmi, pokiaľ ide o akúkoľvek záležitosť, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.
2. Táto kapitola sa nevzťahuje na regulačné orgány a regulačné opatrenia, postupy alebo prístupy členských štátov.

ČLÁNOK 29.2

Všeobecné zásady

1. Zmluvné strany uznávajú význam:
 - a) používania osvedčených regulačných postupov v procese plánovania, vypracúvania, vydávania, vykonávania, hodnotenia a preskúmavania regulačných opatrení na účely dosahovania cieľov domácej politiky a
 - b) zachovania a posilnenia prínosov tejto dohody pri uľahčovaní obchodu s tovarom a so službami a zvyšovaní investícií medzi zmluvnými stranami.

2. Každá zmluvná strana určí podľa vlastného uváženia osvedčené regulačné postupy podľa tejto dohody spôsobom, ktorý je v súlade s jej vlastným právnym rámcom, praxou a základnými zásadami vrátane zásady predbežnej opatrnosti, ktoré sú základom jej regulačného systému.
3. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že sa od zmluvnej strany vyžaduje, aby:
- a) sa odchyľovala od vnútroštátnych postupov na vypracúvanie a prijímanie regulačných opatrení;
 - b) prijala kroky, ktoré by sťažovali alebo znemožňovali včasné prijatie regulačných opatrení s cieľom dosiahnuť svoje ciele verejnej politiky, alebo
 - c) dosiahla akýkoľvek konkrétny regulačný výsledok.

ČLÁNOK 29.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „regulačný orgán“ je:
 - i) v prípade Európskej únie: Európska komisia a
 - ii) v prípade Čile: akýkoľvek regulačný orgán výkonnej moci a

- b) „regulačné opatrenia“ sú:
- i) v prípade Európskej únie:
 - A) nariadenia a smernice stanovené v článku 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a
 - B) vykonávacie a delegované akty stanovené v článkoch 290, resp. 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a
 - ii) v prípade Čile: všeobecne záväzné zákony a dekréty prijaté regulačnými orgánmi, ktorých dodržiavanie je povinné¹.

ČLÁNOK 29.4

Vnútoraná koordinácia regulačného rozvoja

Každá zmluvná strana zachováva procesy alebo mechanizmy vnútornej koordinácie alebo preskúmania na prípravu, hodnotenie alebo preskúmanie regulačných opatrení. Cieľom takých postupov alebo mechanizmov by okrem iného malo byť:

- a) podporovať osvedčené regulačné postupy vrátane tých, ktoré sú stanovené v tejto kapitole;
- b) identifikovať zbytočnú duplicitu a nesúlad požiadaviek v rámci regulačných opatrení zmluvnej strany a zabrániť takejto duplicite a nesúladu;

¹ Podľa odseku II.1 prezidentského pokynu č. 3 z roku 2019 a jeho zmien.

- c) zabezpečiť súlad s medzinárodnými záväzkami zmluvnej strany v oblasti obchodu a
- d) podporovať zohľadňovanie vplyvu pripravovaných regulačných opatrení, a to aj vplyvu na malé a stredné podniky.

ČLÁNOK 29.5

Transparentnosť regulačných procesov a mechanizmov

Každá zmluvná strana v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi uverejňuje opisy procesov a mechanizmov, ktoré jej regulačný orgán využíva na prípravu, hodnotenie alebo preskúmanie regulačných opatrení. Uvedené opisy odkazujú na príslušné usmernenia, pravidlá alebo postupy vrátane tých, na základe ktorých sa verejnosti umožňuje predložiť pripomienky.

ČLÁNOK 29.6

Včasné informovanie o plánovaných regulačných opatreniach

1. Každá zmluvná strana sa usiluje v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi každoročne uverejňovať informácie o plánovaných významných¹ regulačných opatreniach.
2. Pokiaľ ide o každé jedno významné regulačné opatrenie uvedené v odseku 1, každá zmluvná strana sa usiluje včas uverejniť:
 - a) stručný opis jeho rozsahu pôsobnosti a cieľov a

¹ Regulačný orgán každej zmluvnej strany môže určiť, ktoré opatrenie predstavuje významné regulačné opatrenie na účely splnenia jej povinností podľa tejto kapitoly.

- b) odhadovaný čas potrebný na jeho prijatie, ak je k dispozícii, vrátane prípadných možností verejnej konzultácie.

ČLÁNOK 29.7

Verejné konzultácie

1. Pri príprave významného regulačného opatrenia každá zmluvná strana v náležitých prípadoch a v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi:
 - a) uverejní návrh regulačného opatrenia alebo konzultačné dokumenty poskytujúce dostatočne podrobné informácie o pripravovanom regulačnom opatrení s cieľom umožniť každej osobe¹, aby posúdila, či a ako môžu byť významne ovplyvnené jej záujmy;
 - b) poskytne každej osobe na nediskriminačnom základe primerané príležitosti na predloženie pripomienok a
 - c) zväži doručené pripomienky.

2. Regulačný orgán každej zmluvnej strany sa usiluje využívať elektronické prostriedky komunikácie a mal by sa usilovať o zaistenie prevádzky osobitného elektronického portálu na účely poskytovania informácií a doručovania pripomienok súvisiacich s verejnými konzultáciami.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že tento odsek nebráni žiadnej zmluvnej strane v uskutočňovaní cielených konzultácií so zainteresovanými osobami za podmienok vymedzených v jej pravidlách a postupoch;

3. Regulačný orgán každej zmluvnej strany sa usiluje zverejniť zhrnutie výsledkov konzultácií alebo akýchkoľvek prijatých pripomienok, pričom v príslušnom rozsahu zohľadní potrebu ochrany dôverných informácií alebo potrebu neuviesť osobné údaje či nevhodný obsah.

ČLÁNOK 29.8

Posúdenie vplyvu

1. Každá zmluvná strana podporuje svoj regulačný orgán v tom, aby v súlade s platnými pravidlami a postupmi vykonával posúdenia vplyvu významných regulačných opatrení, ktoré pripravuje.
2. Regulačný orgán každej zmluvnej strany musí pri vykonávaní posúdenia vplyvu podporovať postupy a mechanizmy, v rámci ktorých sa zohľadnia tieto faktory:
 - a) potreba regulačného opatrenia vrátane povahy a závažnosti problému, ktorý má regulačné opatrenie riešiť;
 - b) prípadné uskutočniteľné a vhodné regulačné a neregulačné alternatívy vrátane možnosti neregulácie, prostredníctvom ktorých je možné dosiahnuť cieľ verejnej politiky zmluvnej strany;
 - c) pokiaľ je to možné a relevantné, potenciálny sociálny, hospodársky a environmentálny vplyv uvedených alternatív, a to aj pokiaľ ide o vplyv na medzinárodný obchod a na malé a stredné podniky a

d) to, ako zvažované možnosti súvisia s príslušnými medzinárodnými normami, ak existujú, ako aj dôvodu na akékoľvek odchýlenie sa od nich, ak je to relevantné.

3. Pokiaľ ide o akékoľvek posúdenie vplyvu regulačného opatrenia, ktoré regulačný orgán vykonal, uvedený regulačný orgán vypracuje záverečnú správu, v ktorej uvedie podrobnosti o faktoroch, ktoré vzal do úvahy vo svojom posúdení, ako aj príslušné zistenia. Takáto správa sa sprístupní verejnosti v deň zverejnenia dotknutého regulačného opatrenia.

ČLÁNOK 29.9

Spätné hodnotenie

Zmluvné strany uznávajú pozitívny príspevok pravidelných spätných hodnotení existujúcich platných regulačných opatrení k znižovaniu zbytočnej regulačnej záťaže, a to aj pre malé a stredné podniky, a k účinnejšiemu dosahovaniu cieľov verejnej politiky. Zmluvné strany sa usilujú podporovať používanie pravidelných spätných hodnotení vo svojich regulačných systémoch.

ČLÁNOK 29.10

Regulačný register

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby platné regulačné opatrenia boli uverejnené v na to určenom registri, ktorý identifikuje regulačné opatrenia podľa tém a je verejne dostupný na jedinom a voľne dostupnom webovom sídle. Webové sídlo by malo umožniť vyhľadávanie regulačných opatrení podľa citácií alebo podľa slov. Každá zmluvná strana pravidelne aktualizuje svoj register.

ČLÁNOK 29.11

Spolupráca a výmena informácií

Zmluvné strany môžu spolupracovať v záujme podpory uľahčovania vykonávania tejto kapitoly. Súčasťou uvedenej spolupráce môže byť organizácia akýchkoľvek relevantných činností na posilnenie spolupráce medzi ich regulačnými orgánmi a výmena informácií o regulačných postupoch stanovených v tejto kapitole.

ČLÁNOK 29.12

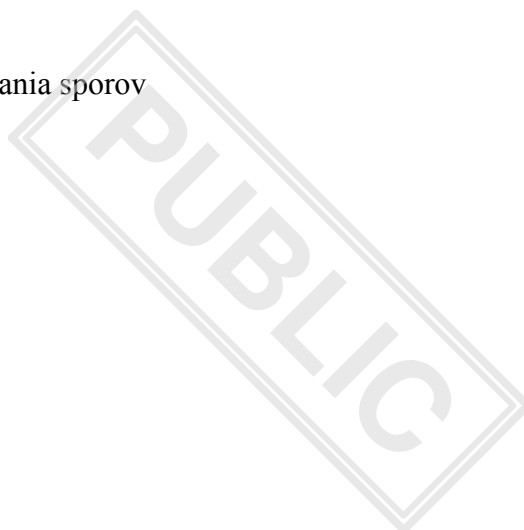
Kontaktné miesta

Každá zmluvná strana určí kontaktné miesto na uľahčenie výmeny informácií medzi zmluvnými stranami, a to do jedného mesiaca odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 29.13

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa nevzťahuje na túto kapitolu.

KAPITOLA 30

MALÉ A STREDNÉ PODNIKY

ČLÁNOK 30.1

Ciele

Zmluvné strany uznávajú význam malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“) vo svojich dvojstranných obchodných a investičných vzťahoch a potvrdzujú svoj záväzok posilniť schopnosť MSP využívať výhody vyplývajúce z tejto dohody.

ČLÁNOK 30.2

Spoločná výmena informácií

1. Každá zmluvná strana zavedie alebo zachová verejne prístupné webové sídlo pre MSP obsahujúce informácie týkajúce sa tejto dohody vrátane:
 - a) zhrnutia tejto dohody a
 - b) informácií určených pre MSP, ktoré obsahujú:
 - i) opis ustanovení tejto dohody, ktoré každá zmluvná strana považuje za relevantné pre MSP oboch zmluvných strán a

- ii) akékoľvek doplňujúce informácie, ktoré zmluvná strana považuje za užitočné pre MSP, ktoré sa zaujímajú o využitie príležitostí uvedených v tejto dohode.

2. Každá zmluvná strana uvedie na webovom sídle stanovenom v odseku 1 internetový odkaz na:

- a) znenie tejto dohody vrátane jej príloh a dodatkov, najmä zoznamov colných sadziieb a špecifických pravidiel pôvodu pre výrobky;
- b) ekvivalent webového sídla druhej zmluvnej strany a
- c) webové sídla svojich vlastných orgánov, o ktorých sa zmluvná strana domnieva, že by mohli poskytnúť užitočné informácie osobám, ktoré majú záujem o obchodovanie a podnikanie na území danej zmluvnej strany.

3. Každá zmluvná strana uvedie na webovom sídle stanovenom v odseku 1 internetový odkaz na webové sídla svojich vlastných orgánov s informáciami, ktoré sa týkajú:

- a) colných predpisov a postupov týkajúcich sa dovozu, vývozu a tranzitu, ako aj príslušné formuláre, doklady a iné požadované informácie;
- b) právnych predpisov a postupov týkajúcich sa práv duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení;
- c) technických právnych predpisov, a to v prípade potreby aj povinných postupov posudzovania zhody a odkazov na zoznamy orgánov posudzovania zhody v prípadoch, keď je posudzovanie zhody treťou stranou povinné, ako sa stanovuje v kapitole 9;

- d) sanitárnych a fytosanitárnych opatrení týkajúcich sa dovozu a vývozu, ako sa stanovuje v kapitole 6;
- e) pravidiel verejného obstarávania a databázy obsahujúcej oznámenia o verejnom obstarávaní a ďalších relevantných ustanovení kapitoly 21;
- f) postupov registrácie spoločností a
- g) iných informácií, ktoré zmluvná strana považuje za nápomocné pre MSP.

4. Každá zmluvná strana uvedie na webovom sídle stanovenom v odseku 1 internetový odkaz na databázu, v ktorej je možné elektronicky vyhľadávať podľa kódu harmonizovaného systému a ktorá zahŕňa tieto informácie v súvislosti s prístupom na jej trh:

- a) colné sadzby a kvóty vrátane colných sadzieb podľa doložky najvyšších výhod, sadzieb, ktoré sa netýkajú krajín doložky najvyšších výhod, a preferenčných sadzieb a colných kvót;
- b) spotrebné dane;
- c) dane (ako je daň z pridanej hodnoty);
- d) clá alebo iné poplatky vrátane iných poplatkov špecifických pre produkt;
- e) pravidiel pôvodu, ako sa uvádza v kapitole 3;
- f) informácie o vrátení cla, jeho odklade alebo o iných typoch úľav, ktorými sa clo znižuje alebo refunduje alebo ktorými sa od cla oslobodzuje;

- g) kritériá používané na určenie colnej hodnoty tovaru;
- h) iné sadzobné opatrenia;
- i) informácie požadované pri dovozných postupoch a
- j) informácie týkajúce sa necolných opatrení alebo predpisov.

5. Každá zmluvná strana pravidelne alebo na požiadanie druhej zmluvnej strany aktualizuje informácie a odkazy uvedené v odsekoch 1 až 4, ktoré udržiava na svojom webovom sídle, aby zabezpečila, že sú aktualizované a presné.

6. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby informácie uvedené v tomto článku boli prezentované spôsobom, ktorý je primeraný vzhľadom na ich využívanie malými a strednými podnikmi. Každá zmluvná strana sa usiluje o sprístupnenie takýchto informácií v anglickom jazyku.

7. Zmluvná strana neúčtuje žiadnym osobám zmluvnej strany nijaký poplatok za prístup k informáciám poskytovaným podľa odsekov 1 až 4.

ČLÁNOK 30.3

Kontaktné miesta pre MSP

1. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné miesto pre jej MSP, ktoré bude plniť funkcie uvedené v tomto článku. Zmluvná strana bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane akékoľvek zmeny uvedených kontaktných miest.

2. Kontaktné miesta pre MSP:

- a) zabezpečujú, aby sa pri vykonávaní tejto dohody zohľadňovali potreby MSP, aby MSP oboch zmluvných strán mohli využívať nové príležitosti plynúce z tejto dohody;
- b) zabezpečujú, aby informácie uvedené v článku 30.2 boli aktuálne a relevantné pre MSP; každá zmluvná strana môže prostredníctvom kontaktného miesta pre MSP navrhnúť dodatočné informácie, ktoré môže druhá zmluvná strana zahrnúť do informácií, ktoré sa majú poskytovať v súlade s článkom 30.2;
- c) preskúmavajú všetky záležitosti týkajúce sa MSP v súvislosti s vykonávaním tejto dohody vrátane:
 - i) výmeny informácií s cieľom pomáhať Výboru pre obchod pri plnení jeho úloh v oblasti monitorovania a vykonávania aspektov tejto dohody týkajúcich sa MSP;
 - ii) pomoci podvýborom a kontaktným miestam zriadeným touto dohodou pri posudzovaní záležitostí, ktoré sú relevantné pre MSP;
- d) pravidelne, spoločne alebo individuálne podávajú správy o svojej činnosti Výboru pre obchod na zváženie a
- e) posudzujú akúkoľvek inú záležitosť vyplývajúcu z tejto dohody, ktorá sa týka MSP a na ktorej sa zmluvné strany môžu dohodnúť.

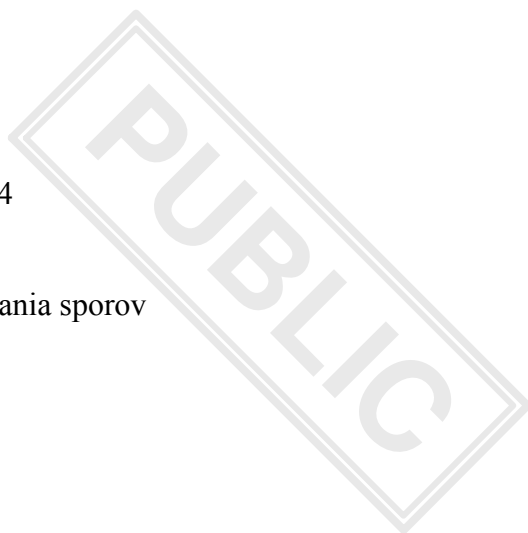
3. Kontaktné miesta pre MSP sa schádzajú podľa potreby a vykonávajú svoju činnosť prostredníctvom komunikačných kanálov, na ktorých sa dohodli zmluvné strany a ktoré môžu zahŕňať elektronickú poštu, videokonferencie alebo iné prostriedky.

4. Kontaktné miesta pre MSP môžu pri svojej činnosti podľa potreby požiadať o spoluprácu odborníkov a externé organizácie.

ČLÁNOK 30.4

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa nevzťahuje na túto kapitolu.

KAPITOLA 31

UROVNÁVANIE SPOROV

ODDIEL A

CIEĽ A ROZSAH PÔSOBNOSTI

ČLÁNOK 31.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je zriadiť účinný a efektívny mechanizmus na predchádzanie akýmkoľvek sporom a urovnávanie akýchkoľvek sporov medzi zmluvnými stranami v súvislosti s výkladom a uplatňovaním tejto dohody v záujme dosiahnutia riešenia na základe vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 31.2

Rozsah pôsobnosti

Ak nie je v tejto dohode stanovené inak, táto kapitola sa vzťahuje na všetky spory medzi zmluvnými stranami v súvislosti s výkladom a uplatňovaním ustanovení tejto dohody (ďalej len „zahrnuté ustanovenia“).

ČLÁNOK 31.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 31-A a 31-B:

- a) „sťažujúca sa zmluvná strana“ je zmluvná strana, ktorá žiada o zriadenie panelu podľa článku 31.5;
- b) „mediátor“ je fyzická osoba, ktorá bola vybraná za mediátora v súlade s článkom 31.27;
- c) „panel“ je panel zriadený podľa článku 31.6;
- d) „člen panelu“ je člen panelu; a
- e) „zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje“ je zmluvná strana, ktorá údajne porušuje zahrnuté ustanovenie.

ODDIEL B

KONZULTÁCIE

ČLÁNOK 31.4

Konzultácie

1. Zmluvné strany sa usilujú o vyriešenie každého sporu uvedeného v článku 31.2 tak, že začnú v dobrej viere konzultácie s cieľom čo najskôr dosiahnuť riešenie na základe vzájomnej dohody.
2. Zmluvná strana požiadá o konzultácie prostredníctvom písomnej žiadosti doručenej druhej zmluvnej strane, v ktorej uvedie sporné opatrenie a tie zahrnuté ustanovenia, ktoré pokladá za uplatniteľné.
3. Zmluvná strana, ktorej bola adresovaná žiadosť o konzultácie, na túto žiadosť odpovie bezodkladne, najneskôr však do desiatich dní odo dňa doručenia žiadosti o konzultácie. Konzultácie sa uskutočnia do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti o konzultácie a konajú sa na území zmluvnej strany, ktorej bola adresovaná žiadosť, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak. Konzultácie sa považujú za ukončené 46 dní po dni doručenia žiadosti o konzultácie, ak sa zmluvné strany nedohodnú, že budú v konzultáciách pokračovať.
4. Konzultácie o naliehavých záležitostiach vrátane záležitostí týkajúcich sa tovaru podliehajúceho skaze alebo sezónneho tovaru alebo služieb sa uskutočnia do 15 dní po dni doručenia žiadosti o konzultácie. Konzultácie sa považujú za ukončené 23 dní po dni doručenia žiadosti o konzultácie, ak sa zmluvné strany nedohodnú, že budú v konzultáciách pokračovať.

5. Počas konzultácií každá zmluvná strana poskytne dostatočné faktické informácie, ktoré umožnia úplné preskúmanie spôsobu, akým by predmetné opatrenie mohlo ovplyvniť uplatňovanie tejto dohody. Každá zmluvná strana sa usiluje o zabezpečenie účasti pracovníkov svojich príslušných vládnych orgánov s odbornými znalosťami o otázke, ktorá je predmetom konzultácií.

6. Konzultácie, a najmä všetky informácie, ktoré zmluvná strana počas konzultácií označila za dôverné, a stanoviská, ktoré počas konzultácií zaujala, sú dôverné a nie sú nimi dotknuté práva žiadnej zmluvnej strany v rámci akýchkoľvek ďalších konaní.

7. Ak zmluvná strana, ktorej je žiadosť o konzultácie adresovaná, neodpovie na žiadosť do 10 dní odo dňa jej doručenia, alebo ak sa konzultácie neuskutočnia v lehotách stanovených v odseku 3 alebo 4, alebo ak sa zmluvné strany dohodli, že neuskutočnia konzultácie, alebo ak boli konzultácie ukončené bez toho, aby sa dospelo k riešeniu na základe vzájomnej dohody, zmluvná strana, ktorá požiadala o konzultácie, môže požiadať o uplatnenie článku 31.5.

ODDIEL C

KONANIA PRED PANELOM

ČLÁNOK 31.5

Začatie konaní pred panelom

1. Ak sa zmluvným stranám nepodarí vyriešiť záležitosť prostredníctvom konzultácií, ako sa stanovuje v článku 31.4, zmluvná strana, ktorá požiadala o konzultácie, môže požiadať o zriadenie panelu.

2. Žiadosť o zriadenie panelu má formu písomnej žiadosti doručenej druhej zmluvnej strane. Sťažujúca sa zmluvná strana vo svojej žiadosti uvedie sporné opatrenie, špecifikuje zahrnuté ustanovenia, ktoré považuje za uplatniteľné, a vysvetlí, ako sa uvedeným opatrením porušujú zahrnuté ustanovenia, a to spôsobom, ktorý je postačujúci na jasné stanovenie právneho základu sťažnosti.

ČLÁNOK 31.6

Zriadenie panelu

1. Panel sa skladá z troch členov.
2. Do 14 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti o zriadenie panelu zmluvnej strane, voči ktorej žiadosť smeruje, zmluvné strany uskutočnia konzultácie s cieľom dohodnúť sa na zložení panelu.
3. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na zložení panelu v lehote stanovenej v odseku 2 tohto článku, každá zmluvná strana môže vybrať člena panelu zo svojho čiastkového zoznamu, ktorý zostavila podľa článku 31.8 ods. 1, a to do desiatich dní po uplynutí lehoty stanovenej v odseku 2 tohto článku. Ak zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, v tejto lehote nevymenuje člena panelu zo svojho čiastkového zoznamu, spolupredseda Výboru pre obchod za sťažujúcu sa zmluvnú stranu do piatich dní od uplynutia uvedenej lehoty vyberie žrebovaním člena panelu z čiastkového zoznamu uvedenej zmluvnej strany. Spolupredseda Výboru pre obchod za sťažujúcu sa zmluvnú stranu môže takýto výber člena panelu žrebovaním delegovať.

4. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na predsedovi panelu v lehote stanovenej v odseku 2 tohto článku, spolupredseda Výboru pre obchod za sťažujúcu sa zmluvnú stranu do desiatich dní od uplynutia uvedenej lehoty vyberie žrebovaním predsedu panelu z čiastkového zoznamu predsedov zostaveného podľa článku 31.8 ods. 1 písm. c). Spolupredseda Výboru pre obchod za sťažujúcu sa zmluvnú stranu môže takýto výber predsedu panelu žrebovaním delegovať.
5. Panel sa považuje za zriadený 15 dní po dni, v ktorý traja vybratí členovia panelu oznámili zmluvným stranám, že súhlasia s vymenovaním, v súlade s prílohou 31-A, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Každá zmluvná strana bezodkladne zverejní dátum zriadenia panelu.
6. Ak niektorý zo zoznamov uvedených v článku 31.8 nebol zostavený alebo neobsahuje dostatočný počet mien v čase podania žiadosti podľa odseku 3 alebo 4 tohto článku, členovia panelu sa vyberú žrebovaním z osôb, ktoré jedna zo zmluvných strán alebo obe zmluvné strany formálne navrhli v súlade s prílohou 31-A.

ČLÁNOK 31.7

Výber fóra

1. Ak vznikne spor týkajúci sa konkrétneho opatrenia, ktoré údajne porušuje záväzok podľa tejto časti tejto dohody a v podstate rovnocenný záväzok podľa inej medzinárodnej dohody, ktorej zmluvnými stranami sú obe zmluvné strany, vrátane Dohody o založení WTO, zmluvná strana, ktorá žiada o nápravu, si vyberie fórum, na ktorom sa spor urovná.

2. Po tom, ako si zmluvná strana zvolila fórum a začala konanie o urovaní sporu podľa tohto oddielu alebo podľa inej medzinárodnej dohody v súvislosti s konkrétnym opatrením uvedeným v odseku 1, táto zmluvná strana nezačne konanie o urovaní sporu podľa uvedenej inej medzinárodnej dohody alebo tohto oddielu, ibaže by prvé vybrané fórum nedospelo k zisteniam z procesných alebo jurisdikčných dôvodov.

3. Na účely tohto článku:

- a) konania o urovaní sporu podľa tohto oddielu sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti zmluvnej strany o zriadenie panelu podľa článku 31.5;
- b) postupy urovnávania sporov podľa Dohody o založení WTO sa považujú za začaté od momentu podania žiadosti zmluvnej strany o zriadenie poroty na základe článku 6 Dohovoru o pravidlách a postupoch pri urovnávaní sporov v prílohe 2 k Dohode o založení WTO a
- c) konania o urovaní sporu podľa akejkoľvek inej dohody sa považujú za začaté v súlade s príslušnými ustanoveniami danej dohody.

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, žiadnym ustanovením tejto dohody sa zmluvnej strane nebráni v tom, aby pozastavila plnenie záväzkov na základe povolenia orgánu WTO na urovnávanie sporov alebo povolenia vyplývajúceho z konania o urovaní sporu inej medzinárodnej dohody, na ktorej sa zmluvné strany zúčastňujú. Dohoda o založení WTO alebo iná medzinárodná dohoda medzi zmluvnými stranami sa nesmie uplatniť s cieľom zabrániť zmluvnej strane pozastaviť plnenie záväzkov podľa tohto oddielu.

ČLÁNOK 31.8

Zoznamy členov panelu

1. Výbor pre obchod najneskôr do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody zostaví zoznam aspoň 15 osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu člena panelu. Tento zoznam tvoria tri čiastkové zoznamy:
 - a) jeden čiastkový zoznam osôb zostavený na základe návrhov Európskej únie;
 - b) jeden čiastkový zoznam osôb zostavený na základe návrhov Čile a
 - c) jeden čiastkový zoznam osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej zo zmluvných strán a ktoré budú zastávať funkciu predsedu panelu.
2. Každý čiastkový zoznam obsahuje najmenej päť osôb. Výbor pre obchod zabezpečí, aby bol na zozname vždy tento minimálny počet osôb.
3. Výbor pre obchod môže zostaviť ďalšie zoznamy osôb s odbornými znalosťami v konkrétnych odvetviach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda. Ak sa na tom zmluvné strany dohodnú, takéto ďalšie zoznamy sa použijú na zriadenie panelu v súlade s postupom uvedeným v článku 31.6.

ČLÁNOK 31.9

Požiadavky na členov panelu

1. Každý člen panelu:
 - a) preukáže odborné znalosti v oblasti práva, medzinárodného obchodu a iných záležitostí, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda;
 - b) je nezávislý od zmluvných strán, nie je spojený so žiadnou zmluvnou stranou, ani neprijíma pokyny od žiadnej zmluvnej strany;
 - c) vykonáva funkciu osobne a pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa sporu, neprijíma pokyny od žiadnej organizácie ani vlády a
 - d) spĺňa podmienky stanovené v prílohe 31-B.
2. Predseda musí okrem splnenia podmienok stanovených v odseku 1 mať aj skúsenosti s konaniami o urovnaní sporu.
3. S ohľadom na predmet konkrétneho sporu sa zmluvné strany môžu dohodnúť, že sa odchýlia od požiadaviek uvedených v odseku 1 písm. a).

ČLÁNOK 31.10

Funkcie panelu

Panel:

- a) objektívne posudzuje predloženú záležitosť vrátane skutkových okolností prípadu a uplatniteľnosti zahrnutých ustanovení a súladu s nimi;
- b) uvádza vo svojich rozhodnutiach a správach skutkové zistenia, uplatniteľnosť zahrnutých ustanovení a základné odôvodnenie všetkých svojich zistení a záverov a
- c) by mal pravidelne uskutočňovať konzultácie so zmluvnými stranami a vytvoriť náležité možnosti na dosiahnutie riešenia na základe vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 31.11

Mandát

1. Ak sa zmluvné strany do piatich dní odo dňa zriadenia panelu nedohodnú inak, mandátom panelu je:

„preskúmať na základe príslušných ustanovení Dočasnej dohody o obchode medzi Európskou úniou a Čilskou republikou, na ktoré sa zmluvné strany odvolávajú, záležitosť uvedenú v žiadosti o zriadenie panelu, dospieť k zisteniam o súlade sporného opatrenia s príslušnými ustanoveniami uvedenej dohody a predložiť správu v súlade s článkom 31.13 uvedenej dohody“.

2. Ak sa zmluvné strany dohodnú na inom mandáte, než je mandát uvedený v odseku 1, oznámia dohodnutý mandát panelu v lehote stanovenej v odseku 1.

ČLÁNOK 31.12

Rozhodnutie o naliehavosti

1. Ak o to niektorá zmluvná strana požiadá, panel do desiatich dní odo dňa svojho zriadenia rozhodne, či sa prípad týka naliehavej záležitosti.

2. V naliehavých prípadoch sú uplatniteľné lehoty stanovené v tomto oddiele polovica času, ktorý je v ňom stanovený, s výnimkou lehôt uvedených v článkoch 31.6 a 31.11.

ČLÁNOK 31.13

Predbežná a záverečná správa

1. Panel doručí zmluvným stranám predbežnú správu do 90 dní odo dňa zriadenia panelu. Ak panel usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda panelu o tom bezodkladne informuje zmluvné strany, pričom uvedie dôvody omeškania a dátum predpokladaného predloženia predbežnej správy. Panel za žiadnych okolností nedoručí svoju predbežnú správu neskôr ako 120 dní odo dňa zriadenia panelu.

2. Každá zmluvná strana môže panelu predložiť písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy v lehote desiatich dní odo dňa jej doručenia. Zmluvná strana môže k žiadosti druhej zmluvnej strany predložiť pripomienky do šiestich dní odo dňa doručenia uvedenej žiadosti.
3. Ak sa nedoručí žiadna žiadosť na základe odseku 2, predbežná správa sa stane záverečnou správou.
4. Panel doručí zmluvným stranám záverečnú správu do 120 dní odo dňa zriadenia panelu. Keď panel usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda panelu o tom informuje zmluvné strany, pričom uvedie dôvody meškania a dátum predpokladaného predloženia záverečnej správy. Panel za žiadnych okolností nedoručí svoju záverečnú správu neskôr ako 150 dní odo dňa zriadenia panelu.
5. Záverečná správa obsahuje diskusiu o akejkoľvek písomnej žiadosti zmluvných strán týkajúcej sa predbežnej správy a jasne sa zaoberá pripomienkami zmluvných strán. Panel v predbežnej a záverečnej správe uvedie:
- a) opisnú časť obsahujúcu zhrnutie argumentov zmluvných strán a pripomienok uvedených v odseku 2;
 - b) svoje závery o skutkových okolnostiach a uplatniteľnosti príslušných zahrnutých ustanovení;
 - c) svoje závery v súvislosti s tým, či je sporné ustanovenie v súlade s príslušnými zahrnutými ustanoveniami alebo nie a
 - d) odôvodnenie záverov uvedených v písmenách b) a c).

6. Závěrečná správa je pre zmluvné strany konečná a záväzná.

ČLÁNOK 31.14

Opatrenia na zabezpečenie súladu

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, prijme akékoľvek opatrenie potrebné na urýchlené dosiahnutie súladu so záverečnou správou s cieľom dosiahnuť súlad so zahrnutými ustanoveniami.

2. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, najneskôr do 30 dní po dni doručenia záverečnej správy oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane všetky opatrenia, ktoré prijala alebo plánuje prijať na dosiahnutie súladu so záverečnou správou.

ČLÁNOK 31.15

Primeraná lehota

1. Ak nie je možné okamžité dosiahnutie súladu, zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia záverečnej správy oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane dĺžku primeranej lehoty, ktorú bude potrebovať na dosiahnutie súladu. Zmluvné strany sa usilujú dohodnúť sa na dĺžke primeranej lehoty na dosiahnutie súladu so záverečnou správou.

2. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na dĺžke primeranej lehoty, sťažujúca sa zmluvná strana môže najskôr 20 dní odo dňa doručenia oznámenia uvedeného v odseku 1 písomne požiadať, aby dĺžku primeranej lehoty určil pôvodný panel. Panel predloží zmluvným stranám svoje rozhodnutie do 20 dní odo dňa doručenia žiadosti.
3. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, minimálne mesiac pred uplynutím primeranej lehoty doručí sťažujúcej sa zmluvnej strane oznámenie o svojom pokroku pri dosahovaní súladu so záverečnou správou.
4. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na predĺžení primeranej lehoty.

ČLÁNOK 31.16

Preskúmanie súladu

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, najneskôr v deň uplynutia primeranej lehoty uvedenej v článku 31.15 oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane akékoľvek opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu so záverečnou správou.
2. Ak sa zmluvné strany nezhodnú na existencii akéhokoľvek opatrenia prijatého na dosiahnutie súladu alebo na súlade takéhoto opatrenia so zahrnutými ustanoveniami, sťažujúca sa zmluvná strana môže pôvodnému panelu predložiť písomnú žiadosť o rozhodnutie v tejto veci. V žiadosti sa identifikuje akékoľvek sporné opatrenie a vysvetlí sa, ako sa uvedeným opatrením porušujú zahrnuté ustanovenia, a to spôsobom, ktorý je postačujúci na jasné stanovenie právneho základu sťažnosti. Panel predloží zmluvným stranám svoje rozhodnutie do 46 dní odo dňa doručenia žiadosti.

ČLÁNOK 31.17

Dočasné prostriedky nápravy

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, predloží na základe žiadosti sťažujúcej sa zmluvnej strane a po konzultácii s ňou ponuku dočasnej kompenzácie, ak:
 - a) zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane, že nie je možné dosiahnuť súlad so záverečnou správou;
 - b) zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, neoznámi akékoľvek opatrenia prijaté na dosiahnutie súladu alebo ktorého prijatie predpokladá na dosiahnutie súladu, v lehote uvedenej v článku 31.14 alebo neoznámi akékoľvek opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu pred uplynutím primeranej lehoty uvedenej v článku 31.15;
 - c) panel zistí, že neexistuje žiadne opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu v súlade s článkom 31.16, alebo
 - d) panel zistí, že opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu nie je v súlade so zahrnutými ustanoveniami v súlade s článkom 31.16.
2. Za akýchkoľvek okolností uvedených v odseku 1 písm. a), b), c) alebo d) môže sťažujúca sa zmluvná strana oznámiť zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje, že má v úmysle pozastaviť plnenie svojich povinností uvedených v príslušných ustanoveniach, ak:
 - a) sa sťažujúca sa zmluvná strana rozhodne nepredložiť žiadosť podľa odseku 1 alebo

- b) sťažujúca sa zmluvná strana predložila žiadosť podľa odseku 1 a zmluvné strany sa nedohodnú na dočasnej kompenzácii do 20 dní odo dňa uplynutia primeranej lehoty uvedenej v článku 31.15 alebo doručenia rozhodnutia panelu podľa článku 31.16.
3. Sťažujúca sa zmluvná strana môže pozastaviť plnenie záväzkov desať dní odo dňa doručenia oznámenia uvedeného v odseku 2, pokiaľ zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, nepredložila žiadosť podľa odseku 6.
4. Úroveň pozastavenia plnenia záväzkov nesmie presiahnuť úroveň rovnocennú zrušeniu alebo obmedzeniu vyplývajúcejmu z porušenia. V oznámení uvedenom v odseku 2 sa spresní úroveň zamýšľaného pozastavenia plnenia záväzkov.
5. Pri zvažovaní, ktoré záväzky sa majú pozastaviť, by sa sťažujúca sa zmluvná strana mala najskôr usilovať pozastaviť záväzky v tom istom odvetví alebo odvetviach, ktoré sú ovplyvnené daným opatrením, o ktorom panel dospel k záveru, že nie je v súlade s uvedenými ustanoveniami. Pozastavenie plnenia záväzkov sa môže uplatniť na iné odvetvie alebo odvetvia zahrnuté v tejto dohode, než sú odvetvia, v ktorých panel konštatoval zrušenie alebo obmedzenie, najmä ak sa sťažujúca sa zmluvná strana domnieva, že takéto pozastavenie v inom odvetví alebo odvetviach je uskutočniteľné alebo účinné v záujme dosiahnutia súladu.
6. Ak sa zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, domnieva, že oznámená úroveň zamýšľaného pozastavenia plnenia záväzkov prekračuje úroveň rovnocennú zrušeniu alebo obmedzeniu spôsobenému porušením, môže pred uplynutím lehoty stanovenej v odseku 3 písomne požiadať pôvodný panel o vydanie rozhodnutia v tejto veci. Panel doručí svoje rozhodnutie o úrovni pozastavenia plnenia záväzkov zmluvným stranám do 30 dní odo dňa predloženia žiadosti. Sťažujúca sa zmluvná strana nepozastaví plnenie žiadnych záväzkov, kým panel nevydá svoje rozhodnutie. Pozastavenie plnenia záväzkov musí byť v súlade s uvedeným rozhodnutím.

7. Pozastavenie plnenia záväzkov alebo kompenzácia uvedená v tomto článku sú dočasné a neuplatnia sa po tom, čo:

- a) zmluvné strany dosiahli riešenie na základe vzájomnej dohody podľa článku 31.32;
- b) zmluvné strany sa dohodli, že zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, opatrením prijatým na dosiahnutie súladu dosiahla súlad so zahrnutými ustanoveniami, alebo
- c) opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu, ktoré je podľa konštatovania panelu v rozpore so zahrnutými ustanoveniami, bolo vzaté späť alebo zmenené, aby zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, dosiahla súlad so zahrnutými ustanoveniami.

ČLÁNOK 31.18

Preskúmanie opatrení prijatých na dosiahnutie súladu v nadväznosti na dočasné prostriedky nápravy

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane akékoľvek opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu po pozastavení plnenia záväzkov alebo prípadne po uplatnení dočasnej kompenzácie. S výnimkou prípadov uvedených v odseku 2 ukončí sťažujúca sa zmluvná strana pozastavenie plnenia záväzkov do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia.

V prípadoch, v ktorých sa uplatnila kompenzácia, a s výnimkou prípadov uvedených v odseku 2, môže zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, ukončiť uplatňovanie takejto kompenzácie do 30 dní po dni doručenia oznámenia o dosiahnutí súladu.

2. Ak zmluvné strany nedosiahnu dohodu o tom, či zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, opatrením oznámeným v súlade s odsekom 1 dosiahla súlad so zahrnutými ustanoveniami do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia, sťažujúca sa zmluvná strana môže písomne požiadať pôvodný panel, aby rozhodol v tejto veci. Panel predloží zmluvným stranám svoje rozhodnutie do 46 dní odo dňa doručenia žiadosti. Ak panel rozhodne, že opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu je v súlade so zahrnutými ustanoveniami, pozastavenie plnenia záväzkov alebo prípadné uplatňovanie kompenzácie sa ukončí. V príslušných prípadoch sťažujúca sa zmluvná strana na základe rozhodnutia panelu upraví úroveň pozastavenia plnenia záväzkov alebo úroveň kompenzácie.

3. Ak sa zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, domnieva, že úroveň pozastavenia plnenia záväzkov prekračuje úroveň rovnocennú zrušeniu alebo obmedzeniu spôsobenému porušením, môže písomne požiadať pôvodný panel, aby rozhodol v tejto veci.

ČLÁNOK 31.19

Nahradenie členov panelu

Ak sa počas konaní pred panelom podľa tohto oddielu člen panelu nemôže zúčastniť, vzdá sa funkcie alebo musí byť nahradený, pretože nespĺňa požiadavky stanovené v prílohe 31-B, vymenuje sa nový člen panelu v súlade s článkom 31.6. Lehota na doručenie správy alebo rozhodnutia uvedených v tomto oddiele sa predĺži o čas potrebný na vymenovanie nového člena panelu.

ČLÁNOK 31.20

Rokovací poriadok

1. Konanie pred panelom podľa tohto oddielu sa riadi touto kapitolou a prílohou 31-A.
2. Všetky vypočutia pred panelom sú verejné, pokiaľ v prílohe 31-A nie je stanovené inak.

ČLÁNOK 31.21

Pozastavenie a ukončenie

1. Na základe spoločnej žiadosti zmluvných strán panel kedykoľvek pozastaví svoju prácu na čas, na ktorom sa strany dohodli a ktorý nepresiahne 12 po sebe nasledujúcich mesiacov.
2. Panel obnoví svoju prácu pred skončením obdobia pozastavenia na základe písomnej žiadosti oboch zmluvných strán alebo na konci obdobia pozastavenia na základe písomnej žiadosti ktorejkoľvek zo zmluvných strán. Žiadajúca zmluvná strana to náležite oznámi druhej zmluvnej strane. Ak zmluvná strana nepožiadá o obnovenie činnosti panelu pri uplynutí obdobia, počas ktorého bolo konanie pozastavené, právomoc panelu zanikne a konanie o urovnaní sporu sa ukončí.
3. V prípade pozastavenia práce panelu na základe tohto článku sa príslušné lehoty stanovené podľa tohto oddielu predĺžia o rovnaké obdobie, ako je obdobie, počas ktorého bola práca panelu pozastavená.

ČLÁNOK 31.22

Právo vyžiadať si informácie

1. Na žiadosť zmluvnej strany alebo z vlastného podnetu môže panel získavať od zmluvných strán informácie, ktoré považuje za potrebné a vhodné. Zmluvné strany musia bezodkladne a v plnej miere odpovedať na akúkoľvek žiadosť panelu o takéto informácie.
2. Na žiadosť zmluvnej strany alebo z vlastného podnetu môže panel požadovať informácie, ktoré považuje za potrebné a vhodné, z akéhokoľvek zdroja. Panel má takisto právo požiadať o stanovisko vrátane informácií a technického poradenstva odborníkov, ak to považuje za vhodné, pričom v príslušných prípadoch postupuje podľa akýchkoľvek podmienok, na ktorých sa zmluvné strany dohodnú.
3. Panel posúdi podania *amicus curiae* od fyzických osôb zmluvnej strany alebo právnických osôb usadených v zmluvnej strane v súlade s prílohou 31-A.
4. Všetky informácie, ktoré panel získa podľa tohto článku, sa poskytnú zmluvným stranám a zmluvné strany môžu k týmto informáciám predložiť pripomienky.

ČLÁNOK 31.23

Pravidlá výkladu

1. Panel vykladá zahrnuté ustanovenia podľa obyčajových výkladových pravidiel medzinárodného práva verejného vrátane tých, ktoré sú uvedené vo Viedenskom dohovore o zmluvnom práve.

2. Panel berie do úvahy aj príslušné výklady uvedené v správach porôt WTO a odvolacieho orgánu WTO, ktoré prijal orgán WTO na urovnávanie sporov.
3. Správy a rozhodnutia panelu nemôžu rozširovať ani obmedzovať práva a povinnosti zmluvných strán vyplývajúce z tejto dohody.

ČLÁNOK 31.24

Správy a rozhodnutia panelu

1. Porady panelu sú dôverné. Panel vynaloží maximálne úsilie, aby sa správy vypracúvali a rozhodnutia prijímali konsenzom. Ak to nie je možné, panel rozhodne väčšinou hlasov. Individuálne stanoviská členov panelu sa v žiadnom prípade nezverejňujú.
2. Každá zmluvná strana verejne sprístupní svoje podania a správy a rozhodnutia panelu s výhradou ochrany dôverných informácií.
3. Správy a rozhodnutia panelu prijímajú zmluvné strany bezpodmienečne. Tieto rozhodnutia a správy neukladajú osobám žiadne práva ani povinnosti.
4. Panel a zmluvné strany zaobchádzajú so všetkými informáciami, ktoré zmluvná strana predložila panelu v súlade s prílohou 31-A, ako s dôvernými informáciami.

ODDIEL D

MEDIAČNÝ MECHANIZMUS

ČLÁNOK 31.25

Cieľ

1. Cieľom mediačného mechanizmu je uľahčiť nájdenie riešenia na základe vzájomnej dohody, a to prostredníctvom komplexného a rýchleho konania prebiehajúceho za pomoci mediátora.
2. Mediačné konanie sa môže začať iba na základe vzájomnej dohody zmluvných strán s cieľom preskúmať riešenia na základe vzájomnej dohody a zväžiť akékoľvek rady mediátora a ním navrhované riešenia.

ČLÁNOK 31.26

Začatie mediačného konania

1. Zmluvná strana (ďalej len „žiadajúca zmluvná strana“) môže kedykoľvek písomne požiadať druhú zmluvnú stranu (ďalej len „požiadaná zmluvná strana“) o začatie mediačného konania v súvislosti s akýmkoľvek opatrením požiadanej zmluvnej strany, ktoré má nepriaznivý vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami.

2. Žiadosť uvedená v odseku 1 musí byť dostatočne podrobná, aby sa v nej mohli jasne uviesť obavy žiadajúcej zmluvnej strany, a musí(-ia) sa v nej:
- identifikovať sporné opatrenie;
 - poskytnúť informácie o nepriaznivých účinkoch na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami, ktoré podľa žiadajúcej zmluvnej strany opatrenie má alebo bude mať, a
 - vysvetliť, ako podľa žiadajúcej zmluvnej strany tieto účinky súvisia s predmetným opatrením.
3. Požiadaná zmluvná strana túto žiadosť s porozumením zváži a poskytne žiadajúcej zmluvnej strane svoje písomné prijatie alebo zamietnutie do desiatich dní odo dňa jej doručenia; v opačnom prípade sa žiadosť považuje za zamietnutú.

ČLÁNOK 31.27

Výber mediátora

- Zmluvné strany sa usilujú o dosiahnutie dohody o mediátorovi do 14 dní odo dňa začatia mediačného konania.
- V prípade, že zmluvné strany nie sú schopné dohodnúť sa na mediátorovi v lehote stanovenej v odseku 1 tohto článku, ktorákoľvek zmluvná strana môže požiadať spolupredseda Výboru pre obchod za žiadajúcu zmluvnú stranu, aby do piatich dní od predloženia žiadosti vybral mediátora žrebovaním z čiastkového zoznamu predsedov zostaveného na základe článku 31.8 ods. 1 písm. c). Spolupredseda Výboru pre obchod za žiadajúcu zmluvnú stranu môže takýto výber mediátora žrebovaním delegovať.

3. Ak v čase podania žiadosti podľa článku 31.26 nebol zostavený čiastkový zoznam predsedov uvedený v článku 31.8 ods. 1 písm. c), mediátor sa vyberie žrebovaním spomedzi osôb, ktoré boli formálne navrhnuté jednou zmluvnou stranou alebo oboma zmluvnými stranami pre tento čiastkový zoznam.
4. Mediátor nesmie byť štátnym príslušníkom žiadnej zo zmluvných strán, ani byť zamestnaný ktoroukoľvek zmluvnou stranou, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.
5. Mediátor musí dodržiavať podmienky stanovené v prílohe 31-B.

ČLÁNOK 31.28

Pravidlá mediačného konania

1. Do desiatich dní odo dňa vymenovania mediátora predloží žiadajúca zmluvná strana mediátorovi a požiadanej zmluvnej strane podrobný písomný opis svojich obáv, najmä v súvislosti s fungovaním sporného opatrenia a jeho možnými nepriaznivými účinkami na obchod alebo investície. Do 20 dní od doručenia uvedeného opisu môže požiadaná zmluvná strana predložiť písomné pripomienky k danému opisu. Zmluvná strana môže do svojho opisu alebo pripomienok zahrnúť všetky informácie, ktoré považuje za relevantné.
2. Mediátor pomáha zmluvným stranám transparentným spôsobom objasniť sporné opatrenie a jeho možné nepriaznivé účinky na obchod alebo investície. Mediátor môže predovšetkým organizovať stretnutia zmluvných strán, uskutočňovať s nimi spoločné alebo samostatné konzultácie, požiadať o pomoc príslušných odborníkov a zainteresované strany alebo konzultovať s nimi, ako aj poskytovať zmluvným stranám akúkoľvek ďalšiu podporu, o ktorú požiadajú. Mediátor konzultuje so zmluvnými stranami predtým, ako požiada o pomoc príslušných odborníkov a zainteresované strany, alebo predtým, ako s príslušnými odborníkmi a zainteresovanými stranami konzultuje.

3. Mediátor môže zmluvným stranám ponúknuť radu a predložiť im na zváženie riešenie. Zmluvné strany môžu navrhnuté riešenie schváliť alebo ho zamietnuť, prípadne sa môžu dohodnúť na inom riešení. Mediátor nesmie poskytovať poradenstvo k otázke súladu sporného opatrenia s touto dohodou a ani sa k tejto otázke vyjadrovať.
4. Mediačné konanie sa uskutoční na území požiadanej zmluvnej strany, alebo sa na základe vzájomnej dohody zmluvných strán uskutoční na akomkoľvek inom mieste alebo akýmkoľvek inými prostriedkami.
5. Zmluvné strany sa usilujú o to, aby dospeli k riešeniu na základe vzájomnej dohody v lehote 60 dní odo dňa vymenovania mediátora. Až do dosiahnutia konečnej dohody môžu zmluvné strany zvážiť možné predbežné riešenia, najmä ak sa opatrenie týka tovaru podliehajúceho skaze alebo sezónneho tovaru alebo služieb.
6. Na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany mediátor predloží zmluvným stranám návrh faktickej správy, v ktorej uvedie:
- a) stručné zhrnutie sporného opatrenia;
 - b) použité postupy a
 - c) v príslušných prípadoch akékoľvek riešenia na základe vzájomnej dohody vrátane prípadných predbežných riešení.
7. Mediátor poskytne zmluvným stranám 15 dní po dni doručenia návrhu faktickej správy na predloženie pripomienok k návrhu faktickej správy. Mediátor po zvážení pripomienok prijatých od zmluvných strán doručí zmluvným stranám do 15 dní od prijatia pripomienok záverečnú faktickú správu. Návrh faktickej správy a konečná faktická správa nesmú obsahovať žiadny výklad tejto dohody.

8. Mediačné konanie sa ukončí:
- a) prijatím riešenia na základe vzájomnej dohody zmluvnými stranami, a to dňom oznámenia o prijatí riešenia mediátorovi;
 - b) dňom vzájomnej dohody zmluvných strán v ktorejkoľvek fáze konania, dňom oznámenia o tejto dohode mediátorovi;
 - c) dňom písomného vyhlásenia mediátora po konzultácii so zmluvnými stranami, v ktorom sa uvádza, že ďalšie pokračovanie mediácie by bolo zbytočné, dňom oznámenia o uvedenom vyhlásení zmluvným stranám alebo
 - d) písomným vyhlásením zmluvnej strany po preskúmaní riešení na základe vzájomnej dohody v rámci mediačného konania a po zvážení všetkých rád mediátora a ním navrhovaných riešení, dňom oznámenia uvedeného vyhlásenia mediátorovi a druhej zmluvnej strane.

ČLÁNOK 31.29

Dôvernosť

Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, všetky kroky v rámci mediačného konania vrátane akéhokoľvek poradenstva alebo navrhovaného riešenia sú dôverné. Zmluvná strana môže zverejniť skutočnosť, že prebieha mediácia.

ČLÁNOK 31.30

Vzťah ku konaniam o urovnaní sporu

1. Mediačným konaním nie sú dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán podľa oddielov B a C alebo v rámci konaní o urovnaní sporu podľa akejkoľvek inej dohody.
2. Zmluvná strana sa v rámci iných konaní o urovnaní sporu podľa tejto dohody alebo akejkoľvek inej dohody nesmie ako dôkazu dovolávať ani použiť ako dôkaz, a ani panel nesmie brať do úvahy:
 - a) stanoviská, ktoré druhá zmluvná strana zaujala v priebehu mediačného konania, alebo informácie zhromaždené výlučne podľa článku 31.28 ods. 2;
 - b) skutočnosť, že druhá zmluvná strana uviedla, že je ochotná prijať určité riešenie týkajúce sa opatrenia, ktoré je predmetom mediácie, alebo
 - c) rady alebo návrhy mediátora.
3. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, mediátor nesmie zastávať funkciu člena panelu v konaniach o urovnaní sporu podľa tejto dohody ani podľa akejkoľvek inej dohody, ktoré sa týkajú tej istej záležitosti, v ktorej už je mediátorom.

ODDIEL E

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 31.31

Žiadosť o informácie

1. Pred predložením žiadosti o konzultácie podľa článku 31.4 alebo mediáciu podľa článku 31.26 môže zmluvná strana požiadať o informácie druhej zmluvnej strany týkajúce sa opatrenia, ktoré údajne nepriaznivo ovplyvňuje obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami. Zmluvná strana, ktorej bola takáto žiadosť uskutočnená, poskytne do 20 dní po dni doručenia žiadosti písomnú odpoveď s pripomienkami k požadovaným informáciám.
2. Ak zmluvná strana, ktorej sa predloží žiadosť, dospeje k záveru, že odpoveď do 20 dní po dni doručenia predmetnej žiadosti nebude môcť poskytnúť, musí o tom bezodkladne informovať druhú zmluvnú stranu a uviesť dôvody omeškania aj predpokladanú lehotu, ktorá je podľa nej najkratším možným časom na poskytnutie odpovede.
3. Od zmluvnej strany sa zvyčajne očakáva, že pred podaním žiadosti o konzultácie alebo o mediáciu podľa článku 31.4 alebo článku 31.26 požiada o informácie podľa odseku 1 tohto článku.

ČLÁNOK 31.32

Riešenie na základe vzájomnej dohody

1. Zmluvné strany môžu kedykoľvek dosiahnuť riešenie na základe vzájomnej dohody v súvislosti s akýmkoľvek sporom uvedeným v článku 31.2.
2. Ak sa riešenie na základe vzájomnej dohody dosiahne počas konania panelu alebo mediačného konania, zmluvné strany spoločne oznámia toto riešenie predsedovi panelu alebo mediátorovi. Na základe takéhoto oznámenia sa konanie panelu alebo mediačné konanie ukončí.
3. Každá zo zmluvných strán prijme opatrenia potrebné na vykonanie riešenia na základe vzájomnej dohody bezodkladne, prípadne v dohodnutej lehote.
4. Vykonávajúca zmluvná strana najneskôr do dňa uplynutia dohodnutej lehoty informuje písomne druhú zmluvnú stranu o všetkých opatreniach, ktoré prijala na vykonanie riešenia na základe vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 31.33

Lehoty

1. Všetky lehoty uvedené v tejto kapitole sa počítajú odo dňa nasledujúceho po úkone, na ktorý sú naviazané.
2. Zmluvné strany môžu na základe vzájomnej dohody zmeniť ktorúkoľvek lehotu uvedenú v tejto kapitole.

3. V rámci oddielu C môže panel zmluvným stranám kedykoľvek navrhnúť zmenu ktorejkoľvek lehoty uvedenej v tejto kapitole, pričom uvedie dôvody takého návrhu.

ČLÁNOK 31.34

Trovy

1. Každá zmluvná strana sama znáša vlastné náklady, ktoré jej vznikajú v súvislosti s účasťou na konaní panelu alebo mediačnom konaní.
2. Zmluvné strany spoločne a rovnakou mierou znášajú výdavky na organizačné záležitosti vrátane odmeny a náklady členov panelu a mediátora. Odmena členov panelu sa určí v súlade s prílohou 31-A. Pravidlá týkajúce sa odmeňovania členov panelu stanovené v prílohe 31-A sa uplatňujú *mutatis mutandis* na mediátorov.

ČLÁNOK 31.35

Zmena príloh

Rada pre obchod môže prijať rozhodnutie o zmene príloh 31-A a 31-B podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a).

KAPITOLA 32

VÝNIMKY

ČLÁNOK 32.1

Všeobecné výnimky

1. Na účely kapitol 2, 4, 8, 10¹, 19 a 22 tejto dohody sa článok XX dohody GATT 1994 vrátane poznámok a doplňujúcich ustanovení k nemu *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

2. S výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním liberalizácie investícií alebo obchodu so službami, žiadne z ustanovení kapitoly 8, kapitol 10² až 20³ alebo kapitoly 22 tejto dohody nemožno vykladať tak, že bráni ktorejkoľvek zmluvnej strane prijať alebo presadzovať opatrenia, ktoré:

a) sú nevyhnutné na ochranu verejnej bezpečnosti alebo morálky alebo na zachovanie verejného poriadku⁴;

¹ Toto ustanovenie sa nevzťahuje na článok 10.7.

² Toto ustanovenie sa nevzťahuje na článok 10.7.

³ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z stanovení v tomto článku nemožno vykladať tak, že obmedzuje práva stanovené v prílohe 20.

⁴ Na výnimky stanovené v tomto písmene sa možno odvolať, len ak existuje skutočné a dostatočne vážne ohrozenie základných záujmov spoločnosti.

- b) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
- c) sú nevyhnutné na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo inými právnymi predpismi, ktoré nie sú v rozpore s touto dohodou, vrátane ustanovení týkajúcich sa:
 - i) predchádzania klamlivým a podvodným praktikám alebo riešenia dôsledkov neplnenia záväzkov zo zmlúv;
 - ii) ochrany súkromia, pokiaľ ide o spracúvanie a šírenie osobných údajov, a ochrany dôvernosti individuálnych záznamov a účtov; alebo
 - iii) bezpečnosti.

3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvné strany chápu, že pokiaľ tieto opatrenia nie sú v rozpore s ustanoveniami kapitol tejto dohody uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku:

- a) opatrenia uvedené v článku XX písm. b) dohody GATT z roku 1994 a v odseku 2 písm. b) tohto článku zahŕňajú opatrenia v oblasti životného prostredia, ktoré sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
- b) článok XX písm. g) dohody GATT z roku 1994 sa vzťahuje na opatrenia týkajúce sa zachovania živých a neživých vyčerpatelných prírodných zdrojov a
- c) opatrenia prijaté na vykonávanie mnohostranných environmentálnych dohôd môžu patriť do rozsahu pôsobnosti článku XX písm. b) alebo g) dohody GATT z roku 1994 alebo do odseku 2 písm. b) tohto článku.

4. Skôr ako zmluvná strana uplatní akékoľvek opatrenie uvedené v článku XX písm. i) a j) dohody GATT z roku 1994, uvedená zmluvná strana poskytne druhej zmluvnej strane všetky relevantné informácie s cieľom dospieť k riešeniu, ktoré bude prijateľné pre obe zmluvné strany. Ak sa k prijateľnému riešeniu nedospeje do 30 dní od poskytnutia relevantných informácií, zmluvná strana, ktorá má v úmysle uplatniť opatrenie, tak môže urobiť. V prípade mimoriadnych a kritických okolností, ktoré si vyžadujú okamžité opatrenia a ktoré znemožňujú informovanie a preskúmanie informácií vopred, môže zmluvná strana, ktorá má v úmysle uplatniť opatrenia, bezodkladne uplatniť akékoľvek preventívne opatrenia potrebné na riešenie situácie. Uvedená zmluvná strana bezodkladne informuje druhú zmluvnú stranu o uplatnení takýchto opatrení.

ČLÁNOK 32.2

Výnimky z dôvodu bezpečnosti

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že:
 - a) od niektorej zo zmluvných strán sa vyžaduje, aby poskytla či sprístupnila akúkoľvek informáciu, ktorej zverejnenie je podľa nej v rozpore s jej základnými bezpečnostnými záujmami, alebo
 - b) niektorej zo zmluvných strán bráni v prijatí opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov:
 - i) v súvislosti s výrobou zbraní, munície a vojenského materiálu alebo obchodom s nimi a v súvislosti s takýmto obchodom a transakciami s iným tovarom a materiálom, so službami a s technológiami a hospodárskymi činnosťami, ak prebiehajú priamo alebo nepriamo na účely zásobovania ozbrojených síl;

- ii) v súvislosti so štiepnymi a termonukleárnymi materiálmi alebo materiálmi, ktoré slúžia na ich výrobu; alebo
 - iii) v prípade vojny alebo inej mimoriadnej situácie v medzinárodných vzťahoch; alebo
- c) niektorej zo zmluvných strán bráni v prijatí opatrenia na základe jej záväzkov vyplývajúcich z Charty Organizácie Spojených národov v záujme udržania medzinárodného mieru a bezpečnosti.
2. Zmluvná strana informuje Výbor pre obchod v čo najväčšom možnom rozsahu o akomkoľvek opatrení, ktoré prijme podľa odseku 1 písm. b) a c), a o ukončení uvedeného opatrenia.

ČLÁNOK 32.3

Zdaňovanie

1. Na účely tohto článku:
- a) „pobyt“ je daňová rezidencia
 - b) „daňová zmluva“ je dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia alebo akákoľvek iná medzinárodná dohoda alebo dojednanie, ktoré sa týkajú výlučne alebo hlavne zdaňovania a na ktorých sa zúčastňuje akýkoľvek členský štát, Európska únia alebo Čile, a
 - c) „daňové opatrenie“ je opatrenie, ktorým sa uplatňujú daňové predpisy Európskej únie, akéhokoľvek členského štátu alebo Čile.

2. Táto dohoda sa uplatňuje na daňové opatrenia, iba pokiaľ je ich uplatnenie potrebné na naplnenie ustanovení tejto dohody.
3. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemá vplyv na práva a povinnosti Európskej únie, jej členských štátov, alebo Čile podľa akejkoľvek daňovej zmluvy. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi touto dohodou a akoukoľvek daňovou zmluvou je vo veci rozpornej otázky rozhodná daňová zmluva. Pokiaľ ide o daňovú zmluvu medzi Európskou úniou alebo jej členskými štátmi a Čile, o tom, či existuje rozpor medzi touto dohodou a uvedenou daňovou zmluvou, spoločne rozhodnú príslušné orgány Európskej únie alebo jej členských štátov na jednej strane a Čile na strane druhej podľa tejto dohody a uvedenej daňovej zmluvy.
4. Vo vzťahu k výhode priznanej Európskou úniou, jej členskými štátmi alebo Čile podľa daňovej zmluvy sa neuplatní žiadna povinnosť podľa doložky najvyšších výhod vyplývajúca z tejto dohody.
5. S výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním obchodu a investícií, žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že by ktorejkoľvek zmluvnej strane bránilo prijať, zachovať alebo presadzovať akékoľvek opatrenie zamerané na zabezpečenie spravodlivého alebo účinného ukladania alebo výberu priamych daní:
- a) ktorým sa rozlišuje medzi daňovníkmi, ktorí nie sú v rovnakej situácii, najmä pokiaľ ide o ich miesto pobytu alebo miesto, kde je investovaný ich kapitál, alebo
 - b) ktoré je zacielené na vyhýbanie sa plateniu daní alebo na daňové úniky podľa daňovej zmluvy alebo daňového práva uvedenej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 32.4

Zverejňovanie informácií

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že vyžaduje od zmluvnej strany, aby zverejnila dôverné informácie, ktorých poskytnutie by bolo prekážkou presadzovania práva alebo by bolo inak v rozpore s verejným záujmom, alebo by poškodilo oprávnené obchodné záujmy určitých verejných alebo súkromných podnikov, pokiaľ panel nepotrebuje takéto dôverné informácie v rámci konania o urovnaní sporu podľa kapitoly 31. V takýchto prípadoch panel zabezpečí plnú ochranu dôvernosti informácií.
2. Ak zmluvná strana predloží Rade pre obchod, Výboru pre obchod, podvýborom alebo iným subjektom zriadeným podľa tejto dohody informácie, ktoré sa podľa jej práva považujú za dôverné, druhá zmluvná strana s uvedenými informáciami zaobchádza ako s dôvernými, pokiaľ predkladajúca zmluvná strana nesúhlasí s iným zaobchádzaním.

ČLÁNOK 32.5

Výnimky WTO

Ak je záväzok podľa tejto dohody v podstate rovnocenný so záväzkom podľa Dohody o založení WTO, každé opatrenie prijaté v súlade s výnimkou prijatou podľa článku IX Dohody o založení WTO sa považuje za opatrenie, ktoré je v súlade s vecne rovnocenným ustanovením podľa tejto dohody.

KAPITOLA 33

INŠTITUCIONÁLNE A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ODDIEL A

INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

ČLÁNOK 33.1

Rada pre obchod

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú Radu pre obchod. Rada pre obchod sleduje plnenie cieľov tejto dohody a dohliada na jej vykonávanie. Skúma všetky záležitosti, ktoré vyplývajú z rámca tejto dohody.
2. Rada pre obchod zasadne do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody a potom každé dva roky, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Zasadnutia Rady pre obchod sa konajú za osobnej účasti alebo prostredníctvom akýchkoľvek technologických prostriedkov v súlade s jej rokovacím poriadkom. Zasadnutia za osobnej účasti sa uskutočňujú striedavo v Bruseli a Santiagu. Program zasadnutia Rady pre obchod stanovia koordinátori tejto dohody podľa článku 33.3 ods. 2.

3. Rada pre obchod sa skladá zo zástupcov zmluvných strán, ktorí sú zodpovední za obchodné a investičné záležitosti. Rade pre obchod spolupredseda zástupca každej zo zmluvných strán.
4. Rada pre obchod má právomoc prijímať rozhodnutia v prípadoch stanovených v tejto dohode a vydávať odporúčania v súlade so svojím rokovacím poriadkom. Rada pre obchod prijíma svoje rozhodnutia a vydáva odporúčania na základe vzájomnej dohody. Tieto rozhodnutia sú pre zmluvné strany záväzné, pričom zmluvné strany prijímú všetky potrebné opatrenia na ich vykonanie¹. Odporúčania nemajú záväzný charakter.
5. Rada pre obchod na svojom prvom zasadnutí prijme svoj rokovací poriadok a rokovací poriadok Výboru pre obchod.
6. Rada pre obchod môže:
- a) prijímať rozhodnutia s cieľom zmeniť:
- i) zoznamy colných sadzieb v dodatkoch 2-1 a 2-2 na urýchlenie odstraňovania ciel;
 - ii) kapitolu 3 a prílohy 3-A až 3-E;
 - iii) prílohy 6-F a 6-G a dodatok 6-E-1;
 - iv) prílohy 9-A, 9-D, 9-E a odsek 1 prílohy 9-B;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Čile bude vykonávať všetky rozhodnutia prijaté Radou pre obchod prostredníctvom *acuerdos de ejecución* (výkonných dohôd) v súlade s čilským právom.

- v) prílohu 14-B;
 - vi) prílohu 22;
 - vii) vymedzenie pojmu „subvencia“ v článku 24.2 ods. 1, pokiaľ ide o podniky dodávajúce služby, s cieľom začleniť výsledok budúcich diskusií v rámci WTO alebo súvisiacich plurilaterálnych fór týkajúcich sa uvedenej záležitosti;
 - viii) prílohu 25-A, pokiaľ ide o odkazy na právo uplatniteľné v zmluvných stranách;
 - ix) prílohu 25-B, pokiaľ ide o kritériá, ktoré sa majú zahrnúť do námietkového konania;
 - x) prílohu 25-C, pokiaľ ide o zemepisné označenia;
 - xi) prílohy 31-A a 31-B; a
 - xii) akékoľvek iné ustanovenie, prílohu, dodatok alebo protokol, ktorých zmena sa stanovuje v tejto dohode;
- b) prijímať rozhodnutia o výklade ustanovení tejto dohody, ktorý sú záväzné pre zmluvné strany a všetky subjekty zriadené podľa tejto dohody a pre panely uvedené v kapitolách 26 a 31;
 - c) delegovať akékoľvek zo svojich funkcií na Výbor pre obchod vrátane právomoci prijímať rozhodnutia a vydávať odporúčania;
 - d) zriadiť ďalšie podvýbory a iné subjekty podľa článku 33.4 ods. 2 a

- e) ak to považuje za vhodné, prijať rokovací poriadok podvýborov a iných subjektov podľa článku 33.4 ods. 7.

ČLÁNOK 33.2

Výbor pre obchod

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú Výbor pre obchod. Výbor pre obchod pomáha Rade pre obchod pri výkone jej funkcií.
2. Výbor pre obchod je zodpovedný za všeobecné vykonávanie tejto dohody. Okolnosť, že istou záležitosťou alebo problémom sa zaoberá Výbor pre obchod, nebráni Rade pre obchod v tom, aby sa nimi takisto zaoberala.
3. Výbor pre obchod zasadne do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody a potom raz ročne, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Zasadnutia Výboru pre obchod sa konajú za osobnej účasti alebo prostredníctvom akýchkoľvek technologických prostriedkov v súlade s jej rokovacím poriadkom. Zasadnutia za osobnej účasti sa uskutočňujú striedavo v Bruseli a Santiagu. Program zasadnutia Výboru pre obchod stanovujú koordinátori tejto dohody podľa článku 33.3 ods. 2.
4. Výbor pre obchod sa skladá zo zástupcov zmluvných strán, ktorí sú zodpovední za obchodné a investičné záležitosti. Výboru pre obchod spolupredseda zástupca každej zo zmluvných strán.

5. Výbor pre obchod má právomoc prijímať rozhodnutia v prípadoch stanovených v tejto dohode alebo v prípadoch, keď naň Rada pre obchod delegovala takúto právomoc podľa článku 33.1 ods. 6 písm. c). Výbor pre obchod má zároveň právomoc vydávať odporúčania, a to aj v prípade, že uvedená právomoc bola delegovaná podľa článku 33.1 ods. 6 písm. c). Výbor pre obchod prijíma svoje rozhodnutia a vydáva odporúčania na základe vzájomnej dohody a v súlade so svojim rokovacím poriadkom. Pri výkone delegovaných funkcií Výbor pre obchod prijíma svoje rozhodnutia a vydáva odporúčania v súlade s rokovacím poriadkom Rady pre obchod. Tieto rozhodnutia sú pre zmluvné strany záväzné, pričom zmluvné strany prijímú všetky potrebné opatrenia na ich vykonanie¹. Odporúčania nemajú záväzný charakter.

6. Výbor pre obchod:

- a) je zodpovedný za riadne vykonávanie tejto dohody; v tejto súvislosti a bez toho, aby boli dotknuté práva stanovené v kapitole 31, môže zmluvná strana predložiť na prerokovanie vo Výbore pre obchod akúkoľvek otázku týkajúcu sa uplatňovania alebo výkladu tejto dohody;
- b) podľa potreby dohliada na ďalšie rozpracovanie ustanovení tejto dohody a hodnotí výsledky získané z jej uplatňovania;
- c) hľadá vhodné spôsoby prevencie a riešenia problémov, ktoré by inak mohli vzniknúť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda;
- d) dohliada na prácu všetkých podvýborov zriadených podľa článku 33.4 a

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Čile bude vykonávať všetky rozhodnutia prijaté Výborom pre obchod prostredníctvom *acuerdos de ejecución* (výkonných dohôd) v súlade s čilským právom.

- e) skúma všetky účinky pristúpenia nového členského štátu k Európskej únii na túto dohodu.
7. Výbor pre obchod môže:
- a) zriadiť ďalšie podvýbory a iné subjekty podľa článku 33.4 ods. 2;
- b) prijímať rozhodnutia o zmene tejto dohody podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a) a vydávať výklady uvedené v článku 33.1 ods. 6 písm. b) medzi zasadnutiami Rady pre obchod, ak Rada pre obchod nemôže zasadiť, alebo ak je v tejto dohode stanovené inak; a
- c) prijať rokovací poriadok podvýborov a iných subjektov, ak to považuje za vhodné, podľa článku 33.4 ods. 7.

ČLÁNOK 33.3

Koordinátori

1. Každá zmluvná strana vymenuje do 60 dní odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody koordinátora pre túto dohodu a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje uvedeného koordinátora.
2. Koordinátori spoločne vypracujú program a vykonávajú všetky ostatné potrebné prípravy na zasadnutia Rady pre obchod, Výboru pre obchod a podvýborov a iných subjektov zriadených podľa článku 33.4. Koordinátori podľa potreby vypracúvajú opatrenia v nadväznosti na rozhodnutia Rady pre obchod a Výboru pre obchod.

ČLÁNOK 33.4

Podvýbory a iné subjekty

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú tieto podvýbory:
 - a) Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu
 - b) Podvýbor pre finančné služby;
 - c) Podvýbor pre duševné vlastníctvo;
 - d) Podvýbor pre verejné obstarávanie;
 - e) Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárске opatrenia;
 - f) Podvýbor pre služby a investície;
 - g) Podvýbor pre udržateľné potravinové systémy;
 - h) Podvýbor pre technické prekážky obchodu;
 - i) Podvýbor pre obchod s tovarom a
 - j) Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj.

2. Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod môže prijať rozhodnutie o zriadení ďalšieho podvýboru alebo iného subjektu. Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod môže poveriť podvýbor alebo iný subjekt zriadený podľa tohto odseku úlohami v rámci svojich príslušných právomocí na pomoc pri výkone svojich príslušných funkcií a na riešenie osobitných úloh alebo tém. Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod môže zmeniť úlohy pridelené akémukoľvek podvýboru alebo inému subjektu zriadenému podľa tohto odseku, alebo môže takýto podvýbor alebo iný subjekt zrušiť.
3. Podvýbory a iné subjekty sa skladajú zo zástupcov zmluvných strán a spolupredseda im zástupca každej zo zmluvných strán.
4. Pokiaľ v tejto dohode nie je stanovené inak alebo sa zmluvné strany nedohodnú inak, podvýbory zasadnú do jedného roka od ich zriadenia a potom na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán alebo Rady pre obchod alebo Výboru pre obchod na primeranej úrovni. Podvýbory môžu zvolať zasadnutia aj z vlastnej iniciatívy na základe svojho rokovacieho poriadku. Zasadnutia podvýborov sa konajú za osobnej účasti alebo prostredníctvom akýchkoľvek technologických prostriedkov v súlade s ich príslušným rokovacím poriadkom. Zasadnutia za osobnej účasti sa uskutočňujú striedavo v Bruseli a Santiagu. Program zasadnutia podvýborov a iných subjektov stanovia koordinátori tejto dohody podľa článku 33.3 ods. 2.
5. Pokiaľ v tejto dohode nie je stanovené inak, podvýbory a iné subjekty podávajú správy o svojej činnosti Výboru pre obchod, a to pravidelne, ako aj na žiadosť Výboru pre obchod.
6. Okolnosť, že istou záležitosťou alebo témou sa zaoberá ktorýkoľvek z podvýborov alebo iných subjektov, nebráni Rade pre obchod či Výboru pre obchod, aby sa nimi takisto zaoberali.

7. Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod môže prijať rokovací poriadok podvýborov a iných subjektov, ak to považuje za vhodné. Ak Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod neprijme taký rokovací poriadok, uplatňuje sa *mutatis mutandis* rokovací poriadok Výboru pre obchod.

8. Podvýbory a iné subjekty môžu vydávať odporúčania v súlade so svojím rokovacím poriadkom. Podvýbory a iné subjekty vydávajú odporúčania na základe vzájomnej dohody. Odporúčania podvýborov a iných subjektov nemajú záväzný charakter.

ČLÁNOK 33.5

Účasť občianskej spoločnosti

Každá zmluvná strana podporuje účasť občianskej spoločnosti na vykonávaní tejto dohody, najmä prostredníctvom interakcie s príslušnou domácou poradnou skupinou uvedenou v článku 33.6 a fórom občianskej spoločnosti uvedeným v článku 33.7.

ČLÁNOK 33.6

Domáce poradné skupiny

1. Každá zmluvná strana do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti tejto dohody určí domácu poradnú skupinu. V každej domácej poradnej skupine sú vyvážené zastúpené nezávislé organizácie občianskej spoločnosti vrátane mimovládnych organizácií, odborových združení a podnikateľských a zamestnávateľských organizácií. Na uvedený účel každá zmluvná strana stanoví svoje vlastné pravidlá vymenúvania s cieľom určiť zloženie príslušnej domácej poradnej skupiny, pričom poskytne príležitosti na prístup aktérom z rôznych odvetví. Členstvo v každej domácej poradnej skupine sa obnovuje v pravidelných intervaloch v súlade s pravidlami vymenúvania stanovenými na základe tohto odseku.
2. Každá zmluvná strana sa stretne so svojou príslušnou domácou poradnou skupinou minimálne raz za rok s cieľom prediskutovať vykonávanie tejto dohody. Každá zmluvná strana môže zohľadniť názory alebo odporúčania, ktoré dostala od svojej príslušnej domácej poradnej skupiny.
3. Každá zmluvná strana s cieľom podporiť informovanosť verejnosti o svojej príslušnej domácej poradnej skupine zverejní zoznam organizácií, ktoré sú zapojené do jej príslušnej domácej poradnej skupiny, ako aj kontaktné informácie tejto skupiny.
4. Zmluvné strany podporujú interakciu medzi domácimi poradnými skupinami prostredníctvom vhodných prostriedkov.

ČLÁNOK 33.7

Fórum občianskej spoločnosti

1. Zmluvné strany podporia pravidelnú organizáciu fóra občianskej spoločnosti s cieľom viesť dialóg o vykonávaní tejto dohody.
2. Zmluvné strany zvolávajú zasadnutia fóra občianskej spoločnosti na základe vzájomnej dohody. Každá zmluvná strana pri zvolávaní zasadnutia fóra občianskej spoločnosti pozve nezávislé organizácie občianskej spoločnosti so sídlom na jej území vrátane členov svojej príslušnej domácej poradnej skupiny uvedenej v článku 33.6. Každá zmluvná strana podporuje vyvážené zastúpenie, pričom umožňuje účasť mimovládnych organizácií, odborových združení a podnikateľských a zamestnávateľských organizácií. Každá organizácia znáša náklady spojené s účasťou na fóre občianskej spoločnosti.
3. Zástupcovia zmluvných strán, ktorí sa zúčastňujú na zasadnutiach Rady pre obchod alebo Výboru pre obchod, sa v náležitých prípadoch zúčastňujú na zasadnutiach fóra občianskej spoločnosti. Zmluvné strany spoločne alebo jednotlivo zverejnia všetky formálne vyhlásenia vydané fórom občianskej spoločnosti.

ODDIEL B

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 33.8

Územná pôsobnosť

1. Táto dohoda sa uplatňuje:
 - a) pokiaľ ide o Európsku úniu, na územia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, a to za podmienok, ktoré sú v týchto zmluvách stanovené; a
 - b) pokiaľ ide o Čile, na jemu patriaci pozemný, námorný a vzdušný priestor a na výhradnú hospodársku zónu a kontinentálny šelf, v rámci ktorých uplatňuje svoje zvrchované práva a právomoc v súlade s medzinárodným právom¹ a právom Čile².

Odkazy na pojem „územie“ v tejto dohode je potrebné chápať v súlade s týmto odsekom, ak sa v tejto dohode výslovne nestanovuje inak.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že medzinárodné právo zahŕňa najmä Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve uzavretý v Montego Bay 10. decembra 1982.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade nesúlady medzi právom Čile a medzinárodným právom má prednosť medzinárodné právo.

2. Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa sadzobného zaobchádzania s tovarom vrátane pravidiel pôvodu a dočasného pozastavenia uplatňovania takéhoto zaobchádzania, táto dohoda sa uplatňuje aj na tie oblasti colného územia Európskej únie v zmysle článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013,¹ na ktoré sa nevzťahuje odsek 1 písm. a) tohto článku.

ČLÁNOK 33.9

Nadobudnutie platnosti

1. Táto dohoda nadobúda platnosť prvým dňom tretieho mesiaca nasledujúceho po dni posledného oznámenia, ktorým sa zmluvné strany navzájom informujú o ukončení svojich príslušných vnútorných postupov potrebných na nadobudnutie platnosti tejto dohody.

2. Oznámenia vykonané v súlade s odsekom 1 sa v prípade Európskej únie zasielajú generálnemu tajomníkovi Rady Európskej únie a v prípade Čile ministerstvu zahraničných vecí.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

ČLÁNOK 33.10

Zmeny

1. Zmluvné strany sa môžu písomne dohodnúť na zmene tejto dohody. Zmeny nadobudnú platnosť *mutatis mutandis* v súlade s článkom 33.9.
2. Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku môže Rada pre obchod prijímať rozhodnutia o zmene tejto dohody v prípadoch uvedených v článku 33.1 ods. 6 písm. a) a článku 33.13 ods. 4.

ČLÁNOK 33.11

Iné dohody

1. Časť IV dohody o pridružení vrátane všetkých rozhodnutí prijatých na základe jej inštitucionálneho rámca stráca nadobudnutím platnosti tejto dohody účinnosť.
2. Táto dohoda nahrádza časť IV dohody o pridružení vrátane všetkých rozhodnutí prijatých na základe jej inštitucionálneho rámca. Odkazy na dohodu o pridružení vrátane všetkých rozhodnutí prijatých na základe jej inštitucionálneho rámca vo všetkých ostatných dohodách a dohovoroch medzi zmluvnými stranami sa považujú za odkazy na túto dohodu.

3. Existujúce dohody, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody, strácajú účinnosť nadobudnutím platnosti tejto dohody.

4. Dohoda o obchode s vínami v prílohe V k dohode o pridružení (ďalej len „dohoda o víne“) a dohoda o obchode s alkoholickými nápojmi a aromatizovanými nápojmi v prílohe VI k dohode o pridružení (ďalej len „dohoda o alkoholických nápojoch“)¹ vrátane všetkých dodatkov sa začleňujú *mutatis mutandis* do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou v tomto znení:

- a) odkazy v dohode o víne a v dohode o alkoholických nápojoch na mechanizmus urovnávania sporov uvedený v časti IV dohody o pridružení, ako aj na pravidlá správania uvedené v prílohe XVI k dohode o pridružení sa považujú za odkazy na mechanizmus urovnávania sporov stanovený v kapitole 31 a na kódex správania stanovený v prílohe 31-B k tejto dohode;
- b) odkazy v dohode o víne a v dohode o alkoholických nápojoch týkajúce sa Spoločenstva sa považujú za odkazy na Európsku úniu;
- c) odkazy v dohode o víne a v dohode o alkoholických nápojoch týkajúce sa Asociačného výboru zriadeného dohodou o pridružení sa považujú za odkazy na Výbor pre obchod zriadený podľa článku 33.2 tejto dohody;
- d) odkazy v dohode o víne a v dohode o alkoholických nápojoch na prílohu IV dohody o pridružení sa považujú za odkazy na kapitolu 6 tejto dohody;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že dátum podpisu a dátum nadobudnutia platnosti dohody o víne a dohody o alkoholických nápojoch sú rovnaké ako dátum podpisu a dátum nadobudnutia platnosti dohody o pridružení.

- e) v záujme väčšej istoty treba uviesť, že Spoločný výbor zriadený podľa článku 30 dohody o víne a Spoločný výbor zriadený podľa článku 17 dohody o alkoholických nápojoch sa zachovávajú a naďalej budú vykonávať funkcie uvedené v článku 29 dohody o víne a v článku 16 dohody o alkoholických nápojoch, a
- f) v záujme väčšej istoty treba uviesť, že článok 1.5 ods. 2 tejto dohody sa vzťahuje na dohodu o víne a dohodu o alkoholických nápojoch,
5. Každé rozhodnutie prijaté podľa inštitucionálneho rámca dohody o pridružení týkajúce sa dohody o víne alebo dohody o alkoholických nápojoch, ktoré je v platnosti v čase nadobudnutia platnosti tejto dohody, sa považuje za rozhodnutie prijaté Výborom pre obchod zriadeným podľa článku 33.2 tejto dohody.
6. Zmluvné strany môžu zmeniť dodatky k dohode o víne a k dohode o alkoholických nápojoch, ktoré sú do nej začlenené, výmenou listov¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Čile bude vykonávať všetky zmeny dohody o víne a dohody o alkoholických nápojoch, ktoré sú začlenené do tejto dohody, prostredníctvom *acuerdos de ejecución* (výkonných dohôd) v súlade s čilským právom.

ČLÁNOK 33.12

Prílohy, dodatky, protokoly, poznámky a poznámky pod čiarou

Prílohy, dodatky, protokoly, poznámky a poznámky pod čiarou k tejto dohode sú jej neoddeliteľnou súčasťou.

ČLÁNOK 33.13

Budúce pristúpenia k Európskej únii

1. Európska únia oznámi Čile každú žiadosť o pristúpenie tretej krajiny k Európskej únii.
2. Európska únia oznámi Čile dátum podpisu a nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení nového členského štátu k Európskej únii (ďalej len „zmluva o pristúpení“).
3. Pokiaľ ide o nový členský štát, táto dohoda sa uplatňuje odo dňa pristúpenia uvedeného nového členského štátu k Európskej únii.

4. S cieľom uľahčiť vykonávanie odseku 3 tohto článku bude Výbor pre obchod odo dňa podpisu zmluvy o pristúpení skúmať všetky účinky na túto dohodu vyplývajúce z pristúpenia nového členského štátu k Európskej únii podľa článku 33.2 ods. 6 písm. e). Rada pre obchod prijme rozhodnutie o akýchkoľvek potrebných zmenách príloh k tejto dohode a všetkých ostatných potrebných úpravách vrátane prechodných opatrení. Každé rozhodnutie Rady pre obchod prijaté podľa tohto odseku nadobúda platnosť dňom pristúpenia uvedeného nového členského štátu k Európskej únii.

ČLÁNOK 33.14

Práva súkromných osôb

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že osobám priamo priznáva iné práva alebo ukladá iné povinnosti, než sú práva a povinnosti, ktoré vznikli medzi zmluvnými stranami podľa medzinárodného práva verejného, a nemožno ich vykladať ani tak, že sa možno na túto dohodu priamo odvolávať v právnych systémoch zmluvných strán.
2. Zmluvná strana nesmie v rámci svojich právnych predpisov stanoviť právo na podanie žaloby proti druhej zmluvnej strane z dôvodu, že určité opatrenie druhej zmluvnej strany je v rozpore s touto dohodou.

ČLÁNOK 33.15

Platnosť

Táto dohoda zostáva v platnosti až do dňa nadobudnutia platnosti rozšírenej rámcovej dohody.

ČLÁNOK 33.16

Vypovedanie dohody

Bez ohľadu na článok 33.15 môže ktorákoľvek zmluvná strana oznámiť druhej zmluvnej strane svoj úmysel túto dohodu vypovedať. Uvedené oznámenie sa v prípade Európskej únie zašle generálnemu tajomníkovi Rady Európskej únie a v prípade Čile ministerstvu zahraničných vecí. Vypovedanie nadobudne účinnosť šesť mesiacov odo dňa uvedeného oznámenia.

ČLÁNOK 33.17

Autentické znenia

Táto dohoda je vyhotovená v dvoch vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, írskom, chorvátskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom a talianskom jazyku, pričom každé znenie je rovnako autentické.

NA DÔKAZ TOHO dolupodpísaní splnomocnení zástupcovia, náležite na tento účel oprávnení, podpísali túto dohodu.

V ... dňa ...

Za Európsku úniu

Za Čilskú republiku